

9th INTERNATIONAL ENTREPRENEURSHIP SOCIAL SCIENCES CONGRESS

November 7 -10, 2023 Tashkent / Uzbekistan

ABSTRACT BOOK

ISBN

Entrepreneurship & Management Inquiries

9th International EMI

Entrepreneurship & Social Sciences Congress
7-10 November 2023, Tashkent - Uzbekistan

ABSTRACT E-BOOK

Editors

Prof.Dr.Himmet KARADAL

Prof.Dr. Erdogan EKIZ

Assoc.Prof.Dr. Yahya Can DURA

Asst.Prof.Dr. Menekşe ŞAHİN KARADAL

Dilkur Academy - December '23

ISBN: 978-605-73415-4-9

Presentation

9th International EMI Entrepreneurship & Social Sciences Congress is to be hosted by Central Asian University (**Uzbekistan**) between November 7-10, 2023 and will be held in **hybrid form**. With **174 papers prepared by 274 academics from 134 universities/institutions and 23 countries**: Türkiye, Canada, UK, USA, TRNC, Romania, Argentina, Albania, Uzbekistan, Azerbaijan, Kyrgyzstan, Kazakhstan, Pakistan, Philippines, Nigeria, UAE, Ethiopia, New Zealand, Poland, Saudi Arabia, Bahrain, Libya, India.

The aim of the congress is to **develop human, social and cultural capital**. The EMI Congress is an **academic, social and cultural organization** where academics, entrepreneurs, public and private sector managers and NGO leaders, artists and students **exchange information**. The main theme of the congress will be “*Entrepreneurship in New Era*”. It is organized in cooperation with BAİBU, TEAM University (**Uzbekistan**), Eastern Mediterranean University (**N. Cyprus**), Vision University (**N. Macedonia**), University of Stavanger (**Norway**), İstanbul Nişantaşı University, Jizzakh State Pedagogical Institute (**Uzbekistan**) and *Turan University (Kazakhstan)*.

On the day of completion of this journey, we are delighted with a high level of satisfaction and aspiration. It is important to offer our sincere thanks and gratitude to a range of organizations and individuals, without whom this year’s conference would not take place. We would like to thank all the conference delegates, the Track Chairs and the reviewers and the staffs at **Central Asian University** for their efforts. This conference would have not materialized without the efforts of the contributing authors for sharing the fruit of their research and the reviewers for scrutinizing, despite their busy schedules. We also thank our members and colleagues who accepted the duty to participate in the Scientific Committee and for their valuable help in the screening, selecting, and recommending best contributions. I would like to thank Lecturer **Bahar AKBULAK** for her contribution to the design of all organization materials.

Entrepreneurship & Management Institute

The **EMI** Institute is engaged in congress organization, publishing, consulting and educational activities. For seven years, nine "International **EMI** Entrepreneurship and Social Sciences Congresses" have been organized, and three international refereed and indexed journals are regularly published twice a year. The **EMI** Institute also conducts leadership and executive development programs in Turkey, such as internships and training for educators. The **EMI** brand has been registered by the Turkish Patent and Trademark Office.

The **EMI** Institute has consultancy services providing comprehensive support for investors and entrepreneurs, encompassing various layers in project management and financial administration. Under **EMI**, we offer services that include technical, contractual, administrative, and legal management at every stage of the investment process. In the context of financial management, protective measures are implemented to safeguard investors' financial interests, quality, and timeliness.

The **EMI** Institute collaborates with universities and academics from many countries, especially in the Turkic world. Collaboration protocols (MoU) have been signed with **TEAM University** and **Navoi State Mining and Technology University** from Uzbekistan, **Turan University** from Kazakhstan, and **Khazar University** from Azerbaijan. **EMI** is also in cooperation with institutions in Turkey, including **Dilkur Academy**, **CEO TEKMER**, **Istanbul Nisantasi**, **Gedik**, and **Kent Universities**, as well as **Eastern Mediterranean University** in Northern Cyprus, and **Vizyon University** in North Macedonia.

The first and third **EMI** congresses were held in **Nicosia, Northern Cyprus**, the second in **Cappadocia Nevsehir**, the fourth in **Istanbul**, the fifth in **Gostivar, North Macedonia**, the sixth in **Gorazde**, Bosnia and Herzegovina, the eighth in **Cappadocia Aksaray**, and the seventh and ninth in **Tashkent**, Uzbekistan. In these nine **EMI** congresses, a total of 1,730 papers prepared by 2,819 academics were presented. Each **EMI** Congress sees participation from over 20 countries and more than 100 universities. These papers are published in the proceedings book with an ISBN number (www.emissc.org).

International refereed and indexed journals can be accessed through Dergipark.

Journal EMI (International Journal of Entrepreneurship and Management Inquiries - 2017),

ASSTUDIES (International Journal of Arts and Social Studies - 2018),

EUJMR (European Journal of Managerial Research - 2017).

Dilkur Publishing (2020).

Girişimcilik & Yönetim Enstitüsü

EMI Enstitü, kongre organizasyonu, yayıncılık, danışmanlık ve eğitim faaliyetlerinde bulunmaktadır. yedi yıldan beri dokuz adet “Uluslararası EMI Girişimcilik ve Sosyal Bilimler Kongresi” düzenlenmiş; Üç adet uluslararası hakemli ve indeksli dergi yılda 2 sayı düzenli olarak yayımlanmaktadır. Yine EMI Enstitü tarafından Türkiye’de staj ve eğitimcilerin eğitimi gibi liderlik ve yönetici geliştirme programları yapılmaktadır.

Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından **EMI** markası tescil edilmiştir.

EMI Enstitüsü, proje yönetimi ve finans yönetiminin çeşitli katmanlarını kapsayan, yatırımcılara ve girişimcilere kapsamlı destek sağlayan **danışmanlık** hizmetlerine sahiptir. EMI kapsamında yatırım sürecinin her aşamasında teknik, sözleşme, idari ve hukuki yönetimi kapsayan hizmetler sunulabilir. Finansal yönetim bağlamında, yatırımcıların finansal çıkarlarını koruyucu önlemler uygulanmaktadır.

EMI Enstitü, **Türk Dünyası** başta olmak üzere, birçok ülkeden **üniversite ve akademisyenlerle işbirliği** içindedir. **EMI** Enstitü, Özbekistan’dan **TEAM University** ve **Navoi State Mining and Technology University**, Kazakistan’dan **Turan University**, Azerbaycan’dan **Khazar University** ile **işbirliği protokolü** (MoU) imzalanmıştır. **EMI**, Türkiye’den **Dilkur Akademi**, CEO TEKMER, İstanbul **Nişantaşı**, **Gedik ve Kent Üniversiteleri**; KKTC’den **Doğru Akdeniz Üniversitesi**; K.Makedonya’dan **Vizyon Üniversitesi** ile işbirliği içindedir.

EMI Enstitü tarafından ilki ve üçüncüsü KKTC **Lefkoşa**’da, ikincisi Kapadokya **Nevşehir**’de, dördüncüsü **İstanbul**’da, beşinci Makedonya **Gostivar**’da, altıncısı Bosna-Hersek **Gorazde**’de, sekizinci Kapadokya **Aksaray**’da, yedinci ve dokuzuncusu Özbekistan **Taşkent**’te olmak üzere, dokuz EMI kongresinde toplam **2 bin 819 akademisyenin** hazırladığı **1.730 bildiri** sunulmuştur. Her EMI Kongresine **20’den fazla ülkeden ve 100’den fazla üniversiteden bildirili katılım** gerçekleşmektedir. Bu bildiriler, **ISBN numaralı bildiri kitabında** yayımlanmıştır (www.emissc.org).

Uluslararası hakemli ve indeksli dergilere Dergipark üzerinden ulaşılabilir.

Journal EMI (*International Journal of Entrepreneurship and Management Inquiries* - 2017),

ASSTUDIES (*International Journal of Arts and Social Studies* - 2018),

EUJMR (*EUropean Journal of Managerial Research* - 2017).

Dilkur Yayıncılık (2020).

BOARDS

Prof.Dr. **Himmet KARADAL**, Chair of EMI / BAİBU, **Türkiye**
Prof.Dr. **Mustafa TÜMER**, Vice Rector, Eastern Mediterranean University, **TRNC**
Prof.Dr.**Erdoğan EKİZ**, Dean, Central Asia University, **Uzbekistan**
Assoc.Prof.Dr. **A.Mohammed ABUBAKAR**
Assoc.Prof.Dr.**Dababrata Chowdhury**, **UK**
Dr.**Yusuf GEZER**, YY-PMC Consultancy, **UK**
Prof.Dr. **Muhsin HALİS**, Dean of Business Faculty, Kocaeli University
Prof.Dr. **Fevzi OKUMUŞ** - University of Central Florida, **USA**
Assoc.Prof.Dr. **Gulzhanat TAYAUOVA**, Vice Rector of Turan University, **Kazakhstan**
Assoc.Prof.Dr. **Yusif ALIYEV**, Director, **Azerbaijan** State Pedagogical University, **Azerbaijan**

COORDINATORS

Prof.Dr. **Cem TANOVA**, Cyprus International University, **TRNC**
Assoc.Prof.Dr. **Gülbeniz AKDUMAN**, European Journal of Managerial Research, **EJMR**
Assoc.Prof.Dr. **Yahya Can DURA**, Journal of Entrepreneurship and Management Inquiries,
Assoc.Prof.Dr. **Gözde MERT**, International Journal of Arts and Social Studies, **ASSTUDIES**
Asst.Prof.Dr. **Menekşe Şahin KARADAL**, **ASSTUDIES**
Assoc.Prof.Dr. **Ayşe GÖKÇEN KAPUSUZ**, Selçuk University
Assoc.Prof.Dr.**Dababrata Chowdhury**, Anglia Ruskin University, **UK**
Assoc.Prof.Dr.**Dumitru GOLDBACH**, University of Târgoviste Valahia, **Romania**
Assoc.Prof.Dr. **Jabbarova Anora Javlievna**, Jizzakh State Pedagogical Institute, **Uzbekistan**
Assoc.Prof.Dr. **Farogat SHAKİROVA**, Tashkent State Transport University, **Uzbekistan**
Assoc.Prof.Dr. **Elira TURDUBAEV**, University of Central Asia, **Kyrgyzstan**
Assoc.Prof.Dr. **Murteza HASANOĞLU**, Baku State University, **Azerbaijan**
Assoc.Prof.Dr. **Azer DİLANCHİEV**, International Black Sea University, **Georgia**
Dr. **Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA**, **Azerbaijan** State Pedagogical University
Asst.Prof.Dr.**Serap EMİK**, Higher Colleges of Technology, **UAE (Dubai)**
Dr. **Neslihan DUMAN**, Erciyes University
Rasim KESKİN, TÜBİTAK Marmara Technopark
Asst.Prof.Dr.**Hülya ER**, **Bahar AKBULAK**, **Murat ER**, Bolu Abant İzzet Baysal University
Dr.Sema GÜMÜŞ, Turkish Patent and Trademark Office
Majid WADOOD, Institute of Business Research, Tokyo-**JAPAN**

ADVISORY & PEER REVIEW & SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof.Dr. **Esra KARABACAK**, Near East University, **TRNC**
Prof.Dr. **İbrahim Sani MERT**, Antalya Bilim University
Prof.Dr. **Kemal Can KILIÇ**, Çukurova University
Prof.Dr. **Mazlum ÇELİK**, Hasan Kalyoncu University
Prof.Dr. **Orhan ELMACI**, Kütahya Dumlupınar University
Prof.Dr. **Saeed SHOBEIRI**, Teluq University, **Canada**
Prof.Dr. **Abdul Saboor GILL**, Arid Agriculture University, **Pakistan**
Prof.Dr. **Adnan ÇELİK**, Selçuk University
Prof.Dr. **Adnan KALKAN**, Burdur Mehmet Akif Ersoy University

Prof.Dr. **Aıyızhan OMAROVA**, Yessenov University, **Kazakhstan**
Prof.Dr. **Bülent GÜLÇUBUK**, Ankara University
Prof.Dr. **Cihan COBANOGU**, University Of South Florida Sarasota-Manatee, **USA**
Prof.Dr. **Hüseyin ARASLI**, University Of Stavanger, **Norway**
Prof.Dr. **Kadir ARDIÇ**, Kırgızistan-Türkiye Manas University, **Kırgızistan**
Prof.Dr. **Kashif Hussain**, Taylor's University, **Malaysia**
Prof.Dr. **Levent ALTINAY**, Oxford Brookes University, **UK**
Prof.Dr. **M.Sezai TÜRK**, Kyrgyz-Turkish Manas University, **Kyrgyzstan**
Prof.Dr. **Mensur NUREDİN**, Vice Rector of International Vision University, **Macedonia**
Prof.Dr. **Natalia LATYGINA**, Kyiv National University of Trade And Economics, **Ukraine**
Prof.Dr. **Osman KARATEPE**, Eastern Mediterranean University, **TRNC**
Prof.Dr. **Öznur USANMAZ**, Dean, Aeronautics Faculty, Eskişehir Technical University
Prof.Dr. **Raximov To'xtabek Jumaboyevich**, Urganch State University, **Uzbekistan**
Prof.Dr. **Said KINGIR**, Sakarya University
Prof.Dr. **Salih OKUMUŞ**, University Of Prishtina, **Kosovo**
Prof.Dr. **Selami ÖZCAN**, Yalova University
Prof.Dr. **Selami ÖZSOY**, Bolu Abant İzzet Baysal University
Prof.Dr. **Sergio Quiroga**, San Luis National University, **Argentina**
Prof.Dr. **Siham El-Kafafi**, Arrows Research Consultancy, Auckland, **New Zealand**
Prof.Dr. **Syed Afzal Moshadi SHAH**, Comsats University, **Pakistan**
Prof.Dr. **Veclal GÜNDÜZ**, Dean Of Bahçeşehir Cyprus University, **TRNC**
Prof.Dr. **Zoran FİLİPOVSKI**, Vice Rector, Vision University, **Macedonia**

Assoc.Prof.Dr. **A.Kutalmış YALÇIN**, Düzce University / Yunus Emre Institute
Assoc.Prof.Dr. **Cenk TUFAN**, Akdeniz University
Assoc.Prof.Dr. **Erdal ŞEN**, Fenerbahçe University
Assoc.Prof.Dr. **H. Elif KUTLUGÜN**, TEAM University, **Uzbekistan**
Assoc.Prof.Dr. **İnci Fatma KURTULGAN**, Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Assoc.Prof.Dr. **Tunga BOZDOĞAN**, Eskişehir Osmangazi University
Assoc.Prof.Dr. **Zümri Hatice ŞEKKELİ**, Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Assoc.Prof.Dr. **Aktolkin ABUBAKIROVA**, Ahmet Yesevi University, **Kazakhstan**
Assoc.Prof.Dr. **Ali Kerim ÖNER**, Ankara Hacı Bayram Veli University
Assoc.Prof.Dr. **Aybeyan SELİM**, Dean Of Vision University, **Macedonia**
Assoc.Prof.Dr. **Aytekin ZEYNALOVA**, Baku State University, **Azerbaijan**
Assoc.Prof.Dr. **Belal SHNEIKAT**, Skyline University College, **UAE**
Assoc.Prof.Dr. **Dinmukhamed KELESBAYEV**, George Washington University, **USA**
Assoc.Prof.Dr. **Ermek NURMAGANMET**, Vice Rector, Yessenov University, **Kazakhstan**
Assoc.Prof.Dr. **Gözde İNAL KIZILTEPE**, European University of Lefke **TRNC**
Assoc.Prof.Dr. **Harun YILDIZ**, Brunel University, **UK**
Assoc.Prof.Dr. **İrfan TOSUNCUOĞLU**, University of Portsmouth, **UK**,
Assoc.Prof.Dr. **Mehmet KAPLAN**, Isparta Applied Sciences University
Assoc.Prof.Dr. **Mehmet Necati CIZRELIOĞULLARI**, Cyprus Science University, **TRNC**
Assoc.Prof.Dr. **Mehriban IMANOVA**, Baku State University, **Azerbaijan**
Assoc.Prof.Dr. **Mustafa YENIASIR**, Near East University, **TRNC**,

Assoc.Prof.Dr. **Nafila RAHİMOVA**, The Academy of Public Administration of **Azerbaijan**
Assoc.Prof.Dr. **Özgür ÇARK**, Bolu Abant İzzet Baysal University
Assoc.Prof.Dr. **Selda ENE**, Marmara University
Assoc.Prof.Dr. **Serdal IŞIKTAŞ**, Near East University, **TRNC**
Assoc.Prof.Dr. **Sevgi SÜMERLİ SARIGÜL**, Kayseri University
Assoc.Prof.Dr. **Sezgin DEMİR**, Tashkent State University of Oriental Studies, **Uzbekistan**
Assoc.Prof.Dr. **Shapan Chandra Majumder**, Comilla University, **Bangladesh**
Assoc.Prof.Dr. **Shemsi MORINA**, Vice Rector, University of Prizren, **Kosovo**
Assoc.Prof.Dr. **Slimane Ed-Dafali**, Chouaib Doukkali University, **Morocco**
Assoc.Prof.Dr. **Soner YILDIRIM**, University of Prizren, **Kosovo**
Assoc.Prof.Dr. **Suat BEGEÇ**, University of Turkish Aeronautical Association

Asst.Prof.Dr. **Ayşe Meriç YAZICI**, İstanbul Gelişim University
Asst.Prof.Dr. **Gözde SUNMAN**, Kapadokya University
Asst.Prof.Dr. **Gülaçtı ŞEN**, Balıkesir University
Asst.Prof.Dr. **Serap YÜCEL**, Balıkesir University
Asst.Prof.Dr. **Adnan Fahhan Mahmood**, Tikrit University, **Iraq**
Asst.Prof.Dr. **Ayçin ÖNER**, Ankara Hacı Bayram Veli University
Asst.Prof.Dr. **Berna TURAK KAPLAN**, Isparta University of Applied Sciences
Asst.Prof.Dr. **Gül Kadriye KARAKAYA EREN**, Hacı Bayram Veli University
Asst.Prof.Dr. **Hüseyin KARŞILI**, Bahçeşehir Cyprus University, **TRNC**
Asst.Prof.Dr. **Izzet ATALAY**, Bahçeşehir Cyprus University, **TRNC**
Asst.Prof.Dr. **Leyla İÇERLİ**, Aksaray University
Dr. **Mahlagha DARVISHMOTEBALI**, Hong Kong Polytechnic University, **Hong Kong**
Asst.Prof.Dr. **Menekşe ŞAHİN KARADAL**, Bolu Abant İzzet Baysal University
Asst.Prof.Dr. **Mürüde ERTAÇ**, Final International University, **TRNC**
Asst.Prof.Dr. **Raad Meshall AL-TALL**, Jadara University, **Jordan**
Asst.Prof.Dr. **Ragif Huseynov**, Azerbaijan Technological University, **Azerbaijan**
Asst.Prof.Dr. **Roza Jumabekova**, Yessonov University, **Kazakhstan**
Dr. **Sarkhan JAFAROV**, Azerbaijan State Pedagogical University, **Azerbaijan**
Dr. **Musediq Tunji BASHORUN**, University of Ilorin, **Nigeria**
Dr. **Ahmed SAHAB**, Angel Investor/Chairman, International Telecom Co. ITCL, **Saudi Arabia**
Dr. **Ayu EKASARI**, Trisakti University, **Indonesia**
Dr. **Aziza SYZDYKOVA**, Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University
Dr. **Bilal SUCUBAŞI**, Halk Bank, **N.Macedonia**
Dr. **Malek CHANNOUFI**, University of Carthage, **Tunisia**
Dr. **Muhammad Umar Riaz ABBASI**, National University Of Modern Languages, **Pakistan**
Anwar SOLEH, Muhammadiyah University, **Indonesia**
Manije BAHRAH, Kahkaşan_e_Şarq University, **Afghanistan**
Taha BARUT, Hoca Ahmet Yesevi International Kazakh-Turkish University, **Kazakhstan**

CONTENTS

Crisis Entrepreneurship: Navigating and Innovating in Turbulent Times	- 18 -
Techniques of Line Balancing for Productivity Improvement	- 19 -
Debt Distress in South Asia	- 20 -
Relationship between women entrepreneurship and the gender gap in G20 countries.....	- 21 -
The Entrepreneurial Mindset and Self-Employment Intention of High School Learners.....	- 22 -
Importance of Low-Cost Carriers in Aviation Industry and their Impacts on Countries' Economies ..	- 23 -
Towards an Ongoing Security Pension Scheme to foster economic and social development: Protecting against Instability and Insecurity in the Workforce in the Gulf Region.....	- 24 -
Asrın Felaketi Sonrası Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisine Göre Nereden Nereye?	- 25 -
Sustainable Space Ventures: Balancing Business Growth with Environmental Responsibility	- 26 -
Dijitalleşen Dünyamızda Verimlilik Kavramının Yeniden Yükselişi	- 28 -
Aydınlık Üçlü ile İlgili Literatür Taraması	- 29 -
Mülkiyet-Saha Teknikleriyle Sosyal Veri Üretimi	- 30 -
Rekabette Kızıl Kraliçe Etkisinden Kurtulmanın Yolu Mavi Okyanus Stratejisi ve Değer İnovasyonu mu?.....	- 32 -
Atatürk Döneminde Devlet Politikası Olarak Verimlilik Anlayışı; Rasyonel Yönetimle Kaynakların Etkin Kullanılması	- 34 -
Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Şehircilik ve Mimarlık Yaklaşımına Yönelik Güncel Öneriler	- 36 -
Fintek İnovasyon Yönetimi: Uluslararası Karşılaştırmalı Türkiye Modeli	- 38 -
Girişimci Esnekliğinin Kavramsal Çerçevesi	- 40 -
Investigating the Overlapping and Diverging Areas in the Assumptions of Strategy Schools.....	- 41 -
Bebek ve Çocuk Giyim İşletmelerindeki İllüstrasyon ve Teknik Çizim Süreçlerinin Tasarımcı Görüşleri Kapsamında Değerlendirilmesi	- 43 -
Yeşil İnsan Kaynakları Yönetiminin Hizmet Kalitesine Etkisi	- 45 -
Finansal Okuryazarlığın Bireysel Girişimcilik Yönelimi ile İlişkisi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama	- 47 -

The Relationship Between Perceived Job Insecurity and Employee Voice During the COVID-19 Pandemic	- 49 -
Today's Young People Tomorrow's Entrepreneurs: Entrepreneurship Training in Schools	- 50 -
Girişimci Yılmazlığı	- 52 -
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının Finansal Performanslarının Analizi.....	- 53 -
Gamification Techniques in Marketing and its Effect on Customer Loyalty	- 54 -
5 Yıldızlı Şehir Otellerinde Mobbingin Örgütsel Güvene Etkisi: Mersin İli Örneği.....	- 56 -
Customer Experience For Food and Beverage Businesses:	- 57 -
The Case of Tripadvisor	- 57 -
Yiyecek İçecek İşletmelerinde İş Yaşam Dengesinin Mesleki Doyuma Etkisi.....	- 58 -
Mesleki Tükenmişliğin İş Tatmini ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi:.....	- 59 -
Otel Çalışanları Üzerine Bir Araştırma	- 59 -
The Effect of Occupational Burnout on Job Satisfaction and Intention to Leave: A Research on Hotel Employees.....	- 59 -
Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimcilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi Örneği	- 60 -
Üniversite-Sanayi İş Birliği Ekosistemindeki Teknokentlerin, Ar-Ge, Teknoloji ve İnovasyon Faaliyetleri Açısından Değerlendirilmesi: Marmara Teknokent Örneği.....	- 62 -
Demographics and consumption culture as factors of sustainable development	- 64 -
Verimlilik, Sorunlar Ve Beklentiler Ombudsman Enstitüsü (Kazakistan ve Türkiye örneğinde) ...	- 65 -
Climate Change Education: Importance and Implications For A Sustainable Future In India.....	- 66 -
Assessing the Effects of Violent Conflicts on Women's Livelihoods Opportunities in Nigeria.....	- 67 -
Kırgızistan'da Kadın Girişimciliği Dinamikleri	- 68 -
Islamic Discourse on Entrepreneurship: Insights from the Pious Caliphate	- 70 -
Yönetimde Örgütsel Çeviklik: Bibliyometrik Bir Analiz	- 71 -
The Unchanging Ideology of the West in the Changing World Order: Islamophobia	- 73 -
The role of education in achieving Sustainable Development Goals	- 74 -

Iran-Russia Relations Within the Framework of Interdependence Theory Karşılıklı Bağımlılık Kuramı Çerçevesinde İran-Rusya İlişkileri	- 76 -
Konstrüktivizm Bağlamında Sırbistan-Kosova İlişkileri.....	- 77 -
Historical Study of the City Bukhara and its Diverse Culture and Storehouse of Religious and Philosophical Knowledge	- 78 -
Futures: Perspectives of Education in San Luis, Argentina 2032	- 79 -
Digital Competencies, Borderless Implementation and Multiversity Innovation in One Asian University	- 80 -
Grafik Tasarımda Yeni Yaklaşımlar: Yapay Zeka Destekli Tasarım Örnekleri	- 81 -
A Textical Evaluation of Atatürk's Oratory	- 83 -
Ahmet Yesevi Türbesindeki Yazı Sanatı ve Süslemeleri (2022-2023)	- 84 -
Yeni Medya Okuryazarlığının Finansal Okuryazarlık Üzerine Etkisi: Sosyal Medya Kullanıcıları Üzerine Bir Araştırma	- 85 -
Azerbaycan Türkçesi ve diğer Türk dillerinin lehçelerinde durum kategorisi	- 87 -
Study of the morph semantic development of ancient lexemes of Turkic origin.....	- 88 -
Ulusal lider Haydar Aliyev'in dil reformları.....	- 89 -
"Kitabi-Dada Korkud" destanındaki isimlerin Sümer diliyle karşılaştırılması	- 91 -
Entegre Raporlama Uyum Skoru İle Entelektüel Sermaye Arasındaki İlişkiye Yönelik Ampirik Çalışma	- 93 -
Entrepreneurship state after pandemic: Chinese case	- 94 -
Collecting and publishing historical eposes	- 95 -
Dil öğretiminde bilgi teknolojilerini kullanmanın yeni olanakları.....	- 96 -
Başarıyı Ölçmeye Yönelik Veriye Dayalı Bir Yaklaşım: Performans Yönetiminde Genetik Algoritmalar	- 98 -
A Study on Identification of Leadership Styles, Traits and Competencies of the Head Teachers of Higher Secondary Schools.....	- 100 -
Relationship between Bully Victimization and Self-Harm: Moderating Role of Body Dysmorphic Features and Borderline Personality Features.....	- 101 -
Midlife Crisis scale for Pakistani Middle Adulthood Population: Translation and Adaptation of Midlife Challenges Scale	- 102 -

Nöropazarlama Yaklaşımının Sağlık Turizminde Kullanılmasına Yönelik Öneriler	103 -
Dünyanın ve Türkiye'nin Ortak Geleceğinin Bir Girişimcilik Kaygısı: Aile Çiftçiliği.....	105 -
Ortak Risk Paylaşımı Temelinde Yaygınlaşan Bir Girişimcilik: Topluluk Destekli Tarım	107 -
Digital Twin Technology and Digital Entrepreneurs: On The Trail of Digital Transformation Towards A Sustainable Future	109 -
Havalimanındaki Paydaşların Yer Hizmetleri Açısından Atık Yönetimi Sisteminin Değerlendirilmesi ..	110 -
Girişimcilik Davranışında Düzenleyici Odak Teorisi İle Planlı (Causation) ve Doğaçlama (Effectuation) Karar Süreçleri Arasındaki İlişkinin Araştırılması	112 -
Hemşirelerin Örgütsel Aidiyet Algılarının İç Girişimcilik Düzeylerine Etkisi: Bir Araştırma	114 -
Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları Ve Girişimciler Açısından Z Kuşağı Tüketicilerin Algılarının Önemi.-	117 -
Maarifçi -realist nəsrdə və milli ictimai düşüncədə İslam (XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri)	119 -
Relative words and their functions in the Azerbaijani language	121 -
Ümumtürk ədəbi dilində bədii üslubun normativ inkişaf xüsusiyyətləri (İ.Həsənoğlu və Y.Əmrə əsərləri kontekstində)	122 -
Azərbaycan dili lehçələrində kullanılan bazı ünsüzlerin Türk dillərinin Kıpçak qrupu ilə qarşılaşdırılmalı analizi	124 -
Əlirza Nəbdil Oxtayın Azərbaycan Ədəbiyyatında Məvqeyi	125 -
Attitude towards modality category in Azerbaijani linguistics.....	127 -
Common motifs in Turkish world epics over	128 -
Fenomenolojik Bir Çalışma Olarak Öğretmenlerin Perspektifinden Öğretmen Meslek Etiği Olgusunun İncelenmesi	129 -
İşletme Fakültelerinden Mezun Çalışanlar Açısından Kariyer Uyum Yetenekleri ve İşveren Çekiciliği Kariyer Değiştirme Niyetini Etkiler Mi?	131 -
Açıkça Konuşma Davranışının Örgütsel Politik Davranışlar Üzerine Etkisinde İşe Tutkunluğun Düzenleyici Rolü	133 -
Koç Hangi Yetkinliklere Sahip Olmalı?	135 -
Data-Driven Transformation of Organizations in the Digital Revolution.....	137 -
Investigation of the Innovation Performance of Health Institutions and Employees' Tolerance for Ambiguity and Risk-Taking Tendencies	138 -

The Relationship between Healthcare Workers' Social Capital and Their Entrepreneurial Tendencies	- 140 -
Satış Tutundurma Çabaları.....	- 142 -
İletişimin Dijitalleşmesi ile Ortaya Çıkan Habercilik Şekli	- 143 -
Kültür İle Girişimcilik Algısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Karşılaştırmalı Çalışma.....	- 144 -
Bireylerin Rekreatif Faaliyet Olan Yüzme Sporuna Bakış Açıları	- 146 -
Education in Uzbekistan, after the fall of the USSR.....	- 148 -
Buhara Emirliği ile Osmanlı devleti arasındaki diplomatik ilişkilerin tarihinden (XVIII-XIX yüzyılın başı)	- 149 -
Erkən orta əsrlərdə Azərbaycan ərazisində məskunlaşan etnos adlarının tarixi-lingvistik təhlili (qədim abidələrin materialları əsasında)	- 151 -
The oldest phonological ending of words of Turkish origin	- 152 -
Örgütsel Muhalefetin Yenilikçi Davranışlar ve Örgütsel Çeviklik Üzerine Etkisi	- 153 -
Diagnosing Heart Attack Risk with Logistic Regression and Decision Tree Algorithms	- 154 -
Teknopark Şirketlerinin Başarısını Değerlendirmeye Yönelik Bir Ölçüm Modeli: Performans Prizması	- 155 -
Engelleri Ortadan Kaldıran Engelli Girişimciliği:İlham Veren Bir Engelli Girişimci Örneği "halukcerez.com"	- 156 -
Sağlık ve Yönetici Kelimeleri İle İlgili Tezlerin Bibliyometrik Analizi İle İncelenmesi	- 158 -
Amerika'nın Orta Asya'daki Hegemonyası	- 159 -
Entrepreneurship and Economic Development: The Indian Perspective	- 160 -
Making Jails Productive: Industrial and Socio Economic Development: A case of DG Khan.....	- 162 -
Ergenlerin Yaşadıkları Bölgeye Göre Duygu Düzenleme Zorlukları.....	- 163 -
Algılanan Yönetici ve Örgütsel Desteğin Çalışanların Psikolojik Sözleşme İhlali Algıları Üzerindeki Etkisi	- 164 -
A Research About Decade Of The Turkish Banking Sector Using The Lopcow-Cocoso Model: 2013–2022 Period.....	- 166 -
Evaluation and Ranking of Selected Countries’ Logistics Performance Index (LPI) in 2023: An Integrated LOPCOW-CRADIS Model.....	- 168 -

The Role of Archived Documents in Studying the History of Orphanages.....	- 169 -
Unveiling Child Visitation Rights for Non-Custodial Parents: An In-Depth Comparative Study across Islamic, International, and Pakistani Jurisdictions	- 170 -
Exploratory Study of the use of Generative AI at Universities in Kyrgyzstan.....	- 171 -
Çalışma Grubu Tanımlama, Grup Uyum ve Gruba Güvenin İşten Ayrılma Niyeti Üzerindeki Etkisine Dair Bir Meta-Analiz Perspektifi.....	- 172 -
Building Corporate Image: An Example of The Caravan And Wooden Furniture Sector in Bolu (Kurumsal İmaj Oluşturma: Bolu’da Karavan ve Ahşap Mobilya Sektörü Örneği)	- 173 -
Auction Houses Perspective: Demand for Cultural-Art and Business Tourism.....	- 175 -
Türkiye Alan Yazınında Kadın Girişimciliği Konulu Tezlerin Bibliyometrik Analizi	- 176 -
Ar-Ge Belgeli İşletmelerde Eko-İnovasyonun Öncül ve Çıktıları Üzerine Analitik Bir İnceleme..	- 178 -
ARIMA ve LSTM Modelleri Kullanılarak Türkiye için Dış Ticaret Hacimlerinin Tahmin Edilmesi	- 180 -
Statü Kaygısı ve İntikam Niyeti Arasındaki İlişkide Kişilik Özelliklerinin Aracılık Etkisi: Akademisyenler Üzerine Bir İnceleme	- 183 -
Duygusal Tükenmenin Üretkenlik Karşısı İş Davranışları Üzerindeki Etkisi: Meta-Analitik Bir İnceleme	- 185 -
Entelektüel Sermaye ile Kızıl ve Mavi Okyanus Stratejilerinin Akademik Performans Ölçütleri Üzerindeki Etkisi	- 186 -
Yükseköğretim Kurumlarında Bilgi Yönetimi ve Örgütsel Yeniliğin Entelektüel Sermaye ve Kızıl Okyanus Stratejisi Üzerindeki Etkisi.....	- 188 -
Digital Management Approach: Future Projection	- 190 -
Havalimanı Özel Güvenlik Görevlilerinin Örgütsel Destek Algıları ve İşe Adanmışlıklarının İş Becerikliliğine Etkisi: Sosyal Cesaretin Düzenleyici Rolü.....	- 191 -
The Effect of Sand and Gravel Quarries on Channel Deformation (In The Example of the Gudyalchay River)	- 193 -
A Study On The Views Of Tourism Guidance Students On Perceptions Of Distance Education	- 194 -
From The Perspective of Travel Agencies Managers; Interns.....	- 195 -
The Ascending Trajectory of India's Solar Water Heater Market	- 196 -
Dijital Oyunlardaki Olumsuz İçeriklerin Alımlanması: GTA 5 Örneği.....	- 197 -
Türkiye’de Yaşanan Ekonomik Krizin Ortaya Çıkardığı Sosyal İlişki Biçimleri.....	- 199 -

Dış Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesinde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu	200 -
Markanın Dijital Ortamda Evrimi	202 -
Linguostylistic peculiarities of newspaper language	203 -
Activation of Critical Thinking Skills in Teaching English in Digital Learning Environments	204 -
Innovation School in Jizzakh	206 -
Yapay Zeka ve Büyük Verinin Girişimcilik Üzerindeki Etkisi: Bir Bibliyometrik Analiz	207 -
Comparative analysis of the structure and semantics of phraseological units with “eye”, “hand” and “head”	209 -
Structure and Semantics of Syllabic Abbreviations in English, Russian and Uzbek Languages..	210 -
Management Models and Public Policy for City Branding In Turkey 2023	211 -
Exploring the Impacts of Expatriation on Changing identities and Shopping behaviors.....	212 -
Knowledge Management Practices in Central Asia: Case of Uzbekistan’s Hospitality Organizations .-	213 -
Innovative Entrepreneurship: Problems and Prospects of Development in Kazakhstan	214 -
Research on entrepreneurial intentions and activity of Kazakhstani students	215 -
The AIoT Renaissance: Business Strategies for a Post-Pandemic World.....	216 -
Women Empowerment in Globally Developing Uzbekistan	217 -
Development of Family Entrepreneurship in The Service Sector	218 -
Foreign Experience in Training Future English Language Teachers at Higher Educational Institutions	219 -
The Gothic Novel in English Literature.....	220 -
Enhancing Critical Thinking Skills in Cambridge Curriculum: A Case Study from Presidential School in Jizzakh	221 -
Unleashing the Power of Individual Contributions in Collaborative Work: The Essence of Collective Success	222 -
The Concept of “Love” In J.R.R.Tolkien’s “Lord of Rings”	223 -
Analysis of Oral Discourse	224 -
Category of Expressiveness of Punctuation Marks in Linguistics	225 -

The Evolution of English Teaching Strategies in Primary School Environments in Uzbekistan..	- 226 -
The Writing Style of Theodore Dreiser in “SisterCarrie” and his Other Works.....	- 227 -
KOSGEB Destekleri Kapsamında Kobilere Yönelik Mali Teşviklerin Ekonomik Etkisi: Isparta Alan Araştırması	- 228 -
Türkiye’deki Yerli ve Yabancı İlaç Firmalarının Kurumsal Web Sitelerinin Diyalojik İletişim Açısından İncelenmesi.....	- 230 -
Covid-19 Bağlamında Sağlık Hizmetlerinde Maliyet Etkililik Çalışmalarına Yönelik İnceleme	- 232 -
Uluslararası Alanyazında İlaç Etiketleme Çalışmaları: Bibliyometrik Bir Analiz	- 234 -
An Investigation of Stress, Mindfulness, and Self-Efficacy among English Language Learners at Universities in Uzbekistan	- 235 -
The Role of Using Authentic Video Materials in EFL Classrooms	- 236 -
History of Paper Making and Book Art in Central Asia (Brief Review)	- 237 -
The Means and Style of Creating an Image on The Stage of Puppet Theater	- 238 -
Study of main of genres of painting and their development in Uzbekistan in the second half of 20th century	- 239 -
XX-XXI yüzyıllarda Karakalpakistan Cumhuriyeti Müzeleri: ana tarihsel aşamalar, sorunlar ve gelişme stratejileri	- 240 -
Factors that caused the origin of the art of calligraphy and it is development.	- 242 -
Üniversite Öğrencilerinin Pandemi Döneminden Sonra Katıldıkları Sınavlara Yönelik Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi.....	- 243 -
The Impact of Change-Driven Lifestyle on Consumer Purchasing Decisions: A Comparative Study of North America and Turkey	- 245 -
Parameters and Variables Analysis in Natural Disaster Management: Kahramanmaraş-Centered Earthquakes Example	- 246 -
Forest ecosystems management in post-communist Romania.....	- 247 -
Karayollarda Heyelanların Oluşumu, Nedenleri ve Çözümlerinin Analizi	- 249 -
Okul Öncesi Kurumlarda Çalışan Öğretmenlerin Bakış Açısıyla Kadın Girişimciliği: Fenomenolojik Bir Araştırma	- 250 -
Vijilantizm: Türkçe İsim Önerisi Ve Ölçek Uyarlama Çalışması.....	- 252 -
The theme of love and family in the work of Akmal Nur	- 254 -

Border and Refugee Policies in the Ottoman Empire, A Brief Review	- 255 -
Women Entrepreneurship and Sustainable Development: Global Trends and the Case of Türkiye and Uzbekistan	- 256 -
The Evolution of English Teaching Strategies in Primary School Environments in Uzbekistan..	- 257 -
Classification of parcelled sentences, stylistic units of parcellation in translation studies	- 258 -
Activation of Critical Thinking Skills in Teaching English in Digital Learning Environments	- 259 -
CONGRESS PROGRAM	- 261 -
Congress Participants' Institutions	- 273 -

Crisis Entrepreneurship: Navigating and Innovating in Turbulent Times

Prof. Dr. Siham EL-KAFAFI

Arrows Research Consultancy Limited (ARCL) &
Te Wananga o Aotearoa, Auckland, New Zealand

selkafafi@gmail.com

Orcid: 0000-0002-5480-451X

ABSTRACT

In an era marked by rapid shifts, unexpected disruptions, and global challenges, entrepreneurship has evolved into a dynamic force that shapes economies, industries, and societies. Amidst this backdrop, crisis entrepreneurship emerges as a critical and enduring phenomenon, demonstrating its pivotal role in fostering innovation, resilience, and societal impact during times of uncertainty. This research paper delves into the multifaceted dimensions of crisis entrepreneurship and its profound implications for navigating an ever-changing world.

This research paper explores the concept of crisis entrepreneurship and its significance in adapting to turbulent times. In a world characterized by rapid and unpredictable changes, entrepreneurs play a pivotal role in driving economic recovery and societal resilience. This paper investigates the strategies, challenges, and opportunities that crisis entrepreneurs encounter as they navigate through periods of uncertainty and disruption. It emphasizes the importance of innovation, agility, and adaptability in crisis entrepreneurship, showcasing real-world examples and case studies from diverse industries. By analysing the ways in which crisis entrepreneurs respond to challenges, exploit emerging opportunities, and contribute to sustainable development, this paper contributes to the understanding of entrepreneurship's dynamic role in shaping a resilient future.

Through an exploration of real-world case studies, this study illuminates how entrepreneurs have harnessed adversity as a catalyst for transformative change. We delve into their capacity to adapt and innovate swiftly, unveiling novel products, services, and business models that address pressing needs. By navigating turbulent times, crisis entrepreneurs have demonstrated a remarkable ability to leverage their resourcefulness and creative problem-solving skills to thrive in a dynamic environment.

As we envision the future, the concept of crisis entrepreneurship remains an essential linchpin. Its lessons in adaptability, digital transformation, and ethical leadership stand as guiding principles for entrepreneurs navigating the complexities of an interconnected and ever-changing global landscape. This paper offers insights into how crisis entrepreneurship's enduring importance shapes business practices, industry norms, and society as a whole, emphasizing the power of human ingenuity to transform adversity into opportunity.

Keywords: crisis entrepreneurship, transformative change, disruptions, turbulent times, innovation, adaptability, resilience, recovery.

Techniques of Line Balancing for Productivity Improvement

Lioul MEKONNEN(MSc)
Wolkite University, **Ethiopia**
leoul.mekonnen@wku.edu.et
0009-0009-4941-8356

Mequanint BIRHAN(MSc, MBA & BTh)
Mizan Tepi University, **Ethiopia**
mequanint@mtu.edu.et
0000-0002-1079-9114

ABSTRACT

The emergence of fast changes in fashion has given rise to the need to shorten production cycle times in the garment industry. As effective usage of resources has a significant effect on the productivity and efficiency of production operations, garment manufacturers are urged to utilize their resources effectively in order to meet dynamic customer demand. This paper focuses specifically on line balancing and layout modification. The aim of assembly line balance in sewing lines is to assign tasks to the workstations, so that the machines of the workstation can perform the assigned tasks with a balanced loading. Largest Candidate Rule Algorithm (LCR) & Ranked Positional Weight (RPW) Method has been deployed in this paper,

Key words: line balancing; productivity improvement; Largest Candidate Rule Algorithm; Ranked Positional Weight

Debt Distress in South Asia

Asst.Prof.Dr Swati Jain
University of Allahabad, India
jswati2008@gmail.com
Orcid id:0000-0003-2933-0911

ABSTRACT

South Asia has experienced an exponential increase in the debt GDP ratio during 2019-2022. Bhutan, Maldives, and Sri Lanka have a debt ratio of more than 100 percent of GDP. India has a debt ratio of more than 80 percent of GDP. Nepal is marginally above, and Bangladesh is marginally below 40 percent of Debt GDP ratio. There is growing discussion on debt distress in developing countries including South Asia. Debt distress exists because GDP growth has not yet recovered to the pre covid levels. Nevertheless, theoretical argument regarding positive impact of deficit and debt on economic growth remain valid. Therefore, this paper investigates the impact of debt and deficit levels on growth and investment in South Asia. public debt and fiscal deficit reinforce economic growth during an economic slowdown. Whether debt distress is a short-term emergence or can have a medium to long term effect in the selected countries are the major research questions in this paper. We use the panel regression method to analyse the interdependence between debt, deficit, and growth for eight South Asian countries. All independent variables have negative and significant impact on public debt ratio. Public revenue has a stronger impact than GDP growth. GDP growth has a positive impact on fiscal balance but negative impact on debt and inflation.

Keywords: Debt-deficit financing, fiscal reforms, public expenditure, South Asia.

Relationship between women entrepreneurship and the gender gap in G20 countries

Safna. AP

Aligarh Muslim University, India

Safnaptb2001@gmail.com

0009-0004-5519-644X

ABSTRACT

The level of entrepreneurship's impact on the economy is influenced by a variety of variables, including the kind, gender distribution, and quality of the entrepreneurial activity. The reduction of the gender wage gap and the encouragement of female entrepreneurship are essential components of economic growth and development. Women's entrepreneurship is essential for generating employment and empowering women. The necessity for women's activities and empowerment is being reflected in gender-considering indices.

G20 nations, which make up the majority of the world's largest economies, are concentrating on women-led economic development. Despite this, gender inequity permeates all G20 nation's economies. Although the G20 includes many titles, including those of the largest economic power and those with more than half of the world's production. Thus, it is important for us to comprehend the causes and extent of the gender gap in entrepreneurship.

This article examines how the gender gap dimensions and women's entrepreneurial activity are connected in G20 nations in order to analyze the relationship between the gender gap and the rate of female entrepreneurship. Through correlation analysis, we describe the relationship between the gender gap dimensions which reflects the four key dimensions of political empowerment, economic participation and opportunity, educational attainment, health and survival, and political attainment (introduced by the World Economic Forum), and various stages of women's entrepreneurial activities (produced by Global Entrepreneurship Monitor, GEM). Our findings imply that female entrepreneurship and gender gap considerations are not strongly associated in G20 countries.

**9th International EMI Entrepreneurship & Social Sciences Congress,
7-10 November 2023, Tashkent/Uzbekistan**

The Entrepreneurial Mindset and Self-Employment Intention of High School Learners

Salkynbayeva Fatima Davitbayevna

Caspian University of Technology and Engineering named after Sh. Yessenov, **Kazakhstan**

fatima.salkynbayeva@yu.edu.kz

0000-0003-1253-9647

Assoc.Prof.Dr. Tayauova Gulzhanat Zhubatkanovna

Turan University, **Kazakhstan**

g.tayauova@turau.edu.kz

0000-0001-8061-3955

Assoc.Prof.Dr. Yesturliyeva Aigul Iklasovna

Caspian University of Technology and Engineering named after Sh. Yessenov

aigul.yesturliyeva@yu.edu.kz

0000-0001-5632-8134

ABSTRACT

The article presents the results of the study of entrepreneurial intentions of high school students, identifying their needs in the development of entrepreneurial skills. The analysis of the results of the study showed a positive attitude of high school students to entrepreneurship and revealed the desire of students to obtain knowledge and develop skills in this direction.

Currently, most scientists, entrepreneurs and teachers agree that the formation of entrepreneurial skills must begin from school. Despite the large amount of information about the need to develop entrepreneurial skills and abilities in students, there are no approaches to studying the needs of high school students in entrepreneurship education in the scientific literature.

Keywords: Foreign experience, world universities, youth, employment, innovative technologies, international experience, labor market, research institutes.

Importance off Low-Cost Carriers in Aviation Industry and their Impacts on Countries' Economies

Gökhan DÖLEK

Hasan Kalyoncu University
gokhan.doolek@gmail.com
0009-0004-5357-7580

Prof.Dr. Mazlum ÇELİK

Hasan Kalyoncu University
mazlum.celik@hku.edu.tr
0000-0001-5021-3256

ABSTRACT

Providing services to an 8 billion world population in today's aviation sector; There are approximately 1,700 active airline companies, 5,200 airports with IATA code, and 27,000 commercial aircraft used in passenger and cargo transport services (CAPA, 2023). Due to their business model, Low-Cost Airlines (LCC) keep operating costs low and transport passengers with low airfares. The problem of this study is to compare the before and after periods of positive contributions to the economy, travel, and tourism sectors of the region where LCCs enter, and to reveal the results of initiation of flights in terms of traffic growth, flight increase, change in indirect traffic, change in average airfares, seat capacity development and growth of inbound tourism for the country.

For this purpose, the air traffic performance of Kutaisi Airport in Georgia in which Hungarian LCC “Wizz Air” commenced flights from 6 European destinations (Berlin, Dortmund, Memmingen, Milano, Thessaloniki, and Larnaca) in 2016 was examined and analyzed using aviation tools and platforms such as CAPA, IATA AirportIS, and Cirium and as a result, it has been seen that LCC service commencement created many positive effects on the economies of the countries they commenced flights, and they make travel to that region more attractive by creating more flexible ticket prices and accessible travel opportunities in favor of passengers.

Keywords: Low-Cost Carriers, Route and Traffic Development, Aviation.

Towards an Ongoing Security Pension Scheme to foster economic and social development: Protecting against Instability and Insecurity in the Workforce in the Gulf Region

Prof. Dr. Adel AHMED
Amity University, Dubai
aahmed1@amityuniversity.ae
0000-0003-3034-2821

ABSTRACT

The economies of the member states of the Gulf Cooperation Council (GCC) have attracted increasing attention over recent years. In the wake of high and rising oil prices since 2003, they have developed into a pole of global economic growth. They have also become more important as global investors and trade partners, and play a crucial role in global energy markets. Furthermore, together with other major oil-exporting countries, they have become part of the international policy debate on global imbalances. However, there are instability and insecurity in workforce because there is no pension scheme in place. Many people in the GCC are unable access pension provision due to the short term nature of their employment or insufficient pension arrangements at their organisation. Government has a responsibility to protect its citizens against poverty and insecurity in retirement. However, National Bonds, the UAE savings scheme provider, has launched a pension scheme targeted primarily at expatriate residents working in the private sector. The Gulf region, known for its economic prosperity and reliance on a transient labor force, faces significant challenges related to workforce instability and insecurity. These challenges are exacerbated by lack of comprehensive retirement planning options. In response to these issues, this research paper explores the need for an ongoing security pension scheme in the Gulf region as a means to safeguard workers against the adverse effects of job insecurity and to promote economic stability. The primary objective of this research paper is to investigate the multifaceted challenges of workforce instability and insecurity in the Gulf region, assess the economic and social implications of these challenges, and propose a comprehensive framework for an ongoing security pension scheme. It also aims to highlight the challenges and opportunities in implementing such a scheme and provide recommendations for policymakers in the Gulf region. This paper concludes by highlighting the importance of government involvement, public awareness, and international collaboration in establishing a robust pension system for Gulf region workers.

Keywords: Gulf region, pension scheme, workforce instability, economic volatility, retirement planning.

From Where to Where According To Maslow's Hierarchic of Needs After The
Disaster of The Century?

**Asrın Felaketi Sonrası Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisine Göre Nereden
Nereye?**

Assoc.Prof.Dr.İnci Fatma KURTULGAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam University

ikurtulgan@gmail.com

Orcid: 0000-0002-9749-2878

Assoc.Prof.Dr.Zümrüt Hatice ŞEKKELİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam University

zhkipier@gmail.com

Orcid: 0000-0001-5090-4372

ABSTRACT

On February 6, 2023, a major earthquake disaster occurred in Kahramanmaraş, which is described as the "disaster of the century" in Turkey. At 4:17 a.m. on 6 February, Kahramanmaraş Pazarcık was hit by an earthquake of magnitude 7.7, and about nine hours after that, a second 7.6 magnitud in Elbistan was. These two major earthquakes and their subsequent effects have caused great destruction, deaths and suffering in many counties, towns and villages in 11 districts. Within minutes, many people have lost their homes, homes, loved ones, jobs, households, everything they possessed. This massive earthquake, uncontrolled and unpredictable to humans, and the harsh winter conditions have left surviving victims facing a mentally challenging process.

As part of this study, the situation of the earthquake victims will be examined in the context of Maslow's hierarchy of needs to determine whether or not there is a difference in the factors that motivate pre- and post-earthquake individuals. It was requested to identify the effects of events experienced by individuals on their motivations. To this end, a qualitative study was carried out in Kahramanmaraş, the main center of the earthquake, through a semi-structured form of interview with participants who experienced the quake. According to the findings, the participants were seen to resemble a rather small-scale earthquake scene. Before the earthquake, participants who were motivated to meet their needs at the fourth and fifth levels of Maslow's hierarchy of needs were identified as returning to the physiological and safety requirements at the first and second levels post-earthquake. Participants' views on life changed with the earthquake.

Keywords: The Disaster of the Century, Maslow's Hierarchy of Needs, Motivation, Source of Life.

Sustainable Space Ventures: Balancing Business Growth with Environmental Responsibility

Sürdürülebilir Uzay Girişimleri: İş Büyümesini Çevresel Sorumlulukla Dengelemek

Asst.Prof.Dr.Ayşe Meriç YAZICI

Istanbul Gelişim University

ayazici@gelisim.edu.tr

Orcid: 0000-0001-6769-2599

ABSTRACT

With the rapidly evolving and expanding nature of the space industry, this study emphasizes the importance of environmental sustainability. Space ventures continue to grow as a result of technological advances and global competition. However, this growth potential also leads to increased environmental impacts. Therefore, the space industry needs to balance business growth with environmental responsibility. The study emphasizes the importance of achieving a balance between sustainability and business growth, while at the same time addressing how various sustainable practices can be integrated into space ventures. These practices include energy efficiency, waste management, utilization of renewable resources, and carbon footprint reduction strategies. Policy recommendations and opportunities for cooperation to help the space industry achieve its sustainability goals are also discussed. It also considers how various stakeholders, including governments, industry leaders, academics, and civil society organizations, can come together to collaborate to minimize the environmental impact of space initiatives and ensure long-term sustainability. In conclusion, the paper emphasizes that the space industry must fulfill its environmental responsibility while supporting its future growth. The adoption of sustainability-oriented approaches and the cooperation of various stakeholders will ensure that space ventures play a positive role in terms of both successful business growth and the sustainability of our planet.

Keywords: Sustainability, space initiatives, business growth, environmental responsibility, space industry.

ÖZET

Bu çalışma, uzay endüstrisinin hızla gelişen ve genişleyen doğasıyla birlikte, çevresel sürdürülebilirliğin önemini vurgulamaktadır. Uzay girişimleri, teknolojik ilerlemeler ve küresel rekabetin bir sonucu olarak büyümeye devam etmektedir. Ancak, bu büyüme potansiyeli, çevresel etkilerin de artmasına yol açmaktadır. Bu nedenle, uzay endüstrisinin iş büyümesini çevresel sorumlulukla dengelemesi gerekmektedir. Çalışma, sürdürülebilirlik ve iş büyümesi arasındaki dengeyi sağlamanın önemini vurgularken, aynı zamanda çeşitli sürdürülebilir uygulamaların uzay girişimleri için nasıl entegre edilebileceğini ele almaktadır. Bu uygulamalar arasında, enerji verimliliği, atık yönetimi, yenilenebilir kaynakların kullanımı ve karbon ayak izi azaltma stratejileri yer almaktadır. Çalışmada, uzay endüstrisinin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasına yardımcı

olacak politika önerileri ve işbirliği fırsatları da tartışılmaktadır. Çalışmada ayrıca, çeşitli paydaşların, hükümetler, endüstri liderleri, akademisyenler ve sivil toplum kuruluşları bir araya gelerek, uzay girişimlerinin çevresel etkilerini en aza indirme ve uzun vadeli sürdürülebilirlik sağlama yolunda nasıl işbirliği yapabileceği ele alınmaktadır. Sonuç olarak, makale, uzay endüstrisinin gelecekteki büyümesini desteklerken çevresel sorumluluğunu da yerine getirmesinin kritik olduğunu vurgulamaktadır. Sürdürülebilirlik odaklı yaklaşımların benimsenmesi ve çeşitli paydaşların işbirliği, uzay girişimlerinin hem başarılı bir iş büyümesi hem de gezegenimizin sürdürülebilirliği açısından olumlu bir rol oynamasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, uzay girişimleri, iş büyümesi, çevresel sorumluluk, uzay endüstrisi.

The Re-Rise of the Concept of Productivity in Our Digitalizing World Dijitalleşen Dünyamızda Verimlilik Kavramının Yeniden Yükselişi

Dr. Mustafa Kemal AKGÜL
ST Bakanlığı, SAV Gn. Müdürlüğü
mkakgul@gmail.com
0000-0001-9110-9498

ABSTRACT

In our digitalized world, the re-emergence of the concept of efficiency has become an important agenda item at both individual and corporate levels. Thanks to the opportunities offered by digital technologies, business styles, communication methods and learning processes are changing and developing.

While this change and development contributes to productivity growth, it also poses new challenges and expectations. In this context, how can we redefine efficiency in our digitalized world? How can we measure productivity gain? What strategies should we follow to ensure productivity growth? Answering these questions from a scientific perspective will help both individuals and organizations adapt to digital transformation and gain a competitive advantage.

This article discusses and evaluates the effects of digitalization on productivity and how these effects are reflected in industrial production and the attitude of individuals in all areas of life. In addition, how digitalization has changed the concept of efficiency and what the new efficiency measures are are discussed. The main topics to be discussed in the article;

- Definition of digitalization, its historical development and its relationship with efficiency.
- Effects of Digitalization on Productivity: How digitalization affects productivity factors such as labor, capital, innovation, and competition, and their economic and social consequences.
- Digitalization Changes the Concept of Productivity: Digitalization has changed productivity not only quantitatively, but also qualitatively, and what are the new efficiency criteria.
- Strategies and policies to improve productivity: Digitalization also changes the strategies and policies of increasing efficiency. For example, for digital transformation to succeed, prerequisites such as improving digital infrastructure, expanding digital skills, ensuring digital security and reducing digital inequalities must be met. In addition, new regulations, standards and rules may be required to deal with the new challenges brought about by digitalization.

At the end of the article, we will emphasize the importance of efficiency in our digitalized world and offer suggestions on what should be done to increase productivity in the future.

Keywords: Productivity, Productivity Transformation, Digital Transformation, Productivity and Digitalization, Information Technologies and Efficiency, The New Productivity Concepts in Digitalization.

Literature Review on The Light Triad

Aydınlık Üçlü İle İlgili Literatür Taraması

Dr. Salih SERBEST

Ministry of Health, Republic of Türkiye

salih.serbest@gmail.com

Orcid: 0000-0003-1137-0763

ABSTRACT

Paulhus and Williams (2002) proposed the concept of three malevolent traits that collide to form the so-called “Dark Triad” of personality traits. More recently, the dark triad has been accompanied by a fourth dark trait, sadism, and it has been argued that these four traits make up the Dark Tetrad (Buckels et al., 2013; Chabrol et al., 2009; Međedović and Petrović, 2015; Paulhus, 2014). Light personality traits are personality traits that include trust, respect, originality, delicacy and many positive traits. The concept of the Light Triad, consisting of Faith in Humanity, Humanism and Kantianism, which defines a loving and benevolent orientation towards others, has recently been proposed as an antithesis to the malevolent personality concept called the dark triad. Although the concept of light personality is mentioned as the light triad by Johnson (2018) in the literature, its conceptualization and research has been carried out by Kaufman et al. (2019) made by while the dark triad has received much attention in the literature, the light side of personality has not received comparable attention. Previous studies show that these light triad is relatively different, that the light triad is largely irreducible to both the dark triad and core personality traits, and that this light triad structure predicts a variety of growth oriented and self-transcendent outcomes.

Keywords: Light Triad, Dark Triad, Dark Tetrad, Organizational Behavior, Management Psychology.

ÖZET

Paulhus ve Williams (2002), kişilik özelliklerinin sözde “Karanlık Üçlüsü”nü oluşturmak için çarpışan üç kötü niyetli özellik kavramını önerdiler. Oldukça yakın bir zamanda karanlık üçlüye dördüncü bir karanlık özellik olan sadizm eşlik etmektedir ve bu dört özelliğin Karanlık Dörtlüyü oluşturduğu ileri sürülmektedir (Buckels vd., 2013; Chabrol vd., 2009; Međedović ve Petrović, 2015; Paulhus, 2014). Aydınlik kişilik özellikleri güven, saygı, orijinallik, incelik ve birçok olumlu özelliği ihtiva eden kişilik özellikleridir. Başkalarına karşı sevgi dolu ve hayırsever yönelimi tanımlayan İnsanlığa İnanç, Hümanizm ve Kantçılıktan oluşan Aydınlik Üçlü kavramı, son zamanlarda karanlık üçlü isimli kötü niyetli kişilik kavramına bir antitez olarak önerilmektedir. Literatürde aydınlık kişilik kavramı Johnson (2018) tarafından aydınlık üçlü olarak bahsedilse de kavramsallaştırılması ve araştırılması Kaufman vd. (2019) tarafından yapılmıştır. Karanlık üçlü literatürde çok dikkat çekerken, kişiliğin aydınlık yönü karşılaştırılabilir bir ilgi görmemiştir. Önceki çalışmalar, bu aydınlık üç özelliğin nispeten farklı olduğunu, aydınlık üçlünün büyük ölçüde hem karanlık üçlüye hem de temel kişilik özelliklerine indirgenemez olduğunu ve söz konusu aydınlık üçlü yapısının çeşitli büyümeye yönelik ve kendini aşan sonuçları öngördüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aydınlik Üçlü, Karanlık Üçlü, Karanlık Dörtlü, Örgütsel Davranış, Yönetim Psikolojisi.

Social Data Production With Property-Field Techniques

Mülkiyet-Saha Teknikleriyle Sosyal Veri Üretimi

Harita Yük. Müh. Yasemin KULEYİN

TDMMB (Türk Dünyası Mühendis Mimarlar Birliği)

yaseminkuleyin@gmail.com

0000-0002-6466-8224

ABSTRACT

"Human" is at the focal point of all strategies produced recently in the world, both in engineering projects and in technology-urban transformation-digital intelligence-big data analysis and management.

The main purpose of this study is to emphasize the importance of "people-oriented" strategies in engineering and technology projects, and to point out that cadastral studies produce not only technical data but also social data and that these data can be used for social analysis. This approach aims to make projects more effective and successful. It also shows that the people-oriented approaches underlying Turkey's success in Somalia offer the opportunity to achieve similar success in other countries.

Studies on property in the field do not only produce technical data; they also produce topographical data as well as social data, and cadastral records, which form the basis of ownership, blend social data with topographical data to provide support for social analysis of the locality you are studying. Many existing urban transformation, post-disaster studies, architectural etc. in Turkey constitute the data underlying the production of the underlying documents in the studies. Especially in foreign countries, it is foreseen that such teams will bring success at the point of global impact, as effective communication with the people in the region will be ensured with priority field contact.

Keywords: cadastre, social data, people-oriented projects, global impact, property

ÖZET

Dünya’da son dönemlerde üretilen gerek mühendislik projelerinde gerekse de teknoloji-kentsel dönüşüm-dijital zeka-büyük veri analizi ve yönetimi konularına dair üretilen tüm stratejilerin odak noktasında “insan” bulunmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, mühendislik ve teknoloji projelerinde “insan odaklı” stratejilerin önemini vurgulamakla birlikte kadastro çalışmalarının sadece teknik veri değil aynı zamanda sosyal veri de ürettiğini ve bu verilerin sosyal analizler için kullanılabileceğini belirtmektedir. Bu yaklaşım, projelerin daha etkili ve başarılı olmasını sağlamayı hedefler. Ayrıca, Türkiye’nin Somali’deki başarısının altında yatan insan odaklı yaklaşımların, diğer ülkelerde de benzer başarıları elde etme fırsatı sunduğunu göstermektedir.

Sahada mülkiyet üzerine yapılan çalışmalarda sadece teknik veri üretilmemektedir; topoğrafik verinin yanı sıra sosyal veri de üretilir ki mülkiyetin esasını oluşturan kadastro tutanakları sosyal veri

ile topoğrafik veriyi harmanlayarak, çalışma yaptığınız yöreye dair sosyal analizine destek sağlama imkanı sunmaktadır. Türkiye’de mevcut birçok kentsel dönüşüm-afet sonrası çalışmalar-imar vb. çalışmalarda dayanak evraklarının üretiminin temelindeki veriyi oluşturmaktadır. Bilhassa harici ülkelerde, bu tür ekiplerin öncelikli saha teması ile bölgedeki insanlarla etkin iletişim sağlanacağından, küresel etki noktasında da başarı getireceği öngörülmektedir.

Anahtar kelimeler kadastro, sosyal veri, insan odaklı projeler, küresel etki,mülkiyet.

Is Blue Ocean Strategy and Value Innovation the Way Out of the Red Queen Effect in Competition?

Rekabette Kızıl Kraliçe Etkisinden Kurtulmanın Yolu Mavi Okyanus Stratejisi ve Değer İnovasyonu mu?

Asst.Prof.Dr. Leyla İÇERLİ
Aksaray University
leylaicerli@aksaray.edu.tr
0000-0001-7538-0165

Dr. Gül BİLEN
Aksaray AFAD
karacaygul@hotmail.com.tr
0000-0003-3073-4251

ABSTRACT

The globalizing world economy has led to the emergence or disappearance of many new businesses. The destructive and intense competitive environment forces businesses to survive in working life and leads them to search for new and different products and services. Organizations strive to develop different strategies in order to survive in working life. In this context, one of the factors affecting organizations is the red queen effect. The emergence of this effect is based on Carroll's (1960) "The annotated Alice: Alice's adventures in wonderland and Through the Looking Glass". Alice, the heroine of this fairy tale, runs with the queen in the Red Queen's country. The Red Queen told Alice, who could not move forward despite running fast, that "if you want to get anywhere, you have to run twice as fast as you are running". The red queen effect, which emerged from this point of view in the following years, was used to express that organizations have to be better and faster than competitors in the same environment in order to maintain their vitality in the working life where competition is relentless and fierce. "Blue ocean strategy" and "value innovation" can be used as strategies that organizations can apply to get rid of the red queen effect, gain competitive advantage and increase organizational performance. The blue ocean strategy is based on the idea of businesses operating in previously unexplored blue oceans instead of competitive red oceans in the market. This strategy aims to redefine the market and offer value to consumers in a different way (Kim & Mauborgne, 2005).

The blue ocean strategy suggests that organizations should develop a strategy capable of determining their environment rather than having their strategies determined by their environment (Leavy, 2005: 14). Value innovation, which is known as the cornerstone of the blue ocean strategy, is expressed as a tool that can neutralize the existing competition in which businesses aim to create new markets by offering new, different products and services in the markets in which they operate and to provide a significant improvement in customer value (Kim & Mauborgne, 1999: 43). Within the framework of this study, first of all, the studies on the red queen effect and the concepts of blue ocean strategy and value innovation, which can be used to get rid of this effect, have been examined in the literature, albeit limited, and it is aimed to contribute to the literature on this subject by creating a theoretical study.

Keywords: Red queen effect, Blue ocean strategy, Value innovation.

ÖZET

Küreselleşen dünya ekonomisi birçok yeni işletmenin ortaya çıkmasına ya da yok olmasına neden olmuştur. Yaşanan yıkıcı ve yoğun rekabet ortamı işletmeleri çalışma yaşamında hayatta kalma konusunda zorlamakta; yeni, farklı ürün ve hizmet arayışlarına yöneltmektedir. Çalışma yaşamında örgütler hayatta kalabilmek için birbirinden farklı stratejiler geliştirme konusunda çaba harcamaktadırlar. Bu bağlamda örgütler üzerinde etkili olan unsurlardan biri de kırmızı kraliçe etkisidir. Bu etkinin ortaya çıkışı, Carroll'ın (1960) "*The annotated Alice: Alice's adventures in wonderland and Through the Looking Glass*" isimli eserine dayanmaktadır. Bu masalın kahramanı olan Alice, Kırmızı Kraliçe'nin ülkesinde kraliçe ile birlikte koşmaktadır. Hızlı koşmasına rağmen ilerleyemeyen Alice'e Kırmızı Kraliçe, "herhangi bir yere ulaşmak istiyorsan, bu koştuğundan iki kat daha hızlı olmalısın" cevabını vermiştir. Sonraki yıllarda bu bakış açısından yola çıkılarak ortaya çıkan kırmızı kraliçe etkisi rekabetin amansız ve sert olduğu çalışma yaşamında, örgütlerin canlılıklarını koruması açısından aynı çevrede bulunan rakiplerden daha iyi ve hızlı olmak zorunda olduğunu ifade etmek için kullanılmıştır. Örgütlerin kırmızı kraliçe etkisinden kurtulabilmek, rekabet üstünlüğü sağlamak ve örgütsel performansı artırmak için uygulayabileceği stratejiler olarak "mavi okyanus stratejisi" ve "değer inovasyonu" kullanılabilir. Mavi okyanus stratejisi, işletmelerin pazardaki rekabetçi kırmızı okyanuslar yerine, daha önce keşfedilmemiş mavi okyanuslarda faaliyet gösterme fikrine dayanır. Bu strateji, pazarın yeniden tanımlanmasını ve tüketicilere farklı bir şekilde değer sunmayı hedefler (Kim & Mauborgne, 2005). Mavi okyanus stratejisi örgütlerin, kendi stratejilerinin bulundukları çevre tarafından belirlenmesi yerine çevrelerini belirleyecek yetenekte bir strateji geliştirmelerini önermektedir (Leavy, 2005: 14). Mavi okyanus stratejisinin köşe taşı olarak bilinen değer inovasyonu ise işletmelerin faaliyet gösterdiği pazarlarda yeni, farklı ürün ve hizmetler sunarak yeni pazarlar oluşturmayı müşteri değerinde önemli bir gelişme sağlamayı amaçladığı mevcut rekabeti etkisiz kılabilen bir araç olarak ifade edilmektedir (Kim & Mauborgne, 1999: 43). Bu çalışma çerçevesinde öncelikli olarak kırmızı kraliçe etkisi ve bu etkiden kurtulabilmek için kullanılabilecek olan mavi okyanus stratejisi ve değer inovasyonu kavramlarına ilişkin alan yazında kısıtlı da olsa var olan çalışmalar incelenmiş ve teorik bir çalışma oluşturularak bu konuda alan yazına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırmızı kraliçe etkisi, Mavi okyanus stratejisi, Değer inovasyonu

KAYNAKÇA

- Carroll, L.,(1960).*The annotated Alice: Alice's adventures in wonderland and through the looking glass*, New York: New American Library.
- Kim, W. C., & Mauborgne, R. (1999). Strategy, value innovation, and the knowledge economy, *Sloan Management Review*, 40(3), 41-54.
- Kim, W.C., Mauborgne, R. (2005). *Blue ocean strategy: how to create uncontested market space and maket he competition irrelevant*. Harward Business School Press.
- Leavy, B., (2005). Value pioneering – how to discover your own “blue ocean” Interview With W.C. Kim & R. Mauborgne, *Strategy & Leadership*, 33(6), 13-20.
- Rammel, C., (2003). Sustainable development and innovations:lessons from the Red Queen, *International Journal of Sustainable Development*, 6, 395–416.

The Understanding Of Productivity As A State Policy in The Atatürk Period;
Efficient Use Of Resources With Rational Management
**Atatürk Döneminde Devlet Politikası Olarak Verimlilik Anlayışı; Rasyonel
Yönetimle Kaynakların Etkin Kullanılması**

Dr. Mustafa Kemal AKGÜL
ST Bakanlığı, SAV Gn. Müdürlüğü
mkakgul@gmail.com
0000-0001-9110-9498

ABSTRACT

The concept of productivity and the concept of rational management were explained at the Izmir Economic Congress in 1923 as two basic principles necessary to achieve the goals of economic development and modernization after the establishment of the Republic of Turkey. The concept of efficiency means using production factors in the most effective way, preventing waste, reducing costs and increasing revenues. The concept of rational management, on the other hand, refers to the ability of the state to plan, control, coordinate and direct its economic activities. These two concepts played an important role in determining the steps to be taken to ensure Turkey's economic independence and increase its international competitiveness at the Izmir Economic Congress.

This article examines how the understanding of productivity as a state policy emerged during the Atatürk period and in which areas rational management and efficient use of resources were applied. The article argues that Atatürk adopted the principle of efficiency in order to achieve the goals of modernization and modernization in state administration and implemented it in the economic, social, cultural and educational fields. The article analyzes the relationship of Atatürk's understanding of efficiency with rational management through issues such as the reorganization of the institutional structure of the state, the adoption of a planned development approach, the control of public expenditures and the increase of revenues.

However, he emphasizes that during the Atatürk era, the understanding of productivity was seen as a means to protect Turkey's national independence and reach the level of modern civilization. It shows with examples some important policies and projects implemented to ensure the efficient use of resources by rationally managing the state during the establishment period of the Republic. These policies and projects include five-year development plans, industrialization moves, entrepreneurial supports, agrarian reforms, education reforms and health care.

The article concludes that the understanding of productivity played an important role in the establishment and development process of the Republic of Turkey during the Atatürk period and that it remains valid today.

Keywords: Efficiency and Rationality, Rational Use of Resources, Development and Efficiency, Rational Management, Decisions of Izmir Economic Congress, Atatürk's Understanding of Efficiency, Planned Development in Turkey.

ÖZET

Verimlilik kavramı ve rasyonel yönetim kavramı, 1923 İzmir İktisat Kongresinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra ekonomik kalkınma ve modernleşme hedeflerine ulaşmak için gerekli olan iki temel ilke olarak açıklanmaktadır. Verimlilik kavramı, üretim faktörlerinin en etkin şekilde kullanılması, israfın önlenmesi, maliyetlerin düşürülmesi ve gelirlerin artırılması anlamına gelmektedir. Rasyonel yönetim kavramı ise, devletin ekonomik faaliyetlerini planlama, denetleme, koordine etme ve yönlendirme yeteneğini ifade etmektedir. Bu iki kavram, İzmir İktisat Kongresinde, Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığını sağlamak ve uluslararası rekabet gücünü artırmak için atılması gereken adımların belirlenmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Bu makale, Atatürk döneminde devlet politikası olarak verimlilik anlayışının nasıl ortaya çıktığını ve rasyonel yönetimle kaynakların verimli kullanılmasının hangi alanlarda uygulandığını incelemektedir. Makale, Atatürk'ün devlet yönetiminde modernleşme ve çağdaşlaşma hedeflerine ulaşmak için verimlilik ilkesini benimsediğini ve bunu ekonomik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında hayata geçirdiğini savunmaktadır. Makale, Atatürk'ün verimlilik anlayışının rasyonel yönetimle ilişkisini, devletin kurumsal yapısının yeniden düzenlenmesi, planlı kalkınma yaklaşımının benimsenmesi, kamu harcamalarının denetlenmesi ve gelirlerin artırılması gibi konular üzerinden analiz etmektedir.

Bununla birlikte, Atatürk döneminde verimlilik anlayışının Türkiye'nin ulusal bağımsızlığını korumak ve çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak için bir araç olarak görüldüğünü vurgulamaktadır. Cumhuriyetin kuruluşu döneminde devletin rasyonel yönetilerek kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak için uygulanan bazı önemli politika ve projeleri örneklerle göstermektedir. Bu politika ve projeler arasında, beş yıllık kalkınma planları, sanayileşme hamleleri, girişimci destekleri, tarım reformları, eğitim reformları ve sağlık hizmetleri sayılabilir.

Makale, Atatürk döneminde verimlilik anlayışının Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve gelişim sürecinde önemli bir rol oynadığını ve bugün de geçerliliğini koruduğunu sonuç olarak ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Verimlilik ve Rasyonellik, Kaynakların Rasyonel Kullanımı, Kalkınma ve Verimlilik, Rasyonel Yönetim, İzmir İktisat Kongresi Kararları, Atatürk'ün Verimlilik Anlayışı, Türkiye'de Planlı Kalkınma.

Current Suggestions for Gazi Mustafa Kemal Atatürk's Approach to Urbanism and Architecture

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Şehircilik ve Mimarlık Yaklaşımına Yönelik Güncel Öneriler

Şule Nur ERASLAN

Politechnika Warszawska University, Poland

sulenureraslan@hotmail.com

0009-0003-7540-1159

ABSTRACT

Gazi Mustafa Kemal Atatürk is undeniably one of the most significant military commanders in world history. Furthermore, he is not only a great leader but also a history-maker, leaving a profound impact on the world. Additionally, Atatürk is one of history's most important organisational leaders, known for his exceptional organisational skills. In this context, the magnificent governmental organisation he designed and established has given the noble Turkish nation the opportunity to thrive.

This study aims to analyse Atatürk's organisational management approach in the context of urban planning and architecture. It also identifies to uncover insights into how his exemplary Approaches should guide modern practices in this field. To achieve these goals, qualitative research method was studied, encompassing a comprehensive review of the literature and an in-depth analysis of exemplary urban planning and architectural projects spanning from the past to the present.

In conclusion, this assessment of Gazi Mustafa Kemal Atatürk's pioneering urban planning and architectural approaches aims to provide valuable insights into how these principles can align with the needs of our contemporary world. Atatürk's leadership and vision continue to serve as a source of inspiration not only for the past but also for the future.

Keywords: Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Organisational Management, Urbanism, Architecture, Architectural and Social Facilities.

ÖZET

Gazi Mustafa Kemal Atatürk dünya tarihinin kayda geçirmiş olduğu en önemli askeri komutanlardan birisidir. Kaldı ki büyük lider, hem tarih yazmış hem de tarihi yaratmış ve bu niteliği hafızalara daha çok bu şekilde yansıtmıştır. Bununla birlikte Gazi Mustafa Kemal Atatürk yine tarihin en önemli örgüt yöneticilerinden birisidir, yani örgütçüdür. Bu bağlamda tasarladığı ve aynı zamanda kurmuş olduğu muhteşem devlet örgütü, en ideal devlet örgütü yapılanmalarından birisini asil Türk milleti yaşama fırsatını elde etmiştir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün örgütsel yönetimde göstermiş olduğu dehasal yansımalar şehircilik ve mimarlık anlayışında da görülmektedir. Tamamen akıl ve bilim imbiğinden süzölmüş olarak günümüzü aydınlatan devrimlerinin bu alanda da çok güzel örnekler sergilediği görölmektedir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün örgütsel yönetim anlayışına bağılı olarak şehircilik ve mimarlık yaklaşımını analiz etmeyi amaçlayan bu çalışma, aynı zamanda örnek tipteki yaklaşımlarının günümüzde nasıl olması gerektiğine yönelik öngörülerin ortaya çıkarılmasını da hedeflemektedir. Aynı zamanda, bu yaklaşımların günümüzdeki şehir planlaması ve mimarlık uygulamalarına nasıl rehberlik edebileceği konusunda öngörüler sunmayı hedeflemektedir. Bu amaç doğrultusunda, nitel araştırma yöntemleriyle kapsamlı bir literatür taraması yapılmış ve geçmişten günümüze şehircilik ve mimarlıkla ilgili örnek uygulama çalışmaları detaylı bir şekilde analiz edilmiştir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu bağlamda öncölük ettiğı şehircilik ve mimarlık yaklaşımlarının günümüzdeki gereksinimlere nasıl uygun düşebileceğı üzerine kapsamlı bir değerlendirme sunulmuştur. Bu değerlendirme, hem Türkiye'nin hem de dünya genelinde şehir planlaması ve mimarlık alanındaki geleceğe yönelik önemli ipuçları sağlamaktadır. Atatürk'ün liderlik ve vizyonu, sadece geçmişe değil, geleceğe de ilham kaynağı olmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Örgütsel Yönetim, Şehircilik, Mimarlık, Mimari ve Sosyal Donatı Alanları.

Fintek İnovasyon Yönetimi: Uluslararası Karşılaştırmalı Türkiye Modeli

Bilal Benna HAKSAL

Gebze Technical University

bilalhaksal@hotmail.com

0009-0001-7936-299X

Assoc.Prof.Dr.M.Şahin GOK

Gebze Technical University

sahingok@gtu.edu.tr

0000-0003-4072-2641

ÖZET

Finansal işlem ve hizmetlerin geçmişten bu yana geliştiği ve değişimler gösterdiği bilinmektedir. Belli dönemlerde gerçekleşen yenilikler sektörü de beraberinde değişime yöneltmektedir. Uluslararası işbirliklerinin beraberinde getirdiği mecburiyetler, devletlerin ihtiyaç duyduğu sermaye akışları, trendlerin sürekli değişiminin getirdiği dinamizm beraberinde finansal hizmetlerin teknoloji ile desteklenmesi ihtiyacını kaçınılmaz noktaya getirmiştir. Dünya genelinde bireylerin ihtiyaçları ve finansal taşıyıcıların faaliyetleri Fintek kavramının ortaya çıkmasında önemli bir etken olmuştur. Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de Fintek önem verilen ve gelişmekte olan bir sektördür. Bu çalışma kapsamında Fintek kavramı altbaşlıkları ile birlikte incelenmiştir. Çalışma kapsamında öncelikle literatür taraması yapılarak fintek sektöründe geçmişten bugüne olan gelişim incelenmiştir. Elde edilen genel bulgulardan sonra Fintekin nereden gelip nasıl bir yönelim gösterdiğini ve günümüzde trendin nereye gittiğinin anlaşılması için dünyada Fintek sektöründe güçlü hale gelmiş 4 farklı bölge seçilmiş; seçilen bölgelerin hangi uygulamalarla başarılı olduğu tespit edilmiştir. Bu örneklerin Türkiye’de halihazırda yapılmakta olan çalışmalarla uyumluluğu ve bireylerin eğilimleri de göz önüne alınarak incelenmesi ile bir model önerisi üzerine çalışılmıştır.

ABSTRACT

It is reported that financial transactions and services have developed and changed since the past. Innovations that take place in certain periods lead the industry to change along with it. Obligations brought by international cooperation, capital flows required by states, and the dynamism brought about by the constant change of trends have brought the need to support financial services with technology to an inevitable point. The needs of individuals around the world and the activities of financial carriers have been an important factor in the emergence of the concept of Fintek. As in the world, fintech is an important and developing sector in Turkey as well. In the study, the concept of Fintech was examined within subtitles. The literature review has shown the map from the past to the present in the fintech industry. by the general findings obtained, 4 different regions in the world that have become strong in the Fintech sector were selected and examined in order to understand

how Fintech started by and what direction it showed and where the trend is going today. It has been determined that the selected regions are successful with which applications. A model proposal has been studied by examining the compatibility of these examples with the studies currently being carried out in Turkey and taking into account the tendencies of individuals.

Conceptual Framework of Entrepreneurial Resilience Girişimci Esnekliğinin Kavramsal Çerçevesi

Assist.Prof.Dr.Eda TELLİ

Burdur Mehmet Akif Ersoy University
edatelli@mehmetakif.edu.tr
0000-0003-0353-2507

Prof. Dr.Kürşat ÖZDAşLI

Burdur Mehmet Akif Ersoy University
kozdasli@mehmetakif.edu.tr
0000-0002-4604-7387

Abstract

Enterprises need different skills to adapt to internal and external changes and to survive. These skills enable the entrepreneur to be prepared for failures, difficulties or obstacles that he or she may encounter. At this point, in addition to certain characteristics such as creativity, seeing opportunities, and taking risks, today's business world highlights the flexibility feature of the entrepreneur. When the studies on entrepreneurship are examined, it is seen that they are discussed from many different conceptual perspectives and different models are developed. It can also be considered effective that entrepreneurs act as catalysts for the economy and are an important asset in the development of the economy. Changing conditions and new developments in the business world in recent years have made it easier for the organization to adapt practices that will provide competitive advantage in the success of entrepreneurial activities. Starting from this point, the aim of this study is to introduce the concept of "entrepreneurial flexibility", which is expressed as the flexibility feature of the entrepreneur that can ensure its continuity by absorbing situations that will threaten the future of the organization in the face of potential risks and difficulties, to the domestic literature and to present its theoretical framework.

Keywords: Entrepreneurship, Resilience, Entrepreneurial Resilience

ÖZET

İşletmeler iç ve dış değişimlere uyum sağlayabilmesi ve varlığını sürdürmesi için farklı yeteneklere ihtiyaç duymaktadır. Bu yetenekler girişimcinin karşılaşabileceği başarısızlık, zorluk veya engellere karşı hazırlıklı olmayı sağlamaktadır. Bu noktada yaratıcılık, fırsatları görebilme, risk alabilme gibi belli başlı özelliklerinin yanı sıra günümüz iş dünyası girişimcinin esneklik özelliğini öne çıkarmaktadır. Girişimcilik üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde farklı pek çok kavramsal açıdan ele alındığı ve değişik modeller geliştirildiği görölmektedir. Girişimcilerin özellikle ekonomi için birer katalizör rolünde olması ve ekonominin gelişmesinde önemli bir varlık olması da etkili olduğu düşünölebilir. Değişen koşullar ve iş dünyasındaki yeni gelişmeler son yıllarda girişim faaliyetlerinin başarısında rekabet üstönlüğu sağlayacak uygulamaları örgöte adapte edebilmesini kolaylaştırmaktadır. Bu noktadan hareketle bu çalışmanın amacı, girişimcinin potansiyel riskler ve güçlükler karşısında örgütün geleceğini tehdit edecek durumları absorbe ederek devamlılığını sağlayabilecek esneklik özelliği ile ifade edilen “girişimci esnekliği” kavramının yerli literatüre kazandırılması ve teorik çerçevesinin sunulmasını sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Esneklik, Girişimci Esnekliği.

Investigating the Overlapping and Diverging Areas in the Assumptions of Strategy Schools

Strateji Okullarının Varsayımlarında Örtüşen ve Ayırışan Alanlarının Araştırılması

Dr. Bayram BOLEL

Kocaeli University, **TURKEY**

bbolel@outlook.com

[0000-0003-4684-4092](tel:0000-0003-4684-4092)

PhD. Student Aysel KAÇAN

Kocaeli University, **TURKEY**

ayselkacan74@gmail.com

0000-0003-1429-3871

Prof. Dr. Muhsin HALİS

Kocaeli University, **TURKEY**

muhsin.halis@kocaeli.edu.tr

0000-0001-9495-5083

ABSTRACT

Strategic management has become a discipline over time in the history of management thought and has certain arguments. In the decisions to be made by companies at the end of the 1945s, strategic management came to the fore more than before. Over time, this situation has enabled management researchers to work in this field. One of these studies is the Strategy Safari book, better known as Ten Strategy Schools. In this study conducted by Mintzberg et al., strategy was considered as ten different school disciplines. These schools are distinguished from each other by different arguments. At the same time, the stage of applying the arguments of these schools brings with it some problems. The most important of these problems is whether companies can choose and implement the arguments of any school in making strategic decisions. This problem constituted the main question of this research. The main purpose of this research is to examine whether companies can choose any of the arguments of the schools (approaches) during the strategic decision-making phase and whether this chosen approach differs from the others. The prominent features of the different arguments of 10 strategy schools were examined as codes in the Maxqda analysis program. Accordingly, it has been observed that the approaches of strategy schools are fundamentally different from each other, but this separation is not at a level where a company can make strategic implementation by choosing only one approach. It has been concluded that the arguments of several approaches can be used together or that success can be achieved by using applications other than the basic claims of the approaches. In this sense, it has been concluded that strategy schools are not unnecessary for companies, on the contrary, they provide great benefits, but choosing the arguments of only one school may be insufficient.

Keywords: Strategic Management, Strategy Schools, Ten Strategy Schools.

ÖZET

Stratejik yönetim, yönetim düşüncesi tarihinde zaman içerisinde bir disiplin haline gelmiş ve belirli argümanlara sahip olmuştur. 1945’li yıllar sonunda firmalar açısından alınacak kararlarda, stratejik yönetim eskiye nazaran daha çok ön plana çıkmıştır. Bu durum zaman içerisinde yönetimci araştırmacıların da bu alanda çalışma yapmalarına olanak sağlamıştır. Bu çalışmalardan bir tanesi de *Strateji Safari* kitabı ve daha çok bilinen ismiyle *On Strateji Okulu*’dur. Mintzberg vd.tarafından yapılan bu çalışma ile strateji, on farklı okul disiplini olarak ele alınmıştır. Bu okullar farklı argümanlar ile birbirinden ayrılmaktadır. Aynı zamanda bu okulların argümanlarını uygulama aşaması, beraberinde bazı problemleri getirmektedir. Bu problemlerin en başında, firmaların stratejik kararlar alma noktasında herhangi bir okulun argümanlarını tercih ederek, uygulamaya geçip geçemediği sorunsalı vardır. Bu problem bu araştırmanın da temel sorusunu oluşturmuştur. Firmaların stratejik karar alma aşamasında, okulların (yaklaşımların) argümanlarının herhangi bir tanesini tercih edip edemedikleri ve bu seçilmiş olan yaklaşımın diğerlerinden ayrışıp ayrışmadığını incelemek bu araştırmanın temel amacıdır. 10 strateji okulunun birbirinden farklı argümanlarının öne çıkan özellikleri Maxqda analiz programında kod kabul edilerek incelenmiştir. Buna göre, strateji okullarının yaklaşımlarının birbirinden temelde ayrıldıkları fakat bu ayrışmanın bir firmanın sadece bir yaklaşımı tercih ederek stratejik uygulama yapacak seviyede olmadığı görülmüştür. Birkaç yaklaşımın argümanlarının beraber de kullanılabileceği veya yaklaşımların temel iddialarının dışında uygulamaları da beraberinde kullanarak başarı sağlayabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda firmalar için, strateji okullarının gereksiz olmadığı aksine büyük faydalar sağladığı, fakat sadece bir okulun argümanlarının tercih edilmesinin yetersiz olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, Strateji Okulları, On Strateji Okulu.

Evaluation of Illustration and Technical Drawing Processes in Baby and Children's
Clothing Business With Designer's Opinions

**Bebek ve Çocuk Giyim İşletmelerindeki İllüstrasyon ve Teknik Çizim
Süreçlerinin Tasarımcı Görüşleri Kapsamında Değerlendirilmesi**

Lecturer Yelda EGELİ

Maltepe University

yeldaegeli@maltepe.edu.tr

Orcid: 0000-0003-4778-3770

Prof. Dr. Hatice HARMANKAYA

Selçuk University

harmankayahatice@selcuk.edu.tr

Orcid: 0000-0001-6375-7586

ABSTRACT

The design has features that aim to meet human needs and provide a high level of innovation such as general appearance, functionality, technology and production. Although it has a complex process structure, it is essentially an ordered phenomenon. The design exists in R&D but is based on the emergence of new products after modelling and testing selected designs. It is of great importance for designers in ready-made clothing companies to know their customers well, to analyse their wishes and desires correctly, to determine the fashion product expectation levels of customers, to know the production potential of the business well, and to follow seasonal trends in order to make the right decisions. In order to develop wearable products that are preferred by customers, designers should be able to mentally draw their thoughts. In the fashion design process, drawing techniques are an important dimension of the process. In the research; it is aimed to determine the activities of the designers in the baby and children's clothing businesses operating in Bursa during the fashion design processes, their drawing techniques, their thoughts on illustration and technical drawing. In the study, in which the scanning model was used within the scope of the descriptive research, video interviews were conducted with 33 designers from 321 companies in the computer environment. The images and audio recordings obtained from the questions asked with the structured interview form were primarily transcribed. Written interview records were evaluated by content analysis method. According to the findings of the research, it has been revealed that designers in the field of baby and children's clothing create their designs in a computer environment and only make technical drawings in this process. Remarkably, it has been determined that illustration and artistic drawings are not used in the sector although there are many lessons for illustration drawing in undergraduate fashion design programmes at universities.

Keywords: Children's Clothing, Technical Drawing, Illustration Drawing, Fashion Design, Designer.

ÖZET

Tasarım, insan ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan, genel görünüm, işlevsellik, teknoloji ve üretim gibi yüksek seviyede yenilik sağlayan özelliklere sahiptir. Karışık bir süreç yapısına sahip olsa da özünde düzenli bir olgudur. Tasarım ar-ge içinde var olur ancak seçilen tasarımların modellenmesi ve test edilmesinden sonra yeni ürün ortaya çıkmasına dayanır. Hazır giyim firmalarında tasarımcıların doğru kararlar verebilmeleri için müşterilerini iyi tanımaları, onların istek ve arzularını doğru bir şekilde analiz edebilmeleri, müşterilerin moda ürün beklenti düzeylerini tespit edebilmeleri, işletmenin üretim potansiyelini iyi bilmeleri, sezon trendlerini takip etmeleri büyük önem taşımaktadır. Giyilebilir ve müşteriler tarafından tercih edilir ürünler geliştirmek için ise tasarımcılar zihinsel olarak düşüncelerini çizime dökülmelidir. Moda tasarımında, çizim teknikleri sürecinin önemli boyutudur. Araştırmada, Bursa'da faaliyet gösteren bebek ve çocuk giyim işletmelerindeki tasarımcıların moda tasarım süreçlerinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerini, çizim tekniklerini, illüstrasyon ve teknik çizim konusundaki düşüncelerini belirlemek amaçlanmıştır. Betimsel araştırma kapsamında tarama modelinin kullanıldığı çalışmada 321 sayıda işletmeden 33 tasarımcı ile bilgisayar ortamında görüntülü görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılandırılmış görüşme formu ile sorulan sorulardan elde edilen görüntü ve ses kayıtlarının öncelikli olarak transkripsiyonu yapılmıştır. Yazılı hale getirilen görüşme kayıtları içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; bebek ve çocuk giyimi alanındaki tasarımcıların, tasarımlarını bilgisayar ortamında gerçekleştirdikleri, bu süreçte sadece teknik çizim yaptıkları ortaya çıkmıştır. Dikkat çekici olarak üniversitelerde lisans düzeyindeki moda tasarımı programlarında illüstrasyon çizimine yönelik oldukça fazla ders verilmesine rağmen sektörde illüstrasyon ve artistik çizimlerin kullanılmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Giyimi, Teknik Çizim, Illüstrasyon Çizimi, Moda Tasarımı, Tasarımcı.

The Effect of Green Human Resources Management on Service Quality

Yeşil İnsan Kaynakları Yönetiminin Hizmet Kalitesine Etkisi

Assoc.Prof.Dr. Gül GÜN
Munzur University
gulgun@munzur.edu.tr
0000-0002-6231-3921

Uzm. Özge AYAZ
ozge__ayaz@hotmail.com
0009-0002-7271-7345

ABSTRACT

Climate differences and destruction of natural resources caused by the impact of globalization have caused great concern for those who will live in the coming times. As a result of these effects, people started to adopt green practices to produce solutions. Human resources studies have started for a very long time to ensure sustainability. It has been seen once again that the environmental factor is important in human resource studies. Performing sustainable business practices has enabled companies to retain competitiveness (Öselmiş,2020).

In this area, the first research was carried out within the scope of environmental management. By combining the concept of environmental management with the concept of management of the concept of environment, businesses have also made some radical changes in terms of sustainability and called this change name the concept of environmental management (Lee, 2009).

It has been observed that companies that adopt green practices today generally maintain their brand image and have a better say in their market share. In addition, it has been observed that companies that reward staff create more successful jobs. Therefore, companies need to increase and reward staff sensitivity to the environment in order to achieve competitiveness (Öselmiş,2020).

Therefore, sustainability is a strategic tool that serves a purpose for companies. But in order for this goal to succeed, it is necessary to progress in a coordinated manner (Uslu ve Kedikli, 2017).

This study was conducted to investigate the effects of the green human resources management factor in health services, a branch of the service sector where labor is intense. Transferring these practices to healthcare workers is important as green human resource management practices support sustainability.

The fact that the practices used in treatment methods are also designed to cause the highest level of harm to human health and the environment plays an important role in health care quality (İncesu ve Evirgen, 2017).

By transferring and applying green human resources management to healthcare workers, every individual working in healthcare will become more sensitive to environmental factors, and as a result, service quality will increase.

Keywords: Green human resources, Service quality, Environmental Factor

ÖZET

Küreselleşmenin etkisiyle ortaya çıkan iklim farklılıkları ve doğal kaynakların tahribatı ilerleyen zamanlarda yaşanacaklar için büyük bir endişeye neden olmuştur. Bu etkilerin sonucunda insanlar çözüm üretmek amacıyla yeşil uygulamaları benimseye başlamışlardır. Sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla insan kaynakları çalışmaları çok uzun zamandır başlamıştır. İnsan kaynağı çalışmalarında çevre faktörünün önemli olduğu bir kez daha görülmüştür. Sürdürülebilir iş uygulamalarının gerçekleştirilmesi şirketlerin rekabet gücünü elinde tutabilmesini sağlamıştır (Öselmiş,2020).

Bu alanda ki ilk araştırmalar uygulamalar çevresel yönetim kapsamında yapılmıştır. Çevresel yönetim kavramı çevre kavramının yönetim kavramıyla birleştirilerek sürdürülebilirlik açısından işletmeler de birtakım köklü değişiklikler yapılması ve bu değişim adını çevre yönetim kavramı olarak adlandırmışlardır. (Lee, 2009).

Günümüzde yeşil uygulamaları benimseyen şirketlerin genel olarak marka imajını koruduğunu ve pazar payında daha da söz sahibi olduğu görülmüştür. Ayrıca personellere ödüllendirme yapan şirketlerin daha başarılı işler ortaya çıkardığı görülmüştür. Bu yüzden şirketler rekabet gücünü elde tutabilmek için personellerin çevreye olan duyarlılığını arttırmaları ve onları ödüllendirmeleri gerekmektedir (Öselmiş,2020).

Dolayısıyla sürdürülebilirlik firmalar için bir amaca hizmet eden stratejik bir araçtır. Fakat bu amacın başarıya ulaşabilmesi için koordineli bir biçimde ilerlemek gerekmektedir (Uslu ve Kedikli, 2017). Bu çalışma emeğin yoğun olduğu hizmet sektörünün bir kolu olan sağlık hizmetlerinde yeşil insan kaynakları yönetimi faktörünün etkilerini araştırmak için yapılmıştır. Yeşil insan kaynakları yönetimi uygulamaları sürdürülebilirliği desteklediği için bu uygulamaların sağlık sektörü çalışanlarına aktarılması önem arz etmektedir.

Tedavi yöntemlerinde kullanılan uygulamaların da insan sağlığına ve çevreye en minimum düzeyde zarar verecek şekilde dizayn edilmesi sağlık hizmetleri kalitesinde önemli bir rol oynamaktadır (İncesu ve Evirgen, 2017).

Yeşil insan kaynakları yönetiminin sağlık çalışanlarına aktarılıp, uygulanmasıyla sağlık hizmetlerinde çalışan her birey çevresel faktörlere daha duyarlı hale gelecektir ve bunun sonucunda da hizmet kalitesi artmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil İnsan Kaynakları, Hizmet Kalitesi, Çevre Faktörü.

KAYNAKÇA

İncesu, E., Evirgen, H (2017) Sağlık Çalışanlarının Hastane Atıkları Konusunda Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi ve Atık Minimizasyonu: Konya Kamu Hastaneler Birliği Örneği. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(3), 56-64.

Lee, K. (2009) "Why And How To Adopt Green Management Into Business Organizations? The Case Study Of Korean Smes In Manufacturing Industry". Management Decision, 47(7), 1101-1121.

Öselmiş, M. (2020) *Yeşil insan kaynakları yönetimi uygulamaları: Literatür taraması ve bir ölçek uyarlama çalışması* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Uslu, Y. D., & Kedikli, E. (2017) Sürdürülebilirlik kapsamında yeşil insan kaynakları yönetimine genel bir bakış. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi*.

The Relationship of Financial Literacy and Individual Entrepreneurship Order: An Application for University Students

Finansal Okuryazarlığın Bireysel Girişimcilik Yönelimi İle İlişkisi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama

Assoc.Prof.Dr.Yunus ZENGİN

Kafkas University

yunuszenin@kafkas.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8381-6918

ABSTRACT

With globalization, economic developments and financial freedoms around the world have caused individuals to be more interested in these areas. However, these developments also make it difficult to make more accurate and effective decisions in financial decision-making processes, which are getting more and more complex day by day. At this stage, since the level of accuracy of the decisions that individuals will take in the financial context is directly proportional to their current level of knowledge, their level of knowledge on this issue becomes more important. For this reason, literacy has taken an important place in the development and effectiveness of both markets, countries and even world economies. In other words, individuals' financial literacy levels not only affect their daily lives, but also affect the effectiveness and efficiency of the entire financial system from a social perspective. Financial literacy is defined as the ability of individuals to make conscious evaluations and make effective decisions while managing their money, although a clear definition decision cannot be made on it. This process is much more important especially for entrepreneurs who have an important place in the country's economies and undertake the role of locomotive in this sense. Entrepreneurs are people who produce goods and services by bringing together production factors in order to meet human needs and wants, are innovative, proactive and take risks, and whose main purpose is to make profit. However, in order to carry out these activities, organizations need to have a strategic corporate stance that includes certain processes, practices and activities that enable them to create value by being involved in commercial ventures. This stance is called entrepreneurial orientation. Based on this idea, the main purpose of the study is to determine the relationship between financial literacy and individual entrepreneurship orientation. For this purpose, a questionnaire was applied to 326 students studying at a Vocational School of Kafkas University using the random sampling method and the data obtained were evaluated with the SPSS statistical analysis program. According to the results of the analysis, there was a positive and significant relationship between students' financial literacy levels and entrepreneurial orientation, and this relationship was also found to be significant at the level of sub-dimensions.

Keywords: Finance, Financial Literacy, Entrepreneurship, Individual Entrepreneurship Orientation

ÖZET

Küreselleşme ile birlikte dünya genelinde yaşanan ekonomik gelişmeler ve finansal özgürlükler, bireylerin bu alanlara daha fazla ilgi duymalarına neden olmuştur. Ancak yaşanan bu gelişmeler gün geçtikçe daha da karmaşık bir hal alan finansal karar alma süreçlerinde daha doğru ve etkili kararlar almayı da güçleştirmektedir. Bu aşamada bireylerin finansal bağlamda alacakları kararların doğruluk düzeyleri mevcut bilgi düzeyleri ile doğru orantılı olduğundan bu konudaki bilgi düzeyleri daha önemli bir hal almaktadır. Bu nedenle okuryazarlık hem piyasaların hem de ülkelerin ve hatta dünya ekonomilerinin gelişmesinde ve etkinliğinde önemli bir yer almıştır. Diğer bir ifade ile bireylerin finansal okuryazarlık seviyeleri gündelik yaşantılarını etkilediği kadar toplumsal bir bakış açısı ile tüm finansal sistemin etkinliğine ve verimliliğine etki etmektedir. Üzerinde net bir tanımlama kararı alınamamasına karşın finansal okuryazarlık bireylerin paralarını yönetirken bilinçli değerlendirmeler yapabilmesi ve efektif kararlar alabilmesi olarak tanımlanmaktadır. Özellikle ülke ekonomileri içerisinde önemli bir yere sahip olan ve bu anlamda lokomotiflik görevi üstlenen girişimciler için bu süreç çok daha önemli olmaktadır. Girişimciler insan ihtiyaç ve isteklerini karşılamak amacıyla üretim faktörlerini bir araya getirerek mal ve hizmet üreten yenilikçi, proaktif ve riskler alan, temel amaçları kar elde etmek olan kişilerdir. Ancak bu faaliyetlerini gerçekleştirebilmek için kuruluşların ticari girişimlere dahil olarak değer yaratmasını sağlayan belirli süreçleri, uygulamaları ve etkinlikleri içeren stratejik bir kurumsal duruşa sahip olmaları gerekmektedir. Bu duruşa girişimcilik eğilimi adı verilmektedir. Bu düşünceden hareketle çalışmadaki temel amaç finansal okuryazarlık ile bireysel girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu amaçla Kafkas Üniversitesine bağlı bir Meslek Yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerden tesadüfi örneklem yöntemi kullanılarak 326 öğrenciye anket uygulanmış ve elde edilen veriler SPSS istatistik analiz programı ile değerlendirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişkiye rastlarken ayrıca bu ilişkinin alt boyutlar düzeyinde de anlamlı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Finans, Finansal Okuryazarlık, Girişimcilik, Bireysel Girişimcilik Yönelimi.

The Relationship Between Perceived Job Insecurity and Employee Voice During the COVID-19 Pandemic

Assoc. Prof.Dilek Işılal ÜÇÖK
Doğuş University
disilay@dogus.edu.tr
Orcid:0000-0002-6849-0531

ABSTRACT

The COVID-19 pandemic's emergence has caused profound effects around the world. Increased downsizing and layoffs, which have resulted in employment instability, are one of the reasons for job insecurity. The study investigates the relationship between perceived job insecurity and employee voice in service organizations in Turkey. The research model is tested through a structured questionnaire from the sample (n:185) of employees from different sectors. As a result of the research, it is observed that perceived job insecurity has a significant negative impact on employee voice. Based on the results obtained, workers who do not believe their jobs are adequately secure during the COVID-19 pandemic may be hesitant to speak up at work and possibly have a hardwired preference to keep quiet. It will also be expected that this study will contribute to the organizational behavior literature and guide managers, as it is the first national study to investigate the effect of perceived job insecurity on employee voice after the COVID-19 pandemic. It is seen that the most crucial limitation of the research is the lack of participants due to the inability to reach too many people during the pandemic. It would thus be acceptable to select a sample for future research from people with various organizations and personality characteristics like being introverted or risk-oriented.

Keywords: Perceived Job Insecurity, Employee Voice, COVID-19, Pandemic.

Today's Young People Tomorrow's Entrepreneurs: Entrepreneurship Training in Schools

Ömer SOYDAL Konya Turkish
Telecom Social Sciences High School
soydal22@gmail.com
ORCID: 0000-0001-9005-7657

ABSTRACT

Entrepreneurship has begun to have an increasingly important place in development strategies in Europe and the world. The EU 2020 Entrepreneurship Action Plan highlights new strategies for entrepreneurship; It aims to unlock entrepreneurial potential in Europe, remove barriers and promote entrepreneurial culture.

The EU highlights the importance of fostering the entrepreneurial spirit in Europe by reinforcing the innovative mindset and entrepreneurial skills to support entrepreneurship as a core element of competition. Global Entrepreneurship Index (2016) makes evaluations by taking into account many elements of countries' entrepreneurship and shares it with the public. In this report, Türkiye ranks 20th in entrepreneurship financing; While it ranks 15th in R&D transfer, it ranks 51st among 66 countries in "school age entrepreneurship education". In short, while there is no problem in transferring resources to entrepreneurship, the ranking in the education of entrepreneurs is not at the desired level. The Oslo Agenda (Oslo Agenda 2006) emphasized the importance of entrepreneurship education, supporting educational institutions, supporting trainers and teachers, activities to be carried out in schools, and cooperation of schools with other institutions/organizations as a policy framework.

In the 2006 Recommendations of the European Parliament and the Council on basic skills in lifelong learning, entrepreneurship is stated as one of the eight basic skills; it attaches importance to revitalizing the entrepreneurial spirit in Europe by strengthening the right mindset and entrepreneurial skills. European Institute of Innovation and Technology attaches great importance to entrepreneurship and aims to train young generation entrepreneurs. Therefore, it is of great importance to provide students with entrepreneurship education supported by innovative and creative experimental learning methods at an early age. Because many of the characteristics that entrepreneurial individuals need to acquire are acquired during the education process.

In Turkey Entrepreneurship Strategy and Action Plan (2015-2018), the general purpose of disseminating entrepreneurship culture in our country is to create a strong ecosystem and encourage entrepreneurship. Entrepreneurship training, which is an important element of lifelong learning, enables young people to become self-confident, creative, take risks and inisiyatife, and have an entrepreneurial spirit through entrepreneurship training at school age.

Entrepreneurship training to be given theoretically and practically at school age will contribute to young people becoming individuals who have the basic competencies of entrepreneurship and have adopted the culture of entrepreneurship to increase the role of young entrepreneurs in society and economy and to be more preferred by employers. In addition, it will contribute to young people gaining skills such as creativity, innovative ideas, self-confidence, effective communication, taking initiative and activating new/entrepreneurial ideas, and to become individuals who are sensitive to the needs of society and economy, interact with their stakeholders, and transform the information they produce into products, technology and services.

With the entrepreneurship practices to be carried out in different schools in Europe, over time, a social perspective that values entrepreneurship will be formed, the number of people who see entrepreneurship as a career alternative will increase, and the number of entrepreneurs practicing entrepreneurship will increase. Institutions/organizations that undertake the mission of developing entrepreneurship will increase. Again, the training will contribute to the acquisition of social skills such as adapting to new situations, managing time, accepting criticism and teamwork in different work groups.

Preparing the modules and plans of entrepreneurship trainings to be carried out blended, in-class, hybrid and face-to-face with schools in different countries of Europe, designing innovative teaching materials and creating a joint entrepreneurship e-book will have an important place as the concrete output of the trainings.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurship Training, Entrepreneurship culture, School Education.

Entrepreneurial Resilience

Girişimci Yılmazlığı

Assoc.Prof.Dr.Özgür ÇARK

Bolu Abant İzzet Baysal University

ozgurcark@ibu.edu.tr

Orcid: 0000-0002-4881-0542

ABSTRACT

Enterprises, by their nature, are stressful environments where uncertainty is intense and surrounded by many environmental elements that need to be predicted and monitored. The main actor affected by this uncertainty and stress is the entrepreneur. One of the most important factors affecting entrepreneurs operating in an uncertain and chaotic environment is the element of risk. So much so that when describing the characteristics of entrepreneurs, the ability to take risks is often emphasized. In the literature, the concept of entrepreneurial resilience is used to describe the ability of entrepreneurs to cope with difficulties such as risk or uncertainty and to cope with negative situations. The aim of this study is to reveal the current situation in the international and national literature on entrepreneurial resilience, the definition of the concept, its boundaries, limitations and effects. For this purpose, articles published in the WoS database under the title of entrepreneurial resilience in the field of business and management were examined bibliometrically. As a result of the analysis, it is seen that the interest in the concept of entrepreneurial resilience in the international literature has increased after 2020. In the national literature, although studies on the concept of resilience are mostly found in disciplines such as psychology, sociology and education, there are almost no studies on the concept in the field of business and management. This study aims to fill this gap in the national literature regarding the concept of entrepreneurial resilience.

Key Words: Entrepreneurial resilience, Resilience, Risk, Flexibility, Endurance.

ÖZET

Girişimler, doğası gereği belirsizliğin yoğun olduğu, öngörülmesi ve izlenmesi gereken pek çok çevresel unsur ile kuşatılmış, stres yoğun ortamlardır. Bu belirsizlik ve stresten etkilenen başlıca aktör ise girişimci. Belirsiz ve kaotik bir ortamda faaliyette bulunan girişimcileri etkileyen en önemli etkenlerden biri ise risk unsurudur. Öyle ki girişimcilerin özellikleri ifade edilirken, risk alabilme özelliği sıklıkla vurgulanmaktadır. Alan yazında girişimcilerin risk veya belirsizlik gibi zorluklarla başa çıkabilmesi ve olumsuz durumlarla mücadele edebilme özelliği için girişimci yılmazlığı kavramı kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı girişimci yılmazlığı ile ilgili uluslararası ve ulusal alan yazındaki mevcut durumu, kavramın tanımı, sınırları, sınırlılıkları ve etkilerini ortaya koymaktır. Bu maksatla WoS veri tabanında işletme ve yönetim alanında, girişimci yılmazlığı başlığı ile yayınlanmış makaleler bibliyometrik olarak incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda uluslararası alan yazında girişimci yılmazlığı kavramına olan ilginin 2020 yılından sonra arttığı görülmektedir. Ulusal alan yazında ise yılmazlık kavramı ile ilgili çalışmalara daha çok psikoloji, sosyoloji ve eğitim gibi disiplinlerde rastlanmasına rağmen işletme ve yönetim sahasında kavramla ilgili neredeyse herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma girişimci yılmazlığı kavramı ile ilgili ulusal alan yazındaki bu boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Girişimci yılmazlığı, Yılmazlık, Risk, Esneklik, Dayanıklılık.

Analysis of the Financial Performance of Venture Capital Investment Partnerships

Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının Finansal Performanslarının Analizi

Assoc.Prof.Dr. Tunga BOZDOĞAN
Eskişehir Osmangazi University
tunga.bozdogan26@gmail.com
Orcid: 0000-0002-1651-9865

ABSTRACT

Venture capital investment partnerships play a significant role in the economic development strategies of countries by revitalizing the entrepreneurial ecosystem, fostering innovation, providing financing to businesses, and contributing to the overall national economy. Venture capital investment partnerships are crucial financial instruments that meet the financing needs of entrepreneurs and ventures, supporting their growth. The aim of this study is to assess the financial performance of venture capital investment partnerships listed on Borsa Istanbul by continuously measuring, evaluating, and improving their financial performance. In this study, the financial structures of investment partnerships for the years 2020-2023 have been analyzed using the ELECTRE method, which is a multi-criteria decision-making approach. The analysis is conducted through various financial ratios such as the current ratio, financial leverage ratio, asset turnover ratio, asset profitability, and profit margin ratios. The results obtained aim to evaluate venture capital investment partnerships from a comparative perspective, highlighting those with the highest and lowest performance.

Keywords: Venture Capital Investment Partnership, Financial Performance, Financial Analysis, CRITIC, ELECTRE.

Gamification Techniques in Marketing and its Effect on Customer Loyalty¹

Pazarlamada Oyunlaştırma Teknikleri ve Müşteri Sadakatine Etkisi²

Nur Banu Güneş KUŞÇU
nurbanugunes2011@gmail.com
Orcid: 0000-0002-2181-3671

Asst.Prof.Dr. Serap YÜCEL
Balıkesir University
sydogan@balikesir.edu.tr
Orcid: 0000-0002-7335-8033

ABSTRACT

Human beings have been preferring to play games for generations to get away from instant realities, to empty their minds, to evaluate their spare time and to have fun. With the intense interest of people, games and gamification is used for different purposes in many fields such as education, health, tourism and marketing. On the other hand, businesses come to the market with many creative and different gamifications that entertain them in order to attract customers to their products and services and increase their participation. In this way, they can affect the purchasing decision of their customers and direct them to the desired behavior. In addition, with the marketing 3.0 paradigm, businesses also aim to create an emotional bond and interaction between their customers and their brands by placing the game plot behind their marketing activities. Moreover, this bond is expected to be strong and long term. Undoubtedly, in today's competitive market conditions, ensuring the continuity of the bond with the customer and achieving desired brand loyalty is an important success for businesses and brands. Today, it is almost impossible for businesses looking for the basic dynamics of this success in digital developments to manage a marketing process isolated from gamification technologies. In this study, it is aimed to determine the effect of gamification applications on customer loyalty through GSM operators in Turkey by considering the changes in the field of marketing. The population of the research consists of GSM operator users aged 18 and over in Turkey, the sample consists of 396 selected GSM operator users aged 18 and over. The data of the research were collected through questionnaires and analyzed with the SPSS 26 statistical data analysis program. According to the analysis results; It has been determined that gamification applications have a significant and positive effect on customer loyalty.

Keywords: Marketing, Game, Gamification, Customer Loyalty.

¹ This study is derived from Nur Banu GÜNEŞ KUŞÇU's master's thesis with the same title, which was completed in 2022, conducted under the supervision of Asst.Prof. Dr. Serap YÜCEL.

² Bu çalışma Dr Öğr. Üyesi Serap YÜCEL'in danışmanlığında yürütülen, Nur Banu GÜNEŞ KUŞÇU'nun 2022 yılında tamamlanan aynı adlı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

ÖZET

Nesiller boyu insanoğlu, anlık gerçeklerden uzaklaşmak, zihnini boşaltmak, boş zamanını değerlendirmek ve en nihayetinde eğlenmek için oyun oynamayı tercih etmektedir. İnsanların bu kadar yoğun ilgisinin olması ile oyun ve oyunlaştırma kavramı eğitim, sağlık, pazarlama ve turizm gibi birçok alanda, farklı amaçlar için kullanılmaktadır. İşletmeler ise ürün ve hizmetlerine müşterileri çekmek, katılımlarını artırmak için onları eğlendiren pek çok yaratıcı ve farklı oyunlaştırmalar ile birlikte pazara çıkmaktadırlar. Bu sayede müşterilerinin satın alma kararını etkileyebilmekte ve onları istenilen davranışa yönlendirilebilmektedirler. Ayrıca Pazarlama 3.0 paradigmasıyla birlikte işletmeler, pazarlama faaliyetlerinin arkasına oyun kurgusunu yerleştirerek müşterileri ile markaları arasında duygusal bir bağ ve etkileşim yaratmayı da amaçlamaktadırlar. Dahası oluşacak bu bağın sağlam ve uzun vadeli olması beklenmektedir. Şüphesiz bugünün rekabetçi pazar koşullarında müşteri ile kurulan bağın sürekliliğini sağlamak ve arzu edilir derecede marka sadakati sağlamak işletme ve markalar için önemli bir başarıdır. Bugün bu başarının temel dinamiklerini dijital gelişmelerde arayan işletmelerin, oyunlaştırma teknolojilerinden soyutlanmış bir pazarlama sürecini yönetmesi nerdeyse mümkün değildir. Bu çalışmada pazarlama alanındaki yaşanan değişimleri ele alarak, Türkiye'deki GSM operatörleri üzerinden oyunlaştırma uygulamalarının müşteri sadakatine etkisini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'de 18 yaş ve üzerindeki GSM operatörü kullanıcıları, örneklemini 18 yaş ve üzeri GSM operatörü kullanıcılarından seçilmiş 396 kişi oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri anketler aracılığıyla toplanmış ve SPSS 26 istatistiksel veri analizi programı ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre; oyunlaştırma uygulamalarının müşteri sadakati üzerinde anlamlı ve pozitif etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama, Oyun, Oyunlaştırma, Müşteri Sadakati.

5 Yıldızlı Şehir Otellerinde Mobbingin Örgütsel Güvene Etkisi: Mersin İli Örneği

Assoc. Prof. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI
Mersin University
inci.erdogan@mersin.edu.tr
0000-0002-4101-7111

Zeliha Şükriye ŞENGÜLEN
Mersin University
22053490001@meu.edu.tr
[0009-0007-8294-4345](tel:0009-0007-8294-4345)

ÖZET

Mobbing kişiler arası motivasyonu doğrudan olumsuz etkileyen sözler ya da davranışlar bütünüdür. Mobbingin çalışanların örgüte olan güveni ve bağlılığına yönelik olumsuz etkileri söz konusudur. Mobbinge maruz kalan çalışanlar örgüte güvenmemeye ve örgütle olabilecek geleceklerinin inancını yitirmeye başlarlar. Dolayısıyla mobbing başarıyı ve performansı doğrudan etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı da mobbingin getirmiş olduğu kaosla örgütsel güven üzerindeki etkilerini incelemektir. Çalışmada mobbingin örgütsel güvene etkisini ölçmek amacıyla otel çalışanları ile derinlemesine mülakat yapılmıştır. Katılımcılarda en az bir kere mobbinge maruz kalmış olma koşulu aranmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, özellikle emek yoğun hizmet işletmeleri olan otellerde çalışanların maruz kaldıkları mobbing durumlarına ışık tutmakta, yöneticilere ve işgörenlere mobbing ile mücadele konusunda yol göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Güven, Örgütsel Güven, Örgütsel Bağlılık, Turizm.

The Effect of Mobbing on Organizational Trust in 5-Star City Hotels: Mersin Province Example

ABSTRACT

Mobbing is a set of words or behaviors that directly affect interpersonal motivation. Mobbing has negative effects on the trust and commitment of employees to the organization. Employees exposed to mobbing begin to distrust the organization and lose faith in their future with the organization. Therefore, mobbing directly affects success and performance. The aim of this study is to examine the effects of mobbing on organizational trust with the chaos it brings. In the study, in-depth interviews were conducted with hotel employees in order to measure the effect of mobbing on organizational trust. Participants were required to have been exposed to mobbing at least once. The results obtained from the study shed light on the mobbing situations that the employees are exposed to, especially in the hotels that are labor-intensive service enterprises, and guide the managers and employees in the fight against mobbing.

Keywords: Mobbing, Trust, Organizational Trust, Organizational Commitment, Tourism.

Customer Experience For Food and Beverage Businesses: The Case of Tripadvisor

Prof. Dr. Abdullah KARAMAN

Selçuk University
akaraman@selcuk.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Simge ŞALVARCI

Selçuk University
simge_tokay@hotmail.com

ABSTRACT

Food and beverage businesses, which are the subject of the phenomenon of eating out today, meet the physiological, psychological, economic and social needs and desires of people and provide them with unforgettable experiences. Considering that the concept of nutrition is one of the most basic needs in human life, it can be said that food and beverage businesses are one of the areas where customers are most sensitive about the service they receive. However, food and beverage businesses are places where the chance of one-to-one communication between customers and employees is high. Therefore, they have a broader scope of work on “customer experience”. This situation also makes the food and beverage industry one of the areas where customer satisfaction affects earnings the most.

From this point of view, in this study, it is aimed to evaluate the user comments on Tripadvisor.com about the food and beverage businesses serving in Beyşehir, one of the important districts of Konya, by content analysis. In line with the purpose of the study, the comments made on the food and beverage businesses on the Tripadvisor.com website were analyzed using the content analysis technique, one of the qualitative research methods.

Keywords: Customer Experience, Food and Beverage Businesses, Customer Reviews, Tripadvisor, Beyşehir.

Yiyecek İçecek İşletmelerinde İş Yaşam Dengesinin Mesleki Doyuma Etkisi

The Effect of Work-Life Balance on Occupational Satisfaction in Food and Beverage Businesses

Ecemnaz Kamer TATLICI

Mersin University

22053490003@mersin.edu.tr

Orcid: 0009-0000-6609-3121

Assoc.Prof. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI

Mersin University

inci.erdogan@mersin.edu.tr

Orcid: 0000-0002-4101-7111

ÖZET

İş-yaşam dengesi, çalışanların iş ve kişisel taleplerini eşit olarak gerçekleştirebilmesidir. Günümüzde iş hayatında çalışana bağımlı ya da bağımsız olarak ortaya çıkan dengesizlikler bireylerin aile ve sosyal yaşamını doğrudan etkilemektedir. Bu durumun tam tersi de gerçekleşmektedir. Bireyler sosyal yaşamda yolunda gitmeyen durumları iş hayatına yansıtmaktadırlar. İş yaşam dengesinin kurulması bireylerin her iki alanı da mutlu, mental olarak doyuma ulaşmış, verimli ve motive bir şekilde geçirmesi anlamına gelmektedir. Dolayısıyla iş yaşam dengesinin sağlanması doğrudan çalışanın performansına, mesleki doyumuna, etkili iletişim sağlamasına etki etmektedir. Bu çalışmada iş yaşam dengesinin önemi üzerinde durulmuş, iş yaşam dengesinin mesleki doyum üzerindeki etkileri yiyecek içecek işletmelerinde çalışanlar üzerinde yapılan nitel bir araştırma ile ortaya konulmuştur. Çalışmadan elde edilen veriler ışığında hem bu alanda faaliyet gösteren işletmelere ve yöneticilere bir yol haritası çizilmiş, hem de sektör çalışanlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Yaşam Dengesi, Mesleki Doyum, İş Doyumu, Turizm, Yiyecek ve İçecek İşletmeleri.

ABSTRACT

Work-life balance is the ability of employees to fulfil their work and personal demands equally. Today, imbalances that occur independently or dependent on the employee in business life directly affect the family and social life of individuals. The opposite of this situation also occurs. Individuals reflect situations that do not go well in social life to business life. Establishing a work-life balance means that individuals spend both areas happily, mentally satisfied, productive and motivated. Therefore, ensuring work-life balance directly affects the employee's performance, professional satisfaction, and effective communication. In this study, the importance of work-life balance was emphasized, and the effects of work-life balance on professional satisfaction were revealed with a qualitative study on employees in food and beverage businesses. In the light of the data obtained from the study, a road map was drawn for the businesses and managers operating in this field, and solution suggestions were developed for the sector employees.

Keywords: Work-Life Balance, Occupational Satisfaction, Job Satisfaction, Tourism, Food and Beverage Businesses.

**Mesleki Tükenmişliğin İş Tatmini ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi:
Otel Çalışanları Üzerine Bir Araştırma**

The Effect of Occupational Burnout on Job Satisfaction and Intention to Leave: A
Research on Hotel Employees

Hale KAZMA

Mersin University

bukulmezhale@hotmail.com

Orcid: 0009-0005-6165-1610

Assoc. Prof. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI

Mersin University

inci.erdogan@mersin.edu.tr

Orcid: 0000-0002-1427-8543

ÖZET

Kurumların başarılı olmasını sağlayan faktörlerden en önemlisi, çalışanlarının görevlerini işin tanımı doğrultusunda doğru bir şekilde yerine getirebilmeleridir. Çalışanın görevlerini doğru bir şekilde yapmasının, daha verimli olmasının ise işinden tatmin olması ile doğru orantılı olduğu gözlemlenmektedir. Bu noktada iş tatminini etkileyen en önemli faktörün ise mesleki tükenmişlik olduğu bilinmektedir. Çalışanların mesleki tükenmişlik hissini ortadan kaldırmaya yönelik yöneticilere yol göstermek amacı ile mesleki tükenmişlik kavramının iş doyumu ve işten ayrılma niyeti ile arasındaki ilişkinin detaylı araştırılarak açıklanması bir gereklilik haline gelmiştir. Araştırmanın amacı, otel çalışanlarının mesleki tükenmişlik düzeylerinin iş tatmini ve işten ayrılma niyetine etkisini açıklamaktır. Bu amaca yönelik olarak öncelikle mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve işten ayrılma niyeti değişkenlerine ilişkin teorik çerçeve çizilmiştir. Araştırmada Mersin ilinde bulunan otellerde çalışan işgörenler ile derinlemesine mülakat gerçekleştirilmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler ışığında mesleki tükenmişliğin ve buna bağlı işten ayrılma niyetinin ortadan kaldırılması ve iş tatmininin artırılmasına ilişkin turizm sektörü başta olmak üzere tüm yöneticilere, işgörenlere ve araştırmacılara çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mesleki tükenmişlik, Motivasyon, İşten ayrılma niyeti, Turizm, Otel çalışanları

ABSTRACT

The most important factor that ensures the success of institutions is the ability of their employees to perform their duties correctly in line with the definition of the job. It is observed that the employee's doing his/her duties correctly and being more efficient is directly proportional to his/her job satisfaction. At this point, it is known that the most important factor affecting job satisfaction is occupational burnout. It has become a necessity to investigate and explain the relationship between the concept of professional burnout and job satisfaction and intention to leave, in order to guide managers to eliminate the feeling of professional burnout of employees. The aim of the research is to explain the effect of occupational burnout levels of hotel employees on job satisfaction and turnover intention. For this purpose, first of all, the theoretical framework regarding the variables of professional burnout, job satisfaction and intention to leave was drawn. In the research, in-depth interviews were conducted with the employees working in the hotels in Mersin. In the light of the data obtained from the study, solution suggestions were made to all managers, employees and researchers, especially the tourism sector, regarding the elimination of professional burnout and the related intention to quit and increasing job satisfaction.

Key Words: Occupational Burnout, Motivation, Intention to Leave, Tourism, Hotel Employees.

A Research on the Relationship Between Entrepreneurial Characteristics and
Entrepreneurial Tendency of People Receiving Entrepreneurship Training: The Case
of Şile Bezi Collective Design Centre

**Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimcilik Özellikleri ve Girişimcilik
Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Şile Bezi Kolektif Tasarım
Merkezi Örneği**

Asst.Prof.Dr.Gülaçtı ŞEN

Balıkesir University

gulacti.sen@balikesir.edu.tr

Orcid: 0000-0003-4168-0586

Uzman Rasim KESKİN

TÜBİTAK Marmara Teknokent

rkeskin@marmarateknokent.com.tr

Orcid: 0000-0003-4889-2995

ABSTRACT

There is an increasing number of public and private sector organisations supporting entrepreneurship for entrepreneurial tendencies, which mobilises both organisations and entrepreneurial individuals. This study was conducted with women who received entrepreneurship training at the Şile Bezi Collective Design Centre established by the Istanbul Development Agency in Şile district of Istanbul. 'Şile Bezi', which is woven from cotton yarn on hand looms and named after the district, is an important entrepreneurship product for the development of unemployed women in the region and to be useful to the society. However, having an entrepreneurial product alone is not sufficient for the realisation of entrepreneurship. It is necessary to tend towards entrepreneurial tendency, to produce the product, to market it and to provide financial gain; in other words, to succeed in entrepreneurship. Mobilising entrepreneurial women and providing entrepreneurship trainings for individuals to establish their own businesses is not a new situation. However, it is not common for a region to provide entrepreneurship training to women to support entrepreneurship for its own product. In addition to this, there is no research on the support of entrepreneur women related to the sile bezi belonging to the district of Şile. Therefore, the survey method was used in this research and 75 women who participated in entrepreneurship training at the Şile Bezi Collective Design Centre participated in the research. The collected data were analysed in SPSS programme. The relationship between entrepreneurial characteristics and entrepreneurial tendency of people who received entrepreneurship training in the collective design centre was examined. As a result of the research, while it was concluded that entrepreneurship training was effective on entrepreneurship tendency, striking results were obtained in socio-demographic findings. This research will serve as a road map for public or NGOs to contribute to employment in rural areas and to create new business lines. Supporting entrepreneurship by institutions and providing entrepreneurship training to all women with entrepreneurial tendencies will become increasingly important.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurship Education, Entrepreneurship Tendency, Women Entrepreneurship, Şile Bezi.

ÖZET

Girişimci eğilimler için girişimi destekleyen kamu ve özel sektör kuruluşları giderek artmakta, bu durum hem kuruluşları hem de girişimci bireyleri harekete geçirmektedir. Bu çalışma, İstanbul'un Şile ilçesinde, İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından kurulan, Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimi alan kadınlar ile yapılmıştır. El tezgahlarında pamuk ipliğinden dokunan ve adını da ilçeden alan, tamamen Şile'ye özgü 'Şile Bezi', bölgedeki çalışmayan kadınların kalkınması ve topluma yararlı olması için önemli bir girişimcilik ürünüdür. Ancak girişimcilik ürününe sahip olmak, girişimciliğin gerçekleşmesi için tek başına yeterli olmamaktadır. Girişimcilik eğilimine yönelmek, ürünü üretmek, pazarlamak ve maddi kazanç sağlamak; diğer bir ifadeyle girişimcilikte başarabilmek gerekmektedir. Girişimci kadınları harekete geçirmek, bireylerin kendi işlerini kurması için girişimcilik eğitimlerinin verilmesi yeni bir durum değildir. Ancak bir bölgenin, kendi ürününe yönelik girişimciliği desteklemek için kadınlara girişimcilik eğitimi vermesi yaygın değildir. Buna ilaveten Şile ilçesine ait olan şile bezi ile ilgili girişimci kadınların desteklenmesi konusunda yapılmış bir araştırma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu araştırmada anket yöntemine başvurulmuştur ve Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitime katılan 75 kadın araştırmaya katılmıştır. Toplanan veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Kolektif tasarım merkezinde girişimcilik eğitimi alan kişilerin girişimcilik özellikleri ve girişimcilik eğilimi arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonucunda girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi üzerindeki etkili olduğu sonucuna ulaşılrken, sosyo-demografik bulgularda çarpıcı sonuçlara ulaşılmıştır. Kamu veya STK'ların kırsalda istihdama katkı ve yeni iş kolları oluşturmak üzere çalışmalarına, bu araştırma bir yol haritası niteliği taşıyacaktır. Girişimciliğin kurumlar tarafından desteklenmesi, girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi olan tüm kadınlara ulaştırılması giderek önem kazanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Eğitimi, Girişimcilik Eğilimi, Kadın Girişimciliği, Şile Bezi.

Evaluation of Technopolis in University-Industry Cooperation Ecosystem in
terms of R&D, Technology and Innovation Activities: The Case of Marmara
Technopark

**Üniversite-Sanayi İş Birliği Ekosistemindeki Teknokentlerin, Ar-Ge, Teknoloji
ve İnovasyon Faaliyetleri Açısından Değerlendirilmesi: Marmara Teknokent
Örneği**

Uzman Rasim KESKİN
TÜBİTAK Marmara Teknokent
rkeskin@marmarateknokent.com.tr
Orcid: 0000-0003-4889-2995

Asst.Prof.Dr.Gülaçtı ŞEN
Balıkesir University
gulacti.sen@balikesir.edu.tr
Orcid: 0000-0003-4168-0586

Deputy General Manager Deniz YAYLA
TÜBİTAK Marmara Teknokent
dyayla@marmarateknokent.com.tr

ABSTRACT

With the rapid development of technology, consumer behaviour is changing and the dynamics of the global market are diversifying with new business models beyond the standards. In addition to carrying out studies in coordination with the production processes of the industry and technology, university cooperation is more important today. Technocities, which are defined as the base of technology, are a synthesis of university-industry-academia studies. In the development of our country and competitive market conditions, value-added products created by qualified manpower are supported by academic consultancy and transformed into a commercial product. It is known that the transformation of theoretical knowledge in the university into practical knowledge in the industry and the synthesis and development of this transformation in technopolises increase the export share in the global market. Technopolises are digital-based transformation centres where Spin-Off, new Start-Ups are encouraged and existing Start-Ups are brought together with national/international incentives in addition to the commercialisation process of the product/service. In this research, technopolis, university-industry cooperation, R&D, technology, innovation and entrepreneurship ecosystem are discussed. Quantitative research techniques were applied to companies operating in software, food, material science, defence, automation, health clusters in Marmara Technopolis, one of Turkey's leading technopolis. The data were collected with the help of a questionnaire and the validity and reliability of the data were tested. Analysis period.

Keywords: Technopolis, Entrepreneurship Ecosystem, University Industry Cooperation, Technology, R&D, Innov

ÖZET

Teknolojinin hızla gelişmesi ile birlikte tüketici davranışları değişmekte ve küresel pazarın dinamikleri, standartların dışında yeni iş modelleri ile çeşitlilik göstermektedir. Sanayinin üretim süreçleri, teknoloji ile eş güdümlü çalışmalar gerçekleştirmenin yanında günümüzde üniversite iş birliği daha fazla önem arz etmektedir. Teknolojinin üssü olarak tanımlanan teknokentler, üniversite-sanayi- akademi çalışmalarının bir sentezidir. Ülkemizin gelişmesi ve rekabetçi piyasa şartlarında nitelikli insan gücünün oluşturduğu, katma değerli ürünler akademik danışmanlıklar ile desteklenerek ticari bir ürüne dönüştürülmektedir. Üniversitedeki teorik bilginin sanayide pratik bilgiye dönüştürülmesi ve teknokentlerde bu dönüşümün sentezlenip geliştirilmesi, küresel pazarda ihracat payını artırdığı bilinmektedir. Teknokentler ürün/hizmetin ticarileştirilmesi sürecinin yanında Spin-Off, yeni Start-Up'ların teşvik alması ve mevcut Start-Up'ların ulusal/uluslararası teşvikler ile buluşturulduğu dijital tabanlı dönüşüm merkezleridir.

Bu araştırmada teknokent, üniversite- sanayi iş birliği, Ar-Ge teknoloji, inovasyon ve girişimcilik ekosistemi ele alınmıştır. Türkiye'nin öncü teknokentlerinden olan Marmara Teknokent içerisinde; yazılım, gıda, malzeme bilimi, savunma, otomasyon, sağlık kümelerinde faaliyet gösteren firmalara üzerinde nicel araştırma teknikleri uygulanmıştır. Veriler, anket yardımı ile toplanmış ve verilerin geçerlilik, güvenilirlikleri test edilmiştir. Analiz sürecinde SPSS 2.0 istatistik programı kullanılmıştır. Marmara Teknokentin girişimcilik ekosisteminin gelişme sürecinde, araştırmanın diğer teknokentlere yol haritası niteliği taşıyacak olması ve Ar-Ge, inovasyon, üniversite- sanayi iş birlikleri, teknolojinin gelişimi hakkında güncel bilgiler ile literatüre katkı sağlanması önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknokent, Girişimcilik Ekosistemi, Üniversite Sanayi İş Birliği, Teknoloji, Ar-Ge, İnovasyon.

Demographics and consumption culture as factors of sustainable development

Şevket MUSTAFAZADE

The Academy of Public Administration under the President of the Republic of Azerbaijan

shovkatmustafazada@gmail.com

0009-0007-2421-394X

ABSTRACT

The purpose of the work is to identify the main directions of activity that contribute to the transition to a new path of development, considered from the perspective of ensuring economic and social progress, rational use of natural resources, and environmental protection. Sustainable consumption and production can make a significant contribution to reducing poverty and transitioning to a low-carbon and "green" economy. Our civilization will only survive if it maintains a balance between its own activities and the capabilities of nature, which would help reproduce renewable resources and use non-renewable resources rationally and economically. This article discusses the long-term dynamics of population growth, resource consumption, the sustainable development parameters, indicators of changes in consumption, energy consumption per unit of GDP, environmental quality, and the study of theoretical foundations and identification of key points of the ecological footprint. In this study, demographics and consumer culture as factors of sustainable development were examined within the content of system analysis and statistical data analysis method. The article also evaluates the ecological capacity necessary for comparing the volume of consumption with the biosphere's capabilities for their sustainable satisfaction without compromising environmental sustainability. The article emphasizes the need to maintain population growth rates and resource provision while transforming society's consciousness towards ecological awareness.

Keywords: Sustainable development, population, ecological footprint, resource consumption.

Efficiency, Problems and Prospects of Ombudsman Institute (on the example of
Kazakhstan and Türkiye)

**Verimlilik, Sorunlar Ve Beklentiler Ombudsman Enstitüsü (Kazakistan ve
Türkiye örneğinde)**

Ainur ASHIRBEKOVA

International Kazakh-Turkish University

ainur.ashirbekova@ayu.edu.kz

ORCID: 0009-00035900-8429

ABSTRACT

Since the recognition of the Republic of Kazakhstan as an independent state, a lot of work has been carried out in the international arena to protect and ensure the rights and freedoms of man and citizen. Thus, on September 25, 2015, at the UN headquarters in New York, world leaders, including heads of state and government, adopted the Sustainable Development Strategy for the period up to 2030, which includes a list of 17 Sustainable Development Goals. One of the goals of global sustainable development is to improve the quality of the work of national human rights organizations that protect human rights in the country. The institution of the ombudsman plays an important role in ensuring the rule of law in the protection of human rights. To this end, the institution of the ombudsman contributes directly to the process of sustainable development. After all, the institution of an ombudsman is a way to increase transparency and accountability in public administration, fight corruption, provide access to justice, protect the rule of law, guarantee human rights, and objectively, freely and fairly resolve citizens' complaints. The article examines the place and significance of this institution in the legal system of states, based on the legal norms relating to the institution of the ombudsman, enshrined in the Constitutions of the Republic of Kazakhstan and Turkey. The advantages of the institution of the ombudsman, created as a mechanism for protecting the rights and freedoms of man and citizen, are also presented. The purpose of this research work is to develop recommendations for improving the legal regulation of the activities of the ombudsman institution in both countries in accordance with international standards. To achieve which, the tasks were set to compare domestic and foreign legislation, identify possible shortcomings and propose measures to eliminate them.

Key words: ombudsman institution, protection of human and civil rights and freedoms, human rights protection mechanism, democracy, ombudsman's competence.

Climate Change Education: Importance and Implications For A Sustainable Future In India

Asst.Prof.Dr.Vishnu Laxman
GITAM Business School, Bengaluru India
vlaxman@gitam.edu

Vivek V.
IGNOU, India
vivekcet@gmail.com

ABSTRACT

The world is going through one of the most significant ecological emergencies in human history, which poses severe hazards to societies, economies, and ecosystems. (Mitu et al., 2022). The general public, scientists, and policymakers worldwide are very anxious about the ongoing global warming that began with the Industrial Revolution. Since climate change is intertwined with other significant concerns, such as economic growth and poverty alleviation, the issues related to climate change are a multifaceted global challenge. To face the challenge, progress must be registered in several areas: reduction in greenhouse gas emissions, invention and dissemination of eco-friendly technology, and execution of prudent public policies. Equally important is providing formal and informal education regarding climate change and training the public as much as possible. There is a pressing need to educate people on how they may play an integral role in climate change mitigation and adaptation, encompassing the government authorities, the workforce, and the general public.

Keywords: Climate change education, adaptation, mitigation, sustainable future.

Assessing the Effects of Violent Conflicts on Women's Livelihoods Opportunities in Nigeria

Oluwasegun OGUNSAKIN
Ekiti State University, Nigeria
segunogunsakin4r@gmail.com

ABSTRACT

This research focused on assessing the effects of violent conflict on women's livelihoods opportunities in Nigeria. With the high wave of attacks and criminal activities across Nigeria, there are records of destruction of women's livelihood sources creating gaps and lasting negative impact on socio-economic development. The study engages in the use of an exploration methodology that is connected to an empirical review of the literatures. At the same time, the secondary sources of data include articles, government publications, newspapers, and the Internet. Also, specific questions guiding the research include the following:

1. What are violent conflicts that are affecting women's livelihood opportunities in Nigeria?
2. What are the recurrent causes of violent conflicts that are affecting women's livelihood opportunities in Nigeria?
3. In what areas have violent conflicts been affecting women's livelihood opportunities in Nigeria?
4. What challenges does the government face in tackling the violent conflicts affecting women's livelihood opportunities in Nigeria?
5. What strategies should the government and communities take to protect women's livelihood opportunities in Nigeria?

There are violence conflict that is often portrayed as religious - such as between Muslims (Fulani herdsmen and agro-pastoralists) and Christians (peasants or agro-pastorals of non-Fulani heritage) - and is causing widespread devastation in the country. Through the activities of all the implications of violent conflict, women are denied livelihood opportunities resulting in structural poverty. The study concluded and recommended that the Nigerian government protect women's livelihoods from being destroyed by the activities of criminal and other violent conflicts that are ongoing in the country. It is vital to provide strong support and other empowerment programs for displaced women from their local communities. The action in ending violent conflicts and attacks on women should be taken seriously by government agencies, including building strong business opportunities that are sustainable for them. The study also provided that the international community, including united nations and nongovernmental organizations, collaborate with women and local communities affected by violent conflict in Nigeria.

Keywords: Violent conflict, Income, Women, Livelihood, Nigeria.

Women Entrepreneurship Dynamics in Kyrgyzstan

Kırgızistan’da Kadın Girişimciliği Dinamikleri

Aysuluu BEYŞENOVA

Kırgızistan-Türkiye Manas University, Kyrgyzstan

aysuluu.beyshenova@manas.edu.kg

[Orcid: 0000-0002-9485-647X](https://orcid.org/0000-0002-9485-647X)

Asst.Prof.Dr.Seyil NAJİMUDİNOVA

Kırgızistan-Türkiye Manas University, Kyrgyzstan

seyil.najimudinova@manas.edu.kg

[Orcid: 0000-0003-3848-6635](https://orcid.org/0000-0003-3848-6635)

ABSTRACT

Nowadays, interest toward women entrepreneurship is increasing globally. The fact that women have started to participate more actively in business life in recent years is of strategic importance for both developed and developing countries. Women entrepreneurs are critical for job creation, innovation, economic growth and the creation of new industries. In particular, women entrepreneurship has begun to become one of the strategies to prevent women unemployment and fight against poverty. Today, in the rapidly changing world, women do not only undertake traditional roles as in the past, but also take an active role in business life and engage in entrepreneurial activities. Apart from women working for wages, the number of women entrepreneurs who set up businesses for themselves has increased day by day. In order for women entrepreneurship to be at the desired level and to develop, efforts should be made to increase women's participation in the workforce, to ensure economic and legal conditions, to implement microcredit practices, to remove the problems and obstacles they face, and to adequately support them by the government and relevant organizations.

In the 21st century, with technological developments around the world, globalization, international competition, rapid dissemination of information, increasing education levels of people and changes in value judgments, better opportunities have begun to be offered to women entrepreneurs to participate in business life. Although it is important to increase women's labor force participation rates, especially for the sustainable development of the country, the number of women entrepreneurs in Kyrgyzstan is still not at the desired level compared to male entrepreneurs. The subject of women entrepreneurship is an important issue that has been examined from different aspects in foreign literature and its popularity has increased. In Kyrgyzstan, women's entrepreneurship and its different dimensions have been less researched.

This study aims to reveal the characteristics and current situation of women entrepreneurs in today's world, where entrepreneurial activities are increasingly gaining importance, especially in Kyrgyzstan. In our article, we tried to reveal the employment status of women, the sector they work in, types of economic activities, etc.

Key Words: Entrepreneurship, Women entrepreneurship, Kyrgyzstan.

ÖZET

Günümüzde kadın girişimciliği konusuna olan ilgi giderek artış göstermektedir. Son yıllarda kadınların iş yaşamına büyük oranda ve daha aktif katılmaya başlaması hem gelişmiş, hem de gelişmekte olan ülkeler için stratejik önem taşımaktadır. Kadın girişimciler iş imkanları yaratma, inovasyon, ekonomik büyüme ve yeni endüstrilerin oluşturulması için kritik önem taşımaktadır. Özellikle kadın girişimciliği kadın işsizliğini önleme ve yoksullukla mücadele etme stratejilerinden birisi haline gelmeye başlamıştır. Bugün hızla değişen dünyada kadınlar eskiden olduğu gibi sadece geleneksel rolleri üstlenmeyip iş yaşamında da aktif rol alarak girişimcilik faaliyetlerinde bulunmaktadır. Ücret karşılığında çalışan kadınlar dışında kendileri için iş kuran kadın girişimcilerin sayısı günden güne artmıştır. Kadın girişimciliğinin arzu edilen seviyede olması ve gelişebilmesi için kadınların işgücüne katılımlarının arttırılması, ekonomik ve yasal koşulların sağlanması, mikrokredi uygulamaları, karşılaştıkları sorun ve engellerin kaldırılması, hükümet ve ilgili örgütler tarafından yeterince desteklenmesi çalışılmalıdır.

21. yüzyılda dünya çapında yaşanan teknolojik gelişmeler, küreselleşme, uluslararası rekabet, bilginin hızla yaygınlaşması, insanların eğitim düzeylerinin yükselmeye başlaması ve değer yargılarındaki değişimler ile birlikte kadın girişimcilerin iş yaşamına katılmalarına daha iyi imkanlar sunulmaya başlamıştır. Özellikle ülkenin sürdürülebilir gelişimi için kadınların iş gücüne katılım oranlarının arttırılması önem arz etmesine rağmen, Kırgızistan'da kadın girişimcilerin sayısı erkek girişimcilerle kıyaslandığında hala istenilen seviyede değildir. Kadın girişimciliği konusu yabancı literatürde farklı yönleriyle incelenmiş ve popülerliği artmış önemli bir konudur. Kırgızistan'da ise, kadın girişimciliği ve onun farklı boyutları daha az araştırılmıştır.

Bu çalışmada, girişimcilik faaliyetlerinin giderek önem kazandığı günümüz dünyasında, özellikle Kırgızistan'da kadın girişimcilerin özellikleri ve mevcut durumunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Makalemizde kadınların istihdam durumu, çalıştıkları sektör, ekonomik faaliyet türleri vb ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın girişimciliği, Kırgızistan.

Islamic Discourse on Entrepreneurship: Insights from the Pious Caliphate

Syed Farooq Mohyud Din

Hafiz Sifarish Ali

Dr. Muhammad Qasim Butt

Government College University Lahore

syedfarooq.mohyudin@gmail.com

ABSTRACT

The Prophet of Islam (peace be upon him) was born in the trade hub of Makkah and supported an entrepreneurial mindset throughout his life under divine guidance, envisioning a society where money circulates so that everyone can uplift their lifestyle. This vision accelerated with the establishment of the State of Madīnah, reaching its peak during the era of the first four caliphs of Islam, namely Abū Bakr, Umar ibn al-Khaṭṭāb, Uthmān bin 'Affān, and Alī ibn Abī Ṭālib. This research paper seeks to investigate the Islamic discourse of entrepreneurship that was practically established during the reign of these caliphs. It explores how these caliphs not only encouraged economic activity through their governance and leadership but also upheld Islamic teachings on business and trade. The paper also expounds on case studies such as the expansion of Islamic trade routes, the establishment of Waqf, agricultural startups and Islamic principles of finance such as Mudarabah and Musharakah as well as individual entrepreneurs. Furthermore, it aims to research into the ethical considerations during an entrepreneurial venture such as fair trade, honesty, and truthfulness. Additionally, it would lay out suggestions for the promotion of entrepreneurship especially among the Muslims.

Keywords: Entrepreneurship, Islamic Caliphate, Entrepreneurial Mindset.

Yönetimde Örgütsel Çeviklik: Bibliyometrik Bir Analiz

Organizational Agility in Management: A Bibliometric Analysis

Dr. Abdullah Zübeyr AKMAN

Necmettin Erbakan University, Turkey

abdullahzubeyr.akman@erbakan.edu.tr

ORCID: [0000-0001-6392-1884](https://orcid.org/0000-0001-6392-1884)

Assoc. Prof. Dr. Meral ERDİRENÇELEBİ

Necmettin Erbakan University, Turkey

merdirencelebi@erbakan.edu.tr

ORCID: [0000-0002-7705-6067](https://orcid.org/0000-0002-7705-6067)

ABSTRACT

The understanding of management started with Taylor in the modern sense and has continued to develop and change until today. With the crises experienced in recent years, the concepts of agility and organizational agility have come to the fore in the field of management. Because businesses with non-agile organizational structure are doomed to disappear in times of crisis and chaos. Organizational agility is an approach based on speed and innovation, and in general, it is the process of anticipating or detecting changes in the environment and responding quickly and effectively accordingly. In this context, the aim of this study is to reveal the understanding of organizational agility in the field of management through bibliometric analysis. Within the scope of the study, the Web of Science database was searched using the keywords "organizational agility" OR "organisational agility" AND "management". In this context, only "management" was selected as the subject, only "all" as the document type, and only "English" as the language. In this way, a total of 391 articles were reached after the search on July 2, 2023. The results obtained within the scope of the study are as follows. Total citations are 6,578, H-Index is 52, and the number of citations per study is 25.59. The most cited person is Liu, H.F. with 7 studies, and the most studies belong to 2021 with 79 studies. The institution with the most studies is Islamic Azad University with 15 studies, the publisher with the most publications is Emerald Group Publishing with 99 publications. The countries with the most studies are China and the USA with 72 studies each. The most cited study is "Dynamic Capabilities and Organizational Agility" by Teece et al. (2016) with a total of 710 citations. Finally, in the keyword analysis, the most frequently occurring words are "organizational agility, agility, firm performance, dynamic capabilities, knowledge management and competitive advantage". The study aims to contribute to the literature by examining the studies conducted in different research areas and revealing the authors, journals, topics and related references.

Keywords: Management, Agility, Organizational Agility, Bibliometric Analysis.

ÖZET

Yönetim anlayışı modern anlamda Taylor ile başlayıp günümüze kadar gelişerek ve değişerek devam etmiştir. Son yıllarda yaşanan krizlerle beraber yönetim alanında çeviklik ve örgütsel çeviklik kavramları ön plana çıkmaya başlamıştır. Çünkü çevik olmayan örgüt yapısına sahip işletmeler, kriz ve kaos zamanlarında yok olmaya mahkûm olmaktadır. Örgütsel çeviklik hız ve yenilik temelli bir yaklaşım olup genel olarak bir örgütün çevredeki değişiklikleri önceden görme ya da tespit etme ve buna göre hızlı ve etkili bir şekilde yanıt verme sürecidir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, yönetim alanındaki örgütsel çeviklik anlayışının bibliyometrik analiz yoluyla ortaya konulmasıdır. Çalışma kapsamında Web of Science veri tabanında “organizational agility” OR “organisational agility” AND “management” anahtar kelimeleri üzerinden arama gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda konu olarak sadece “management”, belge tipi olarak sadece “hepsi”, dil olarak ise sadece “İngilizce” seçilmiştir. Bu şekilde 2 Temmuz 2023 tarihindeki aramadan sonra toplamda 391 makaleye ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ulaşılan sonuçlar şöyledir. Toplam atıf 6.578, H-Index 52, çalışma başına atıf sayısı 25.59’dur. En çok atıf alan kişi 7 çalışma ile Liu, H.F., en çok çalışma 79 çalışma ile 2021 yılına aittir. En çok çalışma gerçekleştiren kurum 15 çalışma ile Islamic Azad University, en çok yayın gerçekleştiren yayıncı 99 yayın ile Emerald Group Publishing’dir. En çok çalışma gerçekleştiren ülkeler ise 72’şer çalışma ile Çin ve ABD’dir. En çok atıf alan çalışma ise toplamda 710 atıf alan Teece ve diğerlerine (2016) ait “Dynamic Capabilities and Organizational Agility” adlı çalışmadır. Son olarak anahtar kelime analizinde ise en çok çıkan kelimeler sırasıyla “örgütsel çeviklik, çeviklik, firma performansı, dinamik yetenekler, bilgi yönetimi ve rekabetçi avantajdır”. Çalışma, farklı araştırma alanlarında gerçekleştirilmiş çalışmaları inceleyerek konuyla ilgili yazarları, dergileri, konuları ve ilgili referansları ortaya çıkararak literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Çeviklik, Örgütsel Çeviklik, Bibliyometrik Analiz.

The Unchanging Ideology of the West in the Changing World Order: Islamophobia

Assoc. Prof. Dr Murteza HASANOĞLU

Academy of Public Administration of Azerbaijan

m_hasanoglu@yahoo.com.tr

ORCID: 0000-0003-3734-4045

Assoc.Prof.Dr.Nesrin SÜLEYMANLI

Academy of Public Administration of Azerbaijan

nsdia.edu@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5577-2268

ABSTRACT

Europe and the Western world in general today are in a difficult ethnopsychological period stepped. The degraded West leans towards Islam. In fact, this is not related to the fact that Christianity is a bad religion. It is only and only a response to social degradation. Especially, the tendency of the youth towards Islam makes the European parties with a radical Christian tendency to think more deeply.

The modern Western world is facing a spiritual decline. The reason for this is the loss of classical values and the replacement of artificial models. The third wave of democracy interfered with the core of society - people's personal life, family values. As a result, the transformation phase created artificial value criteria for the West. First of all, it began to be felt in family values.

Sociologists already admit that the excessive liberalism of that society can lead to degradation and change of the essence of civilization

Keywords: Islamaphobia, Social degradation, Western world, Blue Europe, racism, terrorism, family values, nation state.

The role of education in achieving Sustainable Development Goals

Mirtalib Gubadov

The Academy of Public Administration under the President of the Republic of **Azerbaijan**

mirtalib_gubadov@mail.ru

0000-0002-4199-5732

ABSTRACT

Sustainable development is one of the top priorities of the 21st century. Currently, ensuring sustainable development has become a state policy of countries around the world. International organizations and progressive societies are trying to intensify their efforts to expand activities in this direction. It is known that in September 2015 issues related to sustainable development were discussed at the 70th Anniversary Assembly of the United Nations. A document called the "Sustainable Development Goals" for 2015-2030 was adopted at the meeting as a result of the discussion. The document provides for the resolution of 17 relevant goals and 169 targets humanity facing to achieve the Sustainable Development Goals by 2030. The fourth goal is dedicated to the providing quality education. This goal aims to ensure inclusive and quality education for all, throughout their lives. In this regard, it is important to note that it is crucial to improve the quality of education, knowledge, and skills to ensure sustainable development and build a sustainable inclusive society.

The article explains in broad terms the essence of sustainable development, analyzes its significance, main directions, and the creation of a favorable environment for the implementation of all sustainable development goals.

Several factors affect sustainable development, among which the factor of education should be highlighted. The United Nations has proclaimed the 21st century as the "Century of Education". This is due to the undeniable role of higher education in shaping human capital with high intelligence and building a strong economy, which creates the foundation for sustainable development. Today developed countries such as the United States, China, Germany, South Korea, and Japan owe their strong economies to education, especially higher education. Among the factors influencing development, 70 percent is attributed to education. This article also analyzes the importance of increasing knowledge and skills in ensuring sustainable development.

To date, international organizations in the field of education for sustainable development have held numerous global forums and projects, which demonstrate the importance of education for implementing the concept of sustainable development.

One of the important factors in ensuring sustainable development is increasing public awareness in this area. Preliminary analysis of research and empirical data in various fields related to sustainable development shows that 95 percent of the world's population today does not have sufficient information about sustainable development. In this regard, the article explains innovative methods for informing the population about this direction.

In the Republic of Azerbaijan, as in the whole world, special importance is attached to the development of education in order to ensure sustainable development. Thus, Azerbaijan is the only country in the world that started teaching the subject of sustainable human development in secondary educational institutions since 2001. In the world, this process started a little later, around 2005. In 2005, the UN and UNESCO declared the decade of Education for Sustainable Development

(ESD 2005-2014) in the world. After increasing knowledge and skills in the decade of Education for Sustainable Development (ESD), sustainable development goals for 2015-2030 were adopted.

In addition, Azerbaijan is the first country in the world to apply the specialty of sustainable development management. Although the Sustainable Development Goals were adopted by the UN in September 2015, the implementation of the specialty of sustainable development management has been started in Azerbaijan since June 2015.

The analyses conducted show that both improving quality of life and achieving sustainable development are directly linked to education. It is difficult to move towards sustainable development without an increase in the level of education. Therefore, as discussions and the formulation of the foundations of the concept of sustainable development progressed, it became clear that education is the key to sustainability. At the same time, in order to keep up with growing global competition, long-term economic development must be based on modern and strong education. From this perspective, the role of education in ensuring sustainable development is invaluable.

Keywords: sustainable development, human potential, education, workforce training, population awareness.

Iran-Russia Relations Within the Framework of Interdependence Theory Karşılıklı Bağımlılık Kuramı Çerçevesinde İran-Rusya İlişkileri

Tuba ÇAKMAK ZIBEROVSKI

Bursa Uludağ University

tubacakmak2009@hotmail.com

Orcid:0000-0001-7082-4177

ABSTRACT

Interdependence theory is one of the theories put forward by Robert O. Keohane and Joseph S. Nye to analyze the conditions of the Cold War period and the developments in the international system under the influence of globalization and to understand international relations. A number of changes in international politics in the post-Cold War period also direct the relations of international actors based on mutual economic and political dependence. Iran and Russia face sanctions in world politics for reasons such as Iran not fulfilling the requirements of the nuclear agreement and Russia's invasion of Ukraine. The relations of these two countries are developing further under the influence of realpolitik and are expanding to various areas. In this study, Iran and Russia after the 1979 Islamic revolution in Iran relations are discussed from the perspective of interdependence theory.

Key Words: Iran, Russia, Interdependence.

ÖZET

Karşılıklı bağımlılık teorisi, Soğuk Savaş dönemi koşullarını ve küreselleşmenin etkisiyle uluslararası sistemde meydana gelen gelişmeleri analiz etmek ve uluslararası ilişkileri anlamak için Robert O. Keohane ve Joseph S. Nye tarafından ortaya konan teorilerden biridir. Soğuk Savaş sonrası dönemde uluslararası politikada yaşanan bir takım değişiklikler uluslararası aktörlerin karşılıklı ekonomik ve siyasal bağımlılık temelli ilişkilerine de yön vermektedir. İran ve Rusya, İran'ın nükleer anlaşmanın gerekliliklerini yerine getirmediği, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi gibi nedenlerle dünya politikasında yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu iki ülkenin ilişkileri reel politığın etkisiyle daha da gelişmekte ve çeşitli alanlara yayılmaktadır. Bu çalışmada da 1979 İran İslam devrimi sonrası İran ve Rusya ilişkileri karşılıklı bağımlılık teorisi perspektifinde ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İran, Rusya, Karşılıklı Bağımlılık.

Serbia-Kosovo Relations in The Context of Constructivism Konstruktivizm Bağlamında Sırbistan-Kosova İlişkileri

Bejtula ZIBEROVSKI
Bursa Uludağ Üniversitesi
b.ziberovski@hotmail.com
Orcid:0000-0003-0352-4945

ABSTRACT

Constructivism emerged as a criticism of the developments in international relations after the Cold War due to their inadequacy in explaining traditional theories. One of the basic assumptions of constructivism is that the identities and interests of states are socially constructed and that this is a factor that determines foreign policy. In 1992, Yugoslavia began to disintegrate and ethnicities with different ethnic identities began to struggle to gain independence in the region. However, many problems have arisen between these countries. One of these is the Kosovo problem. After the 1998 Kosovo War, Kosovo unilaterally declared its independence in 2008. The problem between the two countries continues to this day because Serbia does not recognize the independence of Kosovo. In this article, the problem between Serbia and Kosovo, which emerged as a result of the ethnic conflicts in the Balkans after the Cold War, is discussed in the context of constructivism.

Key Words: Serbia, Kosovo, Constructivism, Identity, Foreign Policy

ÖZET

Konstruktivizm, Soğuk Savaş sonrasında uluslararası ilişkilerde yaşanan gelişmelerin geleneksel teorilerin açıklanması noktasında yetersiz kalmaları nedeniyle bir eleştiri olarak ortaya çıkmıştır. Konstruktivizmin temel varsayımlarından biri devletlerin kimliklerinin ve çıkarlarının toplumsal olarak inşa edilmesi ve bunun dış politikayı belirleyen bir unsur olmasıdır. 1992 yılında Yugoslavya dağılmaya başlamış ve farklı etnik kimliğe sahip olan etnisiteler bölgede bağımsızlık kazanma mücadelesine girmişlerdir. Bununla birlikte bu ülkeler arasında bir çok sorun oluşmuştur. Bunlardan birisi de Kosova sorunudur. 1998 Kosova Savaşı sonrasında 2008 yılında Kosova, tek taraflı bağımsızlığını ilan etmiştir. Sırbistan'ın Kosova'nın bağımsızlığını tanımaması nedeniyle de iki ülke arasındaki sorun günümüze kadar devam etmektedir. Bu makalede de Soğuk Savaş sonrası Balkanlarda yaşanan etnik çatışmaların sonucunda ortaya çıkan Sırbistan ve Kosova arasındaki sorun konstruktivizm bağlamında ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sırbistan, Kosova, Konstruktivizm, Kimlik, Dış Politika.

Historical Study of the City Bukhara and its Diverse Culture and Storehouse of Religious and Philosophical Knowledge

Dr. Muhammad Umar Riaz Abbasi

National University of Modern Languages, **Pakistan**

drumarabbasi101@gmail.com

0000-0001-6977-9516

ABSTRACT

Bukhara, a historical city in Uzbekistan, Central Asia, has been a significant hub of human civilization for more than 2,500 years. This study reveals Bukhara's diverse and intricate importance, emphasizing its exceptional role as a nexus for various cultures and religions. Throughout several centuries, the city has functioned as a significant nexus where many distinct civilizations have converged, engendering a multifaceted and dynamic cultural fabric. This article examines the impact of Bukhara's advantageous geographical position along the Silk Road on facilitating intellectual, religious, and artistic interchange, accumulating a vast reservoir of theological and philosophical wisdom.

The objectives of this project encompass more than just historical documentation. The goals include safeguarding Bukhara's cultural heritage, advancing interfaith and intercultural tolerance, and exploring the philosophical contributions of esteemed academics such as Avicenna and Al-Biruni. This study examines the historical progression of the city, tracing its roots from ancient times to the Islamic Golden Age, the period of Mongol governance, and the subsequent effect of the Russian empire. The analysis underscores the lasting impact of each era on the cultural and societal tapestry of Bukhara. In conclusion, Bukhara is a manifestation of the resilient human inclination towards exploration and is evidence of the significant influence of cultural heterogeneity on the trajectory of historical development.

Keywords: Bukhara, Diversity, Culture, Religious knowledge, Philosophical Knowledge.

Futures: Perspectives of Education in San Luis, Argentina 2032

Prof.Sergio QUIROGA
San Luis National University, **Argentina**
sergioricardoquioga@gmail.com
0000-0003-2586-6321

ABSTRACT

This paper examines the possibilities of a new educational plan and strategy in the province of San Luis, Argentina. Based on the assumptions of the Report of the International Commission on Education, which states that educational systems must adapt to these challenges and promote the teaching of critical thinking, encourage a basic understanding of the world, encourage flexibility, autonomy and responsibility, and promote solidarity and cooperative work and traces possibilities of transformation of education in San Luis, Argentina, before the assumption of the new democratic government headed by the elected governor Claudio Poggi.

The report of the International Commission on Education Futures (2022) suggests that a global collaborative research agenda is needed to apply to the right to education throughout life. Inquiries that include different types of data and ways of knowing, and that welcome contributions from everyone, from teachers to students, researchers, governments and civil society organizations.

This vision of the report is related to the idea of horizontal production of knowledge (PHC), as an alternative to the conventional practices of social research. Currently, the social and cultural sciences are facing problems that they cannot fully explain, such as the increase in violence, the new demands of social movements, self-government, educational disappointment, the impact of technology and social networks. social, among many other issues.

The futures of education document conclude that it is necessary to address three basic questions about the possibilities of education. They are what we should continue to do, what we should stop doing and what should be reimagined in a creative and unprecedented way to establish this new social contract for education. A new social consensus is needed on the education we want, arising from recurring dialogues and conversations, it is a fundamental step to reimagine our futures together and achieve a fairer, more equitable and accessible education for all. Cooperation and collaboration are essential to achieve this goal.

Digital Competencies, Borderless Implementation and Multiversity Innovation in One Asian University

Prof. Dr. Macario G. GAYETA, PhD, EdD, CRiT
Center for International Education-China & Thailand
Philippine Christian University, **Philippines**
macariogayeta2@gmail.com

ABSTRACT

ICT has a big impact on people's daily lives, as well as on economic, social, and political elements. It also changes how educational systems are implemented all over the world. The Philippines, an expanding nation, has been impacted by the enormous status of ICT, which has led to the presentation of diversified ICT inventiveness in pedagogical systems like the Commission on Higher Education and the Department of Education. The study's three main goals are to evaluate digital competencies, borderless implementation, and multiversity innovation while examining the statistically significant relationships between these concepts and demographics, digital use, and multiversity innovation, as well as the statistically significant differences between these concepts in one Asian university. In addition to a survey with 384 participants and a reliability test of .095 consistency of the questionnaire, this study used quantitative data, a descriptive research design. The results of this study show that teachers at one Asian university have the highest levels of digital competence, borderless online learning implementation, and multiversity innovation skills. In terms of statistics, there are no appreciable differences between demographics and multi-university innovation, digital capabilities, or borderless implementation. Competencies, innovation, and computer use, however, do not significantly correlate. The findings of this study include recommendations, conclusions, and a suggested development strategy.

Keywords: *Digital, borderless, multiversity, higher education, Asian university.*

New Approaches in Graphic Design: Examples of AI-Enhanced Design

Grafik Tasarımda Yeni Yaklaşımlar: Yapay Zeka Destekli Tasarım Örnekleri

Res. Asst. Mahmut Rıfki ÜNAL
SBolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
mahmutrifkiunal@ibu.edu.tr
Orcid: 0000-0002-2791-9303

Lecturer Bahar AKBULAK
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
baharakbulak@ibu.edu.tr
Orcid: 0000-0001-7627-433X

ABSTRACT

In recent years, with the rapid advancement of technology, the traditional processes of graphic design have undergone significant changes. One of the key factors driving this change is the integration of artificial intelligence (AI) technology, which offers new possibilities to the field of graphic design and designers. Artificial intelligence provides various opportunities, such as speeding up design processes and simplifying data visualization through algorithms. This research explores new approaches in graphic design, the role of designers, and design processes. Additionally, it aims to examine how AI technology is used and the possibilities it offers through examples of AI-enhanced design. The study focuses on distinguishing factors in the comparison between traditional graphic design products and AI-supported designs, considering their usage and target audience. Indeed, different effects may be achieved with traditional graphic design methods compared to AI-supported design. To analyze this effect, the study employed a semiotic analysis method within a qualitative research design. The universe of the research comprises AI applications, with examples such as Midjourney and Stability forming the sample of the research. The research is limited to the semiotic analysis of AI applications. The data collected reveals that AI-supported designs offer rapid solutions in various fields such as contemporary usage areas, innovative and surprising effects, and digital marketing and advertising, addressing the needs of designers' target audiences. However, the study findings also indicate ethical and aesthetic concerns, the production of template designs, and issues related to data privacy and security. In this context, various recommendations are made based on the findings. In conclusion, while artificial intelligence presents exciting new opportunities in the field of graphic design, designers play a significant role in utilizing this technology to create effective and personalized designs, highlighting the advantages and disadvantages of its application.

Keywords: Graphic Design, Artificial Intelligence, Design, Designer, Design Processes

ÖZET

Son yıllarda teknolojinin hızla ilerlemesiyle birlikte grafik tasarımın geleneksel süreçleri önemli ölçüde değişim göstermektedir. Bu değişimin temel faktörlerinden biri, yapay zekâ (YZ) teknolojisinin grafik tasarım alanına ve tasarımcılara yeni olanaklar sunmasıdır. Yapay zekâ, tasarım süreçlerinin daha hızlı sonuçlandığı, veri görselleştirmeyi algoritmaları sayesinde kolay hale getirmek gibi pek çok imkân sağlamaktadır. Araştırmada grafik tasarımda yeni yaklaşım biçimleri, tasarımcının rolü, tasarım süreçleri irdelenmektedir. Ayrıca yapay zekâ teknolojisinin kullanım biçimleri ve bu teknolojinin nasıl olanaklar sağladığı yapay zekâ tasarım örneklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Geleneksel grafik tasarım ürünleri ile yapay zekâ destekli tasarımların karşılaştırılması, kullanım yeri ve hedef kitleye bağlı olarak tasarımların değişkenlik göstermesi örnekler için ayırt edici başlıklardır. Nitekim geleneksel grafik tasarım yöntemiyle farklı yapay zekâ destekli tasarımda farklı etkiye sahip olabilir. Bu etkiyi çözümlemek amacıyla çalışma nitel araştırma desenlerinden göstergebilimsel çözümleme yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın evrenini yapay zeka uygulamalarını oluştururken araştırmanın örneklemini ise Midjourney ve Stability gibi yapay zeka uygulamaları oluşturmaktadır. Araştırma sadece yapay zeka uygulamaları göstergebilimsel çözümlemesi ile sınırlıdır. Bu amaçla toplanan veriler yapay zekâ destekli tasarımların günümüzde kullanım alanları, yenilikçi ve şaşırtıcı etkileri, dijital pazarlama ve reklamcılık alanlarında tasarımcıların hedef kitle ve ihtiyacı hızlı çözümleme olanağı sunduğu görülmektedir. Ancak, bu yeni yaklaşım biçimleri etik ve estetik sorunların olduğu ve şablon tasarımlar üretildiği, veri gizliliği ve güvenlik sorunlarının olduğu araştırma bulguları elde edilmiştir. Bu bağlamda bulgulara dayalı çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Sonuç olarak yapay zekâ grafik tasarım alanına heyecan verici yeni fırsatlar sunarken tasarımcılar ise bu teknolojiyi kullanarak ürettikleri etkili ve kişiselleştirilmiş tasarımlarla uygulamanın avantaj/dezavantajları açısından önemli noktada olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelime: Grafik Tasarım, Yapay Zeka, Tasarım, Tasarımcı, Tasarım Süreçleri.

A Textical Evaluation of Atatürk's Oratory

Prof.Dr. Esra KARABACAK

Near East University
esra.karabacak@neu.edu.tr
0000-0002-6096-1677

ABSTRACT

Oratory, addressing an audience, speech; Oratory is defined as the art of speaking beautifully and effectively. The Speech, at the time it was written, is the text of Gazi Mustafa Kemal's speech on 15-20 October 1927, in which he summarized the activities of himself and his comrades-in-arms from 1919 to 1927. Speech is the most serious historical source. However, in addition to this, the work has extremely interesting features in terms of its language, style, text features and the use of the art of oratory. It is important that Atatürk chaired meetings related to the Turkish language, included Turkish words and terms in his works, and coined some terms himself. He is a great statesman and a great commander as well as a strong orator and writer. Atatürk, like a linguist, was closely interested in almost every aspect of Turkish; He is a leader who has guided linguists working in writing, sound, word and sentence structures, etymology and other fields. Atatürk's speeches in the parliament; It is an original source both to determine his ability to use Turkish and to examine the historical development of Turkish in Turkey. Atatürk revealed the linguistic qualities of Turkish such as script, spelling, syntax, structure and semantics. Although it has all the subtleties of the oratory genre, Speech can be considered a literary text or written speech today.

The aim of the study is to make a text-linguistic evaluation of Atatürk's great historical Speech, to determine the main subject of the text and the sub-topics that make up this basic subject, and to reveal the deep structure of the text as well as the visible and understandable part of the text, that is, the elements hidden in the text, and then to analyze the text and oratory based on the content of the work. The aim is to provide a text linguistic analysis by evaluating its structure.

Key Words: Speech, Atatürk, Speech, Textlinguistics, Oratory.

Ahmet Yesevi Türbesindeki Yazı Sanatı ve Süslemeleri (2022-2023)

İsmail KAVÇAKAR

Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi

ismailka056@gmail.com

ABSTRACT

Hodja Ahmet Yesevi is a great man of wisdom, a friend of God, a pioneer of Turkish Islam. This personality of his did not only transfer Islam to the students after him. He spread the idea of unity and solidarity to many geographies. This was done with knowledge and love. He used Turkish in his wisdom. If a literary language is mentioned today, it is thanks to him.

Of course, it is not only his thoughts that have survived to the present day, but also an architectural masterpiece, the Mausoleum of Khoja Ahmet Yesevi, which has the largest dome in Kazakhstan.

This is because there is no co-authored article on this subject called Writing Art and Decorations. Being in the city of Turkestan also provided the opportunity to examine it closely. I also have the opportunity to photograph the mistakes made during the restoration process. This article provides information about these issues.

Keywords: Islamic architecture, calligraphy, religious motifs.

ÖZET

Hoca Ahmet Yesevi bir büyük İrfan adamı , Allah dostu , Türk islam öncüsü bir kişiliktir. Onun bu şahsiyeti İslam'ın kendisinden sonraki öğrencilere aktarmakla kalmamış . İnsanlara birlik beraberlik gibi düşüncesini birçok coğrafyaya yaymıştır. Bu ilim ve sevgiyle olmuştur. Türkçeyi hikmetlerinde kullanmıştır. Günümüzde bir edebi dilden söz ediliyorsa bu onun sayesinde olmuştur.

Tatbiki onun günümüze ulaşan sadece düşünceleri değil mimari bir şaheser olan Kazakistan'da ki en büyük kubbeye sahip olan Hoca Ahmet Yesevi Türbesidir.

Bu konu hakkında Yazı Sanatı ve Süslemeleri adlı birlikte yazılan makale olmamasıdır. Türkistan şehrinde bulunmam da yakından inceleme imkanı sağlamıştır. Restorasyon sürecinde yapılan yanlışlıklar da fotoğraflama imkanı bulmaktayım. Bu makalede bu konular hakkında bilgi verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam mimarisi, hat sanatı, dini motifler.

The Effect of New Media Literacy on Financial Literacy: A Research on Social
Media Users

**Yeni Medya Okuryazarlığının Finansal Okuryazarlık Üzerine Etkisi: Sosyal
Medya Kullanıcıları Üzerine Bir Araştırma**

Dr. Gülin Tuğçe SÖYLEYİCİ

Siirt University

gulintugce.soyleyici@siirt.edu.tr

Orcid: 0000 0002 3382 4837

Ali SÖYLEYİCİ

Johnson Controls (Aegean Free Zone), Türkiye

alissoyleyici@gmail.com

Orcid: 0000 0003 0021

9355

ABSTRACT

In today's digital age, the complexity and diversity of factors affecting individuals financial decisions are rapidly increasing. Basic and simple images of scientific data must be learned at a level that is readable by everyone. In this context, new media literacy and financial literacy are significantly coming to the forefront. New media literacy refers to the ability to keep up with the complexity and speed of the modern digital age. New media literacy can be defined as the ability of individuals to benefit from mass media in line with their needs, access its content, analyze it, and evaluate it. Financial literacy, on the other hand, emerges as a fundamental concept in understanding money and its use in daily life. Moreover, financial literacy is defined as the state of knowing financial concepts that gives the ability to make correct decisions on financial matters. In the digitalizing world, advanced technologies have become widespread, making it easier for social media users to access new information quickly. In a world where digital technologies and online platforms play an important role in the dissemination of information, new media literacy is expressed as a necessity. Individuals need to have new media literacy skills to survive in the digital age. New media literacy enables social media users to be more conscious in the digitalizing world. In this age where digital media is rapidly developing, the accessibility, sharing and interaction of financial information changes many factors affecting individuals financial decisions. Financial literacy enables individuals to achieve their financial goals and creates a financial confidence environment. Therefore, the impact of financial literacy on individuals' financial management and well-being is undeniable. In the study; it is aimed to measure the impact of new media literacy on financial literacy among individuals living in Türkiye who use social media. The population of the research is social media users living in Türkiye and having various demographic characteristics. The sample of the research is people selected from this population, who have a regular income, use a smartphone and use at least one social media tool. In the research, survey form and browsing

method were used as data collection techniques. Research data was collected by sharing the online survey form link created via Google Forms with social media users. The collected data were analyzed through the SPSS package program. In the analysis of data; Descriptive statistics, Correlation, Regression, T-Test and ANOVA analysis were performed.

Keywords: New media literacy, financial literacy, social media.

ÖZET

Günümüzün dijital çağında bireylerin finansal kararlarını etkileyen faktörlerin karmaşıklığı ve çeşitliliği hızla artmaktadır. Bilimsel verilerin temel ve basit görüntülerinin herkes tarafından okunabilir seviyede öğrenilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda yeni medya okuryazarlığı ve finansal okuryazarlık önemli ölçüde ön plana çıkmaktadır. Yeni medya okuryazarlığı, modern dijital çağın karmaşıklığına ve hızına ayak uydurabilme yeteneğini ifade etmektedir. Yeni medya okuryazarlığı, bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda kitle iletişim araçlarından yararlanabilmesi, içeriğine ulaşabilmesi, içeriği analiz edebilmesi ve değerlendirebilmesi olarak tanımlanabilmektedir. Finansal okuryazarlık ise, parayı ve onun günlük hayatta kullanımını anlamada temel bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Dahası finansal okuryazarlık parasal konularda doğru kararlar alabilme yeteneği kazandıran finansal kavramları bilme durumu olarak tanımlanmaktadır. Dijitalleşen dünyada ileri teknolojiler yaygınlaşmış, sosyal medya kullanıcılarının yeni bilgilere hızlı erişimini kolaylaştırmıştır. Bilginin yayılmasında dijital teknolojilerin ve çevrimiçi platformların önemli bir rol oynadığı bir dünyada, yeni medya okuryazarlığı bir zorunluluk olarak ifade edilmektedir. Bireylerin dijital çağda hayatta kalabilmeleri için yeni medya okuryazarlık becerilerine sahip olması gerekmektedir. Yeni medya okuryazarlığı, sosyal medya kullanıcılarının dijitalleşen dünyada daha bilinçli olmalarını sağlamaktadır. Dijital medyanın hızla geliştiği bu çağda, finansal bilgilerin ulaşılabilirliği, paylaşımı ve etkileşimi, bireylerin finansal kararlarını etkileyen birçok faktörü değiştirmektedir. Finansal okuryazarlık, bireylerin finansal hedeflerine ulaşmalarına imkan sağlamakta ve finansal güven ortamını yaratmaktadır. Dolayısıyla finansal okuryazarlığın, bireylerin mali işlerini yönetmesine ve refahına etkisi yadsınamazdır. Çalışmada; Türkiye’de yaşayan ve sosyal medya kullanan kişilerin yeni medya okuryazarlığının finansal okuryazarlık üzerine etkisinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evreni Türkiye’de yaşayan ve çeşitli demografik özelliklere sahip olan sosyal medya kullanıcılarıdır. Araştırmanın örneklemini ise bu ana kütleden seçilen, düzenli geliri olan, akıllı telefon kullanan ve en az bir tane sosyal medya aracı kullanan kişilerdir. Araştırmada veri toplama tekniği olarak gözetim yöntemi ile anket formu kullanılmıştır. Araştırma verileri Google Formlar üzerinden oluşturulan çevrim içi anket formu linkinin sosyal medya kullanıcıları ile paylaşılması yoluyla toplanmıştır. Toplanan veriler SPSS paket programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde; Betimsel istatistikler, Korelasyon, Regresyon, T-Testi ve Anova analizleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni medya okuryazarlığı, finansal okuryazarlık, sosyal medya.

Case category in dialects of Azerbaijani and other Turkic languages
Azerbaycan Türkçesi ve diğer Türk dillerinin lehçelerinde durum kategorisi

Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA

Azerbaycan Devlet Pedagoji University

yegane.qehremanova.1976@mail.ru

0000-0003-3730-7674

ABSTRACT

The category of case that has an important position in the morphological system of the Azerbaijani language has gone through a special development path both in our literary language and in our dialects and accents. In this historical development process, the category of case has gained some innovative features. A number of interesting facts about this category have been preserved in modern dialects and languages of our language. Nominative case in dialects, also in literary language does not have any morphological features. In the cases of genitive and accusative the symptoms of dialectic became more self-evident. These cases are handled differently in from the literary language, and on the other hand, they can replace a number of other cases. The suffixes of these cases had preserved archaic deaf (velar) η consonant in some accents. Dative, Instrumentative, Prepositive cases attract attention with multifarious morphological features, inclining to closed vowels, and functional diversity. In our literary language there are met two variants forms of the four-variant suffixes, and the four-variant forms of two-variant suffixes. The postpositive case that doesn't exist in modern literary language, is also examined in dialects and accents.

Key words: Azerbaijani language, category, category of cases, nominative case, substitution.

ÖZET

Türk dillerinin morfolojik sistemi içinde önemli bir konuma sahip olan durum kategorisi, Türk dilinin ağız ve ağızlarının yanı sıra, tek tek edebi dillerde de özel bir gelişim süreci geçirerek kendine özgü bir takım özellikler kazanmıştır. Türk dillerinin en eski özelliklerini koruyan ağız ve deyim malzemeleri, eşdillerin ve vaka kategorisine ait yenilikçi dil unsurlarının oluşturulma sürecini yansıtmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Türk dillerinin Oğuz ve Kıpçak dillerinin ağız materyallerinde vaka kategorisinin tezahürlerinin araştırılıp ortaya çıkarılması, dilimizin en eski dönemlerine ait tarihi dil olgularına yaklaşmayı mümkün kılabilir. daha doğru bir konumdan.

Türk dillerinde durum kategorisinden bahseden araştırmacıların çoğu, bu dillerde Oğuzca ve Kıpçak-Uygurca durum türlerinin varlığını, Kıpçak grubuna ait dillerde durum kategorisine ait çok değişkenli eklerin, durum eklerinin tamamında sağırlığın yanı sıra seslendirilen varyantlar da bulunurken, yön durumunda "q", "k", "ğ" unsurlarının varlığı, "t" unsurlu varyantın baskınlığı gibi ayırt edici özelliklerine dikkat çekilmiştir. yerel ve örtmeceli durumlar. Bu işaretlerin dilimizin lehçe ve lehçelerinde ve Oğuz grubuna ait diğer dillerde ne ölçüde korunduğu merak edilen konulardan biridir.

Anahtar kelimeler: Azerbeycan dili, kategori, durum kategorisi, yalin, evezlenme.

Study of the morph semantic development of ancient lexemes of Turkic origin

Rena Nazim gizi Süleymanova

Azerbaijan State Pedagogical University

0000-0001-8108-2121

suleymanova-rena@bk.ru

ABSTRACT

During asemanticization, the original meaning or form of a word is preserved in another word. During that process, the ancient meaning or form of the word retains a trace of another word as a remnant. It is likely that fusion, which is a morphonological process, and asemanticization, which is a lexical-semantic process, took place in parallel in ancient word roots, and one created the other.

The study of the morphosemantic development of ancient lexemes of Turkic origin can help to reveal the initial form of asemanticized and fusialized roots.

Key Words: asemanticization, original, Oghuz group Turkish words, parallel, root.

ÖZET

Anlamlaştırma sırasında bir kelimenin orijinal anlamı veya biçimi başka bir kelimeye korunur. Bu süreçte sözcüğün eski anlamı ya da biçimi, başka bir sözcüğün izini kalıntı olarak taşır. Morfonolojik bir süreç olan kaynaşma ile sözcüksel-anlamsal bir süreç olan asemantikleşmenin antik kelime köklerinde paralel olarak gerçekleşmiş ve birinin diğerini yaratmış olması muhtemeldir.

Türk kökenli eski sözcük birimlerinin morfosemantik gelişiminin incelenmesi, asemantikleştirilmiş ve kaynaşmış köklerin başlangıç biçiminin ortaya çıkarılmasına yardımcı olabilir.

Anahtar kelimeler: anlamlaştırma, orijinal, Oğuz grubu Türkçe kelimeler, paralellik, kök

National leader Heydar Aliyev's language reforms

Ulusal lider Heydar Aliyev'in dil reformları

Gülnar MUHTARZADE

ADPU, Azerbaijan
muxtarzadegulnar@gmail.com
0000-0001-5388-5373

ABSTRACT

The mother tongue is the main factor confirming the existence of every nation. Each nation's mother tongue is its national wealth, confirmation of its existence, as well as its national identity. The nation's language and alphabet are considered as one of the important factors in its formation as a nation. The historical path of the people, its cultural level, is first of all reflected in its mother tongue. The mother tongue is also considered to be one of the main means of maintaining the existence of the nation in difficult historical and political times. A nation that loses its language is doomed. The Azerbaijani language, our native mother tongue, is the national wealth of our people. As long as history lives, our people should take care of this wealth and our language should be passed on to future generations. The current level of development of the Azerbaijani language confirms that our nation is one of the oldest nations in the world. National leader Heydar Aliyev used to say that our nation has gone through great trials and difficulties for centuries, but it has not lost its identity, nationality, and language. In 1995, the Azerbaijani language was adopted as the state language in our first national Constitution. In July 2001, the Supreme Leader's decree "On improving the implementation of the state language" was signed. At the same time, the Language Council was also established at that time. Not long ago, the Day of the Azerbaijani Alphabet and the Azerbaijani Language was established on August 1. In general, it is a historical fact that among the great leaders of the world, including the national leader of the Turkic world, there was no leader who raised the language issue to the level of state policy as much as Heydar Aliyev. The mother tongue factor was very important. Because this factor was a very important issue for the nation's self-awareness. Therefore, that great historical figure managed to raise the Mother tongue to the level of national value.

Keywords: Heydar Aliyev, Azerbaijan, language, politics, development.

ÖZET

Ana dil her milletin varlığını teyit eden temel unsurdur. Her milletin ana dili, onun milli zenginliğidir, varlığının teyididir, milli kimliğidir. Bir milletin dili ve alfabesi, millet olarak oluşumunda önemli faktörlerden biri olarak kabul edilir. Halkın tarihi yolu, kültürel düzeyi her şeyden önce ana diline yansır. Ana dil aynı zamanda zorlu tarihi ve siyasi dönemlerde milletin varlığını sürdürmenin temel araçlarından biri olarak kabul edilmektedir. Dilini kaybeden millet yok

olmaya mahkumdur. Ana dilimiz olan Azerbaycan dili halkımızın milli zenginliğıdir. Tarih yaşadığı sürece halkımızın bu zenginliğe sahip çıkması ve dilimizin gelecek nesillere aktarılması gerekmektedir. Azerbaycan dilinin bugünkü gelişme düzeyi, milletimizin dünyanın en eski milletlerinden biri olduğunu doğrulamaktadır. Milli lider Haydar Aliyev, milletimizin yüzyıllardır büyük zorluklardan, zorluklardan geçtiğini ancak kimliğini, milliyetini ve dilini kaybetmediğini söylerdi. 1995 yılında ilk ulusal Anayasamızda Azerbaycan dili devlet dili olarak kabul edildi. Temmuz 2001'de Dini Lider'in "Devlet dilinin uygulanmasının iyileştirilmesine ilişkin" kararnamesi imzalandı. Aynı zamanda Dil Konseyi de o dönemde kuruldu. Kısa bir süre önce 1 Ağustos'ta Azerbaycan Alfabeti ve Azerbaycan Dili Günü ilan edildi. Genel olarak Türk dünyasının milli lideri dahil dünyanın büyük liderleri arasında hiçbir liderin olmaması tarihi bir gerçektir. Dil meselesini Haydar Aliyev kadar devlet politikası düzeyine çıkaran. Ana dil faktörü çok önemliydi. Çünkü bu faktör milletin öz farkındalığı açısından çok önemli bir konuydu. Böylece o büyük tarihi şahsiyet, anadilini milli değer düzeyine çıkarmayı başarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Haydar Aliyev, Azerbaycan, dil, siyaset, kalkınma.

Comparison of the names in the epic "Kitabi-Dada Korkud" with the Sumerian language

"Kitabi-Dada Korkud" destanındaki isimlerin Sümer diliyle karşılaştırılması

Dr.Könül HASANOVA

Azerbaijan State Pedagogical University
konul_salmanova@mail.ru

ABSTRACT

"Kitabi-Dade Gorgud" is the first of the sources that play an unparalleled role in the research of the Azerbaijani language, as well as the historical past of our people. Although numerous investigations have been conducted in the direction of the study of the saga, the unsolved secrets of this rich art monument still remain. "Kitabi-Dade Gorgud" is such a rich and undeniable source that its investigation in any direction helps to correctly reveal the historical, ethnographic and linguistic facts of the oldest Turkic times. Recent studies show that the ancient Turkish way of thinking and life in the epic is not only related to the beginning of our era, but goes back to much earlier times than our era. From this point of view, those who compare the ancient Turkish way of thinking with the Sumerian way of thinking in the epic discovered a very important connection between the two and explained that this connection is not just a coincidence, but a root connection, a kinship relationship. Undoubtedly, such a logical conclusion provides an opportunity to shed light on the oldest periods of Turkish history. In this sense, examining the relationship of the names found in the language of the epic, including personal names, with the Sumerian language makes it possible to obtain very interesting results. In other words, the investigation of the name system of the epic "Kitabi-Dade Gorgud" is relevant in terms of uncovering the ancient history of the Turkish name system as a whole, and revealing the traditions on which this system was formed.

Key words: toponym, names, Sumerian, saga

Özet

"Kitabi-Dade Korkud", Azerbaycan dilinin yanı sıra halkımızın tarihi geçmişinin araştırılmasında da eşsiz rol oynayan kaynakların ilkidir. Destanın incelenmesi yönünde çok sayıda araştırma yapılmış olsa da bu zengin sanat eserinin çözülmemiş sırları hala varlığını sürdürüyor. "Kitabi-Dade Korkut" o kadar zengin ve inkar edilemez bir kaynaktır ki, her yönden araştırılması en eski Türk dönemlerine ait tarihi, etnografik ve dilsel gerçeklerin doğru bir şekilde ortaya çıkarılmasına yardımcı olur. Son yıllarda yapılan araştırmalar, destandaki eski Türk düşünce ve yaşayışının sadece çağımızın başlangıcıyla ilgili olmadığını, çağımızdan çok daha eski dönemlere kadar uzandığını göstermektedir. Bu açıdan bakıldığında destandaki eski Türk düşünce tarzını Sümer düşünce tarzıyla karşılaştıranlar, ikisi arasında çok önemli bir bağlantı keşfetmiş ve bu bağlantının sadece bir tesadüf değil, köklü bir bağlantı, bir akrabalık olduğunu açıklamışlardır. ilişki. Kuşkusuz

böylesine mantıklı bir sonuç, Türk tarihinin en eski dönemlerine ışık tutma fırsatı sunmaktadır. Bu anlamda kişi adları da dahil olmak üzere destan dilinde bulunan isimlerin Sümer diliyle olan ilişkisinin incelenmesi oldukça ilginç sonuçlara ulaşmayı mümkün kılmaktadır. Bir başka ifadeyle "Kitabi-Dade Korkut" destanının isim sisteminin incelenmesi, Türk isim sisteminin kadim tarihinin bir bütün olarak ortaya çıkarılması ve bu sistemin oluştuğu geleneklerin ortaya çıkarılması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: yer adı, isimler, Sümerce, destan.

Empirical Study on the Relationship Between Integrated Reporting Compliance Score and Intellectual Capital

Entegre Raporlama Uyum Skoru İle Entelektüel Sermaye Arasındaki İlişkiye Yönelik Ampirik Çalışma

Prof.Dr.Orhan ELMACI

Dumlupınar University

_oelmaci@gmail.com

0000-0002-7137-6211

Gülbüz Onur GÜLBAHAR

Dumlupınar University

smmmonurgulbahar@hotmail.com

0009-0009-9484-0636

ABSTRACT

Traditional reports have begun to fail to meet the needs in today's world because they only present financial data. In addition, an integrated report has emerged in which both the financial and non-financial data of the business are evaluated from a holistic perspective, focusing on the value the business will create in the short and long term, and presenting all data about the business in a single report, with transparency and accountability principles at the forefront. Intellectual capital, which includes non-financial assets, has an important place in addressing the holistic performance of the business. In this study, the relationship between the intellectual added value coefficients of the businesses included in the BIST Sustainability Index and the integrated reporting compliance of the businesses will be analyzed. Additionally, sectoral comparisons will be made.

Keywords: Intellectual capital, Intellectual value added coefficient, Firm value, Correlation analysis.

ÖZET

Geleneksel raporlar, içerisinde sadece finansal verileri sunmasından dolayı günümüz dünyasında ihtiyaçlara karşılık verememeye başlamıştır. Bununla beraber işletmenin hem finansal verilerinin hem de finansal olmayan verilerinin bütüncül bir bakış açısı ile değerlendirildiği işletmenin kısa, uzun vadede yaratacağı değere odaklanan işletme hakkında tüm verilerin tek rapor içerisinde sunulduğu şeffaflık, hesap verilebilirlik ilkelerinin ön planda yer aldığı entegre rapor ortaya çıkmıştır. İşletmenin bütüncül performansının ele alınması açısından finansal olmayan varlıkları içeren entelektüel sermaye önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde yer alan işletmelerin entelektüel katma değer katsayıları ile işletmelerin entegre raporlama uyumu arasındaki ilişki analiz edilecektir. Ayrıca sektörel olarak karşılaştırmalar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel sermaye, Entelektüel katma değer katsayısı, Firma Değeri, Korelasyon analizi.

Entrepreneurship state after pandemic: Chinese case

Auyezkhan Aisulu

Turan University, Kazakhstan

20211545@turan-edu.kz

Sekerbayeva Aigerim

Turan University, Kazakhstan

0000-0002-2953-9152

ABSTRACT

The COVID-19 pandemic has significantly influenced various aspects of public life and the regulatory framework governing China's economic progress, with enduring repercussions that persist to this day. This document aims to evaluate the ramifications of the COVID-19 pandemic on the state apparatus and its policy-making processes, with a particular focus on the repercussions of quarantine measures on the business sector. This study examined and analyzed the fluctuations in entrepreneurship, utilizing official reports and documents. Through comparative analysis, a graph was constructed to enhance comprehension of the evolving state of entrepreneurship in recent years in China. The research addresses the primary inquiries on the potentialities of entrepreneurship and investment. The comprehensive analysis yielded responses to the primary inquiries and evaluated the present market conditions. Based on the prevailing narrative and global rankings, it is evident that the pandemic has significantly influenced the advancement of entrepreneurship and innovative systems.

Keywords: COVID-19, entrepreneurship, China, innovation, pandemic period, business, chinese business

Collecting and publishing historical eposes

Prof. Dr. Bakyt AITBAYEVA

Al Farabi Kazakh National University

beibarys@mail.ru

ORCID 0000-0002-4288-6204

ABSTRACT

The article talks about the collection and classification of the thematic and chronological context of historical poems.

Although the main enemy characters of the epic depicting the events of the 18th century are the Dzhonghars, others also take part in the conflict. For example, Kabanbay, Syrym, Arkalyk, Olzhabay, etc. did not avoid internal conflicts with the authorities. In some works, we studied the reasons for the Dzungar invasion in the 18th century. conclusion, the 18th century, the tumultuous period of pursuit of ideals, complaints, negative consequences related to the period of Khiva, Kokan, Abulkhair Khan, the invasion of neighboring nations, Russia and Qing empires - all drew attention. to the Kazakh land. .

So courage complaint to the challenges of this century. It is true that the national liberation struggle against the unquestionable situation. It indicates the maximum reflection of the social situation. Therefore, the writers zhiraus embroidered art with courage words, and played great role as a model of famous people. The accumulation of historical legends, poems justification covered not only the true heroism by the traditions.

And, representing the opposition to the policy of colonization of the XIX century was born on the same tradition of epic works. Moreover, in the same period epic was seen of some of the responses of the incident, filed a model for subsequent hearing. Songs of the national-liberation uprising of 1916 are similar to it. Historical epics, do not extend the event for a long time, there is an outstanding feature preferred to contact data. Traditionally, such a development does not allow special preparation. Re-motif generation, impose new criteria and highlights. Kobyz size of 7-8 generation of poetry is trying to change songs. In this case, the tone of the holy kobyz is sacred connecting with Kazakh dombra.

The main issue on the boundaries of the genre marks off the historical poetic epos, not to analyze the problems. The classification of the features of the historical epic genre, theme, story structure can not be separated from a certain system. Our further findings related to genre goes behind the problem.

Keywords: historical poems, epic, classification, of the features, story structure, period.

New possibilities of using information technologies in language teaching

Dil öğretiminde bilgi teknolojilerini kullanmanın yeni olanakları

Prof. Dr. Bakyt AİTBAYEVA

Al Farabi Kazakh National University

beibarys@mail.ru

ORCID 0000-0002-4288-6204

ABSTRACT

The article talks about ways to effectively use information technologies in the Kazakh language class. In accordance with modern requirements, it is necessary to widely use the abundant possibilities of information and communication technologies in Kazakh language lessons. It is necessary to provide students with new and interesting knowledge according to world standards. The use of effective methods to achieve communicative goals in teaching the Kazakh language depends on the skill of the teacher. That is, it is necessary to use various types of tasks for speech and conversational actions. It is often more effective to use situational tasks. What amount of knowledge is accumulated in the online teaching of the Kazakh language, including "how to check the pronunciation and communication skills of the student during communicative exercises" and so on. issues are considered. Such problems in the content of language teaching mean that it is necessary to follow a creative direction in the use of teaching methods and tools. The use of information technology in the educational process helps to improve education. The use of information technology in the teaching process helps to improve the quality of education. The rational use of products offered by Microsoft Corporation in the classroom will form students' skills to work creatively. Various applications on students' smartphones can be used effectively in the classroom.

Keywords: information and communication technologies, Kazakh language, digital capabilities, electronic versions, content, original texts, test quiz, quest, mastery, communication.

ÖZET

Makalede Kazakça dili dersinde bilgi teknolojilerini etkili bir şekilde kullanmanın yolları anlatılmaktadır. Çağın gereklerine uygun olarak Kazakça derslerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin zengin olanaklarından yaygın biçimde yararlanmak gerekmektedir. Öğrencilere dünya standartlarına uygun yeni ve güncel bilgiler kazandırmak gerekir. Kazak dilinin öğretiminde iletişimsel hedeflere ulaşmak için etkili yöntemlerin kullanılması öğretmenin becerisine bağlıdır. Yani konuşma ve konuşma eylemleri için çeşitli görev türlerinin kullanılması gerekir. Durumsal görevleri kullanmak genellikle daha etkilidir. Kazakça dilinin çevrimiçi öğretiminde, "iletişimsel alıştırmalar yaparken öğrencinin telaffuzu ve iletişim becerilerinin nasıl test edileceği" vb. dahil olmak üzere ne kadar eğitim içeriği sağlanmaktadır? konular değerlendiriliyor. Dil öğretiminin içeriğindeki bu tür sorunlar, öğretim yöntem ve araçlarının kullanımında yaratıcı bir yön izlenmesi gerektiğini göstermektedir. Dil öğretiminde bilgi teknolojisinin etkili kullanımı dil öğrenenlerin ilgilerinin artmasına yardımcı olur. Bilgi teknolojilerinin öğretim sürecinde kullanılması eğitimin

kalitesinin artmasına yardımcı olur. Microsoft Corporation'ın sınıfta sunduğu ürünlerin akılcı kullanımı, öğrencilerin yaratıcı çalışma becerilerini oluşturacaktır. Öğrencilerin akıllı telefonlarındaki çeşitli uygulamalar sınıflarda etkili bir şekilde kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: bilgi ve iletişim teknolojileri, Kazakça dili, dijital fırsat, elektronik versiyonlar, içerik, özgün metinler, test-sınav, arayış, beceri, iletişim.

A Data-Driven Approach to Measuring Success: Genetic Algorithms in
Performance Management
**Başarıyı Ölçmeye Yönelik Veriye Dayalı Bir Yaklaşım: Performans
Yönetiminde Genetik Algoritmalar**

Res. Assist. Furkan İlker AKIN
Istanbul Nişantaşı University
furkan.akin@nisantasi.edu.tr
Orcid: 0000-0002-6655-0297

Assoc. Prof. Dr. Gözde MERT
Istanbul Nişantaşı University
gozde.mert@nisantasi.edu.tr
Orcid: 0000-0002-9314-0242

ABSTRACT

The use of genetic algorithms in performance management provides a significant competitive advantage for organisations. Genetic algorithms play an important role in eliminating biases and ensuring fairness by evaluating performance using objective data. The genetic algorithm developed using a data-driven approach encourages employee diversity and promotes equality in the workplace. However, there are some risks and challenges associated with the use of genetic algorithms. The emergence of new biases and data security concerns should be taken into account. Organisations should therefore approach this process consciously and ensure that data is used ethically and responsibly. The careful application of genetic algorithms helps organisations to improve their decision-making processes and create a fairer and more efficient performance management system. This study aims to present a framework for performance management that can accurately predict and evaluate employee performance based on genetic algorithms (GA). The study demonstrates the potential of genetic algorithms in performance management and emphasises the effectiveness of a data-driven approach in performance management processes.

Key words: Performance Management, Human Resources Management, Genetic Algorithms, Data-Driven Approach.

ÖZET

Performans yönetiminde genetik algoritmaların kullanımı, kuruluşlar için önemli bir rekabet avantajı sağlamaktadır. Genetik algoritmalar, objektif verileri kullanarak performansı değerlendirerek önyargıları ortadan kaldırma ve adaleti sağlama konusunda önemli bir rol oynamaktadır. Veriye dayalı yaklaşım kullanılarak geliştirilen genetik algoritma, çalışanların çeşitliliği teşvik etmekte ve işyerinde eşitliği desteklemektedir. Ancak, genetik algoritmaların kullanımıyla ilgili bazı risk ve zorluklar da mevcuttur. Yeni önyargıların ortaya çıkması ve veri güvenliği endişeleri göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle, kuruluşlar bu sürece bilinçli bir şekilde yaklaşmalı ve verilerin etik ve sorumlu bir şekilde kullanılmasını sağlamalıdır. Genetik

algoritmaların dikkatli bir şekilde uygulanması, kuruluşların karar verme süreçlerini geliştirmesine ve daha adil ve verimli bir performans yönetimi sistemi oluşturmaya yardımcı olmaktadır.

Bu çalışma, performans yönetimi için genetik algoritmalar (GA) dayalı olarak çalışan performansını doğru bir şekilde tahmin edebilen ve değerlendirebilen bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır. Çalışma, performans yönetimi alanında genetik algoritmaların potansiyelini ortaya koymakta ve veriye dayalı bir yaklaşımın performans yönetimi süreçlerinde etkinliğini vurgulamaktadır.

Anahtar kelimeler: Performans Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi, Genetik Algoritmalar, Veriye Dayalı Yaklaşım.

A Study on Identification of Leadership Styles, Traits and Competencies of the Head Teachers of Higher Secondary Schools

Dr. Faiyaz Ahammad

Baba Saheb Ambedkar Education University Kolkata, West Bengal

faiyaz9013@gmail.com

ABSTRACT

This study was conducted to identify leadership styles, traits and competencies of the head teacher of higher secondary schools. The significance of this study was that we want to know what leadership styles, traits and competencies work better for the head teachers of higher secondary schools. The objectives of this study were to identify the leadership styles, skills and qualities of the head teachers of higher secondary schools, further more to suggest other perspectives for research on the topic. The study may reveal the facts that may pave the way for the provision of better leadership to the head teachers of higher secondary schools through probing into the qualities that need improvement. The study was delimited to 60 head teachers of higher secondary schools selected based on their informed consent to be the respondents to the investigation. A comprehensive rating scale was developed containing four parts. The first part was related to the personal information of the students, the second part covered leadership styles, the third part embraced leadership traits and the fourth part was stretched over leadership competencies. Data were collected by the researchers personally, analysed statistically through SPSS (statistical package for social sciences) and the analysed part has been presented in the tabular form. The findings of the study show that majority approved that professional growth is very essential; leaders agreed that shared decision making should be managed and relied upon the most. The respondents agreed that integrity should be maintained and leaders should have the self-confidence to inculcate the same in the subordinates. The majority head teachers of higher secondary schools believed democratic styles of leadership to run the institutions. A few respondents were in favour of the authoritarian style of leadership. So far as the traits were concerned majority believed that the heads of the higher secondary schools should have the sincerity to the school as well as the teaching-learning process. It was also pointed out by the respondents that the heads should have the mastery over time and stress management, exercise and practice of cooperation, learning habits should be such like that learned may be translated into aspired and desired skills. In the light of the analysis of data and findings of the study, the following conclusions were drawn for the selection of potential leaders, should not solely be based on academic qualification; selection criteria should also contain leadership styles, traits and competencies. Besides modern knowledge, perspectives of leadership should be included in the curriculum of teacher education. Education leadership must be committed to a vision of excellence, laying equal emphasis on knowledge. Keywords: Leadership Styles, Traits, Competencies, Motivation, Creativity, Cooperation, Analytical problem-solving, Decision-making skills, Head Teachers, Higher secondary School.

Relationship between Bully Victimization and Self-Harm: Moderating Role of Body Dysmorphic Features and Borderline Personality Features

Farah Gillani

International Islamic University
Bahria University
Syedafarah36@gmail.com

Arsham Noor

International Islamic University
Arshamnoor35@gmail.com

Ambreen

International Islamic University
Ambreenramzan7@gmail.com

Ammara Ijaz

International Islamic University
Ijazammara@yahoo.com

Hafsah Attaullah

International Islamic University
Hafsahattaullah@gmail.com

Hinna

International Islamic University
Hina28788@gmail.com

ABSTRACT

The present study is aimed to explore the relationship of bully victimization with self-harm taking borderline personality features and body dysmorphic features as the moderators of the study. Two hundred and ten subjects both males (50%) and females (50%) students ranging from 14-23 years of age from various educational institutes were taken for the study to check the effect of bully victimization, self-harm, borderline personality features and body dysmorphic features. Scales used for this purpose included Victimization Scale (VS), Deliberate Self-Harm Inventory (DSHI), Zanarini Rating Scale for Borderline Personality Disorder (ZAN-BPD) and Body Dysmorphic Disorder Questionnaire (BDDQ) respectively. The results showed that self-harm was significantly correlated to bully victimization ($\alpha = .18, p < 0.01$), borderline personality features ($\alpha = .32, p < 0.01$) and body dysmorphic features ($\alpha = .29, p < 0.01$). Borderline personality features is significantly correlated to bully victimization ($\alpha = .22, p < 0.01$) and body dysmorphic features ($\alpha = .44, p < 0.01$). Males are more inclined to self-harm and bully victimization. However, female showed more borderline dispositions with less gender difference on body dysmorphic features. Furthermore, bully victimization and self-harm was found more in late adolescents (17-19 years old). Both moderators were highly disposed towards the age of 20-23 years old. Lastly, no role of moderation was found between borderline personality features and body dysmorphic features on the association of bully victimization with self-harm.

Keywords: Bully Victimization, Self-Harm, Borderline Personality Features, Body Dysmorphic Features.

Midlife Crisis scale for Pakistani Middle Adulthood Population: Translation and Adaptation of Midlife Challenges Scale

Farah Gillani

Bahria University, Pakistan

Syedafarah36@gmail.com

Dr. Wizra Saeed

Effat University, Saudi Arabia

wizsaeed@effatuniversity.edu.sa

Dr. Muhammad Faran

Bahria University, Pakistan

mfaran.buic@bahria.edu.pk

ABSTRACT

The constructs of midlife challenges are studied across various cultures and are translated and validated according to norms and values of those cultures. There was no translated and validated measure for midlife challenges found according to the Pakistani cultural context. So, the present study was conducted with the aim of developing the Urdu version of Midlife Challenges scale. For this purpose, an English version of Midlife Challenges scale was translated and validated on Pakistani population according to its norms and values. The study was carried out in two phases. In phase I, Urdu translation of Midlife Challenges scale was done by using the Mapi guidelines to do the Forward and Backward translation of the scale items. In phase II, Confirmatory Factor Analysis (CFA) was done to determine the psychometric properties of the Midlife Challenges scale. A sample of 400 participants including (234 males and 166 females) ($M= 6.7$, $SD= 1.01$) with ages (35-50) were taken as a part of this study. By conducting the second order CFA, the psychometric evaluation turned into good reliability and validity estimates of the translated version of Midlife Challenges scale. The result findings showed that Urdu version of Midlife Challenges scale is culturally and linguistically acceptable across the Pakistani population due to its resulting into good psychometric properties. So, the translated version of Midlife Challenges scale can be used as a valid measure of midlife crisis people face across Pakistan and it will help out the researchers to further study and measure the constructs of midlife challenges indigenously.

Keywords: Midlife challenges, Translation, Adaptation, Validation, Middle Adulthood.

Suggestions for the Use of Neuromarketing Approach in Health Tourism
**Nöropazarlama Yaklaşımının Sağlık Turizminde Kullanılmasına Yönelik
Öneriler**

PhD.Student. Şennur AŞIKOĞLU
Alanya Alaaddin Keykubat University
215424011@ogr.alanya.edu.tr
ORCID: 0000-0002-8218-63333

Assoc.Prof.Dr. Davut KARAMAN
Alanya Alaaddin Keykubat University
davut.karaman@alanya.edu.tr
ORCID: 0000-0001-9097-3460

ABSTRACT

Neuromarketing; It is a field of marketing that taken advantage of subconscious mechanisms and the measurement of neural signals detected with neurophysiological devices in determining the factors affecting customer preferences, motivations and decisions aimed at creative advertising, product development, sales, and pricing. Traditional marketing researches are implemented using methods that measure the conscious reactions of consumers, and subconscious reactions and motivations are overlooked. It is reported that failure to take subconscious reactions into account causes the differences between consumers' expected behaviours and actual behaviours to be unpredictable, and the expected level of success from the prepared advertisements and products not to be achieved. According to the Triple Brain Model told in neuromarketing research; The new brain is dominant in thinking, processing rational data, the midbrain is dominant in processing emotions and gut feelings, and the old brain is dominant in decision-making. Scientific research conducted in recent years claims that, although old brain and new brain interaction occurs during decision making, our brain is under the control of the "primitive" brain that works unconsciously. These studies report that 95% of purchasing decisions are made subconsciously through different neural and cerebral mechanisms in the consumer's brain, especially in the emotional field.

Health tourism is transnational travel to use from health services. It is known that health tourists reach service providers that will meet their expectations mostly through web technologies and make their decisions about receiving the service online through web pages. Due to high foreign exchange earnings and international competition, health tourism is highly encouraged by the state in Turkey. However, the targeted figures have not been reached yet. It is thought that neuromarketing applications will make significant contributions to the development of health tourism.

In this conceptually planned study, the qualitative research method was preferred because its exploratory and narrative patterns were suitable for the structure of the study. Within the scope of information compiled from neuromarketing research in the literature, the focus is on suggestions on how to include neuromarketing stimuli that affect the old brain and the person's decision-making process on the web pages of health tourism service providers.

Key Words: Health tourism, marketing, neuromarketing, consumers' behaviours.

ÖZET

Nöropazarlama; yaratıcı reklamcılık, ürün geliştirme, satış ve fiyatlandırmaya yönelik müşteri tercihlerini, motivasyonlarını, kararlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesinde bilinçaltı mekanizmalardan, nörofizyolojik cihazlarla tespit edilen sinirsel sinyallerin ölçümünden yararlanılan bir pazarlama alanıdır. Geleneksel pazarlama araştırmaları tüketicilerinin bilinçli tepkisini ölçen yöntemlerle yapılmakta, bilinçaltı tepkileri ve motivasyonları gözden kaçırılmaktadır. Bilinçaltı tepkilerin dikkate alınmamasının tüketicilerin beklenen davranışları ile gerçekleşen davranışları arasındaki farkın öngörülememesine, hazırlanan reklam ve ürünlerden beklenen başarı düzeyinin elde edilememesine neden olduğu bildirilmektedir. Nöropazarlama araştırmalarındaki Üçlü Beyin Modeline göre; yeni beyin düşünme, rasyonel verileri işleme, orta beyin duyguları ve içten gelen hisleri işleme, eski beyin karar vermede etkindir. Son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalar, karar verme sırasında eski beyin ve yeni beyin etkileşimi oluşsa da beynimizin, bilinçdışı çalışan "ilkel" beynin kontrolü altında olduğunu iddia etmektedir. Bu çalışmalar, satın alma kararlarının %95'inin tüketicinin beyninde, özellikle duygusal alanda, farklı sinirsel ve beyinsel mekanizmalar aracılığıyla bilinçaltında verildiğini bildirmektedir.

Sağlık turizmi, sağlık hizmetlerinden faydalanmak amacıyla ulus aşırı seyahat edilmesidir. Sağlık turistlerinin beklentilerini karşılayacak hizmet sunuculara yoğunlukla web teknolojileri yoluyla ulaştıkları ve hizmeti alma kararlarını web sayfaları yoluyla çevrimiçi olarak yaptıkları bilinmektedir. Yüksek döviz getirisi ve ülkelerarası rekabet nedeniyle Türkiye’de de sağlık turizmi devlet tarafından üst düzeyde teşvik edilmektedir. Ancak hedeflenen rakamlara henüz ulaşamamıştır. Nöropazarlama uygulamalarının sağlık turizminin gelişmesine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Kavramsal olarak planlanan bu çalışmada; nitel araştırma yönteminin, keşfedici ve anlatı desenleri çalışmanın yapısına uygun olması nedeniyle tercih edilmiştir. Alanyazındaki nöropazarlama araştırmalarından derlenen bilgiler kapsamında, sağlık turizmi hizmet sunucularının web sayfalarında eski beyini ve kişinin karar alma sürecini etkileyen nöropazarlama uyaranlarına nasıl yer verileceğine yönelik önerilere odaklanılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sağlık turizmi, pazarlama, nöropazarlama, tüketici davranışları.

An Entrepreneurial Concern of the Common Future of the World and Türkiye:
Family Farming
**Dünyanın ve Türkiye'nin Ortak Geleceğinin Bir Girişimcilik Kaygısı: Aile
Çiftçiliği**

Res. Assist. Gülşah EREN
Ankara University
gulsah86eren@hotmail.com
Orcid: 0000-0001-7176-8437

Prof. Dr. Bülent GÜLCUBUK
Ankara University
gulcubuk@agri.ankara.edu.tr
Orcid: 0000-0003-4026-1814

ABSTRACT

The world's growing concern for healthy and balanced diets brings with it the search for a quick return to the past. The world is in a panic because food security and food safety are alarming. Countries that protect their land and embrace family farming will pass into the next centuries in a more secure environment. For this reason, countries that attach importance to family farming and keep it alive as an entrepreneurship look to the future with more confidence in terms of food security and the protection of soil-water resources and biodiversity. Family farming encompasses all family-based agricultural activities and is linked to many areas of rural development. Family farming encompasses agriculture, forestry, fisheries, horticulture and aquaculture production activities managed and carried out by a family, based on family labor, mostly women and men. There are close to 600 million farms in the world, of which more than 500 million, almost 90%, are operated as family farms. These are small household enterprises based entirely or largely on family labor and account for 80% of the total food produced in the world. To this extent, family farming also accounts for the world's largest entrepreneurial population. It is inevitable that food will become one of the most important factors for humanity in the future. In this framework, enterprises that increase their production activities to optimum enterprise size, use technology and prioritize quality agricultural products will become more prominent. A gradual decrease in the share of family farmers in total agricultural production may also be on the agenda. Therefore, it is in the interest of all countries to develop and support family farming, taking into account the disadvantageous situation that competition conditions will bring. In this paper, it will be tried to reveal the current situation of family farming for food security, which constitutes a common concern in the common future of the world, and solution approaches for the future as an entrepreneurship.

Key words: Family farming, common future, agricultural entrepreneurship, food security.

ÖZET

Dünyada giderek artan sağlıklı ve dengeli beslenme kaygısı geçmişe yeniden hızlı bir dönüş arayışını da beraberinde getiriyor. Dünya telaş içinde, çünkü gıda güvenliği ve gıda güvenliği alarm veriyor. Toprağına sahip çıkan koruyan ve aile çiftçiliğine sahip çıkan ülkeler gelecek yüzyıllara daha güvenli bir ortamda geçeceklerdir. İşte bunun için aile çiftçiliğine önem veren ve bunu bir girişimcilik olarak

yaşatan ülkeler gıda güvencesi ve toprak-su kaynaklarının, biyolojik çeşitliliğin koruması açısından geleceğe daha güven içinde bakıyorlar. Aile çiftçiliği; aile-temelli tüm tarımsal faaliyetleri kapsar ve kırsal kalkınmanın birçok alanı ile bağlantılıdır. Aile çiftçiliği bir aile tarafından yönetilen ve gerçekleştirilen, çoğunlukla kadın ve erkekler dâhil, ailesel işgücüne dayalı tarım, ormancılık, balıkçılık, seracılık ve su ürünlerine yönelik üretim faaliyetlerini kapsamaktadır. Dünyada 600 milyona yakın çiftlik var ve bunun 500 milyondan fazlası neredeyse %90'ı aile çiftçiliği olarak işletilmektedir. Bunlar, tamamen veya büyük ölçüde aile emeğine dayalı küçük hane halkı işletmeleri türünde olup, dünyada üretilen toplam gıdanın da %80'ini gerçekleştirmektedirler. Bu boyutları ile aile çiftçiliği aynı zamanda dünyanın en fazla girişimci nüfusunu da oluşturmaktadır. Gelecekte gıdanın insanlık için en önemli faktörlerden biri haline gelecek olması kaçınılmazdır. Bu çerçevede üretim faaliyetlerini optimum işletme büyüklüğüne çıkaran, teknolojiyi kullanan, kaliteli tarımsal ürünlere öncelik veren işletmeler daha fazla ön plana çıkacaktır. Tarımsal üretim toplamında aile çiftçilerinin üretim paylarının giderek azalması da gündeme gelebilir. Bundan dolayı rekabet şartlarının getireceği dezavantajlı durum dikkate alınarak aile çiftçiliğinin geliştirilmesi ve desteklenmesi bütün ülkelerin yararına olan bir durumdur. Bu bildiride dünyanın ortak geleceğinde ortak bir kaygıyı oluşturan gıda güvencesi için aile çiftçiliğinin mevcut durumu ve bir girişimcilik olarak geleceğe ilişkin çözüm yaklaşımlarının ortaya konulmasına çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Aile çiftçiliği, ortak gelecek, tarımsal girişimcilik, gıda güvencesi.

An Expanding Entrepreneurship Based on Shared Risk Sharing: Community
Supported Agriculture

**Ortak Risk Paylaşımı Temelinde Yaygınlaşan Bir Girişimcilik: Topluluk
Destekli Tarım**

Muhsin Arif AKKAYA

Ankara University
arifakkaya13@gmail.com
0000-0003-1951-6173

Prof. Dr. Bülent GÜLCUBUK

Ankara University
gulcubuk@agri.ankara.edu.tr
Orcid: 0000-0003-4026-1814

ABSTRACT

Community-supported agriculture (CSA) is a way of entrepreneurship that brings producers and consumers together in an agentless way, which emerged on the basis of responding to the needs of small communities to consume healthy food produced with alternative cultivation methods. CSA entrepreneurship, which offers advantages such as the fact that the risks in the agricultural production and marketing process are shared with CSA member-consumers and the capital required for production is provided by the members, has become widespread in many different countries of the world in recent years. Although its origins can be traced back to a collaboration initiated by a group of women in Japan in the 1970s, the largest number of CSA initiatives and members are in the United States. This paper will use primary data from face-to-face interviews and online surveys with 9 CSA initiatives of different scales located in Washington D.C., Virginia and Maryland in the USA. This study, which will also utilize CSA research in China and Türkiye, especially in EU countries, as secondary sources, aims to examine the social and economic sustainability of CSA entrepreneurship and to provide recommendations for CSA initiatives, especially in developing countries. The results from the primary data show that the most important costs of CSA enterprises are labour and that all interviewed enterprises have a second source of income other than CSA. The proportion of CSA enterprises that produce all of the products in the weekly packages offered to CSA members in their own garden is 22.22%. In fact, this percentage was expected to be higher. The low proportion of CSA enterprises that meet all the requirements shows that there is much work and initiatives to be done in this regard. Transparent sharing of production information with CSA members, collaboration and communication with other CSA initiatives near the production area, designing government policies to support CSA enterprises and other relevant recommendations will be listed in the concluding section of the study. CSAs have also attracted global attention during the COVID-19 pandemic and may become an important food safety model in the future.

Key words: Community supported agriculture, entrepreneurship, risk sharing, social production.

ÖZET

Küçük toplulukların alternatif yetiştiricilik yöntemleri ile üretilmiş sağlıklı gıda tüketme ihtiyaçlarına cevap verme temelinde ortaya çıkan topluluk destekli tarım (TDT) üretici ve tüketiciyi aracısız bir şekilde buluşturan bir girişimcilik şeklidir. Tarımsal üretim ve pazarlama sürecindeki risklerin TDT üyesi tüketicilerle paylaşıyor olması ve üretim için gerekli olan sermayenin yine üyeler tarafından sağlanıyor olması gibi avantajlar sunan TDT girişimciliği, son yıllarda dünyanın pek çok farklı ülkesinde yaygınlaşmaya başlamıştır. Temelleri 1970’li yıllarda Japonya’da bir grup kadın tarafından başlatılan işbirliğine dayanıyor olsa da günümüzde en çok sayıda TDT girişimi ve üyesi ABD’de bulunmaktadır. Bu bildiride ABD’nin Washington D.C, Virginia ve Maryland eyaletlerinde bulunan farklı büyüklüklerdeki 9 TDT girişimiyle yapılan yüz yüze görüşmeler ve online anketlerden elde edilen birincil verilere dayalı bilgiler kullanılacaktır. Başta AB ülkeleri olmak üzere Çin ve Türkiye’deki TDT araştırmalarından da ikincil kaynak olarak yararlanacak bu çalışma TDT girişimciliğinin sosyal ve ekonomik yönden sürdürülebilirliğini inceleyerek, özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki TDT girişimleri için öneriler sunmayı amaçlamaktadır. Birincil verilerden elde edilen sonuçlar TDT girişimlerinin en önemli maliyetlerinin işgücü olduğunu ve görüşme yapılan tüm işletmelerin TDT dışında ikinci bir gelir kaynağına da sahip olduklarını göstermektedir. TDT üyelerine sunulan haftalık paketlerdeki ürünlerin tamamını kendi bahçesinde üreten TDT girişimi oranı %22,22’dir. Aslında bu oranın daha yüksek çıkması öngörülmekteydi. Bütün gereksinimleri karşılayan TDT girişimlerinin oranının az olması bu konuda yapılacak işlerin ve girişimlerin de çok olduğunu göstermektedir. TDT üyeleri ile üretim bilgilerinin şeffaf bir şekilde paylaşılması, üretim bölgesinin yakınındaki diğer TDT girişimleri ile işbirliklerinin ve iletişimin sağlanması, hükümet politikalarının TDT girişimlerini destekleyici yaklaşımla tasarlanması ve ilgili diğer öneriler çalışmanın sonuç bölümünde sıralanacaktır. TDT aynı zamanda COVID-19 pandemisi sırasında da dünyada ilgi görmüş olup, gelecekte önemli bir gıda güvencesi modeli olarak da adından daha çok söz ettirebilecektir.

Anahtar kelimeler: *Topluluk destekli tarım, girişimcilik, risk paylaşımı, sosyal üretim.*

Digital Twin Technology and Digital Entrepreneurs: On The Trail of Digital Transformation Towards A Sustainable Future

Assoc.Prof.Dr.Bahar TÜRK
Pamukkale University, Turkey
bturk@pau.edu.tr
Orcid: 0000-0001-9590-769X

ABSTRACT

In contrast to traditional entrepreneurship, digital entrepreneurs, which integrate digitization into certain stages or all of their business processes, have a mission to create jobs, maintain economic growth, and support sustainable development. Given the discourse that digitalization is necessary for sustainability in entrepreneurship, digital entrepreneurs are expected to be more sensitive to changes and specificities in the digital field. The digital twin technology, which has recently been adopted in our country (especially in the construction sector after the great earthquake disaster), is defined as a virtual copy of a reputation, system, or service.

This technology provides a virtual copy that data analysts or IT specialists can simulate before producing the product/service. Therefore, it allows a situation that cannot be achieved traditionally, or even if it can be reached at a high cost, to be done to ensure the highest efficiency and best use of resources. Considering that the size of the elements (buildings, factories, cities, etc.) created as a digital twin can vary, it is not difficult to imagine a significant contribution to sustainability.

From this point of view, the study aims to examine the approaches of digital entrepreneurs towards digital twin technology and to evaluate these results from a sustainability perspective. In line with this purpose, the attitudes of entrepreneurs identified as "extreme digital entrepreneurs" (entrepreneurs whose entire company is digital, from production to process to customer) determined through pre-test questions using the Technology Acceptance Model (TAM). As a result of the model tested with structural equation analysis, among the variables of TAM model; ease of use has a significant effect on perceived usefulness, perceived usefulness has a significant effect on attitude and intention, and attitude has a significant effect on intention. However, it was observed that ease of use had no significant effect on attitude.

Keywords: Digital Twin Technology, Digital Entrepreneurs, Sustainability, Technology Acceptance Model (TAM), Sustainable Development.

Evaluation of the Waste Management System of the Stakeholders at the Airport in
Terms of Ground Services

**Havalimanındaki Paydaşların Yer Hizmetleri Açısından Atık Yönetimi
Sisteminin Değerlendirilmesi**

Assoc.Prof.Dr.Didem RODOPLU ŞAHİN

Kocaeli University, Türkiye
didem.rodoplu@kocaeli.edu.tr
Orcid: 0000-0002-1779-8472

Research Assistant Sevdıye KEMİK

Topkapi University, Türkiye
sevdiyekemik@topkapi.edu.tr
Orcid: 0000-0001- 7516-8252

Lecturer Şebnem TAMER

Rumeli University, Türkiye
sebnem.tamer@rumeli.edu.tr
Orcid: 0000-0001-5103-8672

ABSTRACT

Recycling is important to serve a new purpose and preserve natural resources. Waste management and recycling systems not only protect the environment but also save costs. The air transportation sector supports economic growth and development regionally, nationally and internationally. It supports the global economy and offers opportunities in terms of tourism and employment. Air transport connects people and markets around the world and also enables the national or international circulation and mobility of goods and services. According to the report announced by ICAO, approximately 4.5 billion passengers took 42 million flights worldwide in 2019. Considering the annual mobility in these directions, the existence of aviation-related waste has also come into question. International aviation organizations are aware of this situation and are taking initiatives towards this issue. Environmental protection is one of the five strategic goals set by the International Civil Aviation Organization. In addition to its targets such as the Carbon Balancing and Reduction Program, it has studies on "Waste Management in Airports" and "Reuse of Cabin Waste and Improving Recycling Performance". This study will be carried out by investigating the waste management process of the stakeholders at the airport, unlike the general waste management research found in the literature. In the study, the waste management process of each of the stakeholders at the airport in terms of ground services will be examined and listed. In this context, suggestions regarding recycling stages will be presented to airport stakeholders in terms of sustainability.

Keywords: Aviation, Waste Management, Recycling, Airport.

ÖZET

Geri dönüştürmek, yeni bir amaca hizmet etme ve doğal kaynakları koruma açısından önemlidir. Atık yönetimi ve geri dönüşüm sistemleri yalnızca çevreyi korumakla kalmaz ayrıca maliyetlerden tasarruf yapmayı sağlamaktadır. Hava taşımacılığı sektörü, bölgesel, ulusal ve

uluslararası açıdan ekonomik büyüme ve kalkınmaya destek olur. Küresel ekonomiyi destekler, turizm ve iş istihdamı açısından imkânlar sunar. Hava taşımacılığı dünya çapında insanları ve pazarları birbirine bağlar ve ayrıca mal ve hizmetlerin ulusal veya uluslararası dolaşımını ve hareketliliğini sağlar. ICAO'nun açıkladığı rapora göre, 2019 yılında dünya çapında yaklaşık 4,5 milyar yolcu 42 milyon uçuş gerçekleştirmiştir. Bu doğrultular açısından yıllık hareketlilik göz önüne alındığında havacılıktan kaynaklı atıkların varlığı da söz konusu olmuştur. Uluslararası havacılık kuruluşları bu durumun farkındadır ve bu konuya yönelik girişimleri de bulunmaktadır. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün belirlemiş olduğu beş stratejik hedefleri arasında çevresel koruma hedefi bulunmaktadır. Karbon Dengeleme ve Azaltma Programı gibi hedeflerinin yanı sıra “Havalimanlarında Atık Yönetimi” ve “Kabin Atıklarının Yeniden Kullanımı Ve Geri Dönüşüm Performansının İyileştirilmesi” adına çalışmaları bulunmaktadır. Bu çalışma, literatürde bulunan genel atık yönetimi araştırmalarından farklı olarak havalimanındaki paydaşların atık yönetimi sürecinin araştırılmasıyla gerçekleştirilecektir Çalışmada, havalimanındaki paydaşların her birinin yer hizmetleri açısından atık yönetimi süreci incelenecek ve listelenecektir. Bu kapsamda, sürdürülebilirlik açısından havalimanı paydaşlarına geri dönüştürme aşamaları ile ilgili öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Havacılık, Atık Yönetimi, Geri Dönüşüm, Havalimanı.

Investigation of the Relationship Between Regulatory Focus Theory and Causation and Effectuation Decision Making Processes in Entrepreneurial Behavior

Girişimcilik Davranışında Düzenleyici Odak Teorisi İle Planlı (Causation) ve Doğaçlama (Effectuation) Karar Süreçleri Arasındaki İlişkinin Araştırılması

Prof. Dr. Ramazan UYGUN

Karabük University
ramazanuygun@karabuk.edu.tr
Orcid: 0000-0003-3240-9874

Selver KAHRAMAN KIYMAZ

Karabük University
selverkahriman@gmail.com

ABSTRACT

Entrepreneurship is defined as establishing a business today. In order to take advantage of a discovered business opportunity, it is within the scope of the definition of entrepreneurship that people start a business from scratch, buy a transfer or become a partner. Regulatory focus theory refers to a process in which individuals seek ways to adapt themselves to appropriate goals and standards. Effectuation approach and causation approach are two subjects that are rarely studied in Turkey. Therefore, it is obvious that this is a study conducted to contribute to this field. The first conceptual model of the effectuation approach developed for market and venture creation was designed by Sarasvathy (2001). The effectuation approach, by understanding what the entrepreneur's irreversible losses might be, sees them as some effects that can be achieved by combinations of the entrepreneur's available and controllable tools. The causation approach was used by Sarasvathy to describe the traditional entrepreneurial perspective as opposed to the effectuation approach. In the causation approach model, the individual entrepreneur decides on a predetermined goal and then chooses between means to achieve that goal. This research was conducted to investigate the relationship between the regulatory focus theory and causation and effectuation decision-making processes in the entrepreneurial behavior of entrepreneurs in Karabük. For this purpose, a survey was conducted with 156 entrepreneurs in Karabük. In the research, the relationship between the causation approach and the effectuation approach of the regulatory focus theory was examined by using the structural equation model.

Keywords: Entrepreneurship, Regulatory Focus Theory, Causation Approach, Effectuation Approach.

ÖZET

Girişimcilik günümüzde işletme kurma olarak tanımlanmaktadır. Keşfedilen bir iş fırsatından yararlanmak için kişilerin sıfırdan iş kurmaları, devren satın almaları ya da ortak olmaları girişimcilik tanımı kapsamındadır. Düzenleyici odak teorisi, bireylerin uygun amaç ve standartlara

kendilerine adapte etmek için yollar aradıkları bir süreci ifade etmektedir. Doğaçlama yaklaşımı ve planlı yaklaşım Türkiye’de nadir çalışması olan iki konudur. Bu yüzden girişimcilik alanına katkı sağlamak amacıyla yapılan bir çalışmadır. Doğaçlama yaklaşımının pazar ve girişim oluşturma için geliştirilen ilk kavramsal modeli Sarasvathy (2001) tarafından tasarlanmıştır. Doğaçlama yaklaşımı, girişimcinin geri dönüşü olmayan kayıplarının ne olabileceğini anlayarak girişimcinin mevcut ve kontrol edilebilir araçlarının kombinasyonları ile elde edilebilecek bazı etkiler olarak görür. Planlı yaklaşım, Sarasvathy tarafından doğaçlama yaklaşımının aksi geleneksel girişimcilik perspektifini tanımlamak için kullanılmıştır. Planlı yaklaşım modelinde, girişimci önceden belirlenmiş bir hedefe karar verir ve daha sonra bu hedefe ulaşmak için araçlar arasında seçim yapar. Bu araştırma, Karabük’te bulunan girişimcilerin girişimcilik davranışında düzenleyici odak teorisi ile planlı ve doğaçlama karar alma süreçleri arasındaki ilişki araştırılmak üzere yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Karabük ilinde bulunan 156 girişimci ile anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yapısal eşitlik modeli kullanılarak düzenleyici odak teorisinin planlı yaklaşım ve doğaçlama yaklaşımı arasında ki ilişki incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Düzenleyici Odak Teorisi, Planlı Yaklaşım, Doğaçlama Yaklaşımı.

A Research On The Effect Of Nurses' Perceptions Of Organizational Belonging On
Their Internal Entrepreneurship Levels

**Hemşirelerin Örgütsel Aidiyet Algılarının İç Girişimcilik Düzeylerine Etkisi:
Bir Araştırma**

Dr.Gülfer Büyüктаş GAYIR

Diyarbakır Provincial Health Directorate
gulfermegalit@gmail.com
0000-0001-5064-0549

Dr. Şehmus DEMİR

Dicle University
demirs@dicle.edu.tr
0000-0002-8251-6566

Assoc.Prof. Dr. Mustafa BULUT

Dicle University
mbulut@dicle.edu.tr

Dr.Zübeyir ÖZÇELİK

Turkish Statistical Institute Presidency
zubeyir_ozcelik@hotmail.com
0000-0001-7027-7396

Assoc.Prof. Dr. Sadık SERÇEK

Dicle University
sadik.sercek@dicle.edu.tr
0000-0003-2429-320x

ABSTRACT

The need for belonging comes before the need for self-actualization and esteem in Maslow's hierarchy of needs; psychology, which comes after physiological and security needs, is a phenomenon that has been constantly emphasized in the history of science. Belongingness has been considered as a need in the psychology literature, especially since the early theorists, and has been interpreted based on individuals' past social experiences. Therefore, since belonging is a need, it is one of the effective motivators that drives the individual to productive behavior. Entrepreneurship academically; Intrapreneurship is "to explore the opportunities that may arise from goods and services to be discovered in the future"; It is defined as "entrepreneurship in an operating organization". The concepts of novelty and innovation gain importance in adapting to the development of new treatments, technologies, drugs and treatment protocols in the field of health. The success of innovative practices in the health sector depends on health professionals gaining entrepreneurial skills. Health professionals need to demonstrate innovative approaches in their organizations and in coordination with other actors of the health sector.

The concepts of belonging and entrepreneurship have a special importance in the health sector, which provides universal services. Because health services have a very complex structure. For this reason, failure to meet the expectations of nurses, who are responsible for patient safety like other healthcare professionals, creates a problem of belonging to their organizations. It is of great importance for nurses to have a high sense of belonging in terms of increasing patient safety, achieving the desired quality targets, and preventing errors in the healthcare environment by identifying them in advance. In addition, in institutions providing health services, the contributions of employees within the organization are needed to achieve success and ensure continuity of success. Therefore, it is important for healthcare professionals to engage in entrepreneurial activities. In this context, this study was conducted to "Measuring the Effect of Nurses' Perceptions of Organizational Belonging on Their Intrapreneurship Levels". The population of the study consists of nurses working in Family Health Centers (FHC) in Sur, Kayapınar, Yenişehir and Bağlar districts of Diyarbakır province. The population of the study consists of 162 people. A survey was conducted by drawing an appropriate number of samples from the population and analysis was carried out. 12 sub-hypotheses related to the main hypothesis were established. As a result of the analysis; Of the 12 hypotheses related to the main hypothesis, 8 were accepted and 4 were rejected. As a result of the research, the main hypothesis of "The Sample's Organizational Perceptions Have a Statistically Significant Effect on Intrapreneurship Levels" was also accepted.

Keywords: Organizational belonging, intrapreneurship, intrapreneurship in nurses.

ÖZET

Aidiyet ihtiyacı Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde kendini gerçekleştirme ve saygınlık ihtiyacından önce; fizyolojik ve güvenlik ihtiyacından sonra gelen psikoloji bilim tarihinde sürekli vurgulanmış bir olgudur. Özellikle erken dönem teorisyenlerinden itibaren psikoloji literatüründe aidiyet, bir ihtiyaç olarak ele alınmış ve bireylerin geçmiş sosyal deneyimlerine dayalı olarak yorumlanmıştır. Dolayısıyla aidiyet bir ihtiyaç olması nedeniyle bireyi verimli davranışlara sevk eden etkili motivatörlerden birisidir. Girişimcilik akademik anlamda ; “gelecekte keşfedilecek malların ve hizmetlerin doğurabileceği fırsatları araştırmak,” iç girişimcilik ise; “faaliyet halindeki bir organizasyondaki girişimcilik” olarak tanımlanmaktadır. Sağlık alanındaki yeni tedavilerin, teknolojilerin, ilaçların ve tedavi protokollerinin gelişmesine uyum sağlamasında yenilik ve inovasyon kavramları önem kazanmaktadır. Sağlık sektöründe yenilikçi uygulamaların başarısı, sağlık profesyonellerinin girişimcilik özellikleri kazanmalarına bağlıdır. Sağlık profesyonellerinin bulundukları kuruluşlarda ve sağlık sektörünün diğer aktörleriyle birlikte eş güdüm içerisinde, yenilikçi yaklaşımlar göstermeleri gerekmektedir.

Aidiyet ve girişimcilik kavramları evrensel nitelikte hizmet sunan sağlık sektöründe ayrı bir öneme sahiptir. Çünkü sağlık hizmetleri çok karmaşık bir yapı özelliği göstermektedir. Bu nedenle diğer sağlık çalışanları gibi hasta güvenliğinden sorumlu olan hemşirelerin beklentilerin karşılanmaması, örgütlerine karşı bir takım aidiyet sorunu ortaya çıkarmaktadır. Hemşirelerin aidiyet duygularının yüksek olması hasta güvenliğinin artırılması ve istenilen kalite hedeflerine ulaşılabilmesi ve sağlık bakım ortamındaki hataların önceden belirlenerek önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca sağlık hizmeti sunan kurumlarda, başarıya ulaşma ve başarının sürekliliğinin sağlanması için organizasyon içindeki çalışanların katkılarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bundan dolayı sağlık çalışanlarının girişimci faaliyetlerde bulunması önem arz etmektedir. Bu bağlamda “Hemşirelerin Örgütsel Aidiyet Algılarının İç Girişimcilik Düzeylerine Etkisini Ölçmek “ amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Çalışmanın evrenini Diyarbakır ili merkez Sur, Kayapınar, Yenişehir ve Bağlar ilçelerindeki Aile Sağlığı Merkezinde (ASM) çalışan hemşireler oluşturmaktadır. Çalışmanın evreni

162 kişiden oluşmaktadır. Evrenden uygun sayıda örneklem çekilerek anket gerçekleştirilmiş ve analiz yapılmıştır. Ana hipoteze bağlı 12 alt hipotez kurlmuştur. Analiz sonucunda; ana hipoteze bağlı 12 hipotezden 8'i kabul, 4' ise reddedilmiştir. Araştırmanın sonucunda "rneklemenin rgtsel Algılarının İ Girişimcilik Düzeylerine İstatistiksel Olarak Anlamlı Bir Etkisi Bulunmaktadır" şeklindeki ana hipotezi de kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel aidiyet, i girişimcilik, hemşirelerde i girişimcilik.

Augmented Reality Applications And The Importance of Generation Z
Consumers' Perceptions For Entrepreneurs

**Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları Ve Girişimciler Açısından Z Kuşağı
Tüketicilerin Algılarının Önemi**

Assoc.Prof.Dr. Selda ENE

Marmara University

seldaene@marmara.edu.tr

0000-0001-5205-843X

ABSTRACT

New marketing trends, digital marketing applications and augmented reality applications that entrepreneurs use for the promotion and purchase of their brands in Turkey and in the world have started to gain more and more importance. As a result of this study, it has been revealed that especially X and especially Z generation consumers have a high tendency to new marketing trends such as augmented reality. In the study, convenience sampling method was used and the questionnaire study was applied on 132 people, the results of the questionnaire were examined in detail in terms of frequency distributions.

Considering the other studies on this subject, it has been revealed how important the concept of augmented reality and the purchasing behaviors of the Z generation are for entrepreneurs. Augmented reality applications and brands that users know and use were selected and the concept of augmented reality was examined in line with the work of these brands. As a result of the research, consumers expressed their opinions about the use of a new technology positively. They commented negatively on their own leadership of others in the use of new technology. In other words, they think that they cannot encourage their environment about new technologies. Again, while the consumers in the same research found the Augmented Reality (AR) applications fun, they were hesitant about the informativeness and ease of the application. Additionally, consumers describe Augmented Reality (AR) technology as suggestive or inspiring.

The results of this study were examined in terms of "consumers' perceptions of Augmented Reality applications", within the scope of digital marketing trends and social generations, and consumers' ideas about Augmented Reality applications were revealed and it was aimed to guide entrepreneurs. It is aimed to give an idea about the digital marketing strategies to be applied to the target audience from the perspective of the entrepreneur and to reveal the need for the use of new generation applications such as augmented reality.

Keywords: Entrepreneurship, Augmented Reality, Digital Marketing, New Trends in Marketing, X and Z Generation Consumers.

ÖZET

Türkiye’de ve Dünya’da girişimciler markalarının tanıtımları ve satın alımları için kullandıkları yeni pazarlama trendleri, dijital pazarlama uygulamaları ve artırılmış gerçeklik uygulamaları giderek daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Bu düşünceden yola çıkılarak yapılan çalışma sonucunda

özellikle X ve özellikle Z kuşağı tüketicilerinin artırılmış gerçeklik gibi yeni pazarlama trendlerine yönelimlerinin yüksek olduğu gözler önüne serilmiştir. Çalışmada kolayda örneklem yöntemi kullanılmıştır ve anket çalışması 132 kişi üzerinde uygulanmıştır, anket sonuçları frekans dağılımları açısından detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Bu konu hakkında yapılan diğer çalışmalarda göz önünde bulundurulduğunda artırılmış gerçeklik kavramının ve Z kuşağı satın alma davranışlarının girişimciler açısından ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Kullanıcıların bildiği kullandığı artırılmış gerçeklik uygulamaları ve markaları seçilerek, bu markaların çalışmaları doğrultusunda artırılmış gerçeklik kavramı incelenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda tüketiciler yeni bir teknolojinin kullanılması hakkındaki fikirlerini pozitif olarak belirtmişlerdir. Yeni teknoloji kullanımında kendilerinin başkalarına önderlik etme durumuna negatif yorumda bulunmuşlardır. Yani çevrelerini yeni teknolojiler konusunda teşvik edemediklerini düşünmektedirler. Yine aynı araştırma içerisindeki tüketiciler Artırılmış Gerçeklik (AR) uygulamalarını eğlenceli bulurken uygulamanın bilgi verici olması ve kolaylığı konusunda çekimser kalmışlardır. Ek olarak tüketiciler Artırılmış Gerçeklik (AR) teknolojisini fikir verici ya da ilham verici olarak tanımlamaktadırlar.

Bu çalışma sonuçları “Artırılmış Gerçeklik uygulamalarının tüketicilerin algıları” açısından, dijital pazarlama trendleri ve sosyal kuşaklar kapsamında incelenerek Artırılmış Gerçeklik uygulamaları hakkında tüketicilerin fikirleri ortaya çıkarılmıştır ve girişimcilere yol göstermesi amaçlanmıştır. Girişimci perspektifinden hedef kitleye uygulanacak dijital pazarlama stratejilerine yönelik fikir vermesi ve artırılmış gerçeklik gibi yeni nesil uygulamaların kullanılmasına duyulan ihtiyacın ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Girişimcilik, Artırılmış Gerçeklik, Dijital Pazarlama, Pazarlamada Yeni Trendler, X ve Z kuşağı Tüketiciler.

Islam in enlightened-realist prose and national public thought (End of the
19th century, beginning of the 20th century)

**Maarifçi -realist nəsrə və milli ictimai düşüncədə İslam (XIX əsrin sonu XX
əsrin əvvəlləri)**

Məhrux Əfsərağa qızı Dövlətzadə
ADPU, Azerbaijan
mahdovlat@gmail.com
0000-0002-2366-6097

ABSTRACT

At the beginning of the 20th century, the emergence of the ideology of Islamism as an important ideological direction and one of the main ideological directions in social and aesthetic thought is also confirmed by the literary studies of the Soviet period as an irrefutable fact. However, it presents it as a sign of backwardness, as a dogmatic position that prevents development, and also presents the essence of this movement and thought unilaterally, without revealing its true essence. It is a well-known fact that the literary studies of the Soviet period did not agree with this role given to Islam in social progress and cultural development. But the point is that these denialist approaches presented the complexity in the social and cultural thought of the time in an unobjective and one-sided way. In reality, in the last quarter of the 19th century and the beginning of the 20th century, there was no fundamental difference of opinion among the intellectuals of the time regarding Islam and the role it could play in the development of public opinion. Both supporters of European-style enlightenment and promoters of Islamic enlightenment complemented each other's position to one degree or another, depending on the place allocated to the role of religion in their worldviews. In this sense, it is not only impossible to see opposing positions in the views of H. Zardabi, N. Narimanov, S. M. Ganizade, F. Kocherli and A. Huseynzade, A. Agayev on the role religion can and should play in public life, but on the contrary a general closeness is noticeable in the view of the issue. The scientific basis of this closeness is determined by the fact that the aesthetic expression and confirmation of A. Huseynzade's and A. Agayev's opinions and ideas about the role that Islam can play in social development can be found in the artistic works of N. Narimanov and S. M. Ganizade. On the other hand, the opinions of H. Zardabi, F. Kocherli, N. Narimanov and others in their journalistic and literary-critical writings about the role that Islam can play in national-cultural development and the opinions of A. Agaoglu and A. Huseynzade in this direction complement each other.

Key words: *Islam, European enlightenment, literary criticism, Soviet literary studies, the ideology of Islamism*

ÖZET

XX əsrin əvvəllərində ictimai və estetik düşüncədə islamçılıq ideologiyasının mühüm bir ideya istiqaməti, əsas məfkurə istiqamətlərindən biri kimi meydana çıxmasını sovet dövrünün ədəbiyyatşünaslığı da təkzibedilməz bir fakt kimi təsdiq edir. Lakin onu mümkün qədər geriliyin əlaməti, inkişafa mane olan, ehkamçı mövqe kimi, həm də bu hərəkatın və düşüncənin mahiyyətini

birtərəfli şəkildə, əsl mahiyyətini açmadan təqdim edir. Məlum məsələdir ki, sovet dövrünün ədəbiyyatşünaslığı ictimai tərəqqidə və mədəni inkişafda İslama verilən bu rolla razılaşmır, məsələnin bu cür qoyuluşuna təqnidi yanaşır və onu vaxtını çoxdan keçirmiş dini təəssübkeşlik kimi dəyərləndirirdi. Lakin məsələ burasındadır ki, bu inkarçı yanaşmalar dövrün ictimai və mədəni düşüncəsindəki mürəkkəbliyi qeyri-obyektiv və birtərəfli təqdim edirdi. Əsl həqiqətdə isə XIX əsrin son rübü və XX əsrin əvvəllərində İslama münasibətdə, onun ictimai fikrin inkişafında oynaya biləcəyi rola baxışda dövrün ziyalıları arasında əsaslı fikir ayrılığı yox idi. İstər Avropa tipli maarifçiliyin tərəfdarları, istərsə də İslam maarifçiliyinin təbliğatçıları öz dünyagörüşlərində dinin roluna ayrılan yerə görə bir-birinin mövqeyini bu və ya digər dərəcədə tamamlayırdılar. Məhz bu mənada H.Zərdabinin, N.Nərimanovun, S.M.Qənizadənin, F.Köçərlinin dinə baxışları ilə Ə.Hüseynzadənin, Ə.Ağayevin dinin ictimai həyatda oynaya biləcəyi və oynamalı olduğu rola dair fikirlərində nəinki bir-birini inkar edən mövqelər görmək mümkün deyil, əksinə məsələyə baxışda ümumi bir yaxınlıq nəzərə çarpır. Bu yaxınlığın elmi əsasları onunla müəyyənləşir ki, Ə.Hüseynzadənin, Ə.Ağayevin İslam dininin ictimai inkişafda oynaya biləcəyi roluna dair mülahizə və fikirlərinin estetik ifadəsinə və təsdiqinə N.Nərimanovun, S.M.Qənizadənin bədii əsərlərində rast gəlirik. Digər tərəfdən H.Zərdabinin, F.Köçərlinin, N.Nərimanovun və başqalarının öz publisistik və ədəbi-tənqidi yazılarında İslam dininin milli-mədəni inkişafda oynaya biləcəyi rola dair fikirləri ilə Ə.Ağaoğlunun, Ə.Hüseynzadənin bu istiqamətdəki fikirləri bir-birini tamamlayır.

Açar sözlər: İslam, Avropa maarifçiliyi, ədəbi -tənqid, sovet ədəbiyyatşünaslığı, islamçılıq ideologiyası.

Relative words and their functions in the Azerbaijani language

Dr.Sahila İBRAHİMOVA

Azerbaijan State Pedagogical University

sahila.ibrahimova@yahoo.com

0009-0008-6960-524x

ABSTRACT

In the article, the nature of relative words is disclosed, the attitude towards this category in a number of languages is clarified, the place of relative words in the grammatical structure of the language is clarified, their structural-semantic types (simple and composition) are determined, the signs of relative words that are different from conjunctions, the relationship they create between the components of a complex sentence are studied on the basis of examples is done. At the same time, the article mentions that relative words and connecting words are used as synonyms. "Pronouns" are also used as synonyms for these expressions. Note that the terminological combination of "relative pronouns" also clarifies the closeness of meaning of the indicated combinations. However, the expressions "special pronouns" and "replaced adverbs" are also used.

As we know, relative words are important in the grammatical structure of languages takes up space. Marked pronouns carry a large weight in sentences belonging to Turkic languages, and this aspect distinguishes Turkic languages from sentences belonging to Indo-European languages. One of the characteristic aspects of Turkic languages is that relative words connect complex constructions with a branch clause at the head.

ÖZET

The article reveals the essence of relative words, explains the attitude to this category in some languages, clarifies the place of relative words in the grammatical structure of the language, determines their structural and semantic types (simple and compound), separates relative words from conjunctions. made. At the same time, the article notes that relative words and conjunctions are used as synonyms. "Pronouns" are also used synonymously for these expressions It should be noted that the terminological combination of "relative pronouns" also clarifies the closeness of the meaning of these compounds. However, the terms "special pronouns" and "replaced envelopes" are also used. As you know, relative words play an important role in the grammatical structure of languages. Signed pronouns carry a large load in sentences belonging to Turkic languages, and this feature distinguishes Turkic languages from sentences belonging to Indo-European languages. One of the characteristic features of the Turkish languages is that relative words are combined into complex constructions, with a sentence branching in the main part.

Keywords: relative words, demonstrative pronouns, simple relative words, composition relative words dependent component.

Characteristics of normative development of artistic style in the All-Turkish literary language (in the context of the works of I. Hasanoglu and Y. Amre)

**Ümumtürk ədəbi dilində bədii üslubun normativ inkişaf xüsusiyyətləri
(İ.Həsənoğlu və Y.Əmrə əsərləri kontekstində)**

Afaq Zeynalova

Azərbaycan Texniki Universiteti

Afaq-turk@mail.ru

0009-0001-4530-5874

ABSTRACT

It is known that, although the history of the development of Turkish-language literature stretches back to BC, the formation of written literature is related to many native-language classical examples that appeared in the 13th century. These pearls are written with such skill that their analysis gives a reason to draw a solid opinion not only about their era, but also about the initial evolutionary picture and development processes of Turkish literary thinking. The thinkers of their time, Yunus Amre and Izzeddin Hasanoglu, are considered not only the founders of the mother tongue literature of Turkey and Azerbaijan with their works, but also the founder of all Turkish language literature. Artistic style is created by artistic language. From this point of view, we can say that the period in question also characterizes the emergence and normativity of the artistic style in the Turkish language.

Artistic style combines linguistics and literature with all these categories and studies artistic language, poetics, which is the highest form of expression of thought. The structural semantic structure of sounds, words and syntactic units in the language of literary examples, the frequency of their development over time characterizes stability and normativity in the language. However, this approach is different for the formation period of the literary language - that is, the 13th century.

In general, it should be noted that the presence of variants in the norms is related to the continuation of ethnolinguistic processes in which national language elements are sometimes more prominent (especially in the language of poems written in the folklore style or syllabic genre), and sometimes less descriptive literary language. In other words, the national language of poetry, which is more national, over time gives way to a more classical language of poetry, to a style of professional craftsmanship that is integrated into the norms. This is naturally related to intra-linguistic and extra-linguistic influences in the development of literary language.

It should be noted that in the 13th century, the first artistic examples of Oguzja were created by the thinkers living in Anatolia and Azerbaijan. And during this period, the economic and cultural environment in those geographies was almost the same. Thus, the socio-political events of the period also have their influence on the language processes, from time to time the national resistance of the literary language weakens and slows down its independent development. This was more clearly reflected in the leading style of the literary language - the artistic style.

Normative features in the examples of artistic style develop against the background of resistance and struggle of national language elements with foreign language influences in both Turkish languages. Since there were no stable language norms written and accepted during this period, writers wrote and created traditional poetry based on the national language, and literary language norms were formed based on this experience.

Keywords: norm, style, Turkish language, poetry, artistic language, analysis;

ÖZET

Məlumdur ki, türkdilli ədəbiyyatın inkişaf tarixi eramızdan əvvəllərə qədər uzansa da, yazılı ədəbiyyatın təşəkkülü XIII əsrdə meydana gələn bir çox anadilli klassik nümunələrlə bağlıdır. Bu incilər elə bir məharətlə qələmə alınmışdır ki, onların təhlili təkcə öz dövrü haqqında deyil, türk ədəbi təfəkkürünün ilkin təkamül mənzərəsi və inkişaf prosesləri barədə tutarlı fikir yürütməyə əsas verir. Dövrünün mütəfəkkir şairləri Yunus Əmrə və İzzəddin Həsənoğlu yaratdığı əsərlərlə təkcə Türkiyə, Azərbaycan anadilli ədəbiyyatının baniləri sayılmır, həm də bütün türkdilli ədəbiyyatın qurucusu sayılır. Bədii üslub məhz bədii dillə yaranır. Bu baxımdan deyə bilərik ki, sözügedən dövr həm də ümumtürkcədə bədii üslubun yaranmasını və normativliyini səciyyələndirir. Bədii üslubiyyat bütün bu kateqoriyaları ilə dilçiliklə ədəbiyyatı birləşdirir və təfəkkürün ən yüksək ifadə forması olan bədii dili, poetizmi öyrənir. Ədəbi nümunələrin dilində səs, söz və sintaktik vahidlərin struktur semantik quruluşu onların işlənmə tezliyi zamanla dildə sabitliyi, normativliyi səciyyələndirir. Lakin ədəbi dilin təşəkkül dövrü - yəni, XIII əsr üçün bu yanaşma fərqlidir.

Ümumiyyətlə, qeyd etmək lazımdır ki, normalarda variantlılığın olması, milli dil elementlərinin bəzən daha qabarıq (xüsusən folklor üslubunda və ya heca janrında yazılan şeirlərin dilində), bəzən də zəif təsviri ədəbi dildə etnolinqvistik proseslərin davam etməsi ilə bağlıdır. Yəni şeiriyyətdə daha milli olan ümumxalq dili zamanla yerini daha klassik poeziya dilinə, normativlərə sığdırılmış peşəkar sənətkarlıq üslubuna ötürür. Bu da təbii olaraq ədəbi dilin inkişafında dildaxili və dilxarici təsirlərlə bağlıdır.

Qeyd edək ki, XIII əsrdə oğuzcaya aid olan ilkin bədii nümunələr Anadolu və Azərbaycanda yaşayan mütəfəkkir şairlərin qələmi ilə yaranırdı. Və bu dövr həmin coğrafiyalarda iqtisadi-mədəni mühit də, demək olar ki, eyni idi. Belə ki, dövrün ictimai -siyasi hadisələri dil proseslərinə də öz təsirini göstərir, zaman -zaman ədəbi dilin milli müqaviməti zəifləyir və müstəqil inkişafı ləngiyir. Bu da ədəbi dilin aparıcı üslubunda- bədii üslubda özünü daha bariz əks etdirirdi.

Bədii üsluba aid nümunələrdə normativ xüsusiyyətlər hər iki türkcədə milli dil elementlərinin xarici dil təsirləri ilə müqavimətinin, mübarizəsinin fonunda inkişaf edir. Bu dövrdə yazılmış, qəbul edilmiş sabit dil normaları olmadığı üçün ədiblər ümumxalq dili əsasında ənənəvi şeir üslubunda yazıb yaradır və bu təcrübə əsasında ədəbi dil normaları formalaşırdı.

Açar sözlər: norma, üslub, türk dili, poeziya, bədii dil, təhlil;

Comparative analysis of some consonants used in the dialects of the Azerbaijani language with the Kipchak group of Turkic languages

Azərbaycan dili lehçələrində kullanılan bazı ünsüzlərin Türk dillərinin Kıpçak qrupu ilə müqayisəli təhlili

Dürdanə Aliyeva

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti

durdanealiyeva@mail.ru

0009-0008-7776-4646

ABSTRACT

The research of Azerbaijani dialects shows that in addition to other groups of Turkic languages, dialect elements that are similar to Kipchak group are also found in our language. In terms of convergence with the Kipchak group, the North-West group of Azerbaijani language draws more attention. The Kipchak group, which has different groups in the division of dialect systems with Kazakh, Kyrgyz, Altai, Noqay, Karakalpak, Tatar, has shown itself in terms of phonetic, lexical, grammatical structure in the North-western group of Azerbaijani language, which has played an important role in the formation of these languages as well as more evidence of its settlement in the area, as well as its participation in the formation of our language. When comparing consonants with dialects of these languages, it became apparent that sounds such as k, k', q, x, g, ƞ mostly correspond to each other and show themselves as ancient language facts.

Key words: phonetics, consonant, north-west, dialect, kipchak

ÖZET

Azərbaycan lehçələri üzərinə yapılan araştırmalar, dilimizde Türk dillərinin digər qruplarının yanı sıra Kıpçak qrupuna benzeyən lehçe unsurlarının da bulunduğunu göstərməkdədir. Kıpçak qrupuna yaxınlıq açısından Azərbaycan dilinin Kuzey-Batı qrupu daha çox diqqət çəkməkdədir. diqqət. Ağız sistemlərinin Kazakça, Kırgızca, Altayca, Nogayca, Karakalpakca, Tatarca ilə bölünməsinə fərqli qruplara sahib olan Kıpçak qrupu, Azərbaycan dilinin Kuzeybatı qrupu içində fonetik, sözcüksel, grammer yapısı bakımından kendisini göstərmişdir. bu dillərin oluşmasında önemli rol oynadığı gibi bölgeye yerleşmesinin yanı sıra dilimizin oluşumuna katılımının da daha fazla kanıtlandığı, ünsüzlərin bu dillərin lehçələri ilə müqayisə edildiğinde ortaya çıktığı görülməkdədir. k, k', q, x, g, ƞ kimi seslər çoxunlukla birbirinə karşılık gelir ve eski dil olguları olarak kendini gösterir.

Anahtar kelimeler: fonetik, ünsüz, Kuzeybatı, lehçe, Kıpçak.

Alirza Nabdil Oktay's Position In Azerbaijan Literature

Əlirza Nabdil Oxtayın Azərbaycan Ədəbiyyatında Mövqeyi

Dr.Vüsalə İslam qızı Əsədova
Azerbaycan Devlet Pedaqoji University
vasadova1984@gmail.com
0009-0005-4403-1284

ABSTRACT

In the middle of the 20th century, when Persian nationalism, incompatible with human rights, and the infamous Pahlavi regime were raging and horse-playing in Iran, and the ideology of Turkism and Azerbaijanism was officially banned by the state, a zealous person who threw himself into the field of public activity and fulfilled the mission of declaring the true voice of the Azerbaijani Turks to the world with honor and dignity. One of the personalities is Alirza Nabdil Okhtay. In the words of B. Nabyev: "His name was engraved on the golden pages of history with his outstanding heroism directly in the path of a bright ideal, in the struggle for people's freedom and human happiness", 28 years of short, but very honorable and instructive, which can be an example for generations from time to time. Alirza Nabdil was born in 1944 in a middle-class family in Tabriz, and spent his childhood and youth in Tabriz, the ancient and eternal capital of our country. The first years of his life coincided with the period of activity of the National Democratic Government in South Azerbaijan (1945-1946), which is one of the glorious pages of our history. Like millions of young Azerbaijani children, A. Nabdil's dreams and wishes regarding the existence and legal and political independence of the nation were in a state of chaos. He was exposed to frosts, turned yellow and withered, but neither the storms of accident nor the prohibitions of time could extinguish the candle of hope in the heart of this naturally zealous, militant and militant young man. Later, the future poet and mujahid, who declared his occupation and purpose as "I was born to lay down my life in the ways of love", studied in the cities of Tabriz, Ahar, Maragha, Ardabil and Khoi, received a diploma-certificate for graduating from high school, and in 1961 was admitted to the law faculty of Tehran University.

Key words: Turkism, Azerbaijanism, poetry, books, literature.

ÖZET

20. yüzyılın ortalarında, İran'da insan haklarıyla bağdaşmayan Fars milliyetçiliği ve kötü şöhretli Pehlevi rejimi kasıp kavururken, Türkçülük ve Azerbaycancılık ideolojisi devlet tarafından resmen yasaklanırken, bir gayretli kişi, kendisini kamusal faaliyet alanına atmış ve Azerbaycan Türklerinin gerçek sesini dünyaya duyurma misyonunu şeref ve haysiyetle yerine getirmiştir. Kişiliklerden biri Alirza Nabdil Okhtay'dır. B. Nabyev'in ifadesiyle: "Onun adı, doğrudan doğruya parlak bir ideal yolunda, insanların özgürlüğü ve insan mutluluğu uğruna verilen mücadelede gösterdiği üstün kahramanlıklarla tarihin altın sayfalarına kazındı", 28 yıl kısa ama çok zaman zaman nesillere örnek

olabilecek onurlu ve öğreticidir. AlirzaNabdil, 1944 yılında Tebriz'de orta sınıf bir ailede dünyaya gelmiş, çocukluğu ve gençliği ülkemizin kadim ve ebedi başkenti Tebriz'de geçmiştir. Tarihimizin şanlı sayfalarından biri olan Güney Azerbaycan (1945-1946). Milyonlarca Azerbaycanlı küçük çocuk gibi A. Nabdil'in de milletin varlığına, hukuki ve siyasi bağımsızlığına ilişkin hayalleri ve istekleri kaos içindeydi. Donlara maruz kalmış, sararmış ve solmuştu ama ne kaza fırtınaları ne de zamanın yasakları bu doğuştan gayretli, militan ve militan gencin yüreğindeki umut mumunu söndüremedi. Daha sonra mesleğini ve amacını "Aşk yollarında canımı vermek için doğdum" diye ilan eden müstakbel şair ve mücahit, Tebriz, Ahar, Maragha, Erdebil ve Hoi şehirlerinde eğitim gördü ve diploma aldı. Liseden mezun olduğu için sertifika aldı ve 1961'de Tahran Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kabul edildi.

Anahtar kelimeler: Türkçülük, Azerbaycancılık, şiir, kitab edebiyat.

Attitude towards modality category in Azerbaijani linguistics

Nərmin Mehdiyeva

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
nerminmhdv30@gmail.com
0009-0001-9072-8702

ABSTRACT

As an idea is expressed through any sentence in the speech process, the attitude towards the expressed idea is also expressed. There is no sentence or text outside the modal relation. The study of the modality category in the Azerbaijani language is relevant from a number of aspects. First, this category is important in communicating ideas in language. It goes without saying that the logical connection of the sentences in any text, the existence of the integrity of ideas also depends on the expression of the modal attitude.

Secondly, the means of expression of modality in the Azerbaijani language are wide. This mainly includes words, intonation, habits, including interjections, addresses and other means that express the concept of news. It is important to reveal the role played by each of these tools in the creation of modality, to determine their expressive possibilities and shades.

Thirdly, the concept of modality has certain correspondences and specific features in Azerbaijani and Turkish languages. Although certain studies have been conducted on the expressive possibilities of modality in the language, there are still many things to be done and controversial points in this direction.

ÖZET

Konuşma sürecinde herhangi bir cümle aracılığıyla bir fikir ifade edildiği gibi, ifade edilen fikre yönelik tutum da ifade edilir. Modal ilişkinin dışında herhangi bir cümle veya metin yoktur. Azerbaycan dilinde modallık kategorisinin incelenmesi birçok açıdan önemlidir. Birincisi, bu kategori fikirlerin dilde iletilmesinde önemlidir. Herhangi bir metindeki cümlelerin mantıksal bağlantısının, fikir bütünlüğünün varlığının da kipsel tutumun ifade edilmesine bağlı olduğunu söylemeye gerek yok.

İkincisi, Azerbaycan dilinde modallık ifade araçları geniştir. Bu esas olarak kelimeleri, tonlamayı, alışkanlıkları, ünlemleri, hitapları ve haber kavramını ifade eden diğer araçları içerir. Bu araçların her birinin modallığın yaratılmasında oynadığı rolü ortaya çıkarmak, ifade olanaklarını ve tonlarını belirlemek önemlidir.

Üçüncüsü, kiplik kavramının Azerbaycan ve Türk dillerinde belirli karşılıkları ve kendine has özellikleri vardır. Her ne kadar kipliğin dilde anlatım olanakları üzerine bazı çalışmalar yapılmış olsa da bu yönde hala yapılması gereken çok şey ve tartışmalı noktalar bulunmaktadır.

Common motifs in Turkish world epics over

Assoc.Prof.Dr.Babayeva Malahat Ramiz gizi

ASPU

milababayeva@mail.ru

[0000-0002-3600-8499](tel:0000-0002-3600-8499)

ABSTRACT

The eposes having high spiritual value because of the contents of all important events of a public life of the nation, thanks to narrators, could reach our time, despite hundreds years of the existence. In this article we have tried to find the common subjects often meeting in eposes of the Turkic world having considered numerous subjects of the Turkic nations making eposes, living in various areas of extensive territory of Europe and Asia.

Key words: Turkic world, Turkic folk literature, Turkic eposes, common subjects.

ÖZET

Toplumun yaşadığı sosyal hayatının bütün önemli olaylarını içerdiğinden manevi değeri yüksek olan destanlar, ozanların sayesinde yüzlerce yıl geçmesine rağmen günümüze kadar kendi varlıklarını devam ettirmiştir. Biz bu makalemizde Avrupa ve Asya gibi geniş bir coğrafyanın çeşitli bölgelerinde yaşayan Türk halklarının yarattığı destanları oluşturan çok sayıdaki motifler arasından Türk dünyası destanlarında en çok rastlanan ortak motifleri tespit etmeye çalıştık.

Anahtar sözcükler: Türk dünyası, Türk halk edebiyatı, Türk destanları, ortak motifler.

An Examination of the Phenomenon of Teacher Professional Ethics through
Teachers' Perspective: A Phenomenological Study

**Fenomenolojik Bir Çalışma Olarak Öğretmenlerin Perspektifinden Öğretmen
Meslek Etiği Olgusunun İncelenmesi**

Sevda DEMİR

Çukurova University

demirsevda412@gmail.com

ORCID: 0009-0003-0204-8307

Assoc.Prof.Dr. Birsal AYBEK

Çukurova University

baybek@cu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-5846-9838

ABSTRACT

This study aims to examine the phenomenon of teacher professional ethics through the perspectives of teachers from different cultures. Conducted using a phenomenological approach, the research seeks to comprehensively understand teachers' perceptions of professional ethics, their attitudes, and their views on unethical behaviors. The study encompasses a working group of 30 volunteer teachers from various countries including Turkey, Austria, Bulgaria, Slovakia, Kazakhstan, Poland, and Greece. During the data collection process, teachers were presented with open-ended survey questions, and the collected data was analyzed using a descriptive analysis approach. The research findings indicate that teachers associate the concept of professional ethics with principles such as fairness, respect, and professionalism. Additionally, among teachers, the most frequently violated ethical principles were identified as respect, corruption, equality, professionalism, trust-honesty, and impartiality. Diverse opinions and justifications were observed among teachers regarding the acceptance or refusal of gifts from students. The primary reasons cited by teachers who mostly express reluctance to accept gifts were the perceived ethical concerns and the high material value of the gifts. Through this research, the aim is to enhance teachers' awareness of ethical values, thereby reinforcing the ethical understanding of this vital professional group that shapes the future of society.

Keywords: Ethics, Teacher professional ethics, Unethical.

ÖZET

Bu çalışma, farklı kültürlerden gelen öğretmenlerin gözünden öğretmen meslek etiği olgusunun incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırma, fenomenolojik bir yaklaşım kullanarak gerçekleştirilmiş olup öğretmenlerin meslek etiği algılarını, tutumlarını ve etik dışı davranışlar karşısındaki görüşlerini derinlemesine inceleyerek anlamayı hedeflemektedir. Araştırma kapsamında Türkiye, Avusturya, Bulgaristan, Slovakya, Kazakistan, Polonya ve Yunanistan gibi farklı ülkelere toplamda 30 gönüllü öğretmen çalışma grubunu oluşturmuştur. Veri toplama sürecinde öğretmenlere açık uçlu anket soruları yöneltilmiş ve elde edilen veriler betimsel analiz yaklaşımıyla incelenmiştir. Araştırma sonuçları, öğretmenlerin meslek etiği kavramını adalet, saygı, profesyonellik gibi ilkelerle ilişkilendirdiğini göstermiştir. Ayrıca, öğretmenler arasında etik

ilkelerin en sık ihlal edildiği alanların saygı, yolsuzluk, eşitlik, profesyonellik, güven-dürüstlük ve tarafsızlık olduğu belirlenmiştir. Öğrenci tarafından verilen hediyelerin kabul edilip edilmemesine ilişkin farklı görüşler ve gerekçeler arasında ise çeşitlilik olduğu görölmüştür. Çoğunlukla hediye kabul etmeyeceklerini ifade eden öğretmenlerin temel gerekçeleri bu durumun etik olmaması ve hediyein maddi değeri yüksek olmasından kaynaklı olduğu anlaşılmıştır. Bu araştırmayla öğretmenlerin etik değerler konusundaki farkındalığı artırılarak, toplumun geleceğini şekillendiren bu önemli meslek grubunun etik anlayışının daha da güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Etik, Öğretmen meslek etiği, Etik dışı.

Do Career Adaptability and Employer Attractiveness Impact Career Change Intentions for Employees Graduated from Business Faculties?

İşletme Fakültelerinden Mezun Çalışanlar Açısından Kariyer Uyum Yetenekleri ve İşveren Çekiciliği Kariyer Değiştirme Niyetini Etkiler Mi?

Asst.Prof.Dr.Seher ULU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

seherulu@nevsehir.edu.tr

Orcid ID: 0000-0001-8958-6308

Prof.Dr.Şevki ÖZGENER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

sozgener@nevsehir.edu.tr

Orcid ID: 0000-0002-9290-0596

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal whether the effects of career adaptability and employer attractiveness on career change intention differ for newly and former employees graduated from business faculties. The sampling of the research consists of employees working in a private sector enterprise or public institution who graduated from business departments or business faculties of universities operating in the Central Anatolia Region of Turkey between 2000 and 2023 (n = 306). The data were obtained through a questionnaire consisting of career adaptability scale developed by Savickas & Porfeli (2012), Highhouse and colleagues (2003)' employer attractiveness scale, Mowday and others (1982)' career change intention scale in the study. First, the measurement model was developed with the help of confirmatory factor analysis, and then Structural Equation Modelling was used to test the model and hypotheses of the research based on this measurement model. Additionally, the hypotheses were tested with multiple group analysis, taking into account newly (1-5 years) and former (more than 6 years) business faculties graduates.

According to the findings of the research, career adaptability affects employer attractiveness positively and significantly for employees graduated from business faculties. However, for employees graduated from business faculties, both career adaptability and employer attractiveness negatively and significantly affect career change intention. At the same time, it was determined that employer attractiveness played a mediating role in the relationship between career adaptability and career change intention. Furthermore, newly employees graduated from business faculties (1-5 years) think that career adaptability based on career structuring theory negatively affects their change career intention. Nevertheless, according to former employees graduated from business faculties (more than 6 years), both career adaptability proposed by the career structuring theory and employer attractiveness related to the psychological contract theory negatively and significantly affect change career intention. After emphasizing some of the limitations of the research, some implications were made for employees graduating from business faculties and the field of career management, and some suggestions for both the employees subject to the research and future research were included.

Key Words: Career Adaptability, Employer Attractiveness, Career Change Intention and Employees Graduated from Business Faculties.

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, yeni ve deneyimli işletme mezunu çalışanlar açısından kariyer uyum yetenekleri ve işveren çekiciliğinin kariyer değiştirme niyetine etkisinin farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini, 2000-2023 yılları arasında Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesinde faaliyet gösteren üniversitelerin işletme bölümleri veya işletme fakültelerinden mezun olup bir özel sektör işletmesinde veya kamu kurumunda görev yapan çalışanlar oluşturmaktadır (n= 306). Çalışmada veriler, Savickas & Porfeli (2012) tarafından geliştirilen kariyer uyum yetenekleri, Highhouse ve arkadaşlarının (2003) işveren çekiciliği, Mowday ve diğerlerinin (1982) kariyer değiştirme niyeti ölçeklerinden oluşan bir anket vasıtasıyla elde edilmiştir. Önce doğrulayıcı faktör analizi yardımıyla ölçüm modeli geliştirilmiş ve daha sonra bu ölçüm modeli esas alınarak araştırmanın model ve hipotezlerini test etmek için Yapısal Eşitlik Modellemesinden yararlanılmıştır. Ayrıca hipotezler yeni (1-5 yıl arası) ve eski (6 yıldan fazla) işletme fakülteleri veya bölümleri mezunları dikkate alınarak çoklu grup analizi ile test edilmiştir.

Araştırmanın bulgularına göre, işletme fakülteleri mezunu çalışanlar açısından kariyer uyum yetenekleri işveren çekiciliğini pozitif ve anlamlı şekilde etkilemektedir. Buna karşın işletme fakülteleri mezunu çalışanlar açısından hem kariyer uyum yetenekleri hem de işveren çekiciliği kariyer değiştirme niyetini negatif ve anlamlı şekilde etkilemektedir. Ayrıca kariyer uyumu yetenekleri ile kariyer değiştirme niyeti arasındaki ilişkide işveren çekiciliğinin aracı rolü oynadığı saptanmıştır. Diğer yandan yeni işletme fakültesi mezunu çalışanlar (1-5 yıl arası) kariyer yapılandırma teorisine dayandırılan kariyer uyumunun kariyer değiştirme niyetini negatif etkilediğini düşünmektedir. Buna karşın işletme fakültesi eski mezun çalışanlara göre hem kariyer yapılandırma teorisinde ileri sürülen kariyer uyumu hem de psikolojik sözleşme teorisi ilişkisi olan işveren çekiciliği, kariyer değiştirme niyetini negatif ve anlamlı şekilde etkilemektedir. Araştırmanın bazı kısıtları vurgulandıktan sonra işletme fakültelerinden mezun çalışanlara ve kariyer yönetimi alanına yönelik bazı çıkarımlar yapılmış ve ayrıca hem araştırmaya konu olan çalışanlar hem de gelecekteki araştırmalara yönelik bazı önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Uyum Yetenekleri, İşveren Çekiciliği, Kariyer Değiştirme Niyeti ve İşletme Fakültelerinden Mezun Çalışanlar.

The Moderating Role of Work Engagement in the Effect of Employee Voice
Behavior on Organizational Politics

**Açıkça Konuşma Davranışının Örgütsel Politik Davranışlar Üzerine Etkisinde
İşe Tutkunluğun Düzenleyici Rolü**

Prof. Dr. Şevki ÖZGENER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Türkiye,
sozgener@nevsehir.edu.tr,
Orcid ID: 0000-0002-9290-0596

Selda TOPAL, MA Student

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
aksoyselda94@gmail.com
Orcid ID: 0000-0002-3267-2675

ABSTRACT

In recent years, it is thought that one of the most important factors behind the high turnover problem in private healthcare institutions is organizational politics. However, there is a lack of evidence regarding the effects of work engagement and employee voice behavior on reducing the negative consequences of organizational politics. This study focuses on filling this gap in the literature and helping hospital executives. The purpose of the study is to reveal whether work engagement plays the moderating role in the effect of employee voice behavior on organizational politics. The sampling of the study consists of healthcare workers employed in private hospitals operating in Nevşehir Province (n = 294). The data were obtained by means of a questionnaire consisting scales of employee voice behavior developed by Dyne & LePine (1998), perceptions of organizational politics designed by İslamoğlu & Börü, and work engagement developed by Schaufeli and others (1982) in study. Based on the measurement model developed with the help of Confirmatory Factor Analysis, the hierarchical regression procedure suggested by Aiken and West (1991) was used to test the hypotheses of the study. Moreover, the simple slope analysis suggested by Dawson (2014) was used to verify the moderating variable effect in the model.

According to the findings of the research, employee voice behavior negatively and significantly affects the dimensions of organizational political behavior, such as engaging in compromising and hypocritical behavior, currying favor and coalition building. Similarly, it has been determined that work engagement negatively and significantly affects organizational political behaviors such as engaging in compromising and hypocritical behavior, and coalition building. Furthermore, it revealed that work engagement had a moderating effect on the relationship between employee voice behavior and both engaging in compromising and hypocritical behavior and coalition building as organizational politics. By making some practical and theoretical implications from the findings of the study, some suggestions were made for healthcare professionals. In addition, some research suggestions for future research on this subject are included.

Key Words: Employee Voice Behavior, Organizational Politics, Work Engagement, Health Workers.

ÖZET

Son yıllarda özel sağlık kuruluşlarındaki yüksek işgücü devri sorunun gerisindeki en önemli faktörlerden birinin örgütsel politik davranışlar olduğu düşünülmektedir. Ancak örgütsel politik davranışların olumsuz sonuçlarını azaltma konusunda işe tutkunluk ve açıkça konuşma davranışının etkileri ile ilgili bulgu eksikliği söz konusudur. Çalışmamız yazında bu boşluğu doldurmaya ve kurum yöneticilerine yardımcı olmaya odaklanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, açıkça konuşma davranışının örgütsel politik davranışlara etkisinde işe tutkunluğun düzenleyici rolü oynayıp oynamadığını ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini, Nevşehir ilinde faaliyet gösteren özel hastanelerde görev yapan sağlık çalışanları oluşturmaktadır (n= 294). Çalışmada veriler, Dyne & LePine (1998)'nin açıkça konuşma davranışı, İslamoğlu & Börü (2007)'nün politik davranışlar ve Schaufeli ve diğerlerinin (1982) işe tutkunluk ölçeklerinden oluşan bir anket yardımıyla toplanmıştır. Doğrulayıcı Faktör Analizi yardımıyla geliştirilen ölçüm modeli üzerinden çalışmanın hipotezlerini test etmek için Aiken ve West (1991)'in önerdiği hiyerarşik regresyon prosedürü ve modeldeki düzenleyici değişken etkisini doğrulamak için Dawson (2014)'ın önerdiği simple slope analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre, açıkça konuşma davranışı örgütsel politik davranışlardan taviz verme ve ikiyüzlü davranma, yöneticinin favorisi olmaya çalışma ve koalisyon oluşturma davranışını negatif ve anlamlı şekilde etkilemektedir. Benzer şekilde işe tutkunluğun da örgütsel politik davranışlardan taviz verme ve ikiyüzlü davranma ve koalisyon oluşturma tavizci ve ikiyüzlü davranma ve koalisyon kurma davranışlarını negatif ve anlamlı şekilde etkilediği saptanmıştır. Ayrıca işe tutkunluğun açıkça konuşma davranışı ile örgütsel politik davranışlardan taviz verme ve ikiyüzlü davranma ve koalisyon kurma arasındaki ilişkide düzenleyici etkiye sahip olduğu ortaya konmuştur. Çalışmanın kısıtları ve örgütsel davranış yazınına katkıları belirtildikten sonra çalışmanın bulgularına ilişkin bazı pratik ve teorik çıkarımlar yapılarak sağlık çalışanları ile ilgili bazı öneriler sunulmuştur. Bununla birlikte bu konuda gelecekte yapılacak araştırmalar için bazı araştırma önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açıkça Konuşma Davranışı, Örgütsel Politik Davranışlar, İşe Tutkunluk, Sağlık Çalışanları.

What Competencies Should a Coach Have?

Koç Hangi Yetkinliklere Sahip Olmalı?

Assoc.Prof.Dr.Gülbeniz AKDUMAN
İstanbul Bilgi University
gulbeniz@akduman.com

Assoc.Prof.Dr.Zeynep HATİPOĞLU
İstanbul Bilgi University
zynhatipoglu@gmail.com

ABSTRACT

A coach is the person who supports the person to find their truths and strengths. The coach guides the person by asking the right questions and ensuring the potential is used. Coaching practices in working life is a one-to-one guided process for employees to achieve their business goals. The coach can help employees develop their leadership skills, create business strategies, or improve their mindset. Corporate coaching practices can increase organizational performance at the leadership and team levels by focusing on high-level insights, compliance, and facilitating change. In order for a coach to be successful, his competencies are essential, as well as his education and experience. After the importance of coaching in individual and business life was understood, it was taught in universities. Within the scope of the research, 124 people studying for a master's degree at a foundation university in Istanbul were given coaching and development courses for 24 hours within 12 weeks. In the research, which was designed as exploratory research with the qualitative method in order to analyze the competencies that the coach should have after the courses are completed, the answers to the question "What basic competencies should the person who will provide coaching service have, list five basic competencies" were asked in writing and their answers were analyzed. As a result of the research, the competencies that the coach should have are communication, listening, empathy, intense questioning, and reliability.

Keywords: Coach, Coaching, Coaching in Institutions, Corporate Coaching,

ÖZET

Koç, kişinin kendi doğrularını ve güçlü yönlerini bulmasına destek olan kişidir. Koç doğru soruları sorarak kişiyi yönlendirir ve içindeki potansiyelin kullanılmasını sağlar. Çalışma yaşamında koçluk uygulamaları, çalışanların iş hedeflerini gerçekleştirmesinde birebir rehberlik edilen bir süreçtir. Koç, çalışanların liderlik becerilerini geliştirmelerine, iş stratejileri oluşturmalarına veya zihniyetlerini geliştirmelerine yardımcı olabilmektedir. Kurumsal koçluk uygulamaları, üst düzey içgörülerini, uyumu ve değişimi kolaylaştırmaya odaklanarak organizasyonel performansı liderlik ve ekip düzeyinde artırabilmektedir. Koçun başarılı olabilmesi için sahip olduğu eğitim ve deneyimin yanında yetkinlikleri de önemlidir. Koçluğun bireysel ve iş yaşamındaki önemi anlaşıldıktan sonra üniversitelerde ders olarak okutulmaya başlamıştır. Araştırma kapsamında öncelikle İstanbul'da bulunan bir vakıf üniversitesinde yüksek lisansta öğrenim gören 124 kişiye 12 hafta toplam 24 saat koçluk ve gelişim dersi verilmiştir. Dersler tamamlandıktan sonra koçun sahip olması gereken

yetkinlikleri analiz etmek amacıyla keşfedici araştırma olarak nitel yöntemle dizayn edilen araştırmada kişilere “Koçluk hizmeti verecek kişi hangi temel yetkinliklere sahip olmalıdır, 5 temel yetkinlik sıralayınız” sorusu yazılı olarak sorularak cevapları analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda koçun sahip olması gereken yetkinlikler sırasıyla; iletişim, dinleme, empati, güçlü soru sorma ve güvenilirlik olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Koç, Koçluk, Kurumlarda Koçluk, Kurumsal Koçluk.

Data-Driven Transformation of Organizations in the Digital Revolution

Assoc. Prof. Dr. Erdal ŞEN

Fenerbahçe University

erdal.sen@fbu.edu.tr

sen@senizm.com

Orcid: 0000-0003-1179-7214

PhD Candidate Orkun ARK

Fenerbahçe University

orkun.ark@stu.fbu.edu.tr

Orcid: 0009-0005-2404-1944

ABSTRACT

The great technological change of the last three decades has brought the business world into a new era fueled by big data. The increasingly widespread use of data in every field is forcing organizations to become data-driven. The cornerstones of a data-driven organization are a data-driven work style and culture. Research shows that one of the most important obstacles in creating data-driven organizations is not technical but cultural factors. It is the duty and responsibility of senior managers to ensure that this change is managed effectively, efficiently and effectively and to create this culture. When senior managers show this support through their actions, the relevant practices spread to all levels of the organization and employees move towards the same goal. However, it is crucial to understand what drives the behavior of people within the organization. The communication of data scientists with other employees and the access to data for all concerned play a critical role in building a data-driven culture.

In order to overcome cultural challenges in the process of creating a data-driven organization, strategic challenges at the organizational level need to be overcome. In this context, the creation of technological infrastructure and technology management are of vital importance. The aim of this study is to discuss the organizational structure and practices necessary for the realization of a data-driven culture and strategy.

Keywords: Digital Revolution, Big Data, Data-driven, Cultural Change.

Investigation of the Innovation Performance of Health Institutions and Employees' Tolerance for Ambiguity and Risk-Taking Tendencies

Sağlık Kurumlarının Yenilikçilik Performansı ile Çalışanların Belirsizliğe
Toleransının ve Risk Alma Eğilimlerinin İncelenmesi

Dr. Ayhan TERZİBAŞ

ayhan.terzibas@ibu.edu.tr

Bolu Abant İzzet Baysal University

0000-0002-9738-5917

Assoc. Prof. Dr. Yusuf ÖCEL

yusufocel@duzce.edu.tr

Düzce University

0000-0002-4555-7035

Nejat GULİYEV

nicatquliyev495@gmail.com

Düzce University

Orcid No: 0000-0001-8830-5789

ABSTRACT

Today, as the number of healthcare institutions is constantly increasing, the competitive environment continues to intensify, as in all sectors. Increased competition directs institutions to try to gain advantage through different applications and innovations. Innovation has an important place among the efforts that will make enterprises and institutions superior in competition. In addition, the entrepreneurial personality traits of employees are among the factors that can be beneficial in the establishment of new health initiatives and increasing the competitiveness of existing institutions. This study aims to compare the innovation performance of public and private sector healthcare organizations and to examine employees' risk-taking tendency and tolerance for ambiguity. To conduct these investigations, data collected from 410 people working in various health institutions in Turkey were analyzed. When the findings were examined, no significant difference was detected in the innovation performances of public, private sector and public-private healthcare institutions. In addition, the innovation performance of institutions in both the public and private sectors is low. On the other hand, the risk-taking tendencies and tolerance for ambiguity of employees of public and private sector healthcare institutions were compared and no significant difference was detected. In addition, these examined characteristics of personnel working in both the public and private sectors were found to be at low levels. In future studies, it can be investigated why the innovation performance, which affects the competitiveness of institutions, is at a low level. Another issue that needs to be investigated is why healthcare professionals' risk-taking tendency and their tolerance for ambiguity are low. Additionally, investigating the relationship between the innovation performance of institutions and the entrepreneurial personality traits of employees can make serious contributions to the field.

As a result, the innovation performance of healthcare institutions in Turkey is not high enough to provide a competitive advantage. Providing government and organizational supports that will increase the innovation performance of all healthcare institutions will provide a competitive

advantage to the institutions. Making regulations that will positively affect healthcare professionals' risk-taking tendency and tolerance for ambiguity, and supporting training programs and development opportunities can increase the number of healthcare initiatives and their competitiveness.

Keywords: Healthcare Institutions, Innovation Performance, Healthcare Professionals, Tolerance for Ambiguity, Risk Taking Tendency.

ÖZET

Sağlık kurumlarının sayısının sürekli arttığı günümüzde, tüm sektörlerde olduğu gibi rekabet ortamı kızışmaya devam etmektedir. Rekabet artışı, kurumları farklı uygulamalar ve yeniliklerle avantaj sağlama çabalarına yönlendirmektedir. Girişimleri ve kurumları rekabette üstün kılacak çabalar arasında yenilikçilik (inovasyon) önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca çalışanların girişimci kişilik özellikleri yeni sağlık girişimlerinin kuruluşunda ve mevcut kurumların rekabet gücünün arttırılmasında fayda sağlayabilecek unsurlardandır. Bu çalışmada, kamu ve özel sektör sağlık kuruluşlarının yenilikçilik performansını karşılaştırmak ve çalışanların, risk alma eğilimi ve belirsizliğe toleransını incelemek amaçlanmıştır. Bu incelemeleri yapmak için Türkiye’de çeşitli sağlık kurumlarında çalışan 410 kişiden toplanan veriler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular incelendiğinde, kamu, özel sektör ve kamu-özel iştiraki olan sağlık kurumlarının yenilikçilik performanslarında anlamlı bir farklılık saptanamamıştır. Ayrıca hem kamu hem de özel sektördeki kurumların yenilikçilik performansı düşük düzeyde çıkmıştır. Diğer yandan, kamu ve özel sektör sağlık kurumlarının çalışanlarının risk alma eğilimleri ile belirsizliğe toleransları karşılaştırılmış ve anlamlı bir fark saptanamamıştır. Ayrıca hem kamu hem de özel sektörde çalışan personellerin incelenen bu özellikleri düşük düzeyde çıkmıştır. İleriki çalışmalarda, kurumların rekabet gücünü etkileyen yenilikçilik performansının neden düşük düzeyde olduğu, araştırılabilir. Sağlık çalışanlarının risk alma eğilimi ve belirsizliğe toleransının neden düşük düzeyde olduğu, araştırılması gereken bir diğer konudur. Ayrıca kurumların yenilikçilik performansı ile çalışanların girişimci kişilik özelliklerinin ilişkisinin araştırılması da alana ciddi katkılar sağlayabilir.

Sonuç olarak, Türkiye’deki sağlık kurumlarının yenilikçilik performansı, rekabet avantajı sağlayacak şekilde yüksek değildir. Tüm sağlık kurumlarının yenilikçilik performansını arttıracak devlet ve kuruluş destekleri sağlanması, kurumlara rekabet avantajı sağlayacaktır. Sağlık çalışanlarının risk alma eğilimi ve belirsizliğe toleransını olumlu etkileyecek düzenlemeler yapılması, eğitim programları ve gelişim olanaklarının desteklenmesi, sağlık girişimlerinin sayısının ve rekabet güçlerinin artışı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Kurumları, Yenilikçilik Performansı, Sağlık Çalışanları, Belirsizliğe Tolerans, Risk Alma Eğilimi.

The Relationship between Healthcare Workers' Social Capital and Their Entrepreneurial Tendencies

Sağlık Çalışanlarının Sosyal Sermayesinin Girişimcilik Eğilimleri ile İlişkisi

Assoc.Prof.Dr.Yusuf ÖCEL

yusufocel@duzce.edu.tr

Düzce University

0000-0002-4555-7035

Dr.Ayhan TERZİBAŞ

ayhan.terzibas@ibu.edu.tr

Bolu Abant İzzet Baysal University

0000-0002-9738-5917

Merve ALTUNKAYA

Düzce University

mervealtunkaya@outlook.com

0000-0001-6387-7457

Şeymanur ATEŞ

Düzce University

ates.symanr@gmail.com

0000-0002-7480-0524

ABSTRACT

Türkiye is among the top three fastest growing countries in the world in the field of health tourism and among the top 10 in total health services exports. There is an increasing interest in this tourism model around the world. The increasing potential attracts the attention of many countries, and the tendency towards health entrepreneurship is rapidly increasing in countries that are rivals of Türkiye. Nowadays, an increasing number of individuals are turning to entrepreneurship to achieve economic gain, success and the opportunity to work freely. There are various factors that affect individuals' entrepreneurial tendencies. Among the factors affecting entrepreneurship tendency, individual capital types also have an important place. The aim of this research is to examine the relationship between the social capital of health sector employees and their entrepreneurial tendency. For the purpose of this research, a three-part survey was applied to 426 health sector employees working in Düzce. IBM SPSS and AMOS programs were used for all statistical analyses. According to the findings of the study, there is a positive relationship between the social capital of healthcare professionals and their entrepreneurial tendencies. In line with this result, it can be said that increasing the social opportunities of healthcare workers will positively affect healthcare sector entrepreneurship. In order to support this, professional chambers, government institutions and non-governmental organizations organizing meetings, training and events involving healthcare professionals will benefit the development of individuals' social capital. Examining the effects of other types of individual capital on entrepreneurial tendency in future studies may make various

contributions to the field. In addition, examining the entrepreneurship-related obstacles of healthcare professionals and providing suggestions that can eliminate these obstacles may increase the tendency towards healthcare entrepreneurship.

Keywords: Social Capital, Entrepreneurial Tendency, Health Workers.

ÖZET

Türkiye, sağlık turizmi alanında dünyada en hızlı büyüyen ilk üç ülke arasında ve toplam sağlık hizmetleri ihracatında ilk 10 içinde bulunan bir ülkedir. Dünya genelinde bu turizm modeline gittikçe artan bir ilgi söz konusudur. Artan potansiyel, birçok ülkenin ilgisini çekmekte ve Türkiye'nin rakibi olan ülkelerde sağlık girişimciliğine eğilim hızla artmaktadır. Günümüzde giderek artan sayıda birey, ekonomik kazanç, başarı ve özgür çalışma imkânı elde etmek için girişimciliğe yönelmektedir. Bireylerin girişimcilik eğilimlerini etkileyen çeşitli faktörler bulunmaktadır. Girişimcilik eğilimini etkileyen faktörler arasında bireysel sermaye türleri de önemli bir yer tutmaktadır. Bu araştırmanın amacı sağlık sektörü çalışanlarının sosyal sermayesinin girişimcilik eğilimi ile ilişkisini incelemektir. Bu araştırmanın amacı doğrultusunda Düzce ilinde çalışan 426 sağlık sektörü çalışanına üç bölümden oluşan bir anket uygulanmıştır. Tüm istatistiki analizler için IBM SPSS ve AMOS programları kullanılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre, sağlık çalışanlarının sosyal sermayesi ile girişimcilik eğilimleri arasında olumlu yönde ilişki bulunmaktadır. Bu sonuç doğrultusunda, sağlık çalışanlarının sosyal imkânlarının arttırılmasının, sağlık sektörü girişimciliğini olumlu yönde etkileyeceği söylenebilir. Bunu desteklemek adına, meslek odaları, devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının, sağlık çalışanlarını kapsayan toplantı, eğitim ve etkinlikler düzenlemesi, bireylerin sosyal sermayesinin geliştirilmesine fayda sağlayacaktır. İleriki çalışmalarda diğer bireysel sermaye türlerinin girişimcilik eğilimine etkilerinin incelenmesi, alana çeşitli katkılar sunabilir. Ayrıca sağlık çalışanlarının girişimcilikle ilgili engellerinin incelenmesi ve bu engelleri ortadan kaldıracı olacak öneriler sunulması, sağlık girişimciliğine eğilimin artmasını sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sermaye, Girişimcilik Eğilimi, Sağlık Çalışanları.

Satış Tutundurma Çabaları

Assoc.Prof.Dr. Ramazan ASLAN

Adiyaman University
ramazanaslan@adiyaman.edu.tr
Orcid: 0000-0002-1427-8543

Assist. Nursel KARATAŞ

Adiyaman University
karatasnursel02@gmail.com
Orcid: 0000-0002-1735-1232

ABSTRACT

As a result of increasing technological developments consumers can find all information about products. In an increasingly competitive environment, consumers are interact between many products, brands and information when making purchasing decisions. Sales promotion is an effective promotional function used to increase sales. Companies try to attract consumers who are stuck between many products and brands through sales promotion efforts. Price discounts, refunds, contests and sweepstakes, coupons, gifts, product guarantees and samples are commonly used sales promotion efforts by companies.

The main purpose of this study is to investigate current sales promotion efforts used towards consumers. This will help companies develop strategies to retain their existing customers and gain new consumers. The advantages and disadvantages of sales promotion efforts will be examined in detail.

Keywords: Consumer, Promotion, Sales Promotion Efforts.

ÖZET

Artan teknolojik gelişimler sonucunda tüketicilerin ürünler hakkında neredeyse tüm bilgilere ulaşmasına imkân tanımaktadır. Artan rekabet ortamında tüketiciler satın alma kararı verirken birçok ürün, marka ve bilgi arasında kalmaktadır. Satış tutundurma, satışları artırmak için kullanılan etkili bir tutundurma fonksiyonudur. İşletmeler, satış tutundurma çabaları ile çok sayıda ürün ve marka arasında kalmış olan tüketicileri kendilerine çekme gayretindedir. İşletmelerin yaygın olarak kullandığı satış tutundurma çabaları ise indirimler, ücret iadeleri, yarışma ve çekilişler, kupon dağıtımı, armağan dağıtımı, ürün garantileri ve numunelerdir.

Bu çalışmadaki temel amaç; tüketicilere yönelik kullanılan güncel satış tutundurma çabalarını incelemektir. Böylece işletmelerin mevcut müşterilerini elde tutmak ve yeni tüketiciler kazanmaları için geliştirecekleri stratejilere yardımcı olunacaktır. Satış tutundurma çeşitlerinin avantaj ve dezavantajları detaylı bir şekilde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici, Tutundurma, Satış Tutundurma Çabaları.

The Form of Journalism Emerging with the Digitization of Communication İletişimin Dijitalleşmesi ile Ortaya Çıkan Habercilik Şekli

Dr.Özge TOPÇU

İstanbul Aydın University
ozgeetopcu@hotmail.com
0000-0003-3729-7509

ABSTRACT

Communication is undergoing a significant transformation in today's world due to the rapid development and dissemination of digital technologies. This transformation has also had a profound impact on the field of journalism. The internet, social media, smartphones, and other digital tools have made news faster, more accessible, and shareable. In the digitized communication landscape, news can quickly spread independently of traditional media organizations. Social media platforms enable individuals to become their own news sources, facilitating the viral spread of news. While this allows news to reach a broader audience, it also presents new challenges regarding the accuracy and reliability of news. The speed of news has also become crucial in digitized communication. Events can be instantly published, and people can access them immediately. However, this speed has reduced the opportunity for news organizations to verify and correct information promptly, potentially leading to the rapid dissemination of false or misleading information. This article explores the form of journalism emerging with the digitization of communication and examines the significant aspects of this transformation.

Key words: Communication, Digitization, Journalism.

ÖZET

Günümüzde iletişim, dijital teknolojilerin hızla gelişmesi ve yayılması ile büyük bir dönüşüm geçirmektedir. Bu dönüşüm, haber yayıncılığı alanında da önemli etkiler yaratmıştır. İnternet, sosyal medya, akıllı telefonlar ve diğer dijital araçlar sayesinde haberler daha hızlı, erişilebilir ve paylaşılabılır hale gelmiştir. Dijitalleşen iletişimde haberler, geleneksel medya kuruluşlarından bağımsız olarak hızla yayılabilir hale gelmiştir. Sosyal medya platformları, bireylerin kendi haber kaynakları haline gelmelerine imkân tanırken, haberlerin viral bir şekilde yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Bu, haberlerin daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağlarken, aynı zamanda haberin doğruluğu ve güvenilirliği konusunda yeni zorluklar ortaya çıkarmıştır. Dijitalleşen iletişimde haberlerin hızı da büyük bir öneme sahiptir. Olaylar anında yayımlanabilir ve insanlar bu olaylara anında erişebilirler. Ancak bu hız, habercilerin haberleri hızla doğrulama ve düzeltme şansını azaltmıştır. Bu da yanlış veya yanıltıcı bilgilerin hızla yayılmasına yol açabilir. Bu makale, iletişimin dijitalleşmesi ile ortaya çıkan haber şeklini ele alacak ve bu dönüşümün önemli yönlerini inceleyecektir.

Anahtar kelimeler: İletişim, Dijitalleşme, Habercilik.

The Relationship Between Culture and Entrepreneurship: A Comparative Resesrch on University Students

Kültür İle Girişimcilik Algısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Karşılaştırmalı Çalışma³

Prof. Dr. Yavuz DEMİREL
Kastamonu University
ydemirel75@gmail.com

Dr. Balgasm Ali ALMASRATİ
Libya Misrata University
1970ateg@gmail.com

ABSTRACT

The main purpose of this study is to reveal the relationship between culture and entrepreneurship perception. In this context, a research was conducted on students of two universities in two different countries. In the study, basic concepts such as culture, entrepreneur, entrepreneurship, entrepreneurship opportunity, entrepreneurship education perception are emphasized. Culture is a holistic formation of experienced, learned, shared beliefs and values in a society. An entrepreneur is a person who organizes a business by undertaking profit, risk and responsibility. Entrepreneurship, on the other hand, is considered as a process. Entrepreneurship is a process in which previously discovered economic opportunities are transformed into new values by bringing together and transforming the factors of production for the production of economic goods or services. The study is based on the cultural dimensions classified by Hofste: “uncertainty avoidance, power distance index, masculinity vs. femininity, long-term vs. short-term orientation, individualism vs. collectivism, indulgence vs. restraint”. In addition to the conceptual relationship between entrepreneur, entrepreneurship and entrepreneurship opportunity perception and culture dimensions, the relationship between culture dimensions and the concepts of entrepreneur, entrepreneurship and entrepreneurship opportunity perception is also analyzed statistically. In this context, the data obtained from 800 students from two different universities in two different countries were analyzed. As a result of the analysis, it was found that the reliability and validity levels of the scales used in the research were sufficient. According to the findings, it has been determined that there is a positive relationship between the dimensions of culture and culture in general and the perception of entrepreneurship, entrepreneurship and entrepreneurship opportunity, and that culture affects students’ entrepreneurship perception. In addition, it was found that the students’ entrepreneur, entrepreneurship, entrepreneurship opportunity perception and entrepreneurship education perception levels differ according to the culture they belong to.

Keywords: National Culture; Entrepreneur, Entrepreneurship, Entrepreneurship Opportunity Perception.

³ Bu çalışma, Balgasm Ali Almasrati’nin “Kültür İle Girişimcilik Algısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Karşılaştırmalı Çalışma” Başlıklı Doktora tezinden üretilmiştir.

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, kültür ile girişimcilik algısı arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu bağlamda iki farklı ülke ekseninde iki üniversite öğrencilerine yönelik bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, kültür, girişimci, girişimcilik, girişimcilik fırsatı, girişimcilik eğitimi algısı gibi temel kavramlar üzerinde durulmuştur. Kültür, bir toplum içerisinde yaşanmış, öğrenilmiş, paylaşılan, inanç ve değerlerin bütünsel bir oluşumdur. Girişimci, kar, risk ve sorumluluğu üzerine alarak bir işi organize eden kişidir. Girişimcilik ise, bir süreç olarak ele alınmaktadır. Girişimcilik, iktisadi mal veya hizmet üretimi için üretim faktörlerinin bir araya getirilerek, bir dönüşümden geçirilmesiyle, önceden keşfedilen ekonomik fırsatların yeni değerlere dönüştürüldüğü bir süreçtir. Çalışmada Hofste'nin sınıflandırdığı kültür boyutları; “belirsizlikten kaçınma, güç mesafesi indeksi, erilliğe karşı dişilik, uzun vadeli yönelime karşı-kısa vadeli yönelim, bireyselliğe karşı-toplumsallık, serbestliğe karşı- sınırlama” temel alınmıştır. Girişimci, girişimcilik ve girişimcilik fırsat algısı ile kültür boyutları arasındaki kavramsal ilişkinin yanı sıra, kültür boyutları ile girişimci, girişimcilik ve girişimcilik fırsat algısı kavramları arasındaki ilişki istatistiki olarak da incelenmiştir. Bu çerçevede, iki farklı ülkede iki farklı üniversiteden toplam 800 öğrenciden elde edilen veriler analize tabi tutulmuştur. Analiz sonucunda araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlik ve geçerlilik düzeylerinin yeterli olduğu görülmüştür. Bulgulara göre, genel olarak kültür ve kültürün boyutları ile girişimci, girişimcilik ve girişimcilik fırsat algısı arasında pozitif yönlü bir ilişkin olduğu ve kültürün öğrencilerin girişimcilik algısını etkilediği belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin ait oldukları kültüre göre girişimci, girişimcilik, girişimcilik fırsat algısı ve girişimcilik eğitim algı düzeylerinin de farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ulusal Kültür; Girişimci, Girişimcilik, Girişimcilik Fırsat Algısı.

Perspectives of Individuals on Swimming as A Recreational Activity

Bireylerin Rekreatsyonel Faaliyet Olan Yüzme Sporuna Bakış Açıları

Instructor Ast.Ümmühan GÜLNAR

Selçuk University

ugulnar@selcuk.edu.tr

Orcid ID: 0000-0002-7886-5296

Assoc.Prof.Dr.Sefa USTA

Karamanoğlu Mehmetbey University

sefausta@kmu.edu.tr

Orcid ID: 0000-0003-3846-7987

ABSTRACT

This study shows that swimming is a part of daily lifestyle and recreational activity for people, as both a balanced diet and regular exercise promote well-being and longevity, which includes making healthy lifestyle choices to support mental, physical and emotional health, maintaining healthy living and quality of life. It aims to review all data confirming that it is part of the The first of the basic elements of a healthy life is taking the main nutrients and vitamins that the body needs, consuming a balanced diet, and the second is regular exercise that will exercise all muscles. Swimming is the most effective form of exercise because it affects and develops the entire body. In addition, it is the most suitable sport for all age groups as it combines positive effects on the mind and body and has a low risk of injury. The aim of this article is to examine the effects of swimming, a recreational activity, on physical condition and quality of life parameters in individuals. She specifically refers to the recording of healing outcomes as studies have shown that swimming can aid in prevention and treatment. Swimming plays an important role in preventing chronic diseases, improving quality of life and maintaining a healthy life. The results of all studies have shown that swimming, as an excellent natural recreational activity, has numerous positive effects on the body of individuals, not only limited to physical characteristics, but also mental. Researchers agree that there are excellent opportunities to develop this discipline for individuals through systematic research and partnerships with programs in the field of recreational swimming.

Key Words: Swimming, Recreation, Positive Effects.

ÖZET

Bu çalışma, sağlıklı yaşamı, yaşam kalitesini koruyabilmeyi, zihinsel, fiziksel ve duygusal sağlığı desteklemek amacıyla sağlıklı yaşam tarzı seçimleri yapmayı içeren, hem dengeli beslenme hem de düzenli egzersiz yapmanın refahı ve uzun ömürlülüğü teşvik etmesi bakımından yüzmenin insanlar

için günlük yaşam tarzı ve rekreasyonel aktivitenin bir parçası olduğunu doğrulayan tüm verilerin gözden geçirilmesini amaçlamaktadır. Sağlıklı yaşamın temel unsurlarından ilki vücudun ihtiyaç duyduğu ana besinlerin ve vitaminlerin alınması, dengeli bir diyetin t k edilmesi, ikincisi ise tüm kasları çalıştıracak düzenli egzersizin yapılmasıdır. Tüm vücudu etkileyip geliştirmesi nedeniyle en etkili egzersiz şekli y zmedir. Ayrıca zihin ve vücut üzerindeki olumlu etkileri birleştirmesi ve sakatlanma riski düşük olması nedeniyle her yaş grubu için en uygun spordur. Bu makalenin amacı, rekreasyonel faaliyet olan yüzmenin bireylerde fiziksel durum ve yaşam kalitesi parametreleri üzerindeki etkilerini incelemektir. alışmalar yüzmenin  nleme ve tedavide yardımcı olabileceğini gösterdiği için özellikle iyileşme sağlayan sonuçların kaydedilmesine atıfta bulunmaktadır. Yüzme sporu kronik hastalıkların önlenmesinde, yaşam kalitesinin artırılmasında, sağlıklı bir yaşamın sürdürülmesinde önemli rol oynamaktadır. Tüm araştırmaların sonuçları, m kemm el bir doğal rekreasyonel aktivite olarak yüzmenin, bireylerin vücudu üzerinde, yalnızca fiziksel özelliklerle sınırlı kalmayıp aynı zamanda zihinsel olarak da çok sayıda olumlu etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Araştırmacılar, rekreasyonel yüzme alanındaki programlarla ortaklıklar ve sistematik araştırmalar yoluyla bu disiplinin bireyler için geliştirilmesi, m kemm el fırsatlar olduğu konusunda fikir birliği içerisindedirler.

Anahtar Kelimeler: Yüzme, Rekreasyon, Olumlu Etkiler.

Education in Uzbekistan, after the fall of the USSR

Jean-Paul Mouawad
Central Asian University
jpmouawad@icloud.com

ABSTRACT

In the landscape of global education, there's an observable trend highlighting the increasing significance of university education. The collapse of the USSR presents a pivotal moment in history that serves as a marker for changes in the perception and prioritization of education. Drawing from a decade of hands-on experience in the educational administration and involvement, in addition to getting all my education in the United States at Depaul University along with the United Kingdom at London Business School, this essay seeks to emphasize the shifting importance of university education, particularly in the context of post-USSR nations and the subsequent reimagining of their educational systems. The disintegration of the USSR ushered in a period of sociopolitical and economic transformation for its former member states. Education, an essential pillar of societal development, did not remain untouched. As these nations grappled with the challenges of defining their identities and navigating their paths in a post-Soviet world, the importance of education, particularly at the university level, became more pronounced. Having working at the Central Asian University in Tashkent, Uzbekistan, I have first hand experience of the differences between the education system in Tashkent, Uzbekistan and the western world. Shifting from the old ways of education here to the new modern ways in the western world, can be attributed to the need for a highly educated workforce capable of competing in an increasingly globalized market and the desire to bridge the gap between former Soviet educational standards and those of the western world. The models provided by countries like the United States and the United Kingdom have long been seen as benchmarks for higher education. Their emphasis on critical thinking, research-oriented approaches, diverse course offerings, and a holistic educational experience sets them apart. These nations' educational systems prioritize not just the transfer of knowledge but also the cultivation of skills and attitudes necessary for lifelong learning and adaptability in a fast-evolving world. Drawing parallels with the American and British systems, one can observe that post-USSR nations have been gradually leaning towards adopting similar educational frameworks. This is not to say they are emulating them entirely, but rather, they are integrating the best practices from these models while retaining unique cultural and historical elements of their own. The goal is to produce graduates who are not just knowledgeable but also globally competent and culturally aware. A big emphasis on social engagement and social life are the major differences in the two systems. From my vantage point, derived from my experience in the educational sector, it's evident that university education's importance has evolved. It's no longer just about obtaining a degree; it's about preparing students for the real world, fostering innovation, and instilling a sense of global citizenship. The shift in importance also correlates with changing job market demands, wherein a university degree is often seen as a minimum requirement for many professional roles. In conclusion, the transformation observed in the importance of university education, especially in the backdrop of the USSR's collapse, underscores a broader global movement towards valuing higher education. The influences of established educational models, such as those in America and the UK, serve as guiding lights for nations striving to equip their citizens with the tools necessary to thrive in the 21st century. As we move forward, it becomes imperative to continuously evaluate and refine educational practices, ensuring they remain relevant and effective in meeting societal needs.

Key words: Education Post USSR, Societal Development, Continuous Improvement.

The history of diplomatic relations between the Emirate of Bukhara and the
Ottoman Empire (early XVIII-XIX centuries)

**Buhara Emirliği ile Osmanlı devleti arasındaki diplomatik ilişkilerin
tarihinden (XVIII-XIX yüzyılın başı)**

Assoc.Prof.Dr. Rakhmonkulova Zumrad
National University of Uzbekistan
zumradrahmankulova@gmail.com

ANNOTATION

The article covers the issues of diplomatic relations between the Bukhara Emirate and the Ottoman Empire. The issue of Ernazar Mas'ud's son's ambassadorship will be discussed separately. The socio-political situation in the Bukhara Emirate and the Ottoman state in the beginning of the 18th-19th centuries is shown.

Buhara emiri Muhammed Rahim'in (1748-1758) ölümünden sonra tahta Mionkol valisi Donyolbi (1758-1785) oturdu. Onun hükümdarlığı sırasında 1771'de Şehrisabz ve Guzor'da çıkan ayaklanma hükümeti ciddi şekilde sarstı. Büyük bir gayretle bu isyanı bastırmayı başaran Danyolbi, isyancıların liderlerini yakalayıp idam ettirdi. Danyolbi siyasi çalkantıların olduğu bir dönemde yaşamasına rağmen diplomatik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulundu. Danyolbi, Osmanlı ve Rusya gibi ülkelerle diplomatik ilişkilerini başarıyla sürdürdü.

1771 yılında Şehrisabz ve Guzor'daki ayaklanma yetkilileri ciddi şekilde sarstı. Büyük bir gayretle bu isyanı bastırmayı başaran Danyolbi, isyancıların liderlerini yakalayıp idam ettirdi. Danyolbi siyasi çalkantıların olduğu bir dönemde yaşamasına rağmen diplomatik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulundu. Danyolbi, Osmanlı ve Rusya gibi ülkelerle diplomatik ilişkilerini başarıyla sürdürdü.

Bu kısıtlamalara rağmen Orta Asyalı tüccarlar ticaret yapıyor ve ülkelerinin savunması için gerekli hammadde ve malları Rusya'dan getiriyorlardı. Bunlardan biri Ernazar Mes'ud'un oğludur. 27 Mart 1775'te Rus hükümdarı Ekaterina II, Ernazar Mes'ud'un oğlunu kabul etti. Ernazar Mes'ud'un oğlu Buhara ile Rusya arasındaki ticaretin genişletilmesine yönelik önerilerini sunuyor. Dışişleri Komitesi'nin belgeleri, Rus yetkililer tarafından Ernazar Mes'ud'un oğlunun kişiliğine ilişkin yüksek değerlendirmeler içeriyor.

Buhara büyükelçisine gösterilen saygı, Rusya'daki diğer ülkelerin büyükelçilerini de şaşırtıyor. Çünkü hiçbir imparatorluk sarayında bu kadar ilgi görmemişti. Özellikle Osmanlı padişahının Rusya'daki temsilcisi Ernazar Mesud'un oğluyla bizzat görüşerek hükümdarına durumu bildirmektedir

Osmanlı padişahı Buhara'ya bir adam göndererek Ernazar Mes'ud'dan oğlunu elçi olarak ülkesine göndermesini istedi. 1779'da Buhara emiri Daniyolbi Ernazar Mes'ud, oğlunu Rusya ve Osmanlı İmparatorluğu'na büyükelçi olarak atadı.

Ernazar Mes'ud'un oğlu Ernazar Mes'ud'un asıl görevi, o dönemde İslam dünyasında büyük bir güce sahip olan Osmanlılarla ilişkileri güçlendirmekle ilgiliydi. Aynı zamanda Rusya'da etkili

siyasi-askeri, ticari ve endüstriyel çevrelerle karşılıklı yarar sağlayan ilişkileri güçlendirmek için Buhara'nın üs noktalarını oluşturmak gerekiyordu.

Osmanlı padişahı I. Abdülhamid (1774-1789) da Ernazar Mes'ud'un oğlunu saygıyla kabul etti. Osmanlı padişahı, Daniyalbi'nin elçi aracılığıyla dile getirdiği dileklere olumlu yanıt verir. Büyükelçi ile padişah arasında Buhara Emirliği ile Osmanlı arasındaki ilişkiler başta olmak üzere dünya siyasetine dair sohbetler gerçekleştirilecek. Konuşmaların içeriğine ilişkin belgeler, 18. yüzyıl sonlarında Orta Asya devletleri ve dış politikaları hakkında değerli bilgiler vermektedir.

1783-1784 yıllarında Daniyolbi, elçisi Muhammed Şerif aracılığıyla I. Abulhamid'e ikinci kez mektup gönderdi. Danyolbi bu mektuplarında iki ülke arasında uzun süredir devam eden dostluğun sürdürülmesi gerektiğini kabul ediyor. Buhara emirinin bu mektubuna Osmanlı padişahının nasıl cevap verdiğine dair kaynaklarda herhangi bir bilgiye rastlayamadık.

Erkən orta əsrlərdə Azərbaycan ərazisində məskunlaşan etnos adlarının tarixi- lingvistik təhlili (qədim abidələrin materialları əsasında)

Historical-linguistic analysis of ethnic names settled in the territory of Azerbaijan in
the early Middle Ages (based on the materials of ancient monuments)

Dr.Gülbəniz Mehdiyeva
Bakı Slavyan Universiteti
gulbeniz57@mail.ru
0000-0002-2561-1591

ABSTRACT

The article describes the ethnic composition, origin and historical linguistic analysis of the tribal names of the early population living on the territory of Azerbaijan. The sources list the names of the Kass, Saka, Khazar, Albanian, Caspian and a number of other ethnic groups on the territory of Azerbaijan in the early Middle Ages. The ethnos referred to in the article is the name of the Caspian tribe.

We know that the Caspian Sea has several names in the process of historical development. If we look at it from this perspective, the peoples of the world and the early population living in the territory of Azerbaijan also knew the Caspian Sea by the name Caspian. In the science of linguistics, we come across the fact that the Khazars and Caspians, who got their name from the name of the Caspian/Caspian Sea, were related to the Kassiss, one of the powerful peoples of ancient times.

Key words: Ethnos, the tribe, ethnic structure, etymology, language, language analysis.

ÖZET

Makalede, Azərbaycan topraklarında yaşayan ilk nüfusun kabile adlarının etnik yapısı, kökeni və tarixsel dil analizi anlatılmaktadır. Kaynaklar, Orta Çağ'ın başlarında Azərbaycan topraklarında Kaş, Saki, Hazar, Arnavut, Kaspian ve diğer bazı etnik grupların isimlerini sıralıyor. Makalede ele alınan etnik grup Hazar kabilesinin adıdır.

Hazar Denizi'nin tarixsel gelişim sürecinde birçok ismin olduğunu biliyoruz. Bu açıdan bakacak olursak dünya halkları ve Azərbaycan topraklarında yaşayan ilk halklar da Hazar Denizi'ni Hazar adıyla biliyorlardı. Dil biliminde, adını Hazar/Hazar Denizi adından alan Hazarların ve Hazarların, eski çağların güçlü halklarından Kassiler ile akraba oldukları gerçeğine rastlıyoruz.

The oldest phonological ending of words of Turkish origin

Aynur Murad gizi Namazova

ASPU

aynamaz@mail.ru

0009-0001-2498-8880

ABSTRACT

The article examines the oldest and primary phonological ending of words of Turkish origin. The research is carried out on the basis of ancient Turkish written monuments and especially the examples of the literary and artistic language of the 17th century. The main goal of the article is to prove that the consonant ending in words of Turkish origin is more ancient and primary. Selected actual language samples are classified according to their grammatical meaning and involved in the analysis. Following the language of written monuments with this type of classification is to draw attention to how common lexical units of Turkish origin with consonant endings are.

Key words: Phonoform, consonant ending, grammatical meaning, semantic capacity.

ÖZET

Makalede Türk kökenli kelimelerin en eski ve temel ses ekleri incelenmektedir. Araştırma, eski Türk yazılı eserlerinden, özellikle de 17. yüzyıl edebi sanat dili örneklerinden alınan dilsel materyal esas alınarak gerçekleştirilmektedir. Makalenin temel amacı, Türk kökenli kelimelerde ünsüz sonların eskiliğini ve önceliğini kanıtlamaktır. Seçilen gerçek dil materyali dilbilgisel anlamlarına göre sınıflandırılır ve analiz edilir. Yazılı anıtların dilinin bu sınıflandırmaya göre incelenmesi, Türk kökenli ünsüz biten sözcük birimlerinin yaygınlık derecesini açıkça göstermektedir.

Anahtar kelimeler: fonogram, ünsüz son, dilbilgisel anlam, anlamsal kapsam

Örgütsel Muhalefetin Yenilikçi Davranışlar ve Örgütsel Çeviklik Üzerine Etkisi

Dr. Neslihan DUMAN

neslihanduman@erciyes.edu.tr
ORCID: 0000-0003-2512-1303

Prof. Dr. Himmet KARADAL

hkaradal@gmail.com
ORCID:0000-0002-8050-5564

ABSTRACT

Considering that innovative ideas can emerge especially in organizations with a participatory climate, today the reaction of the individual voicing his vocal objection that is organizational dissent becomes an important feedback for organizations. In this context, organizations must find ways to be agile and benefit from their human capital at the maximum level while carrying out their activities in competitive conditions where constant innovation is essential for sustainability. For this reasons, the aim of this study is to investigate the effect of organizational dissent on innovative behaviors and organizational agility. Considering that there are a limited number of researches examining the relationships between these variables in the domestic and foreign literature, it can be considered that the research will make a significant contribution to the literature. The sample of the research consists of employees working in Technoparks operating in the Central Anatolia Region. Confirmatory Factor Analysis was used to test the validity and reliability of the scales. Simple Linear Regression analysis was used to test the hypotheses of the research. Considering the findings of the research, it was determined that vertical dissent which is the sub-dimension of organizational dissent was positively related to both organizational agility and innovative behaviors.

Keywords: Organizational Dissent, Innovative Behaviors, Organizational Agility.

ÖZET

Yenilikçi düşüncelerin özellikle katılımcı iklimin bulunduğu örgütlerde ortaya çıkabileceği düşünüldüğünde, günümüzde sesli itirazını dile getiren bireyin tepkisi yani örgütsel muhalefet, örgütler için önemli bir geribildirim haline gelmektedir. Bu bağlamda örgütler, sürdürülebilirlik adına çevik olmak ve sürekli yeniliğin elzem olduğu rekabet koşullarında faaliyetlerini gerçekleştirirken, bir yandan da beşeri sermayelerinden maksimum düzeyde istifade etmenin yollarını bulmalıdır. Bu sebeple bu çalışmanın amacı örgütsel muhalefetin yenilikçi davranışlar ve örgütsel çeviklik üzerine etkisinin araştırılmasıdır. Yerli ve yabancı yazında bu değişkenler arasındaki ilişkileri ele alan sınırlı sayıda çalışma bulunduğu göz önüne alındığında, araştırmanın yazına önemli bir katkıda bulunacağı değerlendirilebilir. Araştırmanın örneklemini İç Anadolu Bölgesinde faaliyet gösteren Teknoparklarda görev yapan iş görenler oluşturmaktadır. Ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirliklerini test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizinden yararlanılmıştır. Araştırmanın hipotezlerini test etmek için Basit Doğrusal Regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına bakıldığında örgütsel muhalefetin alt boyutu olan dikey muhalefetin, hem örgütsel çeviklik ile hem de yenilikçi davranışlar ile pozitif yönde ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Muhalefet, Yenilikçi Davranışlar, Örgütsel Çeviklik.

Diagnosing Heart Attack Risk with Logistic Regression and Decision Tree Algorithms

Res. Asst. Aslı GÖDE

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye.

agode@mehmetakif.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7785-6200

Prof. Dr. Adnan KALKAN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye.

adnankalkan@mehmetakif.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2270-4100

ABSTRACT

The number of people who lost their lives due to heart attacks in the world and in our country is increasing day by day. Treatment and early intervention are important for people who have had a heart attack and have a good chance of survival. Survival rates increase when immediate medical attention is provided and appropriate treatment is given. For this reason, in this study, it is aimed to diagnose heart attack risk early by using machine learning methods. The dataset used includes 303 case examples and 14 features. The data were trained using logistic regression and decision tree algorithms. As a result of the training, success rates of 83.8% and 77% were obtained, respectively. The logistic regression model gave the best success result.

Keywords: Machine learning, Classification, Logistic regression, Decision tree.

A Measurement Model to Evaluate the Success of Technopark Companies:
Performance Prism
**Teknopark Şirketlerinin Başarısını Değerlendirmeye Yönelik Bir Ölçüm
Modeli: Performans Prizması**

Assoc.Prof.Dr.Sibel ÖZAFŞARLIOĞLU
Usak University
sibel.ozafsarlioglu@usak.edu.tr
Orcid: 0000-0002-8404-2720

Prof.Dr.Himmet KARADAL
Bolu Abant İzzet Baysal University
himmetkaradal@ibu.edu.tr
Orcid: 0000-0002-8050-5564

ABSTRACT

It is seen that the activities carried out by businesses operating in technoparks in our country have an important place in the development of the economy. In addition, as the developments experienced as a result of the information and technology age are implemented by companies of this nature, both the company and the country's economy gain value. In this sense, as seen around the world, many companies include performance improvement efforts on their agenda. The performance prism model is a multidimensional performance measurement model that uses both financial and non-financial measurements together, which can be used by all kinds of organizations operating in different sectors and structures. In this paper, will be investigated the relationships between basic performances, comprehensive stakeholder orientation, competencies, strategies and process parameters of some companies operating in some technoparks in Turkey.

Key words: Performance Measurement, Performance Prism, Stakeholders, Technoparks.

ÖZET

Ülkemizde teknoparklarda faaliyet gösteren işletmeler tarafından yürütülen faaliyetlerin ekonominin gelişmesinde önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bilgi ve teknoloji çağının bir sonucu olarak yaşanan gelişmelerin bu yapıdaki şirketler tarafından hayata geçirilmesiyle birlikte hem şirket hem de ülke ekonomisi değer kazanmaktadır. Bu anlamda dünya çapında da görüldüğü üzere pek çok şirket performans iyileştirme çalışmalarını gündemine almaktadır. Performans prizması modeli, farklı sektörlerde ve yapılarda faaliyet gösteren her türlü kuruluş tarafından kullanılabilen, hem finansal hem de finansal olmayan ölçümlerin bir arada kullanıldığı çok boyutlu performans ölçüm modelidir. Bu bildiride, Türkiye’de teknoparklarda faaliyet gösteren bazı şirketlerin temel performans, kapsamlı paydaş yönelimi, yetkinlikler, stratejiler ve süreç parametreleri arasındaki ilişkiler araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Performans Ölçümü, Performans Prizması, Paydaşlar, Teknoparklar.

Disabled Entrepreneurship that Eliminates Obstacles: An Inspiring Example of a
Disabled Entrepreneur “halukcerez.com”

**Engelleri Ortadan Kaldıran Engelli Girişimciliği: İlham Veren Bir Engelli
Girişimci Örneği "halukcerez.com"**

Assoc.Prof.Dr. Ebru ERTÜRK
Necmettin Erbakan University
ebruerturk@erbakan.edu.tr
Orcid: 0000-0002-5256-2203

Assoc.Prof.Dr.Meral ERDİRENÇELEBİ
Necmettin Erbakan University
merdirencelebi@erbakan.edu.tr
Orcid: 0000-0002-7705-6067

ABSTRACT

Disabled people constitute a significant proportion, making up approximately 10% of the world's population and approximately 12% of Turkey's population. Although individuals with disabilities have equal rights under the law around the world, it is seen that they cannot exercise these rights fully and under equal conditions in practice. Individuals with disabilities experience various problems in accessing basic rights such as health, education, employment, transportation and information, which are the rights of every individual. Employment of disabled individuals has always been a problem since the industrial revolution until today. However, one of the best ways for disabled individuals to participate in economic and social life is to be employed. By entering working life, which is of great importance for disabled individuals not to be isolated from society, their quality of life increases and their participation in production is ensured. Entrepreneurship comes to the fore as a way to ensure the participation of disabled individuals in economic life. Entrepreneurship can eliminate obstacles for individuals with disabilities to operate economically and socially in the labor market. For disabled individuals, owning their own business also provides an advantage in terms of flexible working hours and appropriate working tempo. Disabled entrepreneurship is an important opportunity for disabled individuals to avoid facing factors such as social exclusion and poverty. Ensuring the participation of disabled individuals in the workforce through entrepreneurship is important for the country's economy, as well as helping disabled individuals to participate in economic life and social life. For this reason, the obstacles faced by disabled individuals in their entrepreneurship processes need to be eliminated. In addition to improving their own economic conditions through entrepreneurial activities, disabled individuals can also create employment opportunities for others. Achieving social development is possible if all segments of the society engage in entrepreneurial activities. In this context, the example of “halukcerez.com” will be presented as a role model in this study. Disabled entrepreneur “Haluk Tokat”, who founded a business selling cookies with the slogan “Flavours Without Barriers”, will be discussed with his inspiring success story.

Key words: Disability, entrepreneurship, disabled entrepreneurship.

ÖZET

Dünya nüfusunun yaklaşık %10'unu Türkiye nüfusunun yaklaşık %12'sini oluşturan engelliler önemli bir orana sahiptir. Dünyada engelli bireyler yasalar karşısında eşit haklara sahip olmakla birlikte uygulamada bu haklarını tam ve eşit koşullarda kullanamadıkları görülmektedir. Her bireyin hakkı olan sağlık, eğitim, istihdam, ulaşım ve bilgi edinme gibi temel haklara erişimde engelli bireyler çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Engelli bireylerin istihdam edilmesi ise sanayi devriminden günümüze kadar ki süreçte her zaman bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Oysaki Engelli bireylerin ekonomik ve toplumsal yaşama katılımlarının en iyi yollarından biri istihdam edilmeleridir. Engelli bireylerin toplumdan izole olmamaları için büyük bir öneme sahip olan çalışma yaşamına girmeleri sayesinde hem yaşam kaliteleri yükselmekte hem de üretime dahil olmaları sağlanmaktadır. Engelli bireylerin ekonomik yaşama katılımını sağlamanın bir yolu olarak girişimcilik ön plana çıkmaktadır. Girişimcilik, engelli bireyler için işgücü piyasasında ekonomik ve sosyal anlamda faaliyet göstermek için engelleri ortadan kaldırmaktadır. Engelli bireyler açısından kendi işinin sahibi olmak, esnek çalışma saatleri ve uygun çalışma temposunun sağlanabilmesi açısından da bir avantaj sağlamaktadır. Engelli girişimciliği, engelli bireylerin sosyal dışlanma ve yoksulluk gibi faktörlerle karşı karşıya kalmamaları açısından önemli bir olanaktır. Girişimcilik yolu ile engelli bireylerin işgücüne katılımlarını sağlanması, engelli bireylerin ekonomik yaşama ve bununla birlikte toplumsal yaşama katılımlarına yardımcı olmasının yanında ülke ekonomisi için de önem arz etmektedir. Bu nedenle engelli bireylerin girişimcilik süreçlerinde karşılaştığı engellerin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Engelli bireyler girişimcilik faaliyetleri ile kendi ekonomik koşullarını iyileştirmenin yanı sıra başkaları için istihdam fırsatları da yaratabilmektedirler. Toplumsal kalkınmanın sağlanabilmesi toplumdaki tüm kesimlerin girişimcilik faaliyetlerinde bulunması ile mümkün olabilir. Bu bağlamda bu çalışmada bir rol model olarak "halukcerrez.com" örneği sunulacaktır. "Engel Tanımayan Lezzetler" sloganıyla çerez satışı yapan bir işletme kuran engelli girişimci "Haluk Tokat" ilham veren başarı öyküsüyle ele alınacaktır.

Anahtar kelimeler: Engellilik, girişimcilik, engelli girişimciliği.

Review of Theses Related to Health and Management Words with Bibliometric Analysis

Sağlık ve Yönetici Kelimeleri İle İlgili Tezlerin Bibliyometrik Analizi İle İncelenmesi

Asst.Prof.Dr.Aslı KAYA
İstanbul Gelişim University
askaya@gelisim.edu.tr
Orcid: [0000-0001-6818-3868](https://orcid.org/0000-0001-6818-3868)

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the theses published in the Higher Education board between 1990 and 2023 within the scope of their bibliometric properties. The study is a qualitative research and bibliometric citation analysis technique was used. This study was examined within the framework of bibliometric analysis of 34 theses registered in the Higher Education board Thesis database between 1990-2023. The concepts of 'health' and 'administration' were chosen for bibliometric analysis. The purpose of choosing these two words was to examine many variables such as author, institution, years and basic themes for researchers who will prepare a study on health managers in health management. The results of the analysis will serve as a guide for researchers and the topics that can be studied will be determined.

Keywords: Health, Manager, Bibliometric Analysis, Higher Education Board

ÖZET

Çalışmanın amacı, Yüksek Öğretim Kurulu 1990-2023 yılları arasında yayımlanan tezlerin bibliyometrik özellikleri kapsamında incelemektir. Çalışma nitel araştırma niteliği taşımakta olup, bibliyometrik atıf analizi tekniği kullanılmıştır. Bu çalışma, 1990-2023 yılları arasında Yüksek Öğretim Kurulu Tez veri tabanında kayıtlı 34 tez bibliyometrik analizi çerçevesinde incelenmiştir. Bibliyometrik analiz için 'sağlık' ve 'yönetici' kavramları seçilmiştir. Bu iki kelimenin seçilmesinin amacı sağlık yönetiminde sağlık yöneticileri ile ilgili çalışma hazırlayacak olan araştırmacılar için yazar, kurum, yıllar ve temel temalar gibi birçok değişkenlerin incelenmesine çalışılmıştır. Analiz sonuçları, araştırmacılar açısından rehber niteliğinde olup çalışabilecek konular belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Yönetici, Bibliyometrik Analizi, Yüksek Öğretim Kurulu.

America's Hegemony in Central Asia

Amerika'nın Orta Asya'daki Hegemonyası

Taha Barut

Hoca Ahmet Yesevi International Kazakh-Turkish University

Tahababaev@tutanota.com

ÖZET

Bu çalışma, Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) Orta Asya'daki hegemonik stratejilerini ve bu bölgedeki etkinliklerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Araştırma, ABD'nin Orta Asya'daki politik, ekonomik, askeri ve sosyal stratejilerini, uluslararası ilişkiler ve jeopolitik rekabet bağlamında ele almaktadır.

ABD'nin bölgede uyguladığı politik ve diplomatik stratejiler, çok yönlü ve edilirken, demokratik değerlerin ve reformların yayılması da hedeflenmektedir. Ekonomik ve ticari alanda ise, ABD, bölgeyle olan ilişkilerini çeşitli girişimler ve projeler aracılığıyla güçlendirmeye ve genişletmeye çalışmaktadır, bu da enerji iş birliğini ve güvenliğini içermektedir.

Ayrıca, ABD'nin Orta Asya'daki güvenlik ve askeri iş birliği stratejileri, bölgesel güvenliği sağlama ve terörle mücadelede iş birliği yapma amacını taşımaktadır. Bu kapsamda, bölgedeki ülkelerle yapılan askeri eğitimler ve savunma iş birliği faaliyetleri önemli bir yer tutmaktadır.

Bu çalışma, ayrıca, ABD'nin bölgedeki sosyal ve kültürel stratejilerini de incelemekte ve bu stratejilerin, bölgesel toplumları ve kültürleri etkileme ve Amerikan değerlerini yayma yönündeki rolünü değerlendirmektedir. Son olarak, araştırma, ABD'nin Orta Asya'daki stratejik ve diplomatik ittifakları, enerji rekabeti ve jeopolitik rekabet gibi konulara da odaklanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Amerika Birleşik Devletleri, Orta Asya, Hegemonya, Diplomatik Stratejiler, Güvenlik ve Askeri İş Birliği, Ekonomik ve Ticari İlişkiler, Enerji Politikaları, Jeopolitik Rekabet, Sosyal ve Kültürel Etkileşim.

Entrepreneurship and Economic Development: The Indian Perspective

Asst.Prof.Dr.Mohd Taqi
Bahrain Polytechnic, Bahrain
Mohammad.taqi@polytechnic.bh

Asst.Prof.Dr.Manju Babu
Bahrain Polytechnic, Bahrain
manju.babu@polytechnic.bh

Mr. Rashid Siddiqui
Aligarh Muslim University, India
shaikhrashid5059@gmail.com

ABSTRACT

Entrepreneurship plays a significant role in the economic development of any country through creating new businesses and generating new job opportunities for the people. It helps in intensifying competition with the help of technology and increase productivity and thus contributing to the development of the country followed by economic growth. Economic development, achieved largely through productivity growth, is very important to both developed and developing nations. However, even though we know that higher productivity leads to improved economic outcomes, higher income, more choices for the consumers, better quality products, etc. Entrepreneurship is one of the most important inputs in the economic development of a country. The entrepreneur acts as a trigger head to give spark to economic activities by his entrepreneurial decisions. He plays a pivotal role not only in the development of the industrial sector of a country but also in the development of farm and service sectors. Several forces like technological disruption, fluctuating economies, or demographic changes, have brought new opportunities and threats for organizations and transformed societies from all over the world. To cope with these shifting forces, governments, public and private organizations, and the public are more and more aware of the importance of entrepreneurship. Entrepreneurship is a multifaceted phenomenon, being analyzed as a process, a resource or a state-of-being. In a sense, entrepreneurs are the 'spark plug' who transform the economic scene of an economy. For example, Japan and United States are developed because of their entrepreneurial development and Bangladesh and Nepal are underdeveloped because of lack of their entrepreneurial development. Within India itself, Gujarat and Punjab are developed because of their entrepreneurial development and Bihar and Odisha are backward or underdeveloped because of the lack of entrepreneurial development. Thus, with entrepreneurs' societies prosper, without them they are poorer. The present study mainly focuses on various entrepreneurship programs, government initiatives to support entrepreneurs in India and their role for economic development. However, past studies have expressed different views about the relationship between the stages of economic development and entrepreneurship in any country. This study examines the concepts of economic development and entrepreneurship, and to emphasize the role of entrepreneurship in economic development in Indian context. The methodological approach is literature review as well as information of entrepreneurship programs which provides a theoretical model that highlights some of the main factors involved in the relationship between entrepreneurship and economic development. The study of entrepreneurship is valuable now a days because it enlightens

entrepreneurs. Entrepreneurship boosts national income by producing new jobs as well as it also induces positive energy in economic growth by linking innovation and marketplace.

Keywords: Entrepreneurship, Economic development, New Businesses, India, Technology, Economy.

Making Jails Productive: Industrial and Socio Economic Development: A case of DG Khan

Dr. Abida Kausar Chuadhary
Ghazi University, Pakistan
Abidach07@gmail.com

ABSTRACT

Innovative jail industries projects can be useful be helpful to improve socio-economic status of communities. Many prisoners are getting away from television and are going to involve productive works. Some are simply earning privileges; some are earning wages as compensations to crime victims. Others are hopping for new job skills that improve their chances for successful employment following release. Industrial development is a key to find solutions of both economic and social challenges. Proper utilization of natural and human resources is the main source of income generation and poverty evaluation and it became unplanned revolution and urbanization. Promoting modern industries and preserving traditional art and crafts and investing in scientific research with innovations are all important ways to facilitate sustainable development. Economic Development strategies have focused on rapid industrialization of agricultural and rural development as happened with DG Khan. The aim of this research is to analyze historical process of continuity and change that led the growth of trade and firms associated with Jail industries development in the modern history of DG Khan. Interdisciplinary research methods will consulted for result orientation for this case study with the help of original un published sources of police department.

Adolescents' Emotion Regulation Difficulties According to the Region They Live in

Ergenlerin Yaşadıkları Bölgeye Göre Duygu Düzenleme Zorlukları

Dr. Oğuzhan KOCA

Ministry of National Education

oguzhankoca_1234@hotmail.com

Orcid:0000-0002-0550-9258

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate whether there is a relationship between emotion regulation difficulties according to the region where adolescents live.

The research was conducted on adolescents studying in public high schools in Samsun, Turkey. The population of this research consists of 63,309 students (adolescents). The study group is a quantitative research using the random sampling method, consisting of a total of 573 individuals, 293 of whom are female and 280 of whom are male. Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 21.0 and AMOS 21.0 software were used in data statistical analysis. The results showed that the difference between the scores obtained from the overall difficulties in emotion regulation scale and the openness, goal and strategy sub-variables of the scale, depending on where the adolescents in the study lived, was statistically significant.

This research is an original study that examines adolescents' emotion regulation difficulties according to the region they live in.

Keywords: Adolescent, emotion regulation difficulty, living area

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ergenlerin yaşadıkları bölgelere göre duygu düzenleme zorlukları arasındaki bir ilişkinin var olup olmadığını araştırmaktır.

Araştırma, Türkiye’de Samsun ili, resmi liselerinde okuyan ergenler üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 63,309 öğrenci (ergen) bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Çalışma grubu, tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak, 293’ ü kız, 280’i erkek toplam 573 bireyden oluşan nicel bir araştırmadır. Veri istatistik analizinde Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 21.0 ve AMOS 21.0 yazılımlarından faydalanılmıştır. Sonuçlar araştırmaya yer alan ergenlerin yaşamını geçirdiği yere göre duygu düzenlemede zorluklar ölçeği genelinden ve ölçeğin açıklık, hedef ve strateji alt değişkenlerinden elde edilen puanlar arasındaki farkın istatistiki olarak anlamlı seviyede olduğu görülmüştür.

Bu araştırma ergenlerin yaşadıkları bölgelere göre duygu düzenleme zorluklarını inceleyen özgün bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Ergen, duygu düzenleme zorluğu, yaşadığı bölge.

The Effect of Perceived Supervisor and Organizational Support on Employees'
Perceptions of Psychological Contract

Algılanan Yönetici ve Örgütsel Desteğin Çalışanların Psikolojik Sözleşme
Algıları Üzerindeki Etkisi

Tuğba SOYMAN
Çukurova University
tugbasoyman@gmail.com
000-0002-7944-0986

Prof. Dr.Kemal Can KILIÇ
Çukurova University
kcan@cu.edu.tr
0000-0003- 1248-3321

ABSTRACT

The purpose of the research is to measure the effects of the perceived supervisor support and organizational support on the employee's perception of psychological contract under the concept of social exchange theory.

The concept of psychological contract, have been stated in literature almost for 60 years, refers to the relationship covering implicit ideas occurred between the employee and organization (Schalk and Roe, 2007). While some concepts such as leadership, stress or motivation in social sciences and organizational psychology are used in daily language and have explicit meanings, psychological contract is a concept formed by researchers (Conway and Briner, 2005). While there are many researchs in literature on the consequences of psychological contract, the researches of possible antecedents are limited (Suazo and Turnley, 2010).

Social Exchange means accepting the obligations whose boundaries are not formed clearly by both parties by believing the actions they will do will benefit themselves (Blau, 1964). According to the theory; the most important rule describing the relationship between employees and employers is the principle of reciprocity, which covers mutual obligations between the two parties (Cropanzano and Mitchell, 2005; Rousseau, 1989). In this context, perceived organizational support is the employees' ideas related to how the company values to their contributions and care about their well-being (Eisenberger et al., 1986); whereas perceived manager support is the employees' ideas about how the supervisors values to their contributions and care about their well-being (Kottke and Sharafinski, 1988).

Psychological contract is the employee's belief regarding to the mutual obligations formed by organization or the supervisor (Rousseau, 1995). Psychological contract breach occurs what if one of the parties perceives that the other party doesn't fulfill the committed obligations (Robinson and Rousseau, 1994, s. 247). In the times, the company that they worked in does not fulfill the committed responsibilities, the employees may feel psychological contract breach to the extent of which they perceive organizational support (Aselage and Eisenberger, 2003). Supporting this idea,

Tekleab and his friends (2005), showed in their research that perceived organizational support significantly effects the perceived psychological contract breach. By this perspective, it is possible to mention that the supervisors have a significant role on perception of psychological contract formed as a result of the communication of the supervisors with employees (Conway and Briner, 2009).

In this study, it is aimed to contribute to the literature and the researchers about the antecedents of perception of psychological contract by the datas obtained from the face to face surveys done by the white and blue-collar employees in 10 different family businesses in Adana.

Keywords: Psychological Contract, Perceived Supervisor Support, Perceived Organizational Support, Social Exchange Theory

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sosyal mübadele kuramı çerçevesinde algılanan yönetici desteği ve örgütsel desteğin, çalışanın psikolojik sözleşme algısı üzerindeki etkilerini ölçmektir.

Yaklaşık 60 yıl önce literatürde yer almaya başlayan psikolojik sözleşme kavramı çalışan ile örgüt arasında oluşan örtük fikirleri kapsayan ilişkiyi ifade eder (Schalk ve Roe, 2007). Sosyal bilimler ve örgütsel psikoloji alanındaki liderlik, stres ya da motivasyon gibi alanındaki bazı kavramlar günlük dilde de kullanılan ve anlamı açık kavramlarken, psikolojik sözleşme, araştırmacılar tarafından oluşturulan bir kavramdır (Conway ve Briner, 2005). Algılanan psikolojik sözleşmenin sonuçları ile ilgili literatürde çok fazla araştırma bulunuyorken, muhtemel öncülleri ile ilgili çalışmalar sınırlıdır (Suazo ve Turnley, 2010).

Sosyal mübadele, her iki tarafın, yapacakları eylemlerin daha sonra kendilerine faydalı olacağı inancı ile sınırları net bir şekilde çizilmemiş olan yükümlülükleri kabul etmesi anlamına gelir (Blau, 1964). Kurama göre; çalışanlar ve işverenler arasındaki ilişkiyi anlatan en önemli kural, iki taraf arasındaki karşılıklı yükümlülükleri kapsayan karşılıklılık ilkesidir (Cropanzano ve Mitchell, 2005; Rousseau, 1989). Bu bağlamda, algılanan örgüt desteği, kişilerin örgüte sağladıkları değer karşısında örgütlerin bu değerlere ne kadar önem verdiği ve çalışanların refah seviyesini ne kadar önemsedikleri ile ilgili düşünceler iken (Eisenberger vd., 1986); algılanan yönetici desteği, çalışanların, bu katkılarına yöneticilerin ne kadar önem verdiği ve çalışanların refah seviyesini ne kadar önemsedikleri ile ilgili düşüncelerdir (Kottke ve Sharafinski, 1988).

Psikolojik sözleşme, örgüt ya da yönetici tarafından şekillendirilen karşılıklı yükümlülüklerle ilişkin çalışanın sahip olduğu inançlardır (Rousseau, 1995). Psikolojik sözleşme ihlali ise bir ilişkide taraflardan birinin diğer tarafın vaat edilen yükümlülükleri yerine getirmediğini algılaması durumunda oluşur (Robinson ve Rousseau, 1994, s. 247). Örgütün taahhüt ettiği sözleri yerine getirmediği zamanlarda çalışanlar, algıladıkları örgütsel destek oranına göre psikolojik sözleşme ihlali hissedebilirler (Aselage ve Eisenberger, 2003). Nitekim, Tekleab ve arkadaşları (2005), yaptıkları araştırmada algılanan örgütsel desteğin psikolojik sözleşme ihlali algılarını önemli ölçüde etkilediğini bulmuştur. Bu çerçeveden bakıldığında, yöneticilerin çalışanlarla olan iletişimi sonucu şekillenen psikolojik sözleşme algısında, yöneticilerin rolünün çok önemli (Conway ve Briner, 2009) olduğu söylenebilir.

Çalışma kapsamında Adana’da bulunan 10 farklı aile işletmesindeki beyaz ve mavi yakalı çalışanlara ulaşılarak psikolojik sözleşme algılarının öncüllerine (yönetici desteği ve örgütsel destek) dair elde edilen verilerle, literatüre ve uygulayıcılara katkıda bulunmak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sözleşme, Algılanan Yönetici Desteği, Algılanan Örgütsel Destek, Sosyal Mübadele Kuramı.

A Research About Decade Of The Turkish Banking Sector Using The Lopcow-Cocoso Model: 2013–2022 Period

Türk Bankacılık Sektörünün Onyıllı Lopcow-Cocoso Modeli İle Bir
Araştırma: 2013–2022 Dönemi

Asst.Res.Serkan ÇELİK

Kırklareli University

serkancelik@klu.edu.tr

0000-0002-1515-6759

Prof. Dr. Ferudun KAYA

Abant İzzet Baysal University

kayaferudun@gmail.com

0000-0002-8930-9711

ABSTRACT

In this study, which aims to evaluate the ten-year performance of the Turkish banking sector in a multidimensional manner, data of the Turkish banking sector between 2013 and 2022 was used. In the study carried out, in order to analyze the performance of the Turkish banking sector in a multidimensional way, first the criterion weighting was made by using Multi-Criteria Decision Making (MCDM) methods, using seven performance criteria and 3 service quality criteria, and then the options were listed. LOPCOW method was used as the criterion weighting method. The analysis was carried out using the CoCoSo method as the ranking method. Following the criterion weighting phase, the most important variables affecting the 10-year performance of the Turkish banking sector are as follows; It has been seen that the number of ATMs, which are among the variables representing service quality, Non-Performing Receivables (Gross) / Total Cash Loans, Operating Expenses / Average Total Assets and (Off-Balance Sheet Risks - Derivative Financial Instruments) / Total Assets, which represent the financial situation. With the CoCoSo method performed after the criterion weighting process, after the stage of listing the criteria, the general performance of the banking sector is as follows; It is seen that it was the best in 2020, 2017 and 2014, and the general performance of the Turkish banking sector exhibited an unstable performance characteristic rather than a sustainable performance.

Keywords: Lopcow, CoCoSo, Bank, Sector, Performance.

JEL Classification: G21, G24, G17.

ÖZET

Türk bankacılık sektörünün on yıllık performansının çok boyutlu olarak değerlendirilmesi amaçlanan bu çalışmada Türk bankacılık sektörünün 2013 – 2022 yılları arasındaki verilerinden faydalanılmıştır. Gerçekleştirilen çalışmada Türk bankacılık sektörünün performansının çok boyutlu olarak analiz edilebilmesi amacıyla yedi adet performans kriteri ve 3 adet hizmet kalitesi kriterinden faydalanılarak Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) yöntemlerinden faydalanılmak sureti ile önce kriter ağırlıklandırma yapılmış daha

sonra da seçenekler sıralanmıştır. Kriter ağırlıklandırma yöntemi olarak LOPCOW yönteminden faydalanılmıştır. Sıralama yöntemi olarak ise CoCoSo yönteminden faydalanılarak analiz gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilmiş olan kriter ağırlıklandırma aşamasının ardından Türk bankacılık sektörünün 10 yıllık performansına etki eden en önemli değişkenlerin sırası ile; hizmet kalitesini temsil eden değişkenlerden olan ATM sayısı, Finansal durumu temsil eden Takipteki Alacaklar (Brüt) / Toplam Nakdi Krediler, İşletme Giderleri / Ortalama Toplam Aktifler ve (Bilanço Dışı Riskler - Türev Finansal Araçlar) / Toplam Aktifler olduğu görülmüştür. Kriter ağırlıklandırma işleminden sonra gerçekleştirilen CoCoSo yöntemi ile kriterlerin sıralanması aşaması sonrasında ise bankacılık sektörünün genel performansının sırası ile; 2020, 2017 ve 2014 yıllarında en iyi olduğu ve Türk bankacılık sektörünün genel performansının sürdürülebilir bir performans yerine istikrarsız bir performans karakteristiği sergilediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lopcow, CoCoSo, Banka, Sektör, Performans.

JEL Kodları: G21, G24, G17.

Evaluation and Ranking of Selected Countries' Logistics Performance Index (LPI) in 2023: An Integrated LOPCOW-CRADIS Model

Assoc.Prof.Dr. Ahmet ÇALIK
Balıkesir University
ahmetcalik51@gmail.com
0000-0002-6796-0052

Prof. Dr. Ahmet ERGÜLEN
Balıkesir University
aergulen@gmail.com
0000-0002-6306-5261

ABSTRACT

The Logistics Performance Index (LPI) is a crucial metric of a nation's effectiveness in facilitating commerce and streamlining logistics operations in an era characterized by globalization and linked supply chains. This study uses a novel integrated model that combines the Logarithmic Percentage Change-driven Objective Weighting (LOPCOW) approach and the Compromise Ranking of Alternatives from Distance to Ideal (CRADIS) to provide a thorough comparative analysis and ranking of the LPI for particular countries. The study focuses on data from the World Bank's LPI indicators for 2023 in an effort to provide insightful information about the logistics capacities of all nations. The suggested research methodology consists of two key parts. First off, the LOPCOW model makes it possible to weight and aggregate the many LPI indicators, giving a detailed perspective on logistics performance aspects including infrastructure, customs efficiency, and tracking and tracing. Second, the inclusion of CRADIS method is applied to obtain the ranking of countries using the results of the LOPCOW method. When the findings are analyzed, Singapore is the best country among all countries, with international shipping being the most relevant indicator.

Keywords: Logistics Performance Index (LPI), Integrated MCDM, LOPCOW, CRADIS.

The Role of Archived Documents in Studying the History of Orphanages

Buriyeva Xayriya Amanullayevna
Yusupova Dildora Jo'raqulovna
National University of Uzbekistan
burieva73@mail.ru

ABSTRACT

The modern process of globalization is characterized by the rapid development of technology, but at the same time by an increase in people's employment and a limitation of time for care and attention to loved ones - parents and children. This leads to a number of social problems, including an increase in children deprived of parents. The increase in orphans, their life in orphanages, the activities of these social institutions - all this requires a more in-depth study in order to involve society in the social protection of children.

One of the important sources for studying the history of the activities of orphanages is archival documents, and in this thesis, based on materials from the Central State Archives of Tashkent, documentary information is provided about the work of orphanages in the Soviet period. Using archival sources, it is possible to more reliably trace the history of the activities and dynamics of growth of such social organizations, as well as assess the issues of care for orphans provided by the state and society.

Unveiling Child Visitation Rights for Non-Custodial Parents: An In-Depth Comparative Study across Islamic, International, and Pakistani Jurisdictions

Mahwish Nazir

International Islamic University, Pakistan
mahwish.nazir@yahoo.com +923316209904
0009-0004-6126-7355

Samina Ashraf

Punjab University Lahore, Pakistan
muzammalhassansardar@gmail.com +923456783460
0000-0002-3198-7245

ABSTRACT

This research aims to explore child visitation laws across classical Islamic, International, and Pakistani legal frameworks, with a specific focus on the development of child visitation rights texts within Pakistan. The Primary object of this study to delves into classical Islamic laws, referencing the compendiums of Sunni four schools of thought, decisions of the Holy Prophet (PBUH), his companions, and views of leading Muslim jurists. The child visitation provisions of Pakistani law, particularly section 12 of the Guardian & Wards Act 1890, are critically analyzed, along with highlighting areas that require amendment based on court judgments.

The research also extensively examines child visitation laws in the UK, USA, and India, scrutinizing mechanisms employed to address parenting issues. Analysis draws from court decisions and legal provisions. Furthermore, the study explores child visitation rights within International law, including The Hague Convention on the Civil Aspect of International Child Abduction, The Convention on the Rights of the Child, and regional conventions like The Convention on Contact Concerning Children.

To conclude, through a comparative lens, the research identifies commonalities, distinctions, and evolving trends in child visitation laws across Islamic, international, and Pakistani legal systems. The study suggests the formulation of uniform laws for Pakistan, inspired by Islamic principles and contemporary practices in countries such as the UK, USA, and India.

Keywords: Child Visitation Rights, Non-Custodial Parents' Rights, Parenting Plan, Mediation of Child with Custodian, Legal Custody.

Exploratory Study of the use of Generative AI at Universities in Kyrgyzstan

Assoc.Prof.Dr. Elira TURDUBAEVA

University of Central Asia & International Ala-Too University, **Kyrgyzstan**
eliraturdubayeva@gmail.com

This study analyzes the use of Generative AI by students and faculty at universities in Kyrgyzstan.

The aim of this research is to analyze how universities in Kyrgyzstan are implementing and/or integrating Generative AI tools into learning systems, developing institutional policies and/or formal guidance concerning the use of generative AI applications and frameworks of AI competencies for students and teachers and its potential implications for education.

This research uses a mixed method by collecting both qualitative and quantitative data. The quantitative data will be collected through online surveys using Survey Monkey. Questionnaire will be designed in two local languages Kyrgyz and Russian and in English language. Students and faculty of universities in Kyrgyzstan will be selected using random sampling method for survey. Collected data will be analyzed using SPSS.

The qualitative data will be collected through focus group discussions and in-depth interviews. 10 focus group discussions will be conducted with students and faculty of universities in Kyrgyzstan using a random sampling method. Each focus group discussion will have 8-10 participants and will last from 1 hour to 1.5 hours. 12 in-depth interviews will be conducted each of which will last from 40 minutes to 1 hour. Qualitative data collected through focus-group discussions and in-depth interviews will be analyzed using thematic analysis and textual analysis revealing patterns and narratives, discourses and frames.

This exploratory study will provide suggestions and recommendations for future research on Generative AI in educational institutions in Kyrgyzstan.

Keywords: Generative AI, AI Tools, Kyrgyzstan, OpenAI, ChatGPT, Claude, Bard, LaMDA, Midjourney, Dall-E, text-to-image, image-to-text, augmented reality, virtual reality, plagiarism, academic honesty, LLM, regulation, integration

A Meta-Analysis Perspective on the Impact of Work Group Identification, Group Cohesion and Group Trust on Turnover Intention

Çalışma Grubu Tanımlama, Grup Uyumu ve Gruba Güvenin İşten Ayrılma Niyeti Üzerindeki Etkisine Dair Bir Meta-Analiz Perspektifi

Asst.Prof.Dr.Ahmet ERKASAP

Istanbul Gedik University

ahmet.erkasap@gedik.edu.tr

Orcid No: 0000-0002-6239-1700

ABSTRACT

Within the organizational context, the notion of "work group identification" holds significant importance. A crucial metric for employees is their intention to depart from their current employment. Managers can adhere to this suggestion and thereafter make policy judgments that are relevant and appropriate. The objective of this study is to examine the relationship that exists between these two variables. In light of this rationale, the utilization of a method called meta-analysis will be employed. The study's design will be modified in response to considerations of publication bias and the heterogeneity of the collected publications. Following the completion of these assessments, decisions will be made pertaining to actions such as implementing corrections and determining the most suitable model. Either a model incorporating fixed effects or a model incorporating random effects will be utilized. The moderator analysis will also be conducted. The discovered facts has the potential to function as a guiding framework for scholars and professionals in various fields.

Keywords: Group Identification, Work Group, Group Cohesion, Turnover Intention.

ÖZET

Örgütsel bağlamda, "çalışma grubuyla özdeşleşme" kavramı büyük önem taşımaktadır. Çalışanlar için çok önemli bir ölçüt, mevcut işlerinden ayrılma niyetleridir. Yöneticiler bu öneriyi uyabilir ve daha sonra ilgili ve uygun politika kararları verebilirler. Bu çalışmanın amacı, bu iki değişken arasında var olan ilişkiyi incelemektir. Bu gerekçe ışığında, meta-analiz adı verilen bir yöntem kullanılacaktır. Çalışmanın tasarımı, yayın yanlılığı ve toplanan yayınların heterojenliği göz önünde bulundurularak değiştirilecektir. Bu değerlendirmelerin tamamlanmasının ardından, düzeltmelerin uygulanması ve en uygun modelin belirlenmesi gibi eylemlere ilişkin kararlar verilecektir. Ya sabit etkileri içeren bir model ya da rastgele etkileri içeren bir model kullanılacaktır. Moderatör analizi de yapılacaktır. Keşfedilen gerçekler, çeşitli alanlardaki akademisyenler ve profesyoneller için yol gösterici bir çerçeve işlevi görme potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Grup Özdeşleşmesi, Çalışma Grubu, Grup Uyumu, İşten Ayrılma Niyeti.

Building Corporate Image: An Example of The Caravan And Wooden Furniture Sector in Bolu (Kurumsal İmaj Oluşturma: Bolu’da Karavan ve Ahşap Mobilya Sektörü Örneği)

İsmail ULUTÜRK

Abant İzzet Baysal University
ismailuluturk@yahoo.com
0009-0001-5571-1403

Prof. Dr. Himmet KARADAL

Abant İzzet Baysal University
hkaradal@gmail.com
0000-0002-8050-5564

ABSTRACT

In today's world, image has become very important for states, institutions and individuals. Image management, which has been conducted throughout history, is being done more widely and professionally today. In this study, image, corporate identity and image relationship and image dissemination issues were examined, literature review was conducted on these topics, and field research was made on corporate image activities in Bolu province related to this topic. Interviews were conducted with the officials and white collars of two companies engaged in production in the wooden furniture and caravan sectors in Bolu province on corporate image creation using semi-structured interview technique from qualitative research methods and the practices of the companies on corporate image issues were examined. The results obtained from the study, show that the companies have determined a human-centered production and marketing approach, and the companies are trying to improve their corporate image in this direction with the activities they have conducted in this area. It has been seen that the companies participating in the study are trying to create the perception of green-friendly producers through social media due to their green-friendly and reliability among their target groups.

Keywords: Corporate image, image management, social media, caravan, furniture.

Özet

Günümüz dünyasında devletler, kurumlar ve bireyler için imaj oldukça önemli hale gelmiştir. Tarih boyunca yapılan imaj yönetimi günümüzde daha yaygın ve daha profesyonel şekilde yapılmaktadır. Bu çalışmada imaj, kurumsal kimlik ve imaj ilişkisi ve imaj yaygınlaşması konuları irdelenerek bu başlıklar ile ilgili literatür taraması yapılarak konu ile ilgili Bolu ilinde kurumsal imaj çalışmaları üzerine saha araştırması yapılmıştır. Kurumsal imaj oluşturma konusunda Bolu ilinde ahşap mobilya ve karavan sektörlerinde üretim yapan iki firma yetkilileri ve beyaz yakalı personel ile nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak görüşmeler yapılmış ve firmaların kurumsal imaj konularındaki uygulamaları incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda elde edilen sonuçlar, söz konusu firmaların insanı merkeze alan bir üretim ve pazarlama yaklaşımı

belirlediğini firmalar ve bu alanda yaptıkları çalışmalar ile kurumsal imajlarını da bu doğrultuda geliştirmeye çalışmakta olduklarını göstermektedirler. Çalışmaya katılan firmaların sosyal medya vasıtasıyla, hedef kitleleri nezdinde yeşile dost ve sağlamlıkları nedeniyle doğa dostu üretici algısını oluşturmaya çalışmakta oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal imaj, imaj yönetimi, sosyal medya, karavan, mobilya.

Auction Houses Perspective: Demand for Cultural-Art and Business Tourism⁴

Dr. Yusuf GEZER, LL.M.
YY-PMC Consultancy, U.K.
ygezer@yy-pmc.com
0000-0002-6722-467X

Dr. Eyüp AKTÜRK
Düzce University
eyupakturk@duzce.edu.tr
0009-0001-8347-3908

Prof. Dr. Said KINGIR
Sakarya Applied Sciences University
saidkingir@hotmail.com
0000-0002-5459-3484

ABSTRACT

Throughout history, arts, culture, artifacts, tourism, and travel have been the focal point of interest for many civilizations, and this intrigue continues to this day. Rooted in human creativity, arts and culture play a significant role in intercultural communication and the formation of individual identities. Travel stems from the human desire to explore, understand, and experience the world and its diverse cultures. In the contemporary era, the ever-evolving global economy intensifies the interactions between arts, business, and tourism.

This research aims to understand the burgeoning interest in arts and culture tourism, focusing on experiences and activities associated with the appreciation, consumption, and trade of artistic and cultural values. International auction houses emerge as pivotal entities in this market segment, drawing tourists, collectors, investors, and aficionados from all corners of the globe. This study offers a distinctive perspective by probing the demand dynamics for business and cultural-art tourism stemming from these international auction houses. Our findings elucidate the influential factors shaping this demand, the inherent market attributes, and the subsequent ramifications on the tourism industry, auction houses, and the host destinations.

The results of this research hold immense significance in decoding the intricate relationship between art, business, and tourism. Academics, practitioners, policymakers, auction houses, and host destinations aiming for sustainable growth in this expanding market segment will find the insights invaluable. Stakeholders seeking to leverage the amalgamation of arts and tourism can extract pivotal learnings from this study, thus fortifying cross-sectoral alliances. This research is instrumental in comprehending the nuances of arts and culture tourism intertwined with business, paving the way for strategic development of the market segment and augmenting the tourism prospects of host destinations.

Keywords: Auction, Tourism, Culture-Art Tourism, Auction Houses, Tourism Industry.

⁴ This conference paper is derived from the thesis titled "Investigation of The Demand for Business and Cultural-Art Tourism from International Auction Houses"

A Bibliometric Analysis of Theses on Women Entrepreneurship in Türkiye
Literature
**Türkiye Alan Yazınında Kadın Girişimciliği Konulu Tezlerin Bibliyometrik
Analizi**

Res. Assist. Dr. Fatma ARSLAN
Hakkari University
fatmaarslan@hakkari.edu.tr
Orcid: 0000-0003-3182-3176

ABSTRACT

"Women entrepreneurship" has become important in the world and especially in Türkiye in recent years. Many women took action with the desire to challenge traditional sanctions, start their own businesses, and achieve economic freedom, establishing businesses in various sectors. These businesses, founded by women entrepreneurs, contribute not only to economic growth but also to the creation of social balance.

Based on the importance of the concept of women entrepreneurship, the main purpose of this study is to conduct a bibliometric analysis of publications in the Türkiye literature that contain the concept of "women entrepreneurship" in their thesis titles. In this context, the aim is to identify deficiencies by determining the status of theses on "women entrepreneurship" in Türkiye literature until October 2023 and to contribute to researchers who want to work in this field. In the study, publications containing the concept of "women entrepreneurship" in the title were scanned in the YOKTEZ databases for theses in the Türkiye literature.

In conclusion; According to the scan, there are 79 theses in YOKTEZ, and access to 1 of them is not allowed. Three of the 78 theses whose full texts were reached overlap because they contain more than one screening statement. Therefore, the research data consists of 75 theses, the full text of which can be accessed. In this study, 75 theses were evaluated with bibliometric analysis. By the researcher, a table was constructed by classifying the theses according to their type (master's degree or doctoral), year of writing, language of writing, field, sample participants, sample size, region-city where the application was made, type of analysis used, research method, type of scale used, and variables related to women entrepreneurship in the bibliometric analysis. The data obtained were tabulated with frequency and percentage distributions.

The first thesis on "Women entrepreneurship" in the Türkiye literature was a master's thesis written by a woman in 1996. It is also noteworthy that out of 75 theses, only 8% (6) are doctoral theses, and 92% are master's theses. In future studies, the scanning area can be expanded to include article publications, and new studies can be revealed by scanning through the concept of "woman entrepreneur".

Keywords: Entrepreneurship, women entrepreneurship, bibliometric analysis.

ÖZET

Dünyada ve özellikle de son yıllarda Türkiye'de de “kadın girişimciliği” önemli bir hale gelmiştir. Birçok kadın geleneksel yaptırımlara meydan okuma, kendi işlerini kurma ve ekonomik özgürlüklerini elde etme isteği ile harekete geçmiş ve çeşitli sektörlerde işletmeler kurmuştur. Kadın girişimcilerin kurdukları bu işletmeler sadece ekonomik büyümeye değil aynı zamanda toplumsal dengenin oluşmasına da katkı sağlamaktadır.

Kadın girişimciliği kavramının önemine dayalı olarak bu çalışmanın temel amacını; Türkiye alan yazınında tez adında “kadın girişimciliği” kavramı geçen yayınların bibliyometrik analizinin yapılması oluşturmaktadır. Bu bağlamda Türkiye alan yazınında 2023 yılı Ekim ayına kadar “kadın girişimciliği” ile ilgili yapılan tezlerin durum tespitinin yapılarak eksikliklerin belirlenmesi ve bu alanda çalışmak isteyen araştırmacılara katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Çalışmada Türkiye alan yazınındaki tezler için YÖKTEZ veri tabanlarında başlıkta “kadın girişimciliği” kavramının geçtiği yayınlar taranmıştır.

Sonuç olarak; yapılan taramaya göre YÖKTEZ’de 79 tez bulunmakta olup 1 tanesinin erişimine izin verilmemektedir. Tam metnine ulaşılan 78 tezin 3 tanesi birden fazla tarama ifadesi içerdiğinden çıkmaktadır. Dolayısıyla da araştırma verisi tam metnine ulaşılan 75 tezden oluşmaktadır. Bu çalışmada, ele alınan 75 tez bibliyometrik analiz ile değerlendirilmiştir. Araştırmacı tarafından bibliyometrik analizde tezlerin türüne (yükseklisans–doktora), yazım yıllarına, yazım diline, alanına, örneklem katılımcılarına, örneklem büyüklüğüne, uygulamanın yapıldığı bölgeye–şehire, kullanılan analiz türüne, araştırma yöntemine, kullanılan ölçek türüne ve kadın girişimciliği ile ilişkili değişkenlere göre sınıflandırılması yapılarak tablo oluşturulmuştur. Elde edilen veriler frekans ve yüzde dağılımları ile tablolalaştırılmıştır.

Türkiye alan yazınında “Kadın girişimciliği” konulu ilk tez 1996 yılında bir kadın tarafından yazılan yükseklisans tezidir. Ayrıca 75 adet tezden sadece %8’nin (6 adet) doktora tezi olup %92’sinin yükseklisans tezi olması dikkat çekicidir. Gelecek çalışmalarda tarama alanı genişletilerek makale yayınları da dahil edilebilir ve “kadın girişimci” kavramı üzerinden de taramalar yapılarak yeni çalışmalar ortaya çıkarılabilir.

Anahtar kelimeler: Girişimcilik, kadın girişimciliği, bibliyometrik analiz.

An Analytical Research on the Antecedents and Outcomes of Eco-Innovation in
R&D Certified Enterprises

Ar-Ge Belgeli İşletmelerde Eko-İnovasyonun Öncül ve Çıktıları Üzerine
Analitik Bir İnceleme

Asst.Prof.Dr. Nurcan Hakan ÇIRAKLAR

Dokuz Eylul University

n.ciraklar@deu.edu.tr

Orcid: 0000-0002-2934-1613

Mustafa Tuğşen TUĞRUL, MBA

Dokuz Eylul University

tugsentugrul@gmail.com

Orcid: 0009-0003-4302-4803

ABSTRACT

The ongoing debates about the environment are being voiced more frequently today. Industrial wastes cause unsustainable development beyond the damage they cause to the environment. The consequences of this unsustainable development appear as a threat of extinction for the whole world. At this point, in response to environmental concerns, eco innovation emerges as a commitment to sustainable development to prevent environmental pollution. The purpose of this study is to examine the mediating role of eco-innovation in the impact of internal and external antecedents of eco-innovation on economic performance. For this purpose, data were collected from 95 people working in 56 of the 96 R&D certified enterprises operating in Izmir Province and subjected to regression analysis using SPSS 26.0 software with Hayes' process plug-in. The data of the research were obtained through a questionnaire technique applied electronically.

The results show that eco-innovation for recycling and waste utilization plays a mediating in the impact of external antecedents, namely, customer pressure and controller legal regulations, on economic performance.

Keywords: Antecedents of Eco-Innovation, Green Organizational Culture, Eco-Innovation, Economic Performance.

ÖZET

Çevre ile ilgili süregelen tartışmalar günümüzde daha sık dile getirilmektedir. Endüstriyel atıklar çevreye verdiği zararın ötesinde sürdürülemez bir kalkınmaya neden olmaktadır. Bu sürdürülemez kalkınmanın sonuçları bütün bir dünya için adeta yok oluş tehdidi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada çevresel kaygılara yanıt olarak eko-inovasyon, çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik bir sürdürülebilir kalkınma taahhüdü şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, eko-inovasyonun içsel ve dışsal öncüllerinin ekonomik performansa olan etkisinde eko-inovasyonun aracılık rolünü incelemektir. Bu amaç doğrultusunda veriler, İzmir İlinde faaliyet gösteren 96 Ar-

Ge belgeli işletmeden 56'sında çalışan 95 kişi üzerinden toplanmış ve Hayes'in process eklentili SPSS 26.0 yazılımı kullanılarak regresyon analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın verileri elektronik ortamda uygulanan anket tekniğiyle elde edilmiştir. Sonuçlar, dışsal öncüllerden müşteri baskısı ve denetleyici yasal düzenlemelerin ekonomik performans üzerine etkisinde geri dönüşüm ve atık kullanımına yönelik eko-inovasyonun aracılık etkisinin olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Eko-İnovasyonun nclleri, Yeşil rgt Kültürü, Eko-İnovasyon, Ekonomik Performans.

Forecasting Foreign Trade Volumes for Turkey using
ARIMA and LSTM Models

**ARIMA ve LSTM Modelleri Kullanılarak Türkiye için Dış Ticaret
Hacimlerinin Tahmin Edilmesi**

Asst.Prof.Dr.Orhan ÖZAYDIN
İstanbul Nişantaşı University
orhan.ozaydin@nisantasi.edu.tr
0000-0003-2585-1437

Assoc.Prof.Dr.Yahya Can DURA
İstanbul Nişantaşı University
yahyacan.dura@nisantasi.edu.tr
Orcid: 0000-0002-5662-7748

Asst.Prof.Dr.Tuğba BAŞ
İstanbul Nişantaşı University
tugba.bas@nisantasi.edu.tr
Orcid: 0000-0002-0789-2537

Asst.Prof.Dr.Nesibe Manav MUTLU
İstanbul Nişantaşı University
nesibe.manav@nisantasi.edu.tr
Orcid: 0000-0002-7853-6337

ABSTRACT

Given the crucial role exports play in stimulating the economy, it is imperative to have accurate forecasts of foreign trade. This has been particularly significant in the economic policy framework of Turkey since 1980, where decision-making has been guided by the export-led hypothesis (Özbay, 2021). This approach highlights the significant role of increasing exports in the overall growth of the economy. It enables efficient resource allocation within domestic companies, expands the economic scale, and facilitates greater imports of intermediate goods. These combined effects enhance investments in capital goods, resulting in an increase in output growth (Awokuse 2007; Awokuse & Christopoulos, 2009; Helpman & Krugman, 1985). Turkey presents an intriguing case, with a significant dependence on imports, particularly of intermediate goods and energy. This dynamic often results in a trade deficit, as the value of imports tends to exceed that of exports.

Recent studies use machine learning algorithms to increase the accuracy of foreign trade prediction. For instance, Co and Boosarawongse (2007) compared forecasting methods for Thailand's rice exports based on monthly data for the period 1996-2004 using Holt-Winters, Box-Jenkins, and ANN models. Although Holt-Winters and Box-Jenkins models showed goodness of fit, they were found to

be inadequate in forecasting unseen data. The ANN model, on the other hand, performed comparatively better in terms of tracking dynamic nonlinear trends and seasonality. Yu et al (2008) developed a new support vector regression (SVR) by combining econometric models with artificial intelligence models to forecast China's foreign trade volume. They first use a cointegrated error correction model (ECM) to identify the effects of economic parameters on foreign trade and then use an ANN-based ECM model to capture non-linear effects. Their results show that their proposed method has an improved forecasting performance. Alam (2019) tried to forecast import and export levels in the Saudi Arabian economy with annual data for the period 1968-2017. Employing artificial neural networks and ARIMA models, he concludes that artificial neural networks, ARIMA (0, 1, 1) and ARIMA (1, 1, 2) models give strong results for export forecasting. Shen et al. (2021) predict export and import values using artificial neural networks with long short-term memory for ten major countries. Their method achieved much smaller forecasting errors compared to classical time series models and machine learning approaches. Yang et al. (2023) apply a hybrid approach, including multilayer perceptron (MLP) neural networks and elastic nets to predict foreign trade in ten major countries. They confirm the effectiveness of machine learning techniques to detect temporal changes in economic structures. For Turkey, Yaman and Akgül (2020) used artificial neural networks to forecast the export values of the Turkish economy for the period 2002-2017. Unlike them, we use monthly data and apply hybrid approach to forecast not only export but also import volume.

The aim of this paper is to forecast export and import volumes in Turkey. We employ a hybrid approach to predict the models to improve the forecasting accuracy. We first use ARIMA to form the model. Based on the results, we forecast export volume including industrial production while for import volume using Brent oil. Then we apply various neural network algorithms to forecast the model to determine the best-fitted model to predict Turkey's export and import volumes. According to the results, a neural network with long short-term memory (LSTM) provides the best result to forecast both exports and imports.

Keywords: ARIMA, LSTM, Foreign Trade, Forecast, Türkiye

ÖZET

İhracatın ekonomiyi canlandırmada oynadığı önemli rol göz önüne alındığında, dış ticarete ilişkin doğru tahminlere sahip olmak zorunludur. Bu durum, 1980'den bu yana karar alma süreçlerinde ihracata dayalı hipotez tarafından yönlendirildiği Türkiye'nin ekonomi politikası çerçevesinde özellikle önemli olmuştur (Özbay, 2021). Bu yaklaşım, ihracat artışının ekonominin genel büyümesindeki önemli rolünü vurgulamaktadır. İhracat, yerli şirketler arasında verimli kaynak tahsisini mümkün kılmakta, ekonomik ölçeği genişletmekte ve daha fazla ara malı ithalatını kolaylaştırmaktadır. Bu birleşik etkiler sermaye mallarına yapılan yatırımları artırarak çıktı büyümesinde artışa neden olur (Awokuse 2007; Awokuse & Christopoulos, 2009; Helpman & Krugman, 1985). Türkiye, özellikle ara mallar ve enerji olmak üzere ithalata olan önemli bağımlılığı ile ilginç bir örnek teşkil etmektedir. İthalatın değeri ihracatın değerini aşma eğiliminde olduğundan, bu dinamik genellikle ticaret açığıyla sonuçlanmaktadır.

Son zamanlarda yapılan çalışmalar, dış ticaret tahminlerinin doğruluğunu artırmak için makine öğrenimi algoritmalarını kullanmaktadır. Örneğin, Co and Boosarawongse (2007) 1996-2004 dönemi için aylık verilere dayanarak Tayland'ın pirinç ihracatı için Holt-Winters, Box-Jenkins, ve ANN modellerini kullanarak tahmin yöntemlerini karşılaştırmıştır. Holt-Winters ve Box-Jenkins modelleri iyi uyum göstermelerine rağmen, görünmeyen verileri tahmin etmede yetersiz bulunmuşlardır. ANN modeli ise dinamik doğrusal olmayan eğilimleri ve mevsimselliği izleme açısından nispeten daha iyi performans göstermiştir. Yu vd. (2008) Çin'in dış ticaret hacmini tahmin

etmek için ekonometrik modelleri yapay zeka modelleri ile birleştirerek yeni bir destek vektör regresyonu (SVR) geliştirmiştir. İlk olarak ekonomik parametrelerin dış ticaret üzerindeki etkilerini belirlemek için eşbütünleşik bir hata düzeltme modeli (ECM) kullanmışlar ve daha sonra doğrusal olmayan etkileri yakalamak için ANN tabanlı bir ECM modeli kullanmışlardır. Elde ettikleri sonuçlar, önerdikleri yöntemin gelişmiş bir tahmin performansına sahip olduğunu göstermektedir. Alam (2019) Suudi Arabistan ekonomisindeki ithalat ve ihracat seviyelerini 1968-2017 dönemi için yıllık verilerle tahmin etmeye çalışmıştır. Yapay sinir ağları ve ARIMA modellerini kullanarak, yapay sinir ağları, ARIMA (0, 1, 1) ve ARIMA (1, 1, 2) modellerinin ihracat tahmini için güçlü sonuçlar verdiği sonucuna varmıştır. Shen vd. (2021) on büyük ülke için uzun kısa vadeli hafızaya sahip yapay sinir ağları kullanarak ihracat ve ithalat değerlerini tahmin etmiştir. Yöntemleri, klasik zaman serisi modellerine ve makine öğrenmesi yaklaşımlarına kıyasla çok daha küçük tahmin hataları elde etmiştir. Yang vd. (2023) on büyük ülkenin dış ticaretini tahmin etmek için çok katmanlı perceptron (MLP) sinir ağları ve elastik ağları içeren hibrit bir yaklaşım uygulamıştır. Ekonomik yapılarıdaki zamansal değişiklikleri tespit etmek için makine öğrenimi tekniklerinin etkinliğini doğrulamaktadırlar. Türkiye için Yaman ve Akgül (2020) 2002-2017 dönemi için Türkiye ekonomisinin ihracat değerlerini tahmin etmek için yapay sinir ağlarını kullanmıştır. Onların aksine, biz aylık verileri kullanıyoruz ve sadece ihracatı değil ithalat hacmini de tahmin etmek için hibrit bir yaklaşım uyguluyoruz.

Bu makalenin amacı Türkiye'deki ihracat ve ithalat hacimlerini tahmin etmektir. Tahmin doğruluğunu artırmak amacıyla modelleri tahmin etmek için hibrit bir yaklaşım kullanıyoruz. Modeli oluşturmak için ilk olarak ARIMA kullanıyoruz. Sonuçlara dayanarak, sanayi üretimini içeren ihracat hacmini tahmin ederken, Brent petrolü kullanarak ithalat hacmini tahmin ediyoruz. Ardından, Türkiye'nin ihracat ve ithalat hacimlerini tahmin etmek için en uygun modeli belirlemek amacıyla model tahmin etmek için çeşitli sinir ağı algoritmaları uyguluyoruz. Sonuçlara göre, uzun kısa vadeli hafızaya (LSTM) sahip bir sinir ağı hem ihracat hem de ithalatı tahmin etmek için en iyi sonucu vermektedir.

Anahtar Kelimeler: ARIMA, LSTM, Dış Ticaret, Tahmin, Türkiye.

The Mediation Effect of Personality Traits on The Relationship Between Status
Anxiety and Vengeance Intention: A Study on Academics

Statü Kaygısı ve İntikam Niyeti Arasındaki İlişkide Kişilik Özelliklerinin
Aracılık Etkisi: Akademisyenler Üzerine Bir İnceleme

Lecturer Dr. Canan BAYSAL

İstanbul Arel University

cananbaysal@arel.edu.tr

0000-0003-3308-9809

Lecturer H. Esra KARATÜRK

İstanbul Gelişim University

hekaraturk@gelisim.edu.tr

0000-0002-8368-3534

ABSTRACT

This study deals with research aimed at understanding the psychological foundations of human behavior. The research focuses on the relationship between status anxiety, which is common in organizations, and revenge intention. Additionally, it will be examined what mediating effect the personality factor may have on the relationship between these two variables. Status anxiety refers to individuals' concerns about their social status in society, their organizational position, or their perceived prestige by other people. Revenge intention, which usually occurs as a result of emotional reactions, expresses the desire to cause harm due to negative experiences in the past. This may manifest itself in different ways in different employees. Because personality traits that shape the way a person thinks, feels and behaves can also shape and manage employees' emotional and behavioral reactions, such as status anxiety and revenge intention.

Today, the complex and social structure of universities can create status anxiety and revenge intentions in academics. For this reason, academicians were selected as the sample group in the research. Data will be obtained by survey method and quantitative research method will be adopted. In the analysis of the data obtained, the mediating effect of personality traits on the relationship between academicians' status concerns and revenge intention will be revealed by using the SPSS package program. In this respect, it is thought that the research will contribute to both the enrichment of the organizational behavior literature and organizational managers by providing a significant benefit in understanding the psychological foundations of social relations and employee behavior.

Key Words: Status anxiety, Revenge intention, Personality traits, Academics.

ÖZET

Bu çalışma, insan davranışlarının psikolojik temellerini anlamaya yönelik bir araştırmayı ele almaktadır. Araştırmada, örgütlerde yaygın olarak görülen statü kaygısı ile intikam niyeti arasındaki ilişkiye odaklanılmaktadır. Ayrıca, bu iki değişken arasındaki ilişkide kişilik faktörünün nasıl bir

aracılık etkisi olabileceği incelenecektir. Statü kaygısı, bireylerin toplum içindeki sosyal statülerine, örgütsel konumlarına veya diğler insanlar tarafından algılanan saygınlıklarına yönelik duydukları endişeyi ifade eder. Genellikle duygusal tepkilerin bir sonucu şeklinde ortaya çıkan intikam niyeti ise, geçmişte yaşanan olumsuz deneyimlere karşı duyulan zarar verme isteğini ifade etmektedir. Bu durum, farklı çalışanlarda farklı şekillerde kendini gösterebilir. Çünkü bir kişinin düşünme, hissetme ve davranma biçimini şekillendiren kişilik özellikleri, çalışanların statü kaygısı ve intikam niyeti gibi duygusal ve davranışsal tepkilerini de şekillendirebilir ve yönetebilir.

Günümüzde üniversitelerin karmaşık ve sosyal yapısı akademisyenlerde statü kaygısını ve intikam niyetini oluşturabilir. Bu sebeple araştırmada, akademisyenler örneklem grubu olarak seçilmiştir. Veriler anket yöntemiyle elde edilecek ve nicel araştırma yöntemi benimsenecektir. Elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılarak akademisyenlerin statü kaygıları ve intikam niyeti ilişkisinde kişilik özelliklerinin aracılık etkisi ortaya konacaktır. Bu yönüyle araştırmanın, sosyal ilişkilerin ve çalışan davranışlarının psikolojik temellerinin anlaşılmasında önemli bir fayda sağlayarak hem örgütsel davranış literatürünün zenginleşmesine hem de örgüt yöneticilerine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Statü kaygısı, İntikam niyeti, Kişilik özellikleri, Akademisyenler.

The Effect of Emotional Exhaustion on Counterproductive Work Behavior: A Meta-Analytic Review

Duygusal Tükenmenin Üretkenlik Karşısı İş Davranışları Üzerindeki Etkisi: Meta-Analitik Bir İnceleme

Asst.Prof.Dr.Ahmet Hakan ÖZKAN
İstanbul Gedik University
hakan.ozkan@gedik.edu.tr
0000-0003-0348-754X

ABSTRACT

The presence of emotional fatigue has a negative effect on the employees' levels of motivation within the professional setting. The objective of this research is to examine the influence of this particular construct on counterproductive behaviors within the organizational setting. Meta-analysis is employed in this study. The approach in question followed the principles outlined by PRISMA. The decision was made to utilize Comprehensive Meta-Analysis (CMA) software. None of the studies collected exhibited any indication of publication bias. The statistical analysis revealed that the effect size exhibited a significant outcome. Researchers who investigate these components and their interrelationships can effectively utilize this information. The findings derived from this study can also be effectively utilized by corporations and their management. The findings of this investigation might also be overseen by the human resources department and its management.

Keywords: Emotional Exhaustion, Counter Productive Work Behavior, Employee Motivation, Meta-Analysis.

ÖZET

Duygusal yorgunluğun varlığı, çalışanların profesyonel ortamdaki motivasyon düzeyleri üzerinde olumsuz bir etkiye sahiptir. Bu araştırmanın amacı, bu özel yapının örgütsel ortamdaki üretkenlik karşıtı davranışlar üzerindeki etkisini incelemektir. Bu çalışmada meta-analiz kullanılmıştır. Söz konusu yaklaşım PRISMA tarafından özetlenen ilkeleri takip etmiştir. Kapsamlı Meta-Analiz (CMA) yazılımının kullanılmasına karar verilmiştir. Toplanan çalışmaların hiçbirinde yayın yanlılığı belirtisi görülmemiştir. İstatistiksel analiz, etki büyüklüğünün anlamlı bir sonuç sergilediğini ortaya koymuştur. Bu bileşenleri ve aralarındaki ilişkileri inceleyen araştırmacılar bu bilgileri etkin bir şekilde kullanabilir. Bu çalışmadan elde edilen bulgular, şirketler ve yönetimleri tarafından da etkin bir şekilde kullanılabilir. Bu araştırmanın bulguları, insan kaynakları departmanı ve yöneticileri tarafından kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Tükenme, Üretkenlik Karşısı İş Davranışı, Çalışan Motivasyonu, Meta-Analiz.

The Effects of Intellectual Capital and Red and Blue Ocean Strategies on Academic Performance Measures

Entelektüel Sermaye ile Kızıl ve Mavi Okyanus Stratejilerinin Akademik Performans Ölçütleri Üzerindeki Etkisi

Dr. Selma KOCA

Ministry of Youth and Sports

selmakoca75@hotmail.com

Orcid: 0000-0001-9031-6268

ABSTRACT

The aim of this article is to examine the effects of intellectual capital (IC), red ocean strategy (ROS) and blue ocean strategy (BOS) on the academic performance levels of academics in universities by using structural equation modeling. For this purpose, surveys were sent via Google Drive to the e-mail addresses of academics working at universities in the higher education sector in Turkey. The number of samples was determined as 497 people by simple random method from 76,616 academicians who constitute the population of the research. In this study, statistical data analysis applications were performed with IBM SPSS V22 and the Lavaan package included in R Project software. Using the structural equation modeling (SEM) technique, the effects of IC and ROS and BOS latent variables on faculty members' citation numbers, H indexes, G indexes, i10 indexes, number of publications and number of projects were investigated. As a result of the research findings; It was observed that ROS, BOS and IC factors had a statistically significant effect on the number of citations ($p<0.05$). A statistically significant effect of ROS and BOS factors on G index was also detected ($p<0.05$). However, it was observed that IC and ROS-BOS factors did not have a significant effect on the number of projects, H index and i 10 index ($p>0.05$). According to the path coefficients, as the ROS-BOS level increases, a decrease is observed in the number of citations and G index. However, it is seen that as the IC level increases, the number of citations also increases. Accordingly, the increase in faculty members' IC levels and the decrease in the red-blue ocean level provide a positive academic impact. As a result, the structural equation model created to investigate the effects of IC and ROS-BOS factors on academic performance has been found to be highly valid. Thus, the effects and dynamism of IC, as well as the regulatory strategies of ROS and BOS, may enable a better understanding and regulation of IC practices in universities.

Keywords: Intellectual capital, red ocean strategy, blue ocean strategy, academic performance, structural equation modeling, number of citations, H index, G index, i10 index, number of publications, number of projects.

ÖZET

Bu makalenin amacı, entelektüel sermaye (ES) ile kızıl okyanus stratejisi (KOS) ve mavi okyanus stratejisinin (MOS) üniversitelerdeki akademisyenlerin, akademik performans düzeyleri üzerindeki etkilerini yapısal eşitlik modellemesiyle ele alarak incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye’de yükseköğretim sektöründeki üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin e-mail adreslerine Google Drive üzerinden anketler gönderilmiştir. Araştırmanın evrenini oluşturan 76.616 akademisyenden örneklem sayısı basit tesadüfi yöntemle 497 kişi olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada istatistiksel veri analizi uygulamaları IBM SPSS V22 ve R Project yazılımında bulunan Lavaan paketi ile gerçekleştirilmiştir. Yapısal eşitlik modellemesi (YEM) tekniği kullanılarak ES

ile KOS ve MOS gizil değişkenlerinin öğretim üyelerinin atıf sayıları, H indeksleri, G indeksleri, i10 indeksleri, yayın sayıları ve proje sayıları üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Araştırma bulguları sonucunda; KOS, MOS ve ES faktörünün atıf sayısı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi bulunduğu görüldü ($p<0.05$). KOS ve MOS faktörünün G indeksi üzerinde de istatistiksel olarak anlamlı etkisi tespit edildi ($p<0.05$). Ancak, ES ve KOS-MOS faktörünün proje sayısı, H indeksi ve i 10 indeksi üzerinde anlamlı etkisi olmadığı görüldü ($p>0.05$). Yol katsayılarına göre, KOS-MOS düzeyi arttıkça atıf sayısı ve G indeksinde düşüş gözlenmektedir. Ancak ES düzeyi arttıkça atıf sayısının da arttığı görülmektedir. Buna göre öğretim üyelerinin ES düzeylerinin artması ve kıvılcık mavi okyanus düzeyinin de düşmesi, akademik açıdan olumlu bir etki sağlamaktadır. Sonuç olarak, ES ve KOS-MOS faktörlerinin akademik performans üzerindeki etkilerini araştırmaya yönelik oluşturulan yapısal eşitlik modeli son derece geçerliği olduğu tespit edilmiştir. Böylece, ES'nin etkileri ve dinamizmi ile aynı zamanda KOS ve MOS 'un düzenleyici stratejileri ile üniversitelerdeki ES uygulamalarının daha iyi anlaşılmasına ve düzenlenmesine imkan sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel sermaye, kıvılcık mavi okyanus stratejisi, mavi okyanus stratejisi, akademik performans, yapısal eşitlik modellemesi, atıf sayısı, H indeks, G indeks, i10 indeks, yayın sayısı, proje sayısı.

The Impact of Knowledge Management and Organizational Innovation on
Intellectual Capital and Red Ocean Strategy in Higher Education Institutions

**Yükseköğretim Kurumlarında Bilgi Yönetimi ve Örgütsel Yeniliğin
Entelektüel Sermaye ve Kızıl Okyanus Stratejisi Üzerindeki Etkisi**

Dr. Selma KOCA

Ministry of Youth and Sports
selmakoca75@hotmail.com0

Orcid: 0000-0001-9031-6268

ABSTRACT

It is aimed to investigate the mediating effect of knowledge management (KM) and organizational innovation (OI), which are the basis of global productivity in terms of sustainability and efficiency in higher education institutions (HEI), between intellectual capital (IC) and red ocean strategy (ROS) and the relationships between these variables. For this purpose, online surveys were sent to the e-mails of academics working as faculty members in Turkey. The number of samples was determined as 497 people by simple random method from 76,616 academicians who constitute the population of the research. The research was conducted with the data obtained from this sample group. In order to achieve the objectives of the study in the most accurate way, it was decided to use surveys that had been previously developed by scientists and whose validity and reliability studies had been conducted. Statistical data analyzes of this study were carried out with IBM SPSS V22 and R Project software. Findings of the research; A statistically significant relationship was found between the correlation coefficients of IC, ROS, OI and KM factors ($p<0.05$). As a result of structural equation modeling (SEM), it has been determined that KM and OI have a partial mediating role in the relationship between IC and the ROS. It is thought that this study will provide a new perspective to the existing literature by providing outputs that will affect the higher education sector, which is in intense competitive conditions.

Keywords: Intellectual Capital, Red Ocean Strategy, Knowledge Management, Organizational Innovation, Structural Equation Modeling, Higher Education.

ÖZET

Yüksek öğrenim kurumlarında (YÖK), sürdürülebilirlik ve verimlilik açısından global anlamda üretkenliğin temelinde bulunan bilgi yönetimi (BY) ve örgütsel yeniliğin (ÖY), entelektüel sermaye (ES) ile kızıl okyanus stratejisi (KOS) arasındaki aracılık etkisi ve bu değişkenler arasındaki ilişkilerin araştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Türkiye’de öğretim üyesi kadrosunda görev yapan akademisyenlerin e- maillerine online anketler gönderilmiştir. Araştırmanın evrenini oluşturan 76.616 akademisyenden basit rastgele yöntemle örneklem sayısı 497 kişi olarak belirlenmiştir. Bu örneklem gurubundan elde edilen verilerle araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amaçlarına en doğru şekilde ulaşabilmek amacıyla bilim adamları tarafından daha önce geliştirilmiş, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmış anketlerinin kullanılması karar verilmiştir. Bu çalışmada istatistiksel veri analizi uygulamaları IBM SPSS V22 ve R Project yazılımları ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bulguları, ES, KOS, ÖY ve BY faktörlerinin korelasyon katsayıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Yapısal eşitlik

modellemesi (YEM) sonucu ES ile KOS arasındaki ilişkide BY ve ÖY'in kısmi aracılık rolüne sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma yoğun rekabet koşulları içerisinde yer alan yükseköğretim sektörünü etkileyecek çıktıların yürütülmesini sağlayarak, mevcut literatüre yeni bir bakış açısı kazandırması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel Sermaye, Kızıl Okyanus Stratejisi, Bilgi Yönetimi, Örgütsel Yenilik, Yapısal Eşitlik Modellemesi, Yükseköğretim.

**9th International EMI Entrepreneurship & Social Sciences Congress,
7-10 November 2023, Tashkent/Uzbekistan**

Digital Management Approach: Future Projection

Prof. Dr. Abdullah Karaman
Selcuk University
akaraman@selcuk.edu.tr
0000-0001-7934-0451

Asst. Prof. Necdet Sezal
Mersin University
necdetsezal@hotmail.com
0000-0001-6046-9597

ABSTRACT

The idea of management and organization has passed through various stages and reached today. Classical, neo-classical, modern and post-modern stages were passed, respectively. In particular, the last quarter century has witnessed many post-modern developments. These were evaluated as new or current developments. In other words, these issues, many of which are evaluated in the context of recent developments and constitute the agenda in management, have formed post-modern management theories. These include “management by objectives, conflict and creativity management, stress management, crisis management, change management, organizational development, career management, team management, total quality management, reengineering, learning organizations, benchmarking, lean organization, knowledge management, network organizations, virtual organizations, agglomeration organization, adhocratic organization, forming strategic alliances” are in question.

Today, technological developments have increased at a dizzying pace. Smart factories are in operation. Unmanned technologies are on the agenda. Competition requires digitalization on a global scale. Digital targets have been set for individuals, societies and organizations. This understanding is primarily related to virtual organizations. In general, it also interacts with network organizations. Virtual organizations are constantly changing in order to adapt to changing new conditions. It is imperative that employees in virtual businesses adapt to rapid change. There is a need for highly skilled, reliable, well-educated employees who can use information technology in the most effective way in the virtual business. Employees will come together around a certain project thanks to their talents, and when the project is completed, they will start another new project and join a new business in another virtual organization. Network organizations, on the other hand, involve outsourcing, joint ventures, etc. They are organizational structures that cannot be considered apart from practices and emerge as a result of them. Under the conditions of globalization and intense competition, businesses have increasingly begun to focus on such practices in order to adapt to the environment, reduce costs and increase quality, getting rid of all excess cost elements and becoming lean.

In this study, first of all, post-modern management is included. This scope is described in virtual and network organizations. Then, the understanding of digital management was clarified. Finally, the future projection of digital management is discussed.

Keywords: Virtual Organizations, Understanding of Digital Management, Future of Digital Management.

The Effect of Airport Private Security Officers' Perceptions of Organizational Support and Work Engagement on Job Crafting: The Moderating Role of Social Courage

Havalimanı Özel Güvenlik Görevlilerinin Örgütsel Destek Algıları ve İşe Adanmışlıklarının İş Becerikliliğine Etkisi: Sosyal Cesaretin Düzenleyici Rolü

Prof.Dr. İbrahim Sani MERT⁵

Antalya Bilim University

ibrahim.mert@antalya.edu.tr

Orcid: 0000-0002-2850-1865

Assoc.Prof. Dr.Cenk TUFAN

Akdeniz University

cenktufan@akdeniz.edu.tr

Orcid: 0000-0002-2809-3996

Assoc.Prof.Dr. Özlem Yaşar UĞURLU

GaziantepUniversity

yasar@gantep.edu.tr

Orcid: 0000-0001-5165-5603

ABSTRACT

Air transportation is a preferred choice for activists who want to effectively announce their messages in terrorist incidents at the individual or organizational level. In modern societies where different methods of terrorism are used, airport security personnel play a significant role in detecting threats that passengers and their accompanying belongings may pose. For this reason, it becomes essential to understand factors such as organizational support perception and work engagement that may impact the emotional motivation of airport security personnel and their working conditions and to investigate their effects on job crafting. According to the job demands-resources model, job crafting is “the changes that employees can make to align job demands-resources with their personal preferences and abilities.” The study aims to investigate whether work engagement has a mediating effect on the relationship between airport security personnel's organizational support perceptions and job crafting. It also examines whether social courage increases the relationship between work engagement and job crafting. Using a convenience sampling method, data was collected from 388 private security guards working at an international airport in Turkey through human resources managers. Relationships between variables were examined by applying correlation and regression analyses. According to the results, employees' organizational support perceptions and work engagement are positively and significantly related to their job crafting. On the other hand, work engagement has a partial mediating role in the relationship between organizational support perception and job crafting. Additionally, workplace social courage was found to have a moderating role in the relationship between work engagement and job crafting. This finding can be interpreted as the work engagement of employees with high courage also increases their job crafting.

Keywords: Organizational support, work engagement, job crafting, social courage

⁵ Corresponding author

Özet

Hava taşımacılığının bireysel ya da örgütsel düzeyde yaşanan terör olaylarında, mesajlarını etkili biçimde duyurmak isteyen eylemciler için bir tercih sebebi olduğu bilinmektedir. Farklı terör yöntemlerinin kullanıldığı modern toplumlarda, yolcu ve beraberindeki eşyanın yaratabileceği tehditlerin tespitinde havalimanı güvenlik personeli büyük bir rol oynamaktadır. Bu sebeple, havalimanı güvenlik personelinin duygusal motivasyonları ile çalışma koşulları üzerinde etkili olabilecek örgütsel destek algısı, işe adanmışlık gibi faktörleri anlamak ve bunların iş becerikliliği üzerindeki etkilerini araştırmak önem kazanmaktadır. İş talepleri ve kaynakları modeline göre iş becerikliliği “çalışanların iş talepleri ve iş kaynaklarını, kişisel tercih ve yetenekleri ile uyumlu hale getirmek için yapabileceği değişikliklerdir. Çalışmanın amacı, havalimanı güvenlik personelinin örgütsel destek algıları ile iş becerikliliği arasındaki ilişkide işe adanmışlığın aracılık etkisi olup olmadığını araştırmak; ayrıca sosyal cesaretin işe adanmışlık ile iş becerikliliği arasındaki ilişkiyi artırıp artırmadığını incelemektir. Bu sebeple Türkiye’de uluslararası bir havalimanında görevli 388 özel güvenlik görevlisinden, kolayda örneklem yöntemiyle, insan kaynakları yöneticileri aracılığıyla veri toplanmıştır. Korelasyon ve regresyon analizleri uygulanarak değişkenler arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, örgütsel destek algısı ve işe adanmışlık iş becerikliliği ile pozitif yönlü ve anlamlı biçimde ilişkilidir. İşe adanmışlığın ise örgütsel destek algısı ve iş becerikliliği arasındaki ilişkide kısmi aracılık rolü bulunmaktadır. Ayrıca, işyerinde sosyal cesaretin işe adanmışlık ve iş becerikliliği arasındaki ilişkide düzenleyici role sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgu, cesareti yüksek çalışanların işe adanmışlıklarının iş becerikliliğini de artırdığı olarak yorumlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel destek, işe adanmışlık, iş becerikliliği, sosyal cesaret.

The Effect of Sand and Gravel Quarries on Channel Deformation (In The Example of the Gudyalchay River)

Yahyayev Vasif Farahman, PhD student
"Sukanal" Scientific-Research and Project Institute
vasif.yahyayev@azersu.az
0000-0003-2740-7938

ABSTRACT

The main purpose of this article is to study the deformations caused in the channel as a result of removing sand and gravel from the river bed. Removal of sand and gravel from river channels does not only cause deformation of the channel, but also has a serious impact on the infrastructure. In the article, the influence of the excavation works on the hydro technical facilities on the river channel was studied. In recent decades, intensive extraction of sand and gravel from the channel of the Gudyalchay River has caused erosion of the channel and disturbance of the soil structure. Satellite images, scour depth, channel stability and many formulas were used to study these effects. Anthropogenic factors that can affect channel deformations were analyzed.

During the conducted field-research works, it became clear that excavations carried out in different areas of the river create various hydraulic jumps along the river bed, which accelerates the washing ability of the channel. Excavations carried out in the river bed result in the deepening of the channel and the transformation of potential flow energy into kinetic energy in the longitudinal equilibrium profile of the river. Dam construction and flow regulation in the river, increases the flushing capacity of the channel downstream. As a result, the deep depressions formed in the course of the river reduced the safety of drainage and culverts, caused the top of these devices to be washed away, and at the same time, the posts of bridges and dikes located on the river were also washed away. Sewage flushing affects the seepage of turbid water into the drainage pipes, which clogs the pipes and reduces their service life.

The methods of evaluating the nature of soil particles transport in the channel and intra-channel deformations were analyzed.

Key words: River bed deformation, Gudyalchay river, morphometric parameters, orthophoto, satellite images, analyzed.

A Study On The Views Of Tourism Guidance Students On Perceptions Of Distance Education

Assoc. Prof. Dr. Kürşad SAYIN
Selcuk University
kursadsyn@selcuk.edu.tr
0000-0003-0988-5186

Research Assistant Yiğit BURAK
Selcuk University
yiğit.burak@selcuk.edu.tr
0000-0002-7454-7952

ABSTRACT

Education and training is a continuous issue that is on the agenda of people of almost all ages and professions around the world. Situations such as epidemics and natural disasters negatively affect educational activities in universities, as in many sectors. One of the methods applied to eliminate such negative situations is to change the way the education is given. Today, many educational institutions use distance education and training as an option in situations such as earthquakes and natural disasters. Information and communication technologies make it possible for distance education models to become widespread.

One of the most important consequences of the earthquake disaster that took place in 11 provinces on February 6, 2023 in Turkey is the interruption of face-to-face education in universities and the transition to distance education-teaching. The purpose of this research is to determine the views of tourism guidance students who receive tourism education in formal education institutions on distance education/teaching. The sample of the research consists of undergraduate students who continue distance education in the 2022-2023 Academic Year Spring Semester in the Department of Tourism Guidance at Beyşehir Ali Akkanat Tourism Faculty. In the study, first of all, a literature review was made, and then a questionnaire form was created. Students were contacted face to face or online and asked to answer the surveys. The data obtained were evaluated with the help of statistical package program and interpreted with the help of tables. It has been concluded that the students have a perception that “*face-to-face education activities*” are more efficient than “*distance education teaching activities*”.

Keywords: Earthquake, Distance Education, Guide, University students.

From The Perspective of Travel Agencies Managers; Interns

Assoc.Prof.Dr. Kürşad SAYIN

Selcuk University

kursadsyn@selcuk.edu.tr

0000-0003-0988-5186

Doğan YILMAZ

Selcuk University

doganfc@gmail.com

ABSTRACT

Internships are activities in which students reinforce their knowledge and experience gained in accordance with the requirements of the program they are studying. With internship applications, it is aimed that students consolidate their theoretical knowledge gained during school with a supervised work experience. Today, as in all sectors, there is an intense competition environment in the tourism sector. Well-trained and experienced employees are important actors of the competition. It is extremely important to employ employees with sufficient professional knowledge and experience in terms of ensuring success and sustainability in travel agencies within the service sector. Internship practices in vocational schools providing tourism education in Turkey are considered as an important part of education and internship is made compulsory.

The aim of this research is to find out what the expectations of the managers of travel agencies from the staff working as trainees are and whether the expectations are met or not. For this purpose, a qualitative research method was determined and an interview form consisting of 12 questions and semi-structured interview questions was prepared. The questions were asked to the managers of the A group travel agencies in Konya, which was the capital of the Seljuk State, has many tourist attractions such as Mevlana and Çatalhöyük, and has travel agency departments in its universities. According to the results of the research, managers expect traits such as being willing, listening to the word, being compatible with teamwork and smiling. At the same time, it has been concluded that the managers of travel agencies expect the institutions from which they provide trainee students to provide more applied information in addition to the theoretical information to the students.

Keywords: Education, internship, internship applications, travel agencies.

The Ascending Trajectory of India's Solar Water Heater Market

Jyoti MESHRAM

Team University, Uzbekistan
jyoti.meshram@teamuni.uz,
0009-0003-3756-0802

Anurag SHARMA

Management Development Institute of Singapore in Tashkent
asharma@mdis.uz,
0009-0001-4054-2678

ABSTRACT

India's solar water heater (SWH) market is rapidly expanding, projected to reach \$180 million by 2023. This growth is propelled by heightened consumer awareness of SWH's cost-effectiveness and eco-friendliness, benefiting both residential and industrial sectors. Government-driven solar initiatives, technological advancements, and urbanization further fuel this momentum.

The SWH market in India is primarily unorganized, with local manufacturers dominating due to the allure of low-cost Chinese imports. These local suppliers cater to price-sensitive consumers by offering basic SWH models at nearly half the price of branded alternatives. Key players like Vikram, Emmvee, Tata BP, Anu Solar, and V-Guard, although commanding a smaller market share, are progressively establishing their presence in the industry.

Electric water heaters have historically held sway due to affordability, but SWH systems are gaining ground, thanks to their environmental merits. India's SWH industry consists of organized and unorganized segments, both actively enhancing their offerings to seize the market's considerable growth potential. The organized sector contends with high ownership costs, while the unorganized sector's lower-quality products translate to elevated maintenance expenses.

Over 80% of SWH installations occur in the residential sector, with growing acceptance in commercial and business establishments. Despite market fluctuations, the SWH sector displays resilience, bolstered by mounting hot water demand, supply chain enhancements, and rising incomes. The SWH market is poised to infiltrate more Indian households, notably propelled by new home construction, the advent of evacuated tube collectors (ETC), and improved supply chains. Factors such as electricity availability and house type influence SWH adoption, especially in regions with temperate climates. The residential sector's growth stems from surging hot water needs, rising incomes, and supply chain upgrades.

In sum, India's SWH market is on a robust growth trajectory, powered by factors like government incentives, heightened awareness, and an expanding middle class with increased disposable incomes. The sector anticipates sustained expansion, offering substantial prospects for both established entities and newcomers.

Keywords: SWH market, India, Solar water heater, Renewable energy, Residential sector, Government policies.

Reception of Negative Content in Digital Games: GTA 5 Example

Dijital Oyunlardaki Olumsuz İçeriklerin Alınlanması: GTA 5 Örneği

Prof.Dr.Selami ÖZSOY
Bolu Abant İzzet Baysal University
selamio@gmail.com

ABSTRACT

One of the most played computer games today is the GTA series. GTA 5, released in 2013, has sold more than 90 million units. In the first part of this study, the GTA 5 game was experienced by the researchers and the violent and negative elements in the content were determined. It is designed to include the entire main story of the game and to be played by the student without any side missions and by downloading it from the extra package. The developments in the introductory part of the game can be summarized as follows: The game is broken, the bank card is started and a security guard is killed by the player, and the next part does not proceed. There are also production-related scenes in the play. In the first chapters and later stages of the game, it is seen that slang, insults and swear words are widely used with subtitles. During the continuation of the game, pornographic content can be accessed with the paid package. In the second part of the study, a semi-interview was recorded with 5 university students at Bolu Abant İzzet Baysal University who played GTA 5 games, and the focus group was recorded and the contents in the games were published on how they were received. It was emphasized that the participants, according to their own experiences, were affected by the negative content of children playing computer games. "Can you play GTA 5 with your brother?" They all give their "No" approval to their purchases. As a result, it is included in the content of GTA 5 that almost no society will be accepted. These contents can be grouped as violence, pornography, profanity, racism and immorality. This type of games can also be easily accessed by children under the age of 18. In exchange for the normalization of such games that involve negativity and are at stake. Non-adult access to games such as the GTA series should be limited.

Keywords: Computer games, GTA 5, violence.

ÖZET

Günümüzde en fazla oynanan bilgisayar oyunlarından biri GTA serisidir. 2013 yılında piyasaya sürülen GTA 5, 90 milyondan fazla satmıştır. Bu çalışmanın ilk bölümünde GTA 5 oyunu, araştırmacı tarafından deneyimlenerek, içeriğindeki şiddet ve olumsuzluk içeren unsurlar belirlenmiştir. Oyunun ana hikayesinin yarısının dahil edildiği çalışmada, kullanıcının herhangi bir yan görev yapmadan ve ekstra paket yüklemeyen oynadığı kurgulanmıştır. Oyunun giriş bölümündeki gelişmeler şu şekilde özetlenebilir: Oyunun açılışı banka soygunu ile başlamakta ve bir güvenlik görevlisi, oyuncu tarafından öldürülmeden diğer bölüme geçilememektedir. Oyunda uyandırıcı ürettiğiyle ilgili sahneler de bulunmaktadır. Oyunun ilk bölümleri ve ilerleyen aşamalarında alt yazıyla argo, hakaret, küfür gibi sözlerin sıkça kullanıldığı görülmektedir. Oyun devam ederken ücret karşılığı eklenen paketlerle pornografik içeriklere ulaşılabilir. Çalışmanın ikinci bölümünde Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde oynayan ve GTA 5 oyunu oynayan 5 üniversite öğrencisi ile yarı yapılandırılmış görüşme formuyla odak grup görüşmesi

yapılmış ve oyunlardaki içerikleri nasıl alımladıklarıyla ilgili görüşleri alınmıştır. Katılımcılar, kendi deneyimlerine göre bilgisayar oyunu oynayan çocukların, bunların olumsuz içeriklerinden etkilendiğini vurgulamıştır. Kardeşinize GTA 5 oyununu oynatır mısınız?” sorusuna katılımcıların hepsi “Hayır” cevabını vermiştir. Sonuç olarak hiçbir toplumda kabul edilmeyecek davranışların neredeyse tümü, GTA 5’in içeriğinde bulunmaktadır. Bu içerikler şiddet, pornografi, küfür, ırkçılık ve ahlaksızlık olarak gruplandırılabilir. Bu tip oyunlara, 18 yaş altındaki çocuklar tarafından da kolayca ulaşabilmektedir. Olumsuzluk içeren söz ve davranışların bu tür oyunlar aracılığıyla normalleştirilebileceği açıktır. GTA serisi gibi oyunlara erişkin olmayan bireylerin erişiminin sınırlandırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar oyunları, GTA 5, şiddet.

Form of Social Relationships Arised By The Economic Crisis In Turkey Türkiye’de Yaşanan Ekonomik Krizin Ortaya Çıkardığı Sosyal İlişki Biçimleri

Prof.Dr.Bülent KARA

Niğde Ömer Halisdemir University

bkara@ohu.edu.tr

Orcid: 0000-0001-6021-085X

Kübra İNAN

Niğde Ömer Halisdemir University

kbrinann@gmail.com

Orcid: 0000-0003-3652-460X

ABSTRACT

The most fundamental criterion that determines the behavior, thought, action and social relations of individuals in a society is the economic level of that society. In some societies, crises occur due to macro and micro economic reasons, and these crises can create unexpected new roles and relationship types in society. While economic crises affect social behavior and relations less in developed countries, and even have a very limited effect on society in underdeveloped countries, in developing systems such as Turkey, where the economic structure is not established with its main lines and principles, a chaotic situation can occur even with the slightest fluctuation. The structure increases the uncertainty of social relations.

The aim of this study is to reveal the new forms of social relations caused by the economic crisis in Turkey, especially in the last two years, through sociological analysis. In this context, it is aimed that sociological analyzes made will contribute to the literature by creating awareness. It is seen that the crisis has turned into an important relationship, and that people who are worried about the future have revealed new forms of relationships that are different from each other, intertwined, occur in the form of an inexplicable and uncontrollable chain reaction with the normal, which turns into excessive and luxury consumption or hoarding.

Keywords: Turkey, economic crisis, poverty, new forms of social relations.

ÖZET

Toplumda bireylerin davranış, düşünce, eylem ve sosyal ilişkilerini belirleyen en temel kriter o toplumun ekonomik düzeyidir. Bazı toplumlarda makro ve mikro ekonomik sebeplerden kaynaklı krizler yaşanmakta, bu krizler toplumda beklenmedik yeni roller ve ilişki biçimleri meydana getirebilmektedir. Ekonomik krizler gelişmiş ülkelerde toplum davranış ve ilişkilerini daha az etkilerken hatta gelişmemiş ülkelerde bu durum toplumda çok sınırlı bir tesire sahipken, Türkiye gibi gelişmekte olan ve ekonomik yapının ana hatları ve ilkeleriyle yerleşik olmadığı sistemlerde, en küçük bir dalgalanmada dahi kaotik bir hal oluşabilmekte, bu kaotik yapı toplumsal ilişkilerin belirsizliğini artırmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de, özellikle son iki yılda kendini gösteren ekonomik krizin toplumda sebep olduğu yeni sosyal ilişki biçimlerini sosyolojik analizlerle ortaya koymaktır. Bu bağlamda yapılan sosyolojik analizlerin farkındalık yaratarak bu farkındalığın literatüre katkı sağması hedeflenmektedir. Krizin, önemli bir ilişkiye dönüşme biçimi olarak gelecek endişesi yaşayan insanların aşırı ve lüks tüketime ya da stokçuluğa dönüşen birbirinden farklı, iç içe geçmiş, normal ile izah edilemeyen ve kontrol edilemeyen zincirleme reaksiyon şeklinde gerçekleşen yeni ilişki biçimlerini ortaya çıkardığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, ekonomik kriz, yeni sosyal ilişki biçimleri.

The Role of Non-Governmental Organizations in the Development of Foreign
Economic Relations: Foreign Economic Relations Board

**Dış Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesinde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü:
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu**

Selma İPEK

İnönü University

ipekseli44@gmail.com

Orcid: 0000-0002-6763-3000

ABSTRACT

Civil society plays an important role in the implementation of democracy and good governance. Various definitions have been made by various authors to give a broad view of what exactly civil society. However the phenomenon of civil society is generally understood as the institutional structure opposite to the state. In fact, civil society exists through the overlap of various processes in the interaction between people and organizations. Under the umbrella of civil society, there are forms of organization that are handled in connection with civil society such as voluntary associations, new social movements and networks. Non-governmental organizations exist in various fields ranging from politics to trade, from professional organizations to trade union structures. In this study, the contribution of civil society to commercial activities will be discussed. In this context, one of the organizations that can be given as an example of the use of civil society in order to increase the commercial volume and develop foreign economic relations in Turkey is DEİK, the Foreign Economic Relations Board. The organization, which has determined as its vision to direct economic and political developments at the regional and global level with the cooperation of the public, civil society and private sectors was established to monitor Turkey's economic, commercial, industrial and financial relations with foreign countries and international communities and to structure these relations. Within this framework Turkey-Uzbekistan Business Council was established in 1993 under the roof of DEİK Eurasian Business Councils, in order to develop the trade volume and economy of Uzbekistan and Turkey. Today Uzbekistan, has become one of the Eurasian countries in which Turkey invests the most. In this study, information is given about the general structure of DEİK, its activities related to trade relations between Turkey and foreign states and its impact on commercial relations with Uzbekistan in particular. In addition, since there are not many studies on the Foreign Economic Relations Board in the literature, it is aimed to contribute to the field in this sense.

Keywords: Civil Society, Economy, Commercial Relations.

ÖZET

Sivil toplum, demokrasinin ve iyi yönetişimin hayata geçirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Sivil toplumun tam olarak ne olduğuna dair geniş bir görüş vermek için çeşitli yazarlar tarafından çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Bununla birlikte sivil toplum olgusu genel anlamda devletin karşıtı kurumsal yapı olarak anlaşılmaktadır. Esasında sivil toplum, insanlar ve kuruluşlar arasındaki etkileşimde, çeşitli süreçlerin çakışması yoluyla var olur. Sivil toplum çatısı altında gönüllü dernekler, yeni toplumsal hareketler ve ağlar gibi sivil toplumla bağlantılı olarak ele alınan örgütlenme biçimleri bulunmaktadır. Sivil toplum kuruluşları siyasetten ticarete, mesleki

kuruluşlardan sendikal yapılanmalara varan çeşitli alanlarda varlık gösterir. Bu çalışmada sivil toplumun ticari faaliyetlere katkısı ele alınacaktır. Bu bağlamda Türkiye’de ticari hacmi arttırmak ve dış ekonomik ilişkileri geliştirmek amacıyla sivil toplumun kullanılmasına örnek olarak verilebilecek örgütlerden biri DEİK yani Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu’dur. Kamu, sivil toplum ve özel sektör işbirliği ile bölgesel ve küresel düzeyde ekonomik ve siyasi gelişmelere yön vermeyi vizyon olarak belirleyen örgüt, Türkiye'nin yabancı ülkeler ve uluslararası topluluklarla olan ekonomik, ticari, sınai ve mali ilişkilerini izleyerek bu ilişkileri yapılandırmak üzere kurulmuştur. Bu çerçevede Özbekistan ile Türkiye’nin ticari hacmini ve ekonomisini geliştirmek üzere Türkiye Özbekistan İş Konseyi, DEİK Avrasya İş Konseyleri çatısı altında 1993’te kurulmuştur. Günümüzde Özbekistan, Türkiye’nin en çok yatırım yaptığı Avrasya ülkelerinden biri haline gelmiştir. Bu çalışmada DEİK’in genel yapısı, Türkiye ve dış devletler arasındaki ticari ilişkiler ile ilgili etkinlikleri ve özel olarak Özbekistan ile ticari ilişkilere etkisi hakkında bilgiler verilmektedir. Ayrıca literatürde Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu hakkında pek fazla çalışma bulunmadığından alana bu anlamda katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sivil Toplum, Ekonomi, Ticari İlişki.

Evolution of the Brand in the Digital Environment

Markanın Dijital Ortamda Evrimi

Prof.Dr.Emekli K.Albay Korhan Levent ERTÜRK
Okan University

Dr. Sema GÜMÜŞ
Turkish Patent and Trademark Office
gumussema@gmail.com
0000-0002-9759-2027

Kıymetli Korhan Hocamın anısına⁶

ABSTRACT

Today, we are witnessing the digital revolution (Digitalization - Industry 4.0), which offers parameters that can affect all kinds of balances. In this context, systems are being restructured and communication and detection methods are being reconfigured. In this context, new technologies and new ways of perceiving the world have brought about a profound change in economic systems and social structures. Undoubtedly, the brand-oriented marketing sector is among those affected in this process. The digital revolution has been an important point of change for brands.

In this study, digital brand communication practices were examined in the context of digital marketing, depending on the change that is taking place. The research was applied to durable consumer goods, and Vestel and Arçelik, which were among the top ten durable consumer goods in the 2023 report of the international brand valuation agency Brand Finance, "Turkey's 100 Most Valuable Brands", were analyzed.

Keywords: brand, digital brand, digitalization, marketing communication

ÖZET

Günümüzde her türlü dengeleri etkileyebilen parametreler sunan dijital devrime (Dijitalleşme - Endüstri 4.0) tanıklık etmekteyiz. Bu bağlamda sistemler yeniden yapılandırılmakta, iletişim ve algılama metodları yeniden kurgulanmaktadır. Bu kapsamda yeni teknolojiler ve dünyayı yeni algılama biçimleri ekonomik sistemlerde ve sosyal yapılarda derin bir değişimi de beraberinde getirmiştir. Bu süreçte etkilenenler arasında kuşkusuz marka odaklı pazarlama sektörü de yer almaktadır. Dijital devrim markalar için önemli bir değişim noktası olmuştur.

Bu çalışmada yaşanmakta olan değişime bağlı olarak dijital pazarlama bağlamında dijital marka iletişimi uygulamaları incelenmiştir. Araştırma dayanıklı tüketim mallarına uygulanmış olup, uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance 2023 yılı "Türkiye'nin En Değerli 100 Markası" adlı raporunda ilk on sırada yer alan dayanıklı tüketim malları Vestel ve Arçelik analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: marka, dijital marka, dijitalleşme, pazarlama iletişimi.

⁶ 21.02.2023 tarihinde yakalandığı amansız hastalığa yenik düşerek vefat etmiştir.

Linguostylistic peculiarities of newspaper language

Senior teacher, Gulrukh GAFUROVA

Jizzakh State Pedagogical University

gulruh8586@mail.ru

ORCID 0000-0002-2757-1116

ABSTRACT

Speaking about the press, we should hasten to add that they have their peculiarities and characteristics. The most important phenomenon of the newspaper language is its communicative nature. The language of the media should be understandable for the masses. The author of this article explores the place and growing role of newspaper and journalistic texts both in intralinguistic and intercultural communication, and on the other hand, the problem of various compensations as one of the means of pragmatic adaptation of newspaper and journalistic texts is currently an underdeveloped area. Next important peculiarity is the homogeneity of the newspaper language. Generally it is a process of expressing, describing or analyzing different phenomena, where language avoids stylistic extremes, because the communicative role of the language, which is very important in journalism, in this case makes secondary all the ways of all the expressive forms of stylistics. This creates a linguistic layer devoid of stylistic methods where standard expressions play an important role.

Key words: publicist, newspaper, journalistic, pragmatics, pragma, adaptation, compensation, vernacular, dialectisms, parallelism, ellipsis, parcellation, alternation.

Activation of Critical Thinking Skills in Teaching English in Digital Learning Environments

Gulruh Majidova
Jizzakh State Pedagogical University

ABSTRACT

The main task of modern higher education is to reveal the abilities of each student, to educate a personality ready for life in a high-tech, competitive world. Modern society, and hence modern education, needs a free, creative person with certain qualities of thinking. Freedom of thinking implies its critical orientation, focused on creative and constructive activity, therefore, a qualitative characteristic of the thinking of a free person is critical thinking. In the article, in accordance with the goals put forward, the author of the study solved the following tasks: he developed and substantiated a set of initial provisions that form the theoretical and methodological foundations for the development of critical thinking of students in teaching a foreign language in a digital learning environment, revealed the essence and features of the development of critical thinking of students in the process of teaching a foreign language, determined the criteria and levels of development of students' critical thinking.

Key words: digital environment, critical thinking, technology, analyze, synthesize information, systematic approach, communication skills, creative thinking, solve tasks.

Annotatsiya

Zamonaviy oliy ta'limning asosiy vazifasi har bir talabaning qobiliyatini ochib berish, yuqori texnologiyali, raqobatbardosh dunyoda hayotga tayyor shaxsni tarbiyalashdan iborat. Zamonaviy jamiyat, demak, zamonaviy ta'lim muayyan fikrlash fazilatlariga ega erkin, ijodiy shaxsga muhtoj. Fikrlash erkinligi uning ijodiy va konstruktiv faoliyatga yo'naltirilgan tanqidiy yo'nalishini anglatadi, shuning uchun erkin shaxs tafakkurining sifat xususiyati tanqidiy fikrlashdir. Maqolada, ilgari surilgan maqsadlarga muvofiq, tadqiqot muallifi quyidagi vazifalarni hal qildi: u chet tilini o'qitishda talabalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning nazariy va uslubiy asoslarini tashkil etuvchi bir qator dastlabki qoidalarni ishlab chiqdi va asosladi. tilni raqamli o'quv muhitida o'rganish, chet tilini o'qitish jarayonida o'quvchilarning tanqidiy tafakkurini rivojlantirishning mohiyati va xususiyatlarini ochib berdi, o'quvchilarning tanqidiy tafakkurini rivojlantirish mezonlari va darajalarini belgilab berdi.

Kalit so'zlar: raqamli muhit, tanqidiy fikrlash, texnologiya, tahlil qilish, axborotni sintez qilish, tizimli yondashuv, muloqot qilish qobiliyati, ijodiy fikrlash, vazifalarni hal qilish.

Аннотация: Главная задача современного высшего образования выявить способности каждого студента и воспитать человека, способного справиться с жизнью в высокотехнологичном, конкурентном мире. Современное общество, а значит, и современное образование нуждается в свободных и творческих личностях, обладающих особыми качествами мышления. Свобода мышления подразумевает критическую направленность на творческую и конструктивную деятельность, поэтому качественной характеристикой мышления свободной личности является критическое мышление. В данной работе автор рассмотрел следующие вопросы: разработал и продемонстрировал ряд предварительных правил, составляющих теоретико-методологическую основу развития критического мышления учащихся при обучении иностранному языку. Определил характер и особенности

развития критического мышления учащихся при изучении иностранных языков и иностранного языка в цифровой образовательной среде, а также выявил критерии и уровни развития критического мышления учащихся.

Ключевые слова: цифровая среда, критическое мышление, технология, анализ, синтез информации, системный подход, коммуникативные навыки, творческое мышление, решение задач.

Innovation School in Jizzakh

Dildora SAFAROVA

Jizzakh State Pedagogical University

dorasafarova@yahoo.com

ORCID: 0000-0003-3273-7667

Fotima ABDULLAYEVA

Jizzakh State Pedagogical University

abdullayevafotima@gmail.com

ABSTRACT

The private school “Jizzakh International School” in the NTM "Garden of Fairies" has been operating since 2018. The school currently has 450 students and 52 staff. In this school, specializing in English and mathematics, students are taught according to the 5Q system. Based on this system, students' talents develop in accordance with their interests along with the framework of logical thinking. The school's activities cover the period from 8.00 to 17.00, during which students are provided with three hot meals a day. The students' daily routine is organized according to a separate program, and their employment is ensured during the day. During the day, students study in subjects based on the state educational standard, as well as in various additional: creative, sports and subject circles. Natural science circles include subjects such as English, computer science, physics and mathematics, and English language circles are organized in accordance with the Cambridge Education System of England, while computer science lessons provide information about IT technologies and robotics.

Key words: IT Technologies, innovations, computer science, school activities, international experience, logical thinking, interest, IQ.

The Impact of Artificial Intelligence and Big Data On Entrepreneurship: A Bibliometric Analysis

Yapay Zeka ve Büyük Verinin Girişimcilik Üzerindeki Etkisi: Bir Bibliyometrik Analiz

Prof. Dr. Selami ÖZCAN

Yalova University

sozcan@yalova.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0882-427X

Mustafa YILMAZ

Yalova University

mustafa.yilmaz@yalova.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7706-676X

ABSTRACT

The concepts of artificial intelligence and big data have been widely researched in different disciplines due to their increasing impact in recent years. Advances in artificial intelligence and big data have presented entrepreneurs with many opportunities, but also different challenges. These technological developments are changing business models, developing digital-based entrepreneurship and enabling the emergence of different types of entrepreneurship. From this point of view, this study aims to make sense of the impact of artificial intelligence and big data in entrepreneurship and to gain a deep insight into the field by addressing the tendency and fundamental transformations of studies. In line with this purpose, 228 studies in the Web of Science database with artificial intelligence-big data-entrepreneurship terms in the research topic (title, abstract and keywords) constitute the data set of the research. The studies in the data set will be analyzed by bibliometric analysis method and various analysis and visualization techniques will be applied with the VOS Viewer and R Bibliometrix package programs. Various topics such as the most cited studies in the field of artificial intelligence, big data and entrepreneurship, the most cited journals, the distribution of publications by countries, and the number of publications by year will be examined with the help of bibliometric indicators. This study aims to guide study for entrepreneurship academics, educators and practitioners by revealing the changes and developments in the entrepreneurship discipline.

Keywords: Artificial Intelligence, Big Data, Entrepreneurship, Bibliometric Analysis, Web of Science, VOS Viewer, R Bibliometrix

ÖZET

Yapay zekâ ve büyük veri kavramları, son yıllarda artan etkileri dolayısıyla farklı bilim dallarında yaygın olarak araştırılmaktadır. Yapay zekâ ve büyük veri alanındaki ilerlemeler girişimcilere birçok fırsat sunarken diğer yandan farklı zorluklarla karşı karşıya bırakmıştır. Bu teknolojik ilerlemeler iş modellerini değiştirmekte, girişimciliği dijital tabanlı olarak geliştirmekte ve farklı

girişimcilik türlerinin ortaya çıkmasına olanak sağlamaktadır. Bu noktadan hareketle mevcut çalışma girişimcilikte yapay zekâ ve büyük verinin etkisini anlamlandırabilmeyi ve çalışmaların eğilimini ve temel dönüşümlerini ele alarak alana dair derin bir içgörü elde etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Web of Science veri tabanında yer alan ve araştırma konusunda (başlık, özet ve anahtar kelime) büyük veri-yapay zekâ-girişimcilik terimleri bulunan 228 çalışma araştırmanın veri setini oluşturmaktadır. Veri setinde bulunan çalışmalar bibliyometrik analiz yöntemiyle analiz edilecek, VOS Viewer ve R Bibliometrix programları ile çeşitli analizler ve görselleştirme teknikleri uygulanacaktır. Yapay zekâ, büyük veri ve girişimcilik alanında en fazla atıf alan çalışmalar, en fazla atıf alan dergiler, yayınların ülkelere göre dağılımı, yıllara göre yayın sayısı gibi çeşitli başlıklar bibliyometrik göstergeler yardımıyla incelenecektir. Mevcut çalışmanın girişimcilik disiplinindeki değişimleri ve gelişimleri ortaya çıkararak girişimcilik akademisyenleri, eğitimcileri ve uygulayıcıları için yol gösterici bir çalışma olması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Büyük Veri, Girişimcilik, Bibliyometrik Analiz, Web of Science, VOS Viewer, R Bibliometriks

Comparative analysis of the structure and semantics of phraseological units with “eye”, “hand” and “head”

Shoira Turaeva Muxtarovna

Jizzakh State Pedagogical University, **Uzbekistan**

shturaeva.english@gmail.com

shoira.turaeva.86@gmail.com

0000-0002-4132-8163

ABSTRACT

Lexico-semantic field ‘eye’ has not yet been investigated in the comparative aspect of the genetically non-related languages as English and Uzbek. In this article under the term ‘lexico-semantic field ‘eye’ we imply the system of linguistic units united under the invariant arche-sema ‘eye’ with its semantic niche in this field and differing from other components by its morphological and syntactic structures, and meaningfully related to them differently, either by close or distant meaning, mono- and poly-functional, having paradigmatic and syntagmatic relations with each other and functionally active or passive in the field of expressing emotional-expressive coloring.

Keywords: eye, hand, structure, morphology, expression, method.

Structure and Semantics of Syllabic Abbreviations in English, Russian and Uzbek Languages

Avyasova Irina Rafailovna

Jizzakh State Pedagogical University, **Uzbekistan**

avyasova85@inbox.ru

0009-0002-8116-528X

ABSTRACT

This article explores the structure and semantics of syllabic abbreviations in three distinct languages: English, Russian, and Uzbek. It provides an analytical study on the morphological and semantic aspects attached to the use of syllabic abbreviations in these languages. Emphasizing that abbreviations are not merely shortened versions of words, this study underscores their semantic richness and structural complexities. The research investigates their formation, contextual usage, and nuances in meaning. The article also illuminates the sociolinguistic aspects involved in the syllabic abbreviations in these languages - reflecting how they represent cultural evolution, changing communication trends, and sociopolitical histories. The comparative focus reveals striking similarities and differences, adding another dimension to the comparative linguistics study. Overall, this research contributes significantly to the understanding of the complex nexus between language structure, abbreviation usage, and semantic variations across different linguistic contexts.

Key words: abbreviation, structure, semantics, semantic correlations, syllabic abbreviations, derivation, contractions.

Management Models and Public Policy for City Branding In Turkey 2023

Suna ÖZKUL
TEAM University

sunaozkul@gmail.com

ORCID: 0009-0005-7895-1353

ABSTRACT

With the globalization, cities had to compete to attract more tourists, more foreign investment and more talented professionals. Local authorities have begun to see city branding as a tool for having an advantage in this competition. In the World and Turkey, there have been an increase in the brand city discourse after 2010 specifically. Cities have begun to make brand city strategies.

In this study, public policies for city branding in Turkey are discussed chronologically. And it is discussed over Turkey's Tourism Strategy, 2023 which is the first official governmental document about brand cities. TTS, 2023 is discussed in the context of stakeholder partnership which is one of the most crucial factors of city branding practices. As a conclusion; the main problems of city branding practices in Turkey are categorized under three titles; ownership, fragmentation and lack of internal dynamics. It is suggested as the solution for the first and second problems to constitute autonomous organization which is the main stakeholders take part in it. It is suggested to adopt the use of bottom-up approach as the solution for the lack of inner dynamics problem.

Key words: brand cities, place branding, stakeholder partnership, public policies for city branding, management models.

Exploring the Impacts of Expatriation on Changing identities and Shopping behaviors

Dr.Serap EMIK

Higher Colleges of Technology, **United Arab Emirates**
serapemik14@gmail.com, semik@hct.ae.ac

ABSTRACT

With the arrival of globalization, the amount of expatriation is constantly increasing. While adjustment of expatriates to a new environment has gained great attention in literature, few studies are available on expatriate shopping behaviour. Particularly in the United Arab Emirates (UAE), where the expatriate population is much higher than the local population, studies on expatriation remain limited and tend to be descriptive in nature. The study questions include how expatriation influences individual identities and shopping behaviours to change, and why individuals go through changes in their identities and shopping behaviours when moving abroad and living an expatriate life? To answer these questions, this research explores the shopping behaviour of expatriate consumers, influenced by various factors in association with their shift in identity towards a new shopping behaviour.

Findings of this research aim to help businesses further understand possible changes in expatriate shopping behaviour. Based on the type of products, findings of this research can be linked to marketing communications, advertising communications, product development, and relationship management. Overall, ten themes emerged from the gathered data describing expatriates' general shopping habits, specifically from the aspect of their identities after moving abroad. The findings of this research shed light upon the fact that expatriation has a multi-dimensional impact on individuals' shopping behaviour and identity. This research explores and conceptualizes the influences of expatriation in change of individual identity and purchasing behaviour.

Keywords: Expatriates, Shopping behavior, Identity/change, Reflecting Identity/perception through Possessions, Use of Luxury products, Brands & Brand engagement, Hedonistic shopping, Social-media, Socialization, The Need to Fit in and belong.

Knowledge Management Practices in Central Asia: Case of Uzbekistan's Hospitality Organizations

Furkan Arasli

Eastern Mediterranean University

araslif@yahoo.com

Orcid: 0000-0002-2726-9662

Erdogan Ekiz

Central Asian University

erdogan@centralasian.uz

Orcid: 0000-0002-9643-6663

ABSTRACT

Globally, knowledge-based management practices are vital for the competitiveness of organizations. In consideration of Grant's knowledge management model, organizations must facilitate the amalgamation, distribution, reproduction, and upkeep of procedural know-how on a daily basis. For organizations, the means of tapping into their knowledge expertise highly depend on the synergy of knowledge-friendly practices within organizational settings. To authors' knowledge, the explicit and implicit classifications of knowledge is yet to be housed for Uzbekistan's hospitality organizations. Moreover, literature houses limited knowledge management studies except for developed western markets (e.g., USA, UK, and Oceania). Accordingly, this study aims to investigate the knowledge application practices of hospitality workers' (peer-to-peer and bottom to top). Upon the approval of the organizations, questionnaires will be distributed to organizational members of Uzbekistan's hospitality organizations (top management, middle-management, and employees). Thus, this study aims to house theoretical and practical implications on the knowledge application practices (amalgamation, distribution, reproduction, and upkeep of procedural know-how). Theoretically, this study is amongst the first studies to centralize Central Asian hospitality organizations from the lens of knowledge management practices. Practically, understanding the stand of Uzbek hospitality sector with the competitive, innovative, customer and employee centric dependency of knowledge management may provide setting-specific insights for practitioners.

Key words: Knowledge Management, knowledge application, knowledge sharing, knowledge acquisition, service industry, Central Asia.

Innovative Entrepreneurship: Problems and Prospects of Development in Kazakhstan

Assoc. Prof. Dr. Gaukhar Niyetalina

Turan University, Kazakhstan

g.niyetalina@turan-edu.kz, gnyetalina@gmail.com

0000-0002-2004-0603

ABSTRACT

This article describes the development and current state of innovative entrepreneurship in Kazakhstan, in the context of the processes of internationalization and globalization, as well as the prospects for the development of these activities in Kazakhstan. It has been revealed that the Government of Kazakhstan is focused on the development of innovative entrepreneurship in the field of small and medium-sized businesses, since it considers them the main driver of economic growth, a source of budget revenue and providing jobs for the working population of the country. In addition, at the legislative level, there are incentives to attract foreign investment and the influx of capital into SMEs from developed countries, as has been happening for several decades in other countries, such as China, Malaysia, etc. The processes of globalization of the world economy, actively promoted by transnational corporations, had a positive impact on China's economy, transforming it from a backward communist country into one of the world's leading economic powers.

The economy cannot function without a high-quality technology production sector. In order to perform it efficiently, it is necessary to establish a connection between science and business. The first step towards establishing communication between them is supporting innovative entrepreneurship, which becomes the highest level of commercialization of high-tech technologies with high value added.

Key words: innovation, entrepreneurship, commercialization, small and medium-sized businesses, globalization.

Research on entrepreneurial intentions and activity of Kazakhstani students

Prof.Dr.Saltanat Tamenova
Turan University, Kazakhstan
s.tamenova@turan-edu.kz
Orcid: 0000-0002-2656-6040

ABSTRACT

Today, the global research of entrepreneurship development is studying the formation of entrepreneurial intentions and entrepreneurial activity in general, as well as youth entrepreneurship. Since 2016, the University of Turan has been the national coordinator of the global student entrepreneurship research project - GUESSS (Global University Entrepreneurial Spirit Students' Survey) www.guesssurvey.org. This article presents the results of a study based on a survey of Kazakhstani students as part of a global survey of student entrepreneurial spirit.

The research methodology was developed by scientists from Swiss universities, the University of St. Gallen and the University of Bern. Students from different regions of Kazakhstan took part in three waves of the GUESSS survey (2016, 2018, 2021). Based on the metadata of these surveys, student career preferences, driving forces and characteristics of student's entrepreneurship at the global and national level were determined.

The results of the study show trends in the development of entrepreneurial intentions and activity of Kazakhstani students, as well as find out how the university environment and program learning influence the development of business skills of students. The influence of such personal factors as self-efficacy and locus of control on the formation of entrepreneurial intentions of students was studied, alongside the university context and program learning. The results also indicate an interdependence between these factors, which further influences entrepreneurial intentions and attitudes of students.

Key words: Students' Entrepreneurship, Entrepreneurial Intentions, Entrepreneurial Activity, University Environment.

The AIoT Renaissance: Business Strategies for a Post-Pandemic World

Assoc. Prof. Dr. A.Mohammed ABUBAKAR

Antalya Bilim Universitesi, Türkiye.

mohammed.abubakar@antalya.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1163-0185

Assoc. Prof. Dr. Abdallah Alsaad

University of Hafr Al-Batin, Saudi Arabia

aasaad@uhb.edu.sa

ORCID: 0000-0003-1286-6170

Prof. Dr. İbrahim Sani MERT

Antalya Bilim Universitesi, Türkiye.

ibrahim.mert@antalya.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2850-1865

ABSTRACT

Breakthroughs witnessed during the 4th industrial revolution are characterized by the emergence of smart, intelligent, and autonomous systems driven by the integration of machine learning, the Internet of Things (IoT), and artificial intelligence (AI). The rationality of AI has been a subject of debate, particularly regarding its ability to adapt and learn in response to new environmental variations. The COVID-19 outbreak exposed several limitations in AI technologies. This paper aims to shed light on the intricate relationship between AI and IoT, highlighting how they intertwine to operationalize artificial intelligence of things (AIoT) in the business realm. Specifically, it explores the use of updated data acquired through IoT devices to enhance the reliability and accuracy of predictions and recommendations generated by AI and machine learning systems. To achieve this, the paper conducts a systematic review of commentaries and research work to provide a comprehensive understanding of AIoT. From a policy standpoint, this paper underscores the potential for the amalgamation of AI and IoT to act as a catalyst for business sustainability in the post-COVID-19 era and future pandemics. It is worth noting that several AI systems struggled to adapt to sudden changes in consumption patterns and preferences, resulting in inaccurate predictions and recommendations during the COVID-19 pandemic. This paper stands as one of the pioneering efforts to unveil the possibilities of AIoT amidst the COVID-19 pandemic, shedding light on both the opportunities and challenges for AIoT during and after this era. The conclusion offers practical recommendations for businesses and policymakers.

Keywords: Internet of things, Artificial intelligence, Post Covid-19, Digital transformation.

Women Empowerment in Globally Developing Uzbekistan

Dilbar Tursinbaeva

Berdakh Karakalpak State University
alfyasadullaeva@gmail.com

Alfiya Sadullaeva

Berdakh Karakalpak State University
sadullayeva_a@karsu.uz
0000-0002-6342-6047

ABSTRACT

This article shows the importance of empowering women and their achievements through the process of globalization. Every developed country was once developing one, every history was once reality, every professional of their work was first of all someone's former student. In the history of every person, country and the whole world, every detail has a special meaning. But the importance of learning, education and most importantly the importance of women in education and culture has been and will be one of the most necessary factors in all aspects of world development. Among many famous personalities around the world, there are also women who worked and wanted to show their talent and did a very good job. Women embodied all the beauty, strength, femininity and hope with which they raise their children – the future.

Since ancient times, since the development of culture, history and literature, women gradually began to show their talents and what they are capable of, which in turn attracted the attention of the whole world. In the literature of every country there are such women writers as J.K. Rowling, Jane Austen, Virginia Woolf, Anna Akhmatova, Zulfiya, and many other women who made a great contribution to literature. This article is about the contribution of women to the process of globalization and their support in our country.

Key words: Heroine Tumaris, poetess Zulfiya, Iroda Tulyaganova, today's new opportunities for women.

Development of Family Entrepreneurship in The Service Sector

Prof.Dr. Shadieva Gulnora Mardievna

Samarkand Institute of Economics and Service, **Uzbekistan**
gulnora.shodiyeva@mail.ru
0000-0001-7078-8815

Kuvandikov Shukhrat Oblokulovich

Samarkand Institute of Economics and Service, **Uzbekistan**
kuvandikovsuhtrat78@gmail.com
0000-0003-0909-4026
Tel: +998979293818

ABSTRACT

The article provides a scientific and practical recommendation to assess the development trends of the service sector and reveal the role of family entrepreneurship in these processes, to identify existing problems based on the analysis of the effectiveness of the support system for family business entities, and to create a methodological basis for improving the local self-employment mechanism of the population. and the development of proposals is set as a goal

In this, the effectiveness of the state financial support resources allocated under the "Every family is an entrepreneur" program in the regions of the Republic of Uzbekistan was evaluated and the description of the regions according to the "family entrepreneurship development" index was developed.

Also, based on the connection of family entrepreneurship with the development of the service sector and regions, proposals were made for strengthening legal guarantees and promising directions for increasing the efficiency of family entrepreneurship. Summarized conclusions based on the suggestions and recommendations presented in the article are aimed at self-employment, poverty reduction and family welfare improvement based on the development of family entrepreneurship.

Keywords: service, service sector, service activities, family business, family business in the service sector.

Foreign Experience in Training Future English Language Teachers at Higher Educational Institutions

Ulugbek JABBAROV

Tashkent State Pedagogical University
jabborovulugbek1985@gmail.com

Assoc.Prof.Dr.Anora JABBAROVA

Jizzakh State Pedagogical University
jabbarova.anora86@gmail.com

ABSTRACT

Advanced pedagogical experience related to scientific recommendations gives a high pedagogical effect, arouses great interest in the public, and has a positive effect on public practice. For example, in the 80s of the 20th century, many teachers thoroughly studied problem-based education, creatively connected it with their own pedagogical experience, and enjoyed the advanced experience. Later, they successfully developed students' cognitive activity and independence, and passed on their experience to others through lectures and open classes. The basis of pedagogical experience is its novelty. News varies in importance and scope. In this sense, we can talk about different types of pedagogical experience. It is important that both the teacher and students feel the novelty. Advanced experience is not limited to privacy, but instead seeks and finds a new solution to this or that problem.

Key words: best practice, foreign experience, terms, pedagogical experience, pedagogic laws, principles, pedagogical methods, pedagogical parameters.

The Gothic Novel in English Literature

Asst.Prof.Dr. Umida Fayzullayeva
Jizzakh State Pedagogical University
umafayz84@mail.ru

ABSTRACT

This article is dedicated to the certain transformation traditional literary forms, which occurs in the form of stylizations, parodies and citations. The word “tradition” itself, had two meanings — transmission and tradition, and was understood, on the one hand, as assimilation and variability of accumulated experience. On the other hand, the second meaning was about the creative synthesis of accumulated and preserved artistic values with newly created ones that determine progress in art. For English literature, turning to tradition is something more, than just a tribute to the cultural experience of his past. “The use of “old forms” in a new way is one of the conditions for the existence of mature literature. But in English post-war literature, this phenomenon, which is developing incrementally, has acquired the character of a principle. Literature has gradually turned into a special continent, fed by its sources no less than reality.

Keywords: Ghotic, literature, tradition, mystic, transmission, style, novel, hero, elements of fiction.

Enhancing Critical Thinking Skills in Cambridge Curriculum: A Case Study from Presidential School in Jizzakh

Yakhshibaeva Nargiza Abduvahob qizi
Jizzakh Presidential school , **Uzbekistan**
nargizayaxshibayeva44@gmail.com
0009-0005-6957-2474

Xaydarova Dilorom Akramovna
Jizzakh Presidential school, **Uzbekistan**
diloromxaydarova87@gmail.com
0000-0001-7930-5779

ABSTRACT

The Cambridge curriculum is recognized worldwide for its rigorous academic standards and holistic approach to education. In today's knowledge-driven world, the development of critical thinking skills is paramount.

This article explores the journey of enhancing critical thinking skills within the framework of the Cambridge curriculum at Presidential School in Jizzakh, Uzbekistan. By employing innovative teaching strategies that focus on fostering the 4C's (Critical thinking, Creative thinking, Communicating, and Collaborating), the school has witnessed a remarkable transformation in students' abilities to think critically, communicate effectively, and unleash their creative potential. The case study highlights the methodologies, results, and the profound impact on students' integrated skills.

Keywords: Critical Thinking, Creative Thinking, Communicating, Collaborating, 21st Century Learning Skills, Case Study, Cambridge Curriculum, Lower Secondary, IGCSE, AS and A Level, Jizzakh, thought-provoking activities, transformative power, unwavering commitment, mundane objects.

Unleashing the Power of Individual Contributions in Collaborative Work: The Essence of Collective Success

Mamatkulova Ganga

Jizzakh Presidential School
gangamamatkulova@gmail.com

Khasanov Muzaffar

Jizzakh Presidential School
khasanovmuzaffar6@gmail.com

ABSTRACT

The success of collaborative work lies in the collective efforts of individuals who come together to achieve a shared goal. This abstract explores the essence of individual contributions in collaborative work and the significant role they play in achieving collective success. The research delves into the various aspects of individual input, emphasizing the power it holds in shaping successful collaboration. The study highlights that each individual brings unique perspectives, skills, and expertise to the table, making their contributions invaluable. By harnessing the diverse strengths and knowledge of individuals, collaborative teams can leverage each member's expertise and create a dynamic environment that fosters innovation and creativity.

This research emphasizes the significance of valuing, supporting, and empowering individuals, who are studying at Jizzakh Presidential School, within collaborative work, providing a blueprint for achieving collective success in various professional settings.

Keywords: the success of collaborative work, collective efforts, individuals, shared goal, the essence of individual contributions, significant role, achieving collective success, various aspects of individual input, power, shaping successful collaboration, unique perspectives, skills, expertise, invaluable contributions, harnessing diverse strengths, knowledge.

The Concept of “Love” In J.R.R.Tolkien’s “Lord of Rings”

Assoc.Prof.Dr. Nargiza BURIEVA

Jizzakh State Pedagogical University, **Uzbekistan**

0000-0003-2644-9802

ABSTRACT

The primary methods for defining a concept as the key term in cognitive linguistics' conceptual framework are discussed. The author of the article adheres to the idea that a concept is a verbalized representation of the writer's consciousness that carries cultural value. The study demonstrated that the concept in question becomes culturally marked because the author is a member of the English linguistic culture. It has been shown that love emerges in the epic novel of J.R.R.Tolkien textual space in a variety of forms, including romantic, patriotic, comradely, and intra-family Christian love. Based on information from, the conceptual component of the concept "love" is considered from the initial nomination to the present one. The figurative component of the concept “love” is explicated when describing the love feelings experienced by the characters, as well as their subjective ideas about the object of their love.

Keywords: linguistic, concept, love, intersection, emotional phenomenon, romantic, female images, and emotional violence, consonance, fantasy literature.

Analysis of Oral Discourse

Mavlanova Dildora Saidnazarovna
Jizzakh State Pedagogical University
dildoramavlanova102@gmail.com

ABSTRACT

This article indicated that: 1. Pragmatics is a field of study that investigates those aspects of language that are context-variant. Discourse analysis resembles pragmatics in that it also studies language in use but it differs from pragmatics through its emphasis on the structure of texts and its concentration on longer chunks of language. 2. As the discourse analyst investigates language as used by interlocutors, he has to adopt a pragmatic perspective. This means that he must resort to pragmatic notions such as speech act, implicature, presupposition, reference, and (im) politeness in his analysis of discourse.

Keywords: Discourse analyst, pragmatics, language, consideration, phrases, linguistic and semantic properties.

Category of Expressiveness of Punctuation Marks in Linguistics

Khayriniso Bakhtiyarovna Ganiyeva
Jizzakh State Pedagogical University

ABSTRACT

The category of expressiveness in punctuation marks within the field of linguistics is a multifaceted and rich area of study. It delves into the ways punctuation influences the emotions, and structure of language, offering valuable insights into the multifunctional world of written and spoken communication. In linguistic analysis, punctuation marks extend far beyond their grammatical roles, becoming essential tools for conveying meaning, tone, and emotion. This category of expressiveness encompasses the study of how punctuation marks, such as exclamation points, ellipses, and question marks, serve as potent indicators of emotions, emphasis, and interpretations in written and spoken language. **Keywords:** Punctuation marks in Linguistics, Expressiveness of punctuation, Comparative analysis.

The Evolution of English Teaching Strategies in Primary School Environments in Uzbekistan

Sadikova Saodat Minovarovna

Jizzakh State Pedagogical University

sadikovasaodat9@gmail.com

0000-0003-2529-065X

ABSTRACT

This article discusses the issues of improving the productivity of the English language classes in primary grades, problems with these efforts, and solutions to these problems. Additionally, suggestions for improving secondary school education are provided. The role of the English language is growing day by day in all areas of life, as are the requirements for learning it. In our country, English is taught in primary grades alongside other subjects. But nowadays, with the spread of internet gaming and modern gadgets, such as mobile phones, it has become difficult for schoolchildren to concentrate their attention on studies as well as on learning new languages. In such cases, teachers and parents should resort to innovative teaching methods such as the use of educational mobile applications to capture pupils' attention and make learning effective and interesting.

Keywords: new program, self-study, reforms, innovative approach, project, gadgets, education system, primary schools, level of productivity.

The Writing Style of Theodore Dreiser in “Sister Carrie” and his Other Works

Sadikova Saodat Minovarovna

Jizzakh State Pedagogical University

sadikovasaodat9@gmail.com

0000-0003-2529-065X

ABSTRACT

This article delves deep into the narrative techniques and linguistic choices of Theodore Dreiser, one of the most significant American writers of the 20th century. Despite severe criticisms of his language being likened to “stagnant molasses” and being contrasted unfavorably to contemporaries like F. Scott Fitzgerald, Dreiser’s dedication to American naturalism and the portrayal of authentic life experiences remains undeniable. A central theme across Dreiser’s novels is the exploration of identity and the influence of societal structures on his characters. In novels like “Sister Carrie,” he delineates the dynamics of passions like attraction and desire, pushing the boundaries of societal conventions of the time. Dreiser’s portrayal of characters, particularly females like Carrie, is multifaceted. While she appears passive and malleable to the whims of male characters, this “unwillingness” can also be viewed as a strategic concealment of her innermost feelings. Symbolism is another powerful tool in Dreiser’s repertoire. The “window” serves as a poignant metaphor, highlighting external societal pressures that bear down on individual choices. His use of chance and fate, exemplified in characters like Hurstwood and Clyde, adds a deterministic tone, emphasizing life’s unpredictable nature.

However, Dreiser’s most potent critique might lie in his exploration of the traditional family structure, especially through sibling relationships. Often, the family institution emerges as a source of tension, conflict, and hypocrisy, with Dreiser using characters like Robert and Lester Kane in “Jenny Gerhardt” as conduits to display the inherent flaws and moral ambiguities.

Keywords: literary critics, excessively lengthy, exceptional writer, literature, protagonist, a highly-skilled, first-rate writer, straightforwardly informative, novels.

Economic Impact of Financial Incentives for SMEs within the Scope of KOSGEB
Supports: Isparta Field Research

**KOSGEB Destekleri Kapsamında Kobilere Yönelik Mali Teşviklerin
Ekonomik Etkisi: Isparta Alan Araştırması**

Prof.Dr.Serpil AĞCAKAYA
Süleyman Demirel Üniversitesi
serpilagcakaya@sdu.edu.tr

Uzman Doğuhan TANRIVERDİ
dghn.tnrvrdi@gmail.com

ABSTRACT

SME are small and medium-sized enterprises that are of vital importance due to their contribution to the economy, which forms the core of large-scale enterprises. SME are very important in productivity and development in new areas of employment. SMEs, which have an important place in terms of national economies, are often inadequate in solving problems, especially employment, and apply for support and incentive programs. KOSGEB is one of the leading institutions that play an active yere in providing support that can provide continuity to SME in order to solve these problems in our country.

Within the scope of our study, the structural situations of SME were discussed, detailed information was given about the economic importance of SME and the problems they faced, and the importance of supporting SME in terms of employment and the economic impact of the incentives provided to SME in Turkey were discussed. At this stage, the general structure of KOSGEB and the support programs offered by KOSGEB to SME for employment are explained in detail. In the research part of the study, 80 enterprises benefiting from KOSGEB support and incentives economically between 2018-2022 within the scope of the TR61 region Isparta province were included in the sample group and general evaluations were made by applying a survey on general employment evaluations and KOSGEB supports provided to these enterprises.

According to the TUIK and KOSGEB data examined within the scope of our study, it was seen that the economic indicators of Isparta, which is located in the TR61 Region, showed similar characteristics with Turkey's financial incentive indicators. This situation has a significant impact on the study in terms of creating a perspective for the country as a whole.

Keywords: KOSGEB, Financial Incentive, Isparta, KOBİ.

ÖZET

KOBİ'ler Türkiye'de işletmelerin çekirdeğini oluşturan ekonomiye katkılarından dolayı hayati öneme sahip küçük ve orta büyüklükteki işletmelerdir. KOBİ'ler yeni istihdam alanlarında verimlilikte ve kalkınmada oldukça önemlidir. Ülke ekonomileri açısından önemli bir yere sahip olan KOBİ'ler, başta istihdam olmak üzere sorunları çözmekte çoğu zaman yetersiz kalmakta destek ve teşvik programlarına başvurmaktadır. Ülkemizde bu sorunların çözülmesi yönünde KOBİ'lere süreklilik sağlayabilecek desteklerin verilmesi yönünde etkin bir rol oynayan kurumların başında

KOSGEB gelmektedir.

Çalışmamız kapsamında KOBİ'lerin yapısal durumları ele alınmış, KOBİ'lerin ekonomik önemi ve karşılaştıkları sorunlarla ilgili ayrıntılı bilgiler verilmiş ve KOBİ'lerin istihdam açısından desteklenmesinin önemi ve Türkiye'de KOBİ'lere sağlanan teşviklerin ekonomik açıdan etkisi tartışılmıştır. Bu aşamada KOSGEB'in genel yapısı ve KOSGEB'in KOBİ'lere istihdam için sunduğu destek programları detaylı olarak anlatılmıştır. Çalışmanın araştırma bölümünde, TR61 bölgesi Isparta ili kapsamında 2018-2022 yılları arasında ekonomik açıdan KOSGEB destek ve teşviklerinden yararlanan 80 işletme örneklem grubuna dahil edilmiş ve bu işletmelere genel istihdam değerlendirmeleri ve sağlanan KOSGEB destekleri üzerine anket uygulanarak genel değerlendirmeler yapılmıştır.

Çalışmamız kapsamında incelenen TÜİK ve KOSGEB verilerine göre TR61 Bölgesinin içerisinde yer alan Isparta ilinin ekonomik göstergelerinin Türkiye'nin mali teşvik göstergeleri ile benzer özellikler gösterdiği görülmüştür. Bu durum yapılan çalışmanın ülke geneli için bir bakış açısı oluşturabilmesi açısından önemli etkiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: KOSGEB, Mali Teşvik, Isparta, KOBİ.

Investigation of Corporate Websites of Domestic And Foreign Capital
Pharmaceutical Companies In Turkey In Terms of Dialogical Communication

**Türkiye’deki Yerli ve Yabancı İlaç Firmalarının Kurumsal Web Sitelerinin
Diyalojik İletişim Açısından İncelenmesi**

Prof. Dr. Funda YALIM

İstanbul Nişantaşı University
funda.yalim@nisantasi.edu.tr
Orcid: 0000-0002-0940-8868

Ecz. Beyza ŞENGÜL⁷

İstanbul Nişantaşı University
eczbsengul@hotmail.com
Orcid: 0009-0002-2787-2514

ABSTRACT

With the paradigm shift in the field of public relations, especially after the 1980s, there was a transition from the perspective of communication management to relationship management. The concept of dialogue emerges as a key element in managing relationships between institutions and their target audiences. The relational perspective evaluates public relations within the scope of dialogic communication and accepts that public relations studies to be carried out between institutions and their target audiences should aim to establish consensus and mutually beneficial relationships. To achieve these goals, institutions use various communication tools. In particular, the widespread use of the internet and developing communication technologies provide significant advantages to institutions in terms of conducting dialogic communication and public relations with their target audiences. Corporate websites are becoming an important tool for dialogic public relations with developing technology. It is inevitable that the communication and public relations activities of companies in the pharmaceutical industry, where intense competition is experienced, with their target audiences should be shaped in a structure that includes agreement, compromise and mutual benefit. Therefore, the importance of dialogic communication and public relations studies, which aim at interaction in which long-term, permanent relationships are tried to be established rather than persuasion, emerges again. The main purpose of the research is to examine how local and foreign pharmaceutical companies operating in Turkey use their websites within the framework of dialogic communication and public relations and to determine the dialogic communication levels of their websites. In addition, the sub-purpose of the research is to discover whether there is a difference between the dialogic communication levels of domestic and foreign pharmaceutical companies. . In this study, which was conducted according to the qualitative research design, the websites of the companies included in the sample were examined with the content analysis method within the framework of the dialogic principles put forward by Kent and Taylor (1998).

Keywords: Dialogical communication, Dialogical public relations, Corporate Websites.

⁷ İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Yönetimi Doktora Programı Öğrencisi

ÖZET

Halkla ilişkiler alanında yaşanan paradigma değişimiyle birlikte özellikle 1980'li yıllardan sonra iletişim yönetimi perspektifinden ilişki yönetimine doğru bir geçiş yaşanmıştır. Kurumlar ve hedef kitleleri arasındaki ilişkilerin yönetilmesinde kilit bir unsur olarak diyalog kavramı karşımıza çıkmaktadır. İlişkisel bakış açısı halkla ilişkileri diyalojik iletişim kapsamında değerlendirerek kurumlar ve hedef kitleleri arasında yürütülecek halkla ilişkiler çalışmalarının uzlaşmayı ve karşılıklı yarara dayalı ilişkiler oluşturmayı hedeflemesi gerektiğini kabul etmektedir. Bu amaçlara ulaşabilmek için kurumlar çeşitli iletişim araçlarından faydalanmaktadır. Özellikle internetin kullanımının yaygınlaşması ve gelişen iletişim teknolojileri kurumlara hedef kitleleri ile diyalojik iletişimi ve halkla ilişkileri yürütebilmeleri açısından önemli avantajlar sağlamaktadır. Kurumsal web siteleri gelişen teknoloji ile diyalojik halkla ilişkiler için önemli bir araç olma özelliğini göstermektedir. Yoğun rekabetin yaşandığı ilaç sektöründeki firmaların hedef kitleleri ile yürütecekleri iletişim ve halkla ilişkiler çalışmalarının da anlaşma, uzlaşma ve karşılıklı fayda içeren bir yapıda şekillendirilmesi gerekliliği kaçınılmazdır. Dolayısıyla iknadan çok, uzun süreli, kalıcı ilişkilerin tesis edilmeye çalışıldığı etkileşimi hedefleyen diyalojik iletişim ve halkla ilişkiler çalışmalarının önemi tekrar ortaya çıkmaktadır. Araştırmanın ana amacı Türkiye'de faaliyet gösteren yerli ve yabancı sermayeli ilaç firmalarının web sitelerini diyalojik iletişim ve halkla ilişkiler çerçevesinde nasıl kullandıklarını incelemek ve web sitelerinin diyalojik iletişim düzeylerini belirlemektir. Ayrıca yerli ve yabancı ilaç firmalarının diyalojik iletişim düzeyleri arasında fark olup olmadığını keşfetmek de araştırmanın alt amacını oluşturmaktadır. Nitel araştırma desenine göre yürütülen bu çalışmada örneklem kapsamında yer alan firmaların web siteleri Kent ve Taylor (1998) tarafından ortaya konan diyalojik prensipler çerçevesinde içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diyalojik iletişim, Diyalojik halkla ilişkiler, Kurumsal Web Siteleri.

Review of Cost-Effective Studies in Health Care in the Context of Covid-19

Covid-19 Bağlamında Sağlık Hizmetlerinde Maliyet Etkililik Çalışmalarına Yönelik İnceleme

Lecturer Gizem Ketrez

Giresun University

gizem.ketrez@giresun.edu.tr

Orcid: 0000-0002-9503-0370

Lecturer Elif Nisa Parkan

Kayseri University

elifnisayayla@kayseri.edu.tr

Orcid: 0000-0002-4343-0954

ABSTRACT

In this study, with the spread of Covid-19 all over the world, it is aimed to provide a bibliometric overview of the cost-effectiveness studies carried out in the field of health services in the Web of Science (WOS). The sample of the study consisted of 3334 articles from 2020 to September 2023, which were in the SSCI (Social Science Citation Index) citation index within the scope of the WOS database. VOSviewer 1.6.19 software program was used in the obtained data set. It was determined that the most studies were made in 2020 (1144), the most citations were made in 2022 (7448), and 99.4% (3315) were written in English. Looking at the network maps, "cost-effectiveness" was the most used keyword (557). "Covid-19", "cost", "china", "tuberculosis", "child health", "telehealth", "non-small cell lung cancer", "treatment", "machine learning" are up to date used as keywords. It was determined that the journal with the most citations (3405) and the highest link strength (88386) in the journal co-citation network was "Value in Health". The most cited document was two different documents (836-525) belonging to the World Health Organization (WHO). It was determined that the country with the highest connection strength in country cooperation was "England" (1489). With the spread of Covid-19 in cost-effectiveness studies in healthcare services, it is seen that this situation also affects the studies and is among the keywords of recent studies.

Keywords: Cost-effectiveness, healthcare, covid-19, bibliometric analysis.

ÖZET

Bu çalışmada, Covid-19'un tüm dünyada yayılmasıyla birlikte, Web of Science'ta (WOS) taranan sağlık hizmetleri alanında yürütülen maliyet etkililik çalışmalarına bibliyometrik genel bir bakış sunulması amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini WOS veri tabanı kapsamında SSCI (Social Science Citation Index) atıf indeksinde taranan, 2020'den 2023 Eylül ayına kadar yapılmış 3334 makale oluşturmuştur. Elde edilen veri setinde VOSviewer 1.6.19 yazılım programı kullanılmıştır. Çalışmaların en çok 2020 yılında (1144), en çok atıfın ise 2022 yılında (7448) yapıldığı ve

%99,4'ünün (3315) İngilizce dilinde yazıldığı saptanmıştır. Ağ haritalarına bakıldığında, “cost-effectiveness” en çok (557) kullanılan anahtar kelimeyi oluşturmuştur. Anahtar kelime olarak “covid-19”, “cost”, “china”, “tuberculosis”, “child health”, “telehealth”, “non-small cell lung cancer”, “treatment”, “machine learning” güncel olarak kullanılmaktadır. Dergi ortak atıf ağında en çok atıf alan (3405) ve bağlantı gücü (88386) yüksek olan derginin “Value in Health” olduğu belirlenmiştir. En çok atıf yapılan belge Dünya Sağlık Örgütü’ne (DSÖ) ait iki farklı belge olmuştur (836-525). Ülke işbirliğinde bağlantı gücü en yüksek olan ülkenin “İngiltere” (1489), olduğu belirlenmiştir. Sağlık hizmetlerinde maliyet etkililik çalışmalarında Covid-19’un yayılmasıyla birlikte bu durumun çalışmaları da etkilediği ve yakın tarihli çalışmaların anahtar kelimeleri arasında yer aldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Maliyet Etkililik, Sağlık Hizmetleri, Covid-19, Bibliyometrik Analiz.

Drug Labeling Studies in International Literature: A Bibliometric Analysis

Uluslararası Alanyazında İlaç Etiketleme Çalışmaları: Bibliyometrik Bir Analiz

Lecturer Elif Nisa Parkan

Kayseri University
elifnisayayla@kayseri.edu.tr
Orcid: 0000-0002-4343-0954

Lecturer Gizem Ketrez

Giresun University
gizem.ketrez@giresun.edu.tr
Orcid: 0000-0002-9503-0370

ABSTRACT

This study aims to provide a bibliometric overview for studies on drug labeling in Scopus. A total of 2540 articles were included in the study. Research data were analyzed with the VOSviewer 1.6.19 software program. It was determined that the first study was published in 1955 (1), the articles were mostly published in 2021 (191) and were mostly in English (2464). % 79,6 (2022) of the studies are research articles. %46,7 (1915) of all articles were published in medicine. The most cited article is “KEGG: New Perspectives on Genomes, Pathways, Diseases And Drugs” (4913). Wolf M.S., the most productive author (20), is also the most cited author with 323 citations. The journal named “British Journal of Clinical Pharmacology” (55 articles) has a total of 2188 citations. In terms of productivity, America is the most productive country with 1226 articles. It also has the highest number of connections (612) in America. “Drug labeling” (72) is the most used keyword in the studies. It appears that there are extremely few studies on the subject in Turkey. The results of the research will provide researchers with a panoramic view from a broad perspective.

Keywords: drug labeling, bibliometric analysis, healthcare.

ÖZET

Bu çalışma ile Scopus’ta taranan ilaç etiketleme konulu çalışmalar için bibliyometrik genel bir bakış sunulması amaçlanmıştır. Toplam 2540 makale çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırma verileri VOSviewer 1.6.19 yazılım programı ile analiz edilmiştir. Konu ile ilgili ilk çalışmanın 1955 yılında (1) yapıldığı, makalelerin en çok 2021 yılında (191) yayınlandığı ve en çok İngilizce dilinde (2464) yazıldığı saptanmıştır. Çalışmaların %79.6’sı (2.022) araştırma makalesidir. Tüm makalelerin %46.7’si (1915) tıp alanında yapılmıştır. En çok atıf alan makale “KEGG: New Perspectives on Genomes, Pathways, Diseases And Drugs” dır (4913). En üretken yazar olan (20) Wolf M. S. aynı zamanda 323 atıf ile en çok atıf alan yazardır. “British Journal of Clinical Pharmacology” isimli dergi (55 makale) toplam 2188 atıf sayısına sahiptir. Üretkenlik açısından Amerika 1226 makale ile en üretken ülkedir. Aynı zamanda Amerika en yüksek (612) bağlantı sayısına sahiptir. Çalışmalarda “drug labeling” (72) en çok kullanılan anahtar kelimedir. Türkiye’de konu ile ilgili son derece az çalışmanın yer aldığı görülmektedir. Araştırmanın sonuçları araştırmacılara geniş bir perspektiften panoramik bir bakış sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: ilaç etiketleme, bibliyometrik analiz, sağlık hizmetleri.

**9th International EMI Entrepreneurship & Social Sciences Congress,
7-10 November 2023, Tashkent/Uzbekistan**

An Investigation of Stress, Mindfulness, and Self-Efficacy among English Language Learners at Universities in Uzbekistan

Laurie A. Wolfe

Anoka Ramsey Community College

Ximena Suarez-Sousa

Minnesota State University Moorhead

Azizbek Mukhamedov

Rakhmatullo Akhmedov

Jizzakh State Pedagogical University, Uzbekistan

ABSTRACT

Mindfulness has been shown to impact an individual's physical and psychological well-being; however, research regarding mindfulness, stress, and learning is limited. This study investigated the relationship between mindfulness, self-efficacy, and stress in English language learners in the Central Asian country of Uzbekistan. A total of 372 Uzbek university students completed an online questionnaire assessing mindful awareness, perceived stress, and their self-efficacy in learning English. Mindfulness was negatively correlated with perceived stress ($r_s = -.394, p < .01$), compared to a positive relationship between mindfulness and self-efficacy ($r_s = .109, p < .05$). No relationship was found between self-efficacy and stress. Women showed higher self-efficacy compared to men ($p = .003$). Interestingly, Russian speakers reported the least mindfulness ($p < .001$) and the most stress ($p = .019$). The average perceived stress score for Uzbek students was higher than previously established norms for American students. Results suggest Uzbek students have high levels of perceived stress and may benefit from stress reduction techniques. More research into mindfulness and other stress reducing interventions among Uzbek university students is needed.

Keywords: mindfulness, stress, self-efficacy, English language learners, Uzbekistan.

The Role of Using Authentic Video Materials in EFL Classrooms

Prof. Saydaliyeva Umida Furqat qizi
Central Asian University, **Uzbekistan**
usaydaliyeva0592@gmail.com

ABSTRACT

This study is addressing the utilization of authentic video materials as an essential strategy within the area of EFL/ESL teaching. The study presupposes to gain an in-depth understanding of the application of authentic video materials in EFL classroom, and exploring the reasons of incorporating authentic video materials into the EFL classroom from the perspectives of teachers. For gaining thick information, the researcher used the methods of survey questionnaires and interviews with teachers of TTC (Teacher Training Course). Interpretations of data showed that teachers highly attracted in the employment of authentic video materials in the EFL classroom due to certain reasons. Based on the findings of data analysis, the study offers a number of implications and suggestions that are of value for teachers who are involved in the process of ELT.

Keywords: authentic atmosphere, material development, authentic video materials, listening/speaking skills, EFL classroom, criteria selection of authentic videos;

Annotatsiya. Ushbu maqola chet tili o'qitish sohasida autentik video materiallardan foydalanishning muhim ahamiyatlariga bag'ishlangan. Tadqiqotda chet tili darslarida autentik video materiallarning qo'llanilishi va o'qituvchilar nuqtai nazaridan chet tili darslarida autentik video materiallarni kiritish sabablarini o'rganish to'g'risida chuqur tushunchaga ega bo'lish nazarda tutilgan. To'liq ma'lumot olish uchun tadqiqotchi, so'rovnoma va o'qituvchilar (o'qituvchilar malakasini oshirish kursidagi) bilan suhbatlar natijalaridan kelib chiqqan holda izlanish olib borgan. Ma'lumotlarning sharhlari shuni ko'rsatdiki, ma'lum sabablarga ko'ra chet tili darslarida autentik video materiallarni qo'llanish usullari va uning ahamiyati hamda o'qituvchilarni darslarda ana shu usullar orqali jalb qilishdagi o'rni haqidagi ma'lumotlar o'qituvchilarda katta qiziqish uyg'otdi. Ma'lumotlarni tahlil qilish natijalariga asoslanib, tadqiqot jarayonida qatnashgan o'qituvchilar uchun muhim bo'lgan bir qator natija va takliflarni taqdim etadi. Kalit so'zlar: autentik muhit, qo'llanma yaratish, autentik video materiallar, tinglash va gapirish qobiliyatlari, chet tili darslari, autentik videolar tanlash mezonlari;

History of Paper Making and Book Art in Central Asia (Brief Review)

Assoc.Prof.Dr.Dilafruz KURBANOVA

National Institute of Fine Art and Design named after Kamoliddin Behzod, Uzbekistan
dilkur_1980@mail.ru

Nodira SAIDOVA, PhD Student

National Institute of Fine Art and Design named after Kamoliddin Behzod, Uzbekistan

ABSTRACT

This article focuses on the history of paper making in Central Asia, the art of bookmaking, its characteristics, objects and information related to book art. It is known from history that the great legacy of the peoples of the East in the field of science and spiritual culture came mainly in the form of handwritten books. The first copies of the Qur'an in Arabic writing, which is the only one for all Muslims, dating back to the VIII-IX centuries, were considered to be examples of the early literature. Before the advent of paper, the Qur'anic verses were mainly written on palm skins, flat stones, boards, skins, and animal scapular bones. There were ancient writings in Central Asia even before the Arab invasion. They are mainly Aramaic, Khorezm, Bokhtarian, Sugdian, ancient Turkic and other unique writing types of the local population found during archaeological research in different years. The process related to book art, types of paper, weapons, types of letters, miniature art in general - information related to the formation of book art is briefly expressed in this article.

Keywords: book art, types of paper, weapons, types of letters, miniature art, Aramaic, Khorezm, Bokhtarian, Sugdian, Ancient Turkic.

The Means and Style of Creating an Image on The Stage of Puppet Theater

Mamura Karimbaevna UMARKHODJAEVA

The National Institute of art and design named after Kamoliddin Bekhzod, Tashkent, Uzbekistan
shohruzahon81@mail.ru

ABSTRACT

This article tells about the role of the actor in the puppet theater, its features, styles and instruments in the process of creating an image. The author describes the every stage of creating a new play on the stage.

Purpose: raising a spiritually healthy generation as children with a pure heart, fresh spirit, kindness based on national values, samples of world culture, bringing them into the world of theatrical art is the main goal of puppet and young audience theater.

Methods: theoretical-analytical, comparative, generalization

Results: the actor of the puppet theater transfers his emotions, feelings, and spirit to the puppet and gives life and spirit to the inanimate body. Unseen on the stage, puppets teach the audience about life and natural phenomena, guide them to the right path, and help them distinguish between good and bad.

Scientific novelty: the role of the puppeteer in the puppet theater, its unique aspects, methods and tools in the process of image creation is to be researched.

Practical significance: the information presented in the article can be used theoretically by the students of the 1st courses of the puppet theater acting education of the art higher education institution.

Key words: puppet, actor, stage, image, technology, culture, director, theater, creator, screen, play.

Study of main of genres of painting and their development in Uzbekistan in the second half of 20th century

Umida Temurovna AKHMEDKHODJAEVA

PhD researcher

Kamoliddin Bekhzod Institute of Fine Arts and Design, Tashkent, Uzbekistan

umida-fazilova@mail.ru

ABSTRACT

This article is devoted to the study and main trends of the development of genres in the painting of Uzbekistan in the second half of the 20th century. In the second half of the 20th century, the cultural paradigm underwent a sharp transformation due to political-social and historical-cultural changes. The national painting schools emerged in Uzbekistan triggered formation of new ideas and views in the artistic process. Trends of shifting from existing thematic schemes and "normativity" and stylistic changes were observed. A cohort of national artists of the new generation put forward innovative ideas such as withdrawing from the ideological canonical laws that prevailed in painting, creating new aesthetic ideals, and gradually getting rid of the spirit of subordination. During this period, leading genres appeared in painting, and the characteristics of their formation were different. The range of methodological aspects in art studies and the problems of renewal of traditional approaches require interdisciplinary efforts.

Keywords: Genres in painting, cultural paradigm, socialist realism, impressionistic tendency, decorativism, artistic form, personal exhibition, ethnocultural identity.

Museums of the Republic of Karakalpakstan in the XX-XXI centuries: main
historical stages, problems and development strategies

**XX-XXI yüzyıllarda Karakalpakstan Cumhuriyeti Müzeleri: ana tarihsel
aşamalar, sorunlar ve gelişme stratejileri**

Ishanova Muzaffara

National Institute of Fine arts and Design named after Kamoliddin Bekhzod, **Uzbekistan**

muzaffara2727@gmail.com

ABSTRACT

Museums of the Republic of Karakalpakstan are an integral part of the treasury of the invaluable world heritage of mankind. The cultural and natural heritage of this region is widely represented in them. The development of the museum deal in Karakalpakstan was preceded by a long and interesting history. Thus, the organization of museum work in Karakalpakstan is connected with the historical and cultural processes that took place in Uzbekistan at the end of the 19th century. During this period, the first museum expositions were created in the city of Tashkent, and the first exhibition-exposition was organized in the city of Petro-Alexandrovsk (now the city of Turtkul). It exhibited finds discovered on the dry part of Lake Istemes in 1876–1880. These were ceramic and metal objects, metal plates with an inscription about the construction of the mosque and ethnographic materials. For the first time, scientific studies of traditional life were carried out by ethnographers based on the materials of their scientific expeditions since the 1930s. Scientists N.A. Baskakov, N.V. Torchinskaya and Karakalpak scientist K. Aimbetov actively participated in the organization of the first museum. The older the museum became, the more its collection was replenished with new exhibits collected from the population and found as a result of archaeological and ethnographic expeditions led by such famous scientists as S.P. Tolstov, T.A. Zhdanko, A.L. Melkov, Ya. Gulyamov and A.S. Morozova. The art of the Karakalpaks was diligently studied by the Russian artist, archaeologist and ethnographer I.V.Savitsky.

The purpose of the study is a scientific analysis of the current state of museums in Karakalpakstan, the preservation and development of the museum network as the basis of a single cultural space, the development of replenishment of museum collections, the methodology for effective museum documentation, the study of museum objects, research and development to ensure museum activities; scientific restoration and conservation of museum objects, protection, preservation, restoration of objects that are part of the museums of the republic.

The research work will consider the historical stages, issues of storage, exhibiting, problems and development of existing museums in Karakalpakstan. That is why it is important to study this topic. This study is carried out within the framework of the priority direction of the development of science and technology of the republic “Spiritual, ethical and cultural development of a democratic and legal society, the formation of an innovative economy”.

Keywords: Karakalpakstan, museums, cultural heritage, conservation, protection, preservation, restoration of museum objects.

ÖZET

Karakalpakistan Cumhuriyeti Müzeleri, insanlığın paha biçilmez dünya mirası hazinesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu bölgenin kültürel ve doğal mirası, bunlarda geniş ölçüde temsil edilmektedir. Karakalpakistan'daki müze anlaşımasının gelişmesinden önce uzun ve ilginç bir tarih yaşandı. Böylece, Karakalpakistan'daki müze çalışmalarının organizasyonu, 19. yüzyılın sonunda Özbekistan'da meydana gelen tarihi ve kültürel süreçlerle bağlantılıdır. Bu dönemde Taşkent şehrinde ilk müze sergileri oluşturuldu ve ilk sergi-sergisi Petro-Alexandrovska şehrinde (şimdiki Turtkul şehri) düzenlendi. 1876-1880'de İstemes Gölü'nün kuru kesiminde bulunan buluntuları sergiledi. Bunlar seramik ve metal objeler, caminin inşası ile ilgili yazıtlı metal levhalar ve etnografik malzemelerdi. 1930'lardan itibaren ilk kez etnograflar tarafından bilimsel keşif gezilerinin malzemelerine dayalı olarak geleneksel yaşamla ilgili bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Müze yaşlandıkça, koleksiyonu yeni sergilerle o kadar dolduruldu. Bu sergiler halktan toplanmış ve S.P. Tolstov, T. A. Zhdanko, A.L. Melkov, Ya.Gulyamov ve A.S. Morozova gibi ünlü bilim adamlarının önderliğindeki arkeolojik ve etnografik keşif gezilerinin bir sonucu olarak bulundu. Karakalpakların sanatı, Rus sanatçı, arkeolog ve etnograf I.V.Savitsky tarafından özenle incelenmiştir.

Çalışmanın amacı, Karakalpakistan'daki müzelerin mevcut durumunun bilimsel bir analizi, tek bir kültürel alanın temeli olarak müze ağının korunması ve geliştirilmesi, müze koleksiyonlarının yenilenmesinin geliştirilmesi, etkili müze belgeleme metodolojisi, müze faaliyetlerinin sağlanması için müze nesnelerinin incelenmesi, araştırma ve geliştirme; müze nesnelerinin bilimsel restorasyonu ve konservasyonu, cumhuriyet müzelerinin bir parçası olan nesnelerin korunması, muhafazası, restorasyonu.

Araştırma çalışması, Karakalpakistan'daki mevcut müzelerin tarihsel aşamaları, depolama, sergileme sorunları, sorunları ve gelişimi ele alınacaktır. Bu yüzden bu konuyu incelemek önemlidir. Bu çalışma, cumhuriyetin bilim ve teknolojisinin gelişmesinin öncelikli yönü “Demokratik ve yasal bir toplumun manevi, etik ve kültürel gelişimi, yenilikçi bir ekonominin oluşturulması” çerçevesinde yürütülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karakalpakistan, müzeler, kültürel miras, müze nesnelerinin bilimsel restorasyonu ve konservasyonu, korunması, muhafazası.

Factors that caused the origin of the art of calligraphy and its development.

Kalbayeva Maftuna

PhD researcher

National Institute of Fine Arts and Design named after Kamoliddin Bekhzad, Uzbekistan

imaf_planet@mail.ru

ABSTRACT

In the article, the ideas of the origin of the traditional writing culture created with the potential of our respected ancestors, that is, the art of calligraphy, and the ideas of the efforts made and being made to pass it on to future generations, are put forward. If we take a look at our past, we can witness that there were a number of mature writings in our country even before the Arabic script. Before the Arab conquest, the people of Central Asia were familiar with phonetic alphabets, and in the 3rd century BC, they used Sogdian, Khorezmian, Parthian, Bakhtarian scripts as “national” scripts in our country. It was not difficult for the peoples of Central Asia to master the writing system introduced after the Arab conquest, because they had the above-mentioned high writing culture. The almost proportionality of the movement of the pen in Arabic writing with the writings of the peoples of Central Asia, and the fact that this writing is written from right to left with a broad pen and black color (ink) not only allows the writing to be quickly mastered, but also the possibility of raising it to a high level of artistic perfection by the people.

Keywords: “national” scripts, phonetic alphabets, Arab conquest, broad pen.

Üniversite Öğrencilerinin Pandemi Döneminden Sonra Katıldıkları Sınavlara Yönelik Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi

Selime Güntaş Işık

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
selime.guntas@asbu.edu.tr

Ömer Gökel

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
omer.gokel@asbu.edu.tr

Sibel Süzek Birkollu

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
sibel.suzek@asbu.edu.tr

ABSTRACT

In this study, it was aimed to find out the exam anxiety of the students who continue their education in Ankara Social Sciences University TRNC Academic Unit, such as age, gender, mother's education level, father's education level, class, relationship status, income level, employment status, number of people they reside in, and a chronic illness. In this study, it was aimed to examine the variables of mental health status, presence of a psychological disorder, and presence of focusing problems. In line with this general purpose, the Exam Anxiety Inventory was used to determine the exam anxiety levels of students. The sample of the research consists of 114 university students who continue their education in the academic year of 2021-2022 at Ankara Social Sciences University TRNC Academic Unit and are determined by the easily accessible sampling method. One-way analysis of variance and t-test were used to determine whether there were significant differences between the variables used in the study and exam anxiety. As a result significant differences were found between the gender, relationship, psychological discomfort, treatment and father education status of the participants and their test anxiety scores. However, no difference were found between the participants' mother's education level, class level, income level, employment status, number of people they live with, and concentration problems.

Keywords: *pandemic, exam, anxiety, university students.*

ÖZET

Bu araştırmada Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Yerleşkesinde (ASBÜ-KKY) öğrenimlerine devam eden öğrencilerin sınav kaygısının yaş, cinsiyet, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, sınıf, ilişki durumu, gelir düzeyi, herhangi bir işte çalışma durumu, ikamet ettikleri kişi sayısı, kronik bir rahatsızlığı bulunma durumu, psikolojik bir rahatsızlığı bulunma durumu ve odaklanma problemi bulunma durumu değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini ASBÜ-KKY'de 2021-2022 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine devam eden ve kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen 114 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların sınav kaygısı puanları Sınav Kaygısı Ölçeği ile ölçülmüştür.

Araştırmada kullanılan değişkenler ile sınav kaygıları arasında anlamlı farklar bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi ve t testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların cinsiyet, ilişki, psikolojik rahatsızlık, tedavi görme ve baba eğitim durumları ile sınav kaygısı puanları arasında anlamlı farklar bulunurken, anne eğitim durumu, sınıf düzeyleri, gelir düzeyleri, herhangi bir işte çalışma durumları, birlikte ikamet ettikleri kişi sayısı ve odaklanma problemi bulunma durumları arasında herhangi bir fark bulunamamıştır.

Anahtar kelimeler: pandemi, sınav, kaygı, üniversite öğrencileri.

The Impact of Change-Driven Lifestyle on Consumer Purchasing Decisions: A Comparative Study of North America and Turkey

Assoc. Prof. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI

Mersin University, **Turkey**

inci.erdogan@mersin.edu.tr

Orcid: 0000-0002-4101-7111

Prof. Dr. Saeed SHOBEIRI

Telug University, **Canada**

saeed.shobeiri@telug.ca

ABSTRACT

To better understand why different customers would prefer dissimilar products in the market, it would be essential to focus on individual differences of customers. Customer lifestyle has been identified as a fundamental overview of customers' identities and a key determinant of their shopping behaviors. A thorough analysis of customer lifestyle requires systematic examination of customer's activities, ideas, and interests that usually form in the context of social situations experienced by the customer.

This study follows two main goals. First, it aims to identify the extent to which North American and Turkish customers follow different lifestyles. To do so, it adopts a new approach to the study of lifestyle that emphasizes individuals' desires for change. Second, the study explores whether and how this suggested conceptualization of lifestyle would explain various shopping decisions made by those two groups of customers. The results of this study would help us to view customer lifestyle not as a constant and formerly shaped variable, but mostly as an emerging construct rooted in customer's aspirations for alternation and evolving according to customer's life experiences.

Keywords: Customer Lifestyle, Individual Change, Shopping Behaviour.

Parameters and Variables Analysis in Natural Disaster Management: Kahramanmaraş-Centered Earthquakes Example⁸

Prof. Dr. Adnan Celik

Selcuk University

adnancelik@selcuk.edu.tr

0000-0002-8538-9937

ABSTRACT

Different management theories have been developed for individuals, organizations and institutions. There were classical approaches in the 1900s and neo-classical approaches in the 1930s. In the following periods, both theories have been subjected to various criticisms. Because they were insufficient in solving management and organizational problems. Their approach to individuals and organizations from very different and extreme perspectives necessitated finding a middle way in this regard. Thus, new research and new approaches have come to the fore. Modern management and organization theories, which have been on the agenda since the 1960s, are important in this context. This approach tried to eliminate the shortcomings of classical and neo-classicals. He also tried to harmonize their positive aspects. In fact, this theory handled and interpreted the attitudes and suggestions of classical and neo-classicals from a new and different perspective and tried to reach a synthesis. “General Systems Theory” supported this new rational view. In the following periods, it was discussed in two separate sub-titles. In other words, the “System Approach” and the “Contingency Approach” were born in this way.

The system is the whole formed by the combination of interconnected and related parts. This structure contains various features and concepts. In its generally accepted form, the following can be shared; “System and subsystem relationship; Environment; Closed and open systems; Limits; Variables and parameters; positive and negative entropy; Balanced state and dynamic balance; Feedback mechanism; Different input-output relationship”. In this study, “variables” and “parameters” were emphasized. In all systems, there are factors that affect the structure and functioning of the system. Those that are within the system boundaries are called variables, and those outside of them are called parameters. Closed systems are generally affected by variables, while open systems are affected by both variables and parameters.

Natural disasters are events that negatively affect human life. In some cases, they may develop gradually. Sometimes, they can affect our lives suddenly. This includes earthquakes, storms, tornadoes, floods, floods, volcanoes, forest fires, severe cold, landslides, rockfalls, avalanches, drought and famine. Some may be of human origin. Nuclear-biological-chemical accidents, transportation accidents, industrial accidents, accidents caused by overcrowding, immigrants and displaced persons, etc. can be listed in this context.

This study has been prepared for the analysis of parameters and variables in natural disaster management. The study focuses on natural disasters in general and destructive earthquakes in particular. In this study, firstly, literature information is explained. First of all, the concepts of parameters and variables are introduced within the scope of the system approach. Natural disaster and its management were clarified. Then, the analysis of parameters and variables in natural disaster management was carried out for Kahramanmaraş-centered earthquakes. The study is concluded with conclusions and recommendations.

Keywords: System Approach, Parameter, Variable, Natural Disaster Management, Kahramanmaraş-Centered Earthquakes.

⁸ This paper is dedicated to my brother Fatih Celik, who died in the earthquake, and to all the people we lost.

Forest ecosystems management in post-communist Romania

Assoc.Prof.Dr.Dumitru GOLDBACH

Bucharest University of Economic Studies

dumitru.goldbach@mk.ase.ro

0000-0001-6664-3349

Asst.Prof.Dr.Fatih PEKTAS

Aksaray University

fatihprktas@hotmail.com.tr

0000-0003-3653-1607

Asst. Prof.Dr.Fatih AKYOL

Kırşehir Ahi Evran University

akyolfatih77@hotmail.com

Phd. Student Mircea POPA

Bucharest University of Economic Studies

mirceapopa2@yahoo.com

ABSTRACT

Land use dynamics have transformed the Earth's ecosystems to an unprecedented extent (Foley et al., 2005). Long-term forest changes, in particular, have major consequences for ecosystem functioning, carbon storage, climate regulation and biodiversity (DeFries et al., 2004, Newbold et al., 2015). Globally, forest cover loss increased from roughly 7% in 1700 to over 21% in 1990 (Ellis et al., 2013, Goldewijk, 2001) although several countries in Europe and Asia experienced forest transition (Mather, 1998) in late 19th and early 20th century (Meyfroidt and Lambin, 2011) and are currently increasing in forest cover, and carbon sequestration (Erb et al., 2013, Rautiainen et al., 2010). Even though deforestation is declining in some countries (Gold et al., 2006), forest loss due to harvesting and natural disturbances remains high in many areas of the globe (Hansen et al., 2013, Potapov et al., 2014). Forest change is clearly related to socio-economic, political, institutional and environmental drivers (Lambin et al., 2001) but uncertainty about the role of past land uses, also referred to as path dependency, remains a concern for land change assessments. Long term human influence on forests can create legacies that may affect ecosystem functioning, structure and management of ecosystems for centuries (Foster et al., 2003, Munteanu et al., 2015) but the link between past and contemporary land management practices is still poorly understood.

Forest ecosystems are a prime example of the heated debates that have arisen around how forests should be managed, and what services and benefits they should deliver. The European transitions in governance to and from communist regimes have had significant impacts on forests and their management. Unstable legislative and institutional changes prior to, during, and after a communist regime, combined with unique remnant areas of high-conservation-value forests, make Romania an ideal case study to explore the social-ecological transitions of forest landscapes. The aim of this paper is two-fold. First, we present the origins of, the evolution of, and the current state of forest management and ownership in Romania during transitions between the communist (1945–1989), and EU periods (2007–). Second, we focus on the enablers and barriers in Romania towards

sustainable forest management as defined by pan-European forest policies. We used a semi-systematic, five-step scientific literature review on forest ownership, governance, and management in Romania. The analysis shows that both enablers (e.g., forest certification) and barriers (e.g., redundancy and the questionable effectiveness of the network of protected areas; illegal, unsustainable, and unreported logging; loopholes in the legislative framework) have contributed to the current approaches to interpreting forests, forestry, and forest management. The installation of the communist regime translated into sustained wood yield forest management under singular forest ownership, which opposed the previous system and forest ownership pluralism. In the post-communist period, forestland restitution led to significant legislative changes. Both communist and post-communist policies related to forests have shaped the evolution of forest landscape management in Romania, thus stressing the need to learn from the past towards securing sustainable forest management into the future. These lessons provide insights on both positive and negative drivers of forest management, which can contribute to smooth future transition towards more sustainable forest management practices. That's why the study is revealing also the keys of a good management of forests in Romania, that will provide the health of the intire nature of Romania and a big part of the continent.

Although forested areas have increased in Europe in the 20th century (Fuchs et al., 2014, Gold et al., 2006, Munteanu et al., 2014), forest disturbance in the past decades is high in Eastern Europe (Griffiths et al., 2014, Hansen et al., 2013) and the forest composition and age structure are altered (Munteanu et al., 2015, Vilén et al., 2012). Contemporary patterns of forest harvesting in Europe vary among countries and have been explained by a suite of factors including site conditions, forest resource availability (Levers et al., 2014), institutional and political context (Baumann et al., 2011, Kuemmerle et al., 2007), ownership structures (Kuemmerle et al., 2009b) and level of protection (Butsic et al., unpublished; Knorn et al., 2012b). However, most of these factors can act at different spatial and temporal scales and their effects can change over time, so that the links between past drivers and contemporary change remain unclear.

Eastern Europe represents a particularly interesting natural experiment for studying the relationship between past and contemporary forest change in relation to land tenure, political systems and conservation efforts because the region has a long history of human use (Giosan et al., 2012), very good data records starting as early as the 18th century (Timár et al., 2010) and experienced multiple shifts in institutions, land tenure, and socio-economic pressures both in time and space (Munteanu et al., 2014). Furthermore, current rates of forest harvesting are high (Griffiths et al., 2014) and controversial (Knorn et al., 2012a, Kuemmerle et al., 2009a), but their relationship to past forest management is still largely unexplored.

Our goal here was to examine the connections between historical forest management (as depicted by historical forest cover, species composition, age structure and harvesting) versus contemporary forest patterns in Romania. Specifically, we investigated how past and contemporary forest disturbances (harvesting or natural disturbances which are often followed by salvage logging) are related to ownership structures, forest composition and forest age distribution. We explored possible cause-effect relationships based on forestry census data and remote sensing estimate and focused on lingering effects of historical management in contemporary forests, such as altered forest composition, age structure and shifting disturbance patterns related to forest ownership.

Keywords: Aviation Safety, Bibliometric Analysis, Web of Science, Biblioshiny, VOSviewer.

Analysis of Occurrence, Causes and Solutions of Landslides on Highways

Karayollarda Heyelanların Oluşumu, Nedenleri ve Çözümlerinin Analizi

Prof. Xudaykulov Rashidbek Mansurjonovich

Tashkent State Transport University

Rashidbek_19_87@mail.ru

Xayitov Xayotjon Xikmat o'g'li

Tashkent State Transport University

xayotjonxayitov91@gmail.com

ABSTRACT

Landslides cause serious environmental problems. Roadside landslides are a natural phenomenon caused by steep slopes and rainfall. One of the main problems caused by landslides on highways is the serious impact on road safety. In addition, this affects the road infrastructure, worsening the condition of roads. This article presents the results of a study of landslides that occurred on the section 183-291 km of the A-373 "Tashkent-Osh" highway.

Keywords: Highways, geological, geophysical, landslides, earthquakes, landslides, morphological.

ÖZET

Heyelanlar önemli çevre sorunlarına neden olmaktadır. Karayolu kenarındaki heyelanlar, dik yamaçlar ve yağışlardan kaynaklanan doğal bir olaydır. Karayollarında meydana gelen heyelanların en önemli sorunlarından biri trafik güvenliğini olumsuz yönde etkilemesidir. Ayrıca yol durumuna zarar vererek yol altyapısını da etkiler. Bu makalede A-373 "Taşkent – Oş" karayolunun 183-291 km'lik kesiminde meydana gelen heyelanlara ilişkin çalışmanın sonuçları sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Karayolları, jeolojik, jeofizik, heyelan, deprem, kayan kütle, morfolojik.

Women's Entrepreneurship from the Perspective of Teachers Working in Preschool
Institutions: A Phenomenological Research

**Okul Öncesi Kurumlarda Çalışan Öğretmenlerin Bakış Açısıyla Kadın
Girişimciliği: Fenomenolojik Bir Araştırma**

Asst.Prof.Dr. Gözde SUNMAN
Kapadokya University
gozde.sunman@kapadokya.edu.tr
0000-0002-8154-6827

Lect.İrem TURGUT
Kapadokya University
irem.turgut@kapadokya.edu.tr
0000-0002-5892-8755

ABSTRACT

It is becoming more and more important for countries to promote entrepreneurship in terms of economic development and job creation. Especially considering that women are one of the fastest rising entrepreneurial populations and contribute significantly to innovation, job creation and economies worldwide, women's entrepreneurship needs to be examined from different perspectives. Graduates of pre-school education department can work as educators and managers in public and private education institutions such as kindergartens, day care centers, kindergartens and children's clubs, as well as open and run a private kindergarten. The aim of this research is to reveal the perspectives of teachers working in pre-school institutions towards women's entrepreneurship. In this direction, phenomenological design was adopted as a method in the research. The universe of the research consists of teachers working in pre-school institutions in Nevşehir province. It is thought that this research will fill an important gap in the literature by systematically reviewing the existing literature on women's entrepreneurship and combining and comparing it with the qualitative data obtained from the interviews with 10 female teachers working in pre-school institutions. Interviews will be conducted through the semi-structured interview technique prepared by taking the opinions of experts in the field. Data collection will be done face to face on a voluntary basis in September 2023. Information will be collected from preschool teachers using open-ended questions and "metaphors" to determine their views and perceptions on women's entrepreneurship using the Semi-Structured interview technique. The obtained data will be analyzed with the thematic content analysis method, with the computer aided qualitative data analysis program MAXQDA.

Keywords: Entrepreneurship, Women's Entrepreneurship, Qualitative Research, Phenomenology.

ÖZET

Ekonomik kalkınma ve istihdam yaratma açısından girişimciliği teşvik etmek ülkeler için giderek daha önemli hale gelmektedir. Bilhassa kadınların en hızlı yükselen girişimci popülasyonlarından biri olduğu ve dünya çapında inovasyona, iş yaratmaya ve ekonomilere önemli ölçüde katkıda bulunduğu düşünüldüğünde kadın girişimciliğinin farklı perspektiflerden incelenmesi gerekmektedir. Okul öncesi eğitimi bölümü mezunları kreş, gündüz bakımevi, anaokulu, çocuk kulübü gibi resmi ve özel eğitim kurumlarında eğitimci ve yönetici olarak çalışabilecekleri gibi özel bir ana okulu açıp işletebilmektedir. Bu araştırmanın amacı okul öncesi kurumda çalışan öğretmenlerin kadın girişimciliğine yönelik bakış açılarını ortaya koymaktır. Bu doğrultuda araştırmada yöntem olarak fenomenolojik tasarım benimsenmiştir. Araştırmanın evrenini Nevşehir ili okul öncesi kurumlarda çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu araştırmanın, kadın girişimciliği üzerine mevcut literatürü sistematik olarak gözden geçirerek okul öncesi kurumda çalışan 10 kadın öğretmenle yapılan görüşmelerden elde edilen nitel verilerle birleştirilip karşılaştırarak literatürdeki önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Görüşmeler alanında uzman kişilerin görüşleri alınarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme tekniği aracılığıyla yürütülecektir. Verilerin toplanması 2023 Eylül ayında gönüllülük esasına dayanarak yüz yüze gerçekleştirilecektir. Yarı-Yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak kadın girişimciliğine yönelik görüş ve algılarını belirlemek için okul öncesi öğretmenlerden açık uçlu sorular ve “metaforlar” kullanılarak bilgi toplanacaktır. Elde edilen veriler tematik içerik analizi yöntemiyle bilgisayar destekli nitel veri analizi programı MAXQDA ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimciliği, Nitel Araştırma, Fenomenoloji.

Turkish Adaptation and Name Suggestion of Social Vigilantism Scale

Vijilantizm: Türkçe İsim Önerisi Ve Ölçek Uyarlama Çalışması

Prof. Dr. Mustafa Fedai ÇAVUŞ
Osmaniye Korkut Ata University
mfcavus@osmaniye.edu.tr
ORCID: 0000-0002-2515-5805

Assoc.Prof.Dr.Ayşe GÖKÇEN KAPUSUZ
Selçuk University
aysegokcenkapusuz@gmail.com
ORCID: 0000-0001-7336-4612

ABSTRACT

The main purpose of this study is to give new meaning to vigilantism scale by adapting to Turkish, and propose a Turkish name. For this purpose, the 14-item Social Vigilantism Scale developed by Saucier and Webster (2009) was independently translated into Turkish by 3 different people who were fluent in Turkish and English, and name suggestions were collected. Each translation and suggestion was compared with each other and after considering and taking different opinions, it was translated back into English by another 3 people for linguistic consistency and compared with the original items. As a result of the pilot research and analyzes conducted for language validity, the Turkish form was finalized. After the language validity was achieved, construct validity and reliability analysis was performed. At this point, as a result of the analyzes made with the data collected from the sample group of 334 people, it is seen that the sample size of the research is appropriate (KMO .840) and the Barlett test χ^2 value is 1123.307. When the construct validity of the scale is examined, a one-dimensional structure was obtained that explained 30% of the total variance according to the collected data. The reliability coefficient of the 14-item and one-dimensional vigilantism scale is found as .815. Then, model fit was tested according to the item-factor structure in the exploratory factor analysis by using confirmatory factor analysis. When the fit indices were examined, χ^2/sd value is 3.402; among the fit indices, RMR 0.07; GFI 0.89; AGFI 0.85; RFI 0.72; and RMSEA 0.08 are found and reflect acceptable goodness of fit values. It turned out that a one-dimensional structure of the vigilantism scale is confirmed. As a result of the analyzes and evaluations, it was found that the Turkish form of the vigilantism scale was valid and reliable in the sample group to which it was applied. It was concluded that the most appropriate Turkish equivalent of the scale would be "mastery behavior scale".

Key Words: Vigilantism, Scale Adaptation, Behavior.

ÖZET

Bu çalışmada temel amaç, vijilantizm ölçeğini Türkçeye uyarlayarak alan yazına kazandırmak ve Türkçe isim önerisi sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda Saucier ve Webster (2009) tarafından geliştirilen 14 ifadeli Social Vigilantism Scale, Türkçe ve İngilizce dillerine hâkim 3 ayrı kişi tarafından birbirlerinden bağımsız olarak Türkçe'ye çevrilmiş ve isim önerileri toplanmıştır. Her bir çeviri ve öneri birbiriyle karşılaştırılmış ve üzerinde düşünülüp farklı görüşler alınarak dil tutarlılığı açısından başka bir 3 kişi tarafından yeniden İngilizce'ye çevrilmiş ve orijinal maddelerle karşılaştırma yapılmıştır. Dil geçerliliği için yapılan pilot araştırma ve uygulanan analizler neticesinde Türkçe forma son hali verilmiştir. Sağlanan dil geçerliği sonrasında yapı geçerliği ve güvenilirlik analizi yapılmıştır. Bu noktada, 334 kişilik örneklem grubundan toplanan verilerle yapılan analizler neticesinde araştırmanın örneklem büyüklüğünün uygun olduğu (KMO ,840) ve Barlett testi χ^2 değerinin de 1123,307 olduğu görülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliliği incelendiğinde, toplanan verilere göre toplam varyansın % 30'unu açıklayan tek boyutlu bir yapı elde edilmiştir. 14 maddeli ve tek boyutlu vijilantizm ölçeğinin güvenilirlik katsayısı ,815 olarak bulgulanmıştır. Daha sonra doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile açımlayıcı faktör analizindeki madde-faktör yapısına göre model uyumu test edilmiştir. Uyum indeksleri incelendiğinde χ^2 /sd değerinin 3,402; uyum indeksleri arasından RMR 0,07; GFI 0,89; AGFI 0,85; RFI 0,72; RMSEA 0,08 olarak bulgulanmış olup, kabul edilebilir uyum iyiliği değerlerini yansıtmaktadır. Vijilantizm ölçeğinin tek boyutlu yapısının doğrulandığı ortaya çıkmıştır. Yapılan analizler ve değerlendirmeler sonucunda, vijilantizm ölçeği Türkçe formunun uygulandığı örneklem grubunda geçerli ve güvenilir olduğu; ölçeğin en uygun Türkçe karşılığının da “üstenci davranış ölçeği” olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vijilantizm, Ölçek Uyarlama, Davranış.

The theme of love and family in the work of Akmal Nur

Shirin Mahmudovna KARIMOVA

The National Institute of art and design named after Kamoliddin Bekhzod, **Uzbekistan**

shirin_k93@mail.ru

ABSTRACT

The article is devoted to the theme of love and family in the works of Akmal Nur. The theme of love and family is as relevant as ever, especially in our Central Asian mentality. Love for loved ones, the concept of sacredness to the family and family traditions - this is one of the main and striking themes in the works of Akmal Nur.

Keywords: Family, love, Akmal Nur, canvas, artist, creativity, modern, famous, painting, coloring.

Border and Refugee Policies in the Ottoman Empire, A Brief Review

Assoc.Prof.Dr.Hakan ÇORA
Istanbul Okan University
corahakan@gmail.com

Dr.Ali Nazmi ÇORA
Istanbul Okan University
alinazmicora@gmail.com

Assoc.Prof.Dr.Elnur Hasan MIKAIL
Kars Kafkas University
emikail@turansam.org

ABSTRACT

The Ottoman Empire has made consistent efforts to manage the movement of migrants seeking asylum or refuge while safeguarding the migrants' fundamental rights and enhancing their living conditions, all in the best interest of the state. Except for some setbacks, this effort was mostly successful. Migration movements in the 20th century did not decrease; instead, they continued to increase. This situation has led to the need for new institutional arrangements. The Ottoman Empire has consistently aimed to achieve versatile gains through its refugee and asylum-seeker policies throughout its history. In fact, its aim has been to transform a phenomenon, which is considered a crisis by many states, into an opportunity, and this can occur in various areas such as foreign policy, domestic politics, economy, as well as internal and external security. While recognizing the rights of migrants without distinguishing them from citizens, efforts were made to utilize asylum seekers and refugees as an opportunity in line with the state's interests. In most cases, this issue has taken precedence over the state interest and the primary objective has been to improve the situation of the migrants. Until the 19th century in the Ottoman Empire, there did not exist a distinct institutional framework for individuals arriving from foreign countries. The city government (Şehremaneti) in Istanbul, along with municipalities in other provinces, took care of matters concerning their resettlement, adaptation to society, safety, and livelihood. However, because of the increased mass migration movements resulting from the aforementioned wars, there arose a need to establish a separate institution to deal with this matter. As a result, the Commission for Immigrants was established. Accordingly, in 1916, an institution was established under the name of "İskân-ı Aşâir ve Muhâcirîn Mûdirîyeti" (General Directorate of Tribes And Immigrants), where regulations and procedures related to migration would be carried out from one central authority. When analyzing the refugee policies implemented during the Ottoman Empire, it becomes evident that economic and social issues, along with internal security concerns, directly influenced the formation of these policies. In this study we wanted to show that the evidence for this can be seen in the placement of asylum-seekers in border areas, in areas with communities that disrupt internal security, and in scattered or collective arrangements, which are inconvenient for them, and asylum-seekers are used as law enforcement officers.

Key words: refugees, migrants, security.

Women Entrepreneurship and Sustainable Development: Global Trends and the Case of Türkiye and Uzbekistan

Assoc. Prof. Dr. H. Elif KUTLUGÜN
TEAM University
elif_kutlugun@hotmail.com
Orcid: 0000-0003-0676-6536

ABSTRACT

Women play a significant role in the development of countries socially, culturally and economically. They have the necessary skills to create and sense opportunities for innovation and socially responsible business leadership, which eventually leads to sustainable development. However, gender differences in the labor market are hard to ignore and the difference between men and women is significant especially when entrepreneurship is concerned. Although half of the working age population is women, they are underrepresented in many fields. It is estimated that underrepresentation of women in the workforce may result in unrealized gains which could eventually translate into an increase in global domestic product.

When the UN Sustainable Development goals are concerned, women entrepreneurship becomes even more important. The UN's 2030 Agenda on sustainable development and 17 SDGs aim to draw a roadmap for the development of sustainable communities. It is highlighted in SDG number 5 that women play a pivotal role in coping with global challenges such as gender, hunger, poverty, education, reduced inequalities and human rights. Therefore, in order to attain sustainable development goals and eventually create sustainable societies and economies, women entrepreneurship needs to be seriously taken into account. Nonetheless, it is well-known that entrepreneurship is a deeply gendered issue as well. This study aims to evaluate women entrepreneurship by reviewing the literature in detail and analysing the situation of women in various countries specifically focusing on women entrepreneurship in Turkey and Uzbekistan. It is the researcher's hope that the facts and figures compiled in this study help academics, business people and bureaucrats to take the necessary measures that promote women entrepreneurship for a sustainable and more developed global economy.

Key words: Women entrepreneurship, sustainable development, sustainable development goals, entrepreneurship.

The Evolution of English Teaching Strategies in Primary School Environments in Uzbekistan

Sadikova Saodat Minovarovna

Jizzakh State Pedagogical University

sadikovasaodat9@gmail.com

0000-0003-2529-065X

ABSTRACT

This article discusses the issues of improving the productivity of the English language classes in primary grades, problems with these efforts, and solutions to these problems. Additionally, suggestions for improving secondary school education are provided. The role of the English language is growing day by day in all areas of life, as are the requirements for learning it. In our country, English is taught in primary grades alongside other subjects. But nowadays, with the spread of internet gaming and modern gadgets, such as mobile phones, it has become difficult for schoolchildren to concentrate their attention on studies as well as on learning new languages. In such cases, teachers and parents should resort to innovative teaching methods such as the use of educational mobile applications to capture pupils' attention and make learning effective and interesting.

Keywords: new program, self-study, reforms, innovative approach, project, gadgets, education system, primary schools, level of productivity.

Classification of parcelled sentences, stylistic units of parcellation in translation studies

Kurbonova Nasiba Sobir kizi

Jizzakh State Pedagogical University

[@nasibakurbanova1333@gmail.com](mailto:nasibakurbanova1333@gmail.com)

0000-0002-1255-8461

ABSTRACT

This article delves into the concept of "parcellation" in linguistic analysis and translation, tracing its historical development and contemporary relevance. The term "parcellation" has been a subject of terminological ambiguity in academic discourse, varying in interpretation across linguistic traditions. In the early 20th century, structural linguists such as Ferdinand de Saussure and Leonard Bloomfield laid the foundations for structural linguistics, emphasizing the division of language into structural elements for analysis. They highlighted the significance of breaking down sentences into smaller units to grasp their overall meaning and structure. In the realm of translation, the concept of parcellation gained prominence in the 1970s and 1980s, particularly through the work of translators like Evgeny Nida and Katarina Reiss. They advocated for segmenting sentences during the translation process, making it easier to analyze and provide accurate translations, especially for complex sentences.

Contemporary translation practice frequently employs "parcellation" to depict the division of sentences into smaller segments for translation. This approach considers syntactic, semantic, and pragmatic factors, helping translators focus on individual segments and produce contextually appropriate translations.

Key words: oxymoron, epiphora, anaphora, gradation, inversion, comparison, rhetorical question, impex, zevgma, anadiplosis, polypot, syllepsis.

Activation of Critical Thinking Skills in Teaching English in Digital Learning Environments

Gulruh Majidova

Jizzakh State Pedagogical University

ABSTRACT

The main task of modern higher education is to reveal the abilities of each student, to educate a personality ready for life in a high-tech, competitive world. Modern society, and hence modern education, needs a free, creative person with certain qualities of thinking. Freedom of thinking implies its critical orientation, focused on creative and constructive activity, therefore, a qualitative characteristic of the thinking of a free person is critical thinking. In the article, in accordance with the goals put forward, the author of the study solved the following tasks: he developed and substantiated a set of initial provisions that form the theoretical and methodological foundations for the development of critical thinking of students in teaching a foreign language in a digital learning environment, revealed the essence and features of the development of critical thinking of students in the process of teaching a foreign language, determined the criteria and levels of development of students' critical thinking.

Key words: digital environment, critical thinking, technology, analyze, synthesize information, systematic approach, communication skills, creative thinking, solve tasks.

Annotatsiya

Zamonaviy oliy ta'limning asosiy vazifasi har bir talabaning qobiliyatini ochib berish, yuqori texnologiyali, raqobatbardosh dunyoda hayotga tayyor shaxsni tarbiyalashdan iborat. Zamonaviy jamiyat, demak, zamonaviy ta'lim muayyan fikrlash fazilatlariga ega erkin, ijodiy shaxsga muhtoj. Fikrlash erkinligi uning ijodiy va konstruktiv faoliyatga yo'naltirilgan tanqidiy yo'nalishini anglatadi, shuning uchun erkin shaxs tafakkurining sifat xususiyati tanqidiy fikrlashdir. Maqolada, ilgari surilgan maqsadlarga muvofiq, tadqiqot muallifi quyidagi vazifalarni hal qildi: u chet tilini o'qitishda talabalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning nazariy va uslubiy asoslarini tashkil etuvchi bir qator dastlabki qoidalarni ishlab chiqdi va asosladi. tilni raqamli o'quv muhitida o'rganish, chet tilini o'qitish jarayonida o'quvchilarning tanqidiy tafakkurini rivojlantirishning mohiyati va xususiyatlarini ochib berdi, o'quvchilarning tanqidiy tafakkurini rivojlantirish mezonlari va darajalarini belgilab berdi.

Kalit so'zlar: raqamli muhit, tanqidiy fikrlash, texnologiya, tahlil qilish, axborotni sintez qilish, tizimli yondashuv, muloqot qilish qobiliyati, ijodiy fikrlash, vazifalarni hal qilish.

Аннотация: Главная задача современного высшего образования выявить способности каждого студента и воспитать человека, способного справиться с жизнью в высокотехнологичном, конкурентном мире. Современное общество, а значит, и современное образование нуждается в свободных и творческих личностях, обладающих особыми качествами мышления. Свобода мышления подразумевает критическую направленность на творческую и конструктивную деятельность, поэтому качественной характеристикой мышления свободной личности является критическое мышление. В данной работе автор рассмотрел следующие вопросы: разработал и продемонстрировал ряд предварительных правил, составляющих теоретико-методологическую основу развития критического

мышления учащихся при обучении иностранному языку. Определил характер и особенности развития критического мышления учащихся при изучении иностранных языков и иностранного языка в цифровой образовательной среде, а также выявил критерии и уровни развития критического мышления учащихся.

Ключевые слова: цифровая среда, критическое мышление, технология, анализ, синтез информации, системный подход, коммуникативные навыки, творческое мышление, решение задач.

(GMT +5)

9th International EMI

Entrepreneurship & Social Sciences Congress

7-10 November 2023 / Central Asian University - Tashkent / Uzbekistan (www.emissc.org)

CONGRESS PROGRAM

With **174 papers** prepared by **274 academics** from **134 institutions** and **23 countries**: Türkiye, Canada, UK, USA, TRNC, Romania, Argentina, Albania, Uzbekistan, Azerbaijan, Kyrgyzstan, Kazakhstan, Pakistan, Philippines, Nigeria, UAE, Ethiopia, New Zealand, Poland, Saudi Arabia, Bahrain, Libya, India.

Presentations will be in **English & Turkish** (Program Özbekistan saatine göre olup, **Türkiye'den 2 saat ileridir**)
There are 3 virtual conference rooms: Tashkent, Bukhara, and Samarkand
For presentations, **zoom ID and links** will be shared with participants before the congress

7 November 2023	11:00-19:00: Online Parallel Sessions (19:30: Closing session and best paper awards)
8 November 2023 09:00-10:00	Registration
8 November 2023 10:00-11:00	Opening Speeches Assoc.Prof.Dr.Mohammed ABUBAKAR, General Coordinator of EMI Congress Prof.Dr. Himmet KARADAL, Chair of EMI Congress Prof.Dr.Mustafa TÜMER, Rector, Eastern Mediterranean University (TRNC) Prof.Dr. Erdogan EKIZ, Central Asian University, Uzbekistan Prof.Dr.Alex CANDOR, TEAM University, Uzbekistan Dr.Farhod Rizayev, Vice Rector, Central Asian University, Uzbekistan Prof.Dr.Bakhodir Khatamovich Turaev, Vice Rector, Tashkent State Transport University, Uzbekistan Assoc.Prof.Dr.Dilafuz KURBANOVA, Vice Rector, National Institute of Fine Arts, Uzbekistan Prof.Dr.Saeed SHOBEIRI, Teluq University (Canada) Prof.Dr.İbrahim Sani MERT, Antalya Bilim University Prof.Dr.Abdullah KARAMAN, Selçuk University Prof.Dr.Christopher RUSSELL, Dean, Canterbury Christ Church University (UK) Uzbekistan Folk Dances and Music Concert
Note: EMI congress sessions are to be recorded in accordance to the General Data Protection Regulation (GDPR) and KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU (KVKK). By joining the congress sessions, you automatically consent to such recordings. If you do not consent to being recorded, discuss your concerns with the host or do not join the congress sessions.	
11:15-11:45	Coffee break
8 November 2023 11:45-13:15	Opening Session: "The Entrepreneurship and Social Sciences in Turkic World" Moderators: Prof.Dr. Erdogan EKIZ & Prof.Dr. Himmet KARADAL Mr. Fesih Zeki MERT, CEO of Van Horne, Canada Prof.Dr.Saltanat Tamenova, Turan University, Kazakhstan Dr.Gaukhar Niyetalina, Turan University, Kazakhstan Prof.Dr.Adnan ÇELİK, Selçuk University Dr.Serap EMİK, Hihher College of Technology (UAE) Prof.Dr.Serpil AĞCAKAYA, Süleyman Demirel University Prof.Dr. Funda YALIM, İstanbul Nişantaşı University Prof.Dr.Bülent KARA, Niğde Ömer Halisdemir University Prof.Dr.Selami ÖZCAN, Yalova University Prof.Dr.Selami ÖZSOY, BAİBU Assoc.Prof.Dr.Farogat SHAKİROVA, Tashkent State Transport University, Uzbekistan Assoc.Prof.Dr.Dababrata CHUWDY, Canterbury Christ Church University (UK) Assoc.Prof.Dr.Dumitru GOLDBACH, Bucharest University (Romania)
13:15-14:00	Lunch at CAU Canteen
14:00-17:30	Parallel Sessions (face to face presentations) - (Dinner at 19:00 at Human House Gallery)
9 November 2023	09:00-17:00: Tashkent City Tour (Madrasah Kukaldash, Chorsu Bazaar, Traditional Uzbek lunch, Mosque Minor, TV Tower, Amir Temur Square.

ONLINE PARALLEL SESSIONS

7 November 2023 **Tashkent** Parallel Sessions

(Session Manager: Rasim KESKİN)

Tashkent	7 Nov. 2023	Moderator
	11:00-12:30	Prof.Dr.Mazlum ÇELİK Prof.Dr.Siham EL-KAFAFI
	13:00-14:30	Assoc.Prof.Dr.İnci Fatma KURTULGAN Dr.Mustafa Kemal AKGÜL
	14:30-16:00	Prof.Dr.Muhsin HALİS Asst.Prof.Dr.Eda TELLİ
	16:00-17:30	Assoc.Prof.Dr.İnci ERDOĞAN TARAKÇI Assoc.Prof.Dr.Özgür ÇARK
	17:30-19:00	Assoc.Prof.Dr.Gülaçtı ŞEN Rasim KESKİN

Tuesday, 7 November 2023: **Bukhara** Parallel Sessions

(Session Manager: Dr.Hülya ER & Lecturer Murat ER)

Bukhara Sessions	7 November 2023
	11:00-12:30 Assoc.Prof.Dr.Murteza HASANOĞLU Dr.Abdullah Zübeyr AKMAN
	13:00-14:30 Prof.Dr.Esra KARABACAK Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA
	14:30-16:00 Prof. Dr. Orhan ELMACI Assoc.Prof.Dr.Gözde MERT
	16:00-17:30 Prof.Dr.Bülent GÜLÇUBUK Assoc.Prof.Dr.Bahar TÜRK
	17:30-19:00 Assoc.Prof.Dr.Birsel AYBEK Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA

Tuesday, 7 November 2023: **Samarkand** Parallel Sessions

(Session Manager: Dr.Neslihan DUMAN & Asst.Prof.Dr.Menekşe Şahin KARADAL)

Samarkand Sessions	7 Nov.2023	Moderator
	11:00-12:30	Prof.Dr.Şevki ÖZGENER Assoc.Prof.Dr. Erdal ŞEN
	13:00-14:30	Prof.Dr.Yavuz DEMİREL Dr.Neslihan DUMAN
	14:30-16:00	Prof.Dr.Adnan KALKAN Assoc.Prof.Dr.Sibel ÖZAFŞARLIOĞLU
	16:00-17:30	Prof. Dr. Ferudun KAYA Prof.Dr.Kemal Can KILIÇ
	17:30-19:00	Prof. Dr. Said KINGİR Assoc.Prof.Dr.Yahya Can DURA

ONLINE PARALLEL SESSIONS

7 November 2023 Tashkent Parallel Sessions

Tashkent	7 Novem. 11:00-12:30	Moderator	Prof.Dr.Mazlum ÇELİK Prof.Dr.Siham EL-KAFAFI
1.Crisis Entrepreneurship: Navigating and Innovating in Turbulent Times - Prof.Dr.Siham EL-KAFAFI 2.Techniques of Line Balancing for Productivity Improvement - Lioul MEKONNEN, Mequanint BIRHAN 3.Debt Distress in South Asia - Asst.Prof.Dr Swati Jain 4.Relationship between women entrepreneurship and the gender gap in G20 countries - Safna. AP 5.The Entrepreneurial Mindset and Self-Employment Intention of High School Learners - Salkynbayeva Fatima Davitbayevna, Assoc.Prof.Dr. Tayauova Gulzhanat Zhubatkanovna, Assoc.Prof.Dr. Yesturlieva Aigul Iklasovna 6.Importance off Low-Cost Carriers in Aviation Industry and Their Impacts on Countries' Economies - Gökhan DÖLEK, Prof.Dr.Mazlum ÇELİK 7.Towards an Ongoing Security Pension Scheme to foster economic and social development: Protecting against Instability and Insecurity in the Workforce in the Gulf Region – Prof.Dr.Adel AHMED			
Tashkent	7 Novem. 13:00-14:30	Moderator	Assoc.Prof.Dr.İnci Fatma KURTULGAN Dr.Mustafa Kemal AKGÜL
1. Asrın Felaketi Sonrası Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisine Göre Nereden Nereye? - Assoc.Prof.Dr.İnci Fatma KURTULGAN, Assoc.Prof.Dr.Zümrüt Hatice ŞEKKEİ 2. Sürdürülebilir Uzay Girişimleri: İş Büyümesini Çevresel Sorumlulukla Dengelemek - Asst.Prof.Dr.Ayşe Meriç YAZICI 3. Dijitalleşen Dünyamızda Verimlilik Kavramının Yeniden Yükselişi - Dr.Mustafa Kemal AKGÜL 4. Aydınlik Üçlü İle İlgili Literatür Taraması - Dr.Salih SERBEST 5. Mülkiyet-Saha Teknikleriyle Sosyal Veri Üretimi - Harita Yük. Müh. Yasemin KULEYİN 6. Rekabette Kızıl Kraliçe Etkisinden Kurtulmanın Yolu Mavi Okyanus Stratejisi ve Değer İnovasyonu mu? - Asst.Prof.Dr. Leyla İÇERLİ, Dr.Gül BİLEN 7. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Devlet Politikası Olarak Verimlilik Anlayışı; Rasyonel Yönetimle Kaynakların Etkin Kullanılması - Dr.Mustafa Kemal AKGÜL 8. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Şehircilik ve Mimarlık Yaklaşımına Yönelik Güncel Öneriler - Şule Nur ERASLAN			
Tashkent	7 Novem. 14:30-16:00	Moderator	Prof.Dr.Muhsin HALİS Asst.Prof.Dr.Eda TELLİ
1. Fintek İnovasyon Yönetimi: Uluslararası Karşılaştırmalı Türkiye Modeli - Bilal Benna HAKSAL, Assoc.Prof.Dr.M.Şahin GOK 2. Girişimci Esnekliğinin Kavramsal Çerçevesi - Asst.Prof.Dr.Eda TELLİ, Prof. Dr.Kürşat ÖZDAŞLI 3. Strateji Okullarının Varsayımlarında Örtüşen ve Ayrışan Alanlarının Araştırılması - Dr.Bayram BOLEL, PhD.Student Aysel KAÇAN, Prof.Dr.Muhsin HALİS 4. Bebek ve Çocuk Giyim İşletmelerindeki İllüstrasyon ve Teknik Çizim Süreçlerinin Tasarımcı Görüşleri Kapsamında Değerlendirilmesi - Lecturer Yelda EGELİ, Prof.Dr.Hatice HARMANKAYA 5. Yeşil İnsan Kaynakları Yönetiminin Hizmet Kalitesine Etkisi – Assoc.Prof.Dr. Gül GÜN, Uzm.Özge AYAZ 6. Finansal Okuryazarlığın Bireysel Girişimcilik Yönelimi İle İlişkisi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama - Assoc.Prof.Dr.Yunus ZENGİN 7. The Relationship Between Perceived Job Insecurity and Employee Voice During the COVID-19 Pandemic - Assoc.Prof.Dr.Dilek Işılay ÜÇÖK 8. Today's Young People Tomorrow's Entrepreneurs:Entrepreneurship Training in Schools - Ömer SOYDAL			

ONLINE PARALLEL SESSIONS

7 November 2023 Tashkent Parallel Sessions

Tashkent	7 Novem. 16:00-17:30	Moderator	Assoc.Prof.Dr.İnci ERDOĞAN TARAKÇI Assoc.Prof.Dr.Özgür ÇARK
<ol style="list-style-type: none">1. Girişimci Yılmazlığı - Assoc.Prof.Dr.Özgür ÇARK2. Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının Finansal Performanslarının Analizi - Assoc.Prof.Dr.Tunga BOZDOĞAN3. Pazarlamada Oyunlaştırma Tekniklerinin Müşteri Sadakatine Etkisi - Nur Banu Güneş KUŞÇU, Asst.Prof.Dr.Serap YÜCEL4. 5 Yıldızlı Şehir Otellerinde Mobbingin Örgütsel Güvene Etkisi: Mersin İli Örneği - Assoc.Prof.Dr.İnci ERDOĞAN TARAKÇI, Zeliha Şükriye ŞENGÜLEN5. Customer Experience For Food and Beverage Businesses: The Case of Tripadvisor - Prof.Dr.Abdullah KARAMAN, Assoc.Prof.Dr.Simge ŞALVARCI6. Yiyecek İçecek İşletmelerinde İş Yaşam Dengesinin Mesleki Doyuma Etkisi - Ecemnaz Kamer TATLICI, Assoc.Prof. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI7. Mesleki Tükenmişliğin İş Tatmini ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi: Otel Çalışanları Üzerine Bir Araştırma - Hale KAZMA, Assoc. Prof. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI			
Tashkent	7 Novem. 17:30-19:00	Moderator	Assoc.Prof.Dr.Gülaçtı ŞEN Rasim KESKİN
<ol style="list-style-type: none">1. Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimcilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi Örneği – Assoc.Prof.Dr.Gülaçtı ŞEN, Rasim KESKİN2. Üniversite-Sanayi İş Birliği Ekosistemindeki Teknokentlerin, Ar-Ge, Teknoloji ve İnovasyon Faaliyetleri Açısından Değerlendirilmesi: Marmara Teknokent Örneği - Rasim KESKİN, Asst.Prof.Dr.Gülaçtı ŞEN, Deputy General Manager Deniz YAYLA3. Demographics and consumption culture as factors of sustainable development - Şevket MUSTAFAZADE4. Verimlilik, Sorunlar ve Beklentiler Ombudsman Enstitüsü (Kazakistan ve Türkiye örneğinde) - Ainur ASHIRBEKOVA5. Climate Change Education: Importance and Implications For A Sustainable Future In India - Asst.Prof.Dr. Vishnu Laxman, Vivek V.6. Assessing the Effects of Violent Conflicts on Women’s Livelihoods Opportunities in Nigeria - Oluwasegun OGUNSAKIN7. Kırgızistan’da Kadın Girişimciliği Dinamikleri - Aysuluu BEYŞENOVA, Asst.Prof.Dr.Seyil NAJİMUDİNOVA8. Islamic Discourse on Entrepreneurship: Insights from the Pious Caliphate - Syed Farooq Mohyud Din, Hafiz Sifarish Ali, Dr.Muhammad Qasim Butt			

ONLINE PARALLEL SESSIONS

Tuesday, 7 November 2023: [Bukhara](#) Parallel Sessions

Bukhara Sessions	7 November 2023	Moderator
	11:00-12:30	Assoc.Prof.Dr.Murteza HASANOĞLU Dr.Abdullah Zübeyr AKMAN
	13:00-14:30	Prof.Dr.Esra KARABACAK Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA
	14:30-16:00	Prof. Dr. Orhan ELMACI Assoc.Prof.Dr.Gözde MERT
	16:00-17:30	Prof.Dr.Bülent GÜLÇUBUK Assoc.Prof.Dr.Bahar TÜRK
	17:30-19:00	Assoc.Prof.Dr.Birsel AYBEK Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA

Bukhara	7 Novem. 11:00-12:30	Moderator	Assoc.Prof.Dr.Murteza HASANOĞLU Dr.Abdullah Zübeyr AKMAN
<ol style="list-style-type: none">1. Yönetimde Örgütsel Çeviklik: Bibliyometrik Bir Analiz - Dr.Abdullah Zübeyr AKMAN, Assoc.Prof.Dr. Meral ERDİRENÇELEBİ2. The Unchanging Ideology of the West in the Changing World Order: Islamophobia - Assoc.Prof.Dr.Murteza HASANOĞLU, Assoc.Prof.Dr.Nesrin SÜLEYMANLI3. The role of education in achieving Sustainable Development Goals - Mirtalib GUBADOV, PhD Candidate4. Karşılıklı Bağımlılık Kuramı Çerçevesinde İran-Rusya İlişkileri - Tuba ÇAKMAK ZIBEROVSKI5. Konstrüktivizm Bağlamında Sırbistan-Kosova İlişkileri - Bejtula ZIBEROVSKI6. Historical Study of the City Bukhara and its Diverse Culture and Storehouse of Religious and Philosophical Knowledge - Dr.Muhammad Umar Riaz Abbasi7. Futures: Perspectives of Education in San Luis, Argentina 2032 - Prof.Sergio QUIROGA8. Digital Competencies, Borderless Implementation and Multiverstiy Innovation In One Asian University - Prof.Dr. Macario G. GAYETA			
Bukhara	7 Novem. 13:00-14:30	Moderator	Prof.Dr.Esra KARABACAK Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA
<ol style="list-style-type: none">1. Grafik Tasarımda Yeni Yaklaşımlar: Yapay Zeka Destekli Tasarım Örnekleri – Res.Asst.Mahmut Rıfki ÜNAL, Lecturer Bahar AKBULAK2. A Textical Evaluation of Atatürk's Oratory - Prof.Dr.Esra KARABACAK3. Ahmet Yesevi Türbesindeki Yazı Sanatı ve Süslemeleri - (2022-2023) - İsmail KAVÇAKAR4. Yeni Medya Okuryazarlığının Finansal Okuryazarlık Üzerine Etkisi: Sosyal Medya Kullanıcıları Üzerine Bir Araştırma - Dr.Gülin Tuğçe SÖYLEYİCİ, Ali SÖYLEYİCİ5. Azerbaycan Türkçesi ve diğer Türk dillerinin lehçelerinde durum kategorisi - Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA6. Study of the morph semantic development of ancient lexemes of Turkic origin - Rena Nazim gizi Süleymanova7. Ulusal lider Haydar Aliyev'in dil reformları - Gülnar MUHTARZADE8. "Kitabi-Dada Korkud" destanındaki isimlerin Sümer diliyle karşılaştırılması - Dr.Könül HASANOVA			

ONLINE PARALLEL SESSIONS

Tuesday, 7 November 2023: Bukhara Parallel Sessions

<u>Bukhara</u>	7 Novem. 14:30-16:00	Moderator	Prof. Dr. Orhan ELMACI Assoc.Prof.Dr.Gözde MERT
<ol style="list-style-type: none"> Entegre Raporlama Uyum Skoru İle Entelektüel Sermaye Arasındaki İlişkinin Holistik Analizine Yönelik Ampirik Bir Çalışma - Prof. Dr. Orhan ELMACI, Gürbüz Onur GÜLBAHAR Entrepreneurship state after pandemic: Chinese case - Auyezkhan Aisulu, Sekerbayeva Aigerim Collecting and publishing historical eposes - Prof.Dr.Bakyt AİTBAYEVA Dil öğretiminde bilgi teknolojilerini kullanmanın yeni olanakları - Prof.Dr.Bakyt AİTBAYEVA Başarıyı Ölçmeye Yönelik Veriye Dayalı Bir Yaklaşım: Performans Yönetiminde Genetik Algoritmalar - Res.Assist.Furkan İlker AKIN, Assoc.Prof.Dr.Gözde MERT A Study on Identification of Leadership Styles, Traits and Competencies of The Head Teachers of Higher Secondary Schools - Dr.Faiyaz Ahammad Relationship between Bully Victimization and Self-harm: Moderating Role of Body Dysmorphic Features and Borderline Personality Features – Miss.Farah Gillani, Arsham Noor, Ambreen, Ammara Ijaz, Hafsa Attallah, Hinna Midlife Crisis Scale for Pakistani Middle Adulthood Population: Translation and Adaptation of Midlife Challenges Scale - Farah Gillani, Dr.Wizra Saeed, Dr.Muhammad Faran 			
<u>Bukhara</u>	7 Novem. 16:00-17:30	Moderator	Prof.Dr.Bülent GÜLÇUBUK Assoc.Prof.Dr.Bahar TÜRK
<ol style="list-style-type: none"> Nöropazarlama Yaklaşımının Sağlık Turizminde Kullanılmasına Yönelik Öneriler - PhD.Student. Şennur AŞIKOĞLU, Assoc.Prof.Dr. Davut KARAMAN Dünyanın ve Türkiye'nin Ortak Geleceğinin Bir Girişimcilik Kaygısı: Aile Çiftçiliği - Res.Assist. Gülşah EREN, Prof.Dr.Bülent GÜLÇUBUK Ortak Risk Paylaşımı Temelinde Yaygınlaşan Bir Girişimcilik: Topluluk Destekli Tarım - Muhsin Arif AKKAYA, Prof.Dr.Bülent GÜLÇUBUK Digital Twin Technology and Digital Entrepreneurs: On The Trail of Digital Transformation Towards A Sustainable Future - Assoc.Prof.Dr.Bahar TÜRK Havalimanındaki Paydaşların Yer Hizmetleri Açısından Atık Yönetimi Sisteminin Değerlendirilmesi - Assoc.Prof.Dr.Didem RODOPLU ŞAHİN, Research Assistant Sevdice KEMİK, Lecturer Şebnem TAMER Girişimcilik Davranışında Düzenleyici Odak Teorisi İle Planlı (Causation) ve Doğaçlama (Effectuation) Karar Süreçleri Arasındaki İlişkinin Araştırılması – Prof.Dr.Ramazan UYGUN, Selver KAHRAMAN KIYMAZ Hemşirelerin Örgütsel Aidiyet Algılarının İç Girişimcilik Düzeylerine Etkisi: Bir Araştırma - Dr.Gülfer Büyüktaş GAYIR, Dr.Zübeyir ÖZÇELİK Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları ve Girişimciler Açısından Z Kuşağı Tüketicilerin Algılarının Önemi - Assoc.Prof.Dr. Selda ENE 			
<u>Bukhara</u>	7 Novem. 17:30-19:00	Moderator	Assoc.Prof.Dr.Birsel AYBEK Asst.Prof.Dr.Yegane Kurbet kızı KAHRAMANOVA
<ol style="list-style-type: none"> Maarifçi -realist nəsrə və milli ictimai düşüncədə İslam (XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri) - Məhrux Əfsərağa qızı Dövlətzadə Relative words and their functions in the Azerbaijani language - Dr.Sahila İBRAHİMOVA Ümumtürk ədəbi dilində bədii üslubun normativ inkişaf xüsusiyyətləri (İ.Həsənoğlu və Y.Əmrə əsərləri kontekstində) - Asst.Prof.Dr. Afaq ZEYNALOVA Azərbaycan dili lehçələrində kullanılan bazı ünsüzlərin Türk dillərinin Kıpçak grubuyla qarşılaşdırılmalı analizi - Dürdane Aliyeva Əlirza Nəbdil Oxtayın Azərbaycan Ədəbiyyatında Mövqeyi - Dr.Vüsalə İslam qızı Əsədova Attitude towards modality category in Azerbaijani linguistics - Nərmin Mehdiyeva Common motifs in Turkish world epics over - Assoc.Prof.Dr.Babayeva Malahat Ramiz gizi Öğretmenlerin Perspektifinden Öğretmen Meslek Etiği Olgusunun İncelenmesi: Fenomenolojik Bir Çalışma - Sevda DEMİR, Assoc.Prof.Dr.Birsel AYBEK 			

ONLINE PARALLEL SESSIONS

Tuesday, 7 November 2023: [Samarkand](#) Parallel Sessions

Samarkand Sessions	7 Nov.2023	Moderator
	11:00-12:30	Prof.Dr.Şevki ÖZGENER Assoc.Prof.Dr. Erdal ŞEN
	13:00-14:30	Prof.Dr.Yavuz DEMİREL Dr.Neslihan DUMAN
	14:30-16:00	Prof.Dr.Adnan KALKAN Assoc.Prof.Dr.Sibel ÖZAFŞARLIOĞLU
	16:00-17:30	Prof.Dr.Kemal Can KILIÇ Dr.Hülya ER
	17:30-19:00	Prof. Dr. Said KINGIR Assoc.Prof.Dr.Yahya Can DURA

Tuesday, 7 November 2023: [Samarkand](#) Parallel Sessions

Samarkand	7 Novem. 11:00-12:30	Moderator	Prof.Dr.Şevki ÖZGENER Assoc.Prof.Dr. Erdal ŞEN
<ol style="list-style-type: none">1. İşletme Fakültelerinden Mezun Çalışanlar Açısından Kariyer Uyum Yetenekleri ve İşveren Çekiciliği Kariyer Değiştirme Niyetini Etkiler Mi? -Asst.Prof.Dr.Üyesi Seher ULU, Prof.Dr.Şevki ÖZGENER2. Açıkça Konuşma Davranışının Örgütsel Politik Davranışlar Üzerine Etkisinde İşe Tutkunluğun Düzenleyici Rolü - Prof.Dr.Şevki ÖZGENER, Selda TOPAL3. Koç Hangi Yetkinliklere Sahip Olmalı? - Assoc.Prof.Dr.Gülbeniz AKDUMAN, Assoc.Prof.Dr.Zeynep HATİPOĞLU4. Data-Driven Transformation of Organizations in the Digital Revolution - Assoc. Prof. Dr. Erdal ŞEN, PhD C. Orkun ARK5. Sağlık Kurumlarının Yenilikçilik Performansı ile Çalışanların Belirsizliğe Toleransının ve Risk Alma Eğilimlerinin İncelenmesi – Dr.Ayhan TERZİBAŞ, Assoc. Prof. Dr. Yusuf ÖCEL, Nejat GÜLİYEV6. Sağlık Çalışanlarının Sosyal Sermayesinin Girişimcilik Eğilimleri ile İlişkisi - Assoc.Prof.Dr.Yusuf ÖCEL, Dr.Ayhan TERZİBAŞ, Merve ALTUNKAYA, Şeymanur ATEŞ7. Satış Tutundurma Çabaları - Assoc.Prof.Dr. Ramazan ASLAN, Assist. Nursel KARATAŞ8. İletişimin Dijitalleşmesi ile Ortaya Çıkan Habercilik Şekli – Dr.Özge TOPÇU			
Samarkand	7 Novem. 13:00-14:30	Moderator	Prof.Dr.Yavuz DEMİREL Dr.Neslihan DUMAN
<ol style="list-style-type: none">1. Kültür İle Girişimcilik Algısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Üniversite2. Öğrencilerine Yönelik Karşılaştırmalı Çalışma - Prof.Dr.Yavuz DEMİREL, Dr.Balgasm Ali ALMASRATİ3. Bireylerin Rekreatif Faaliyet Olan Yüzme Sporuna Bakış Açıları - Instructor Ast.Ümmühan GÜLNAR, Assoc.Prof.Dr.Sefa USTA4. Education in Uzbekistan, after the fall of the USSR - Jean-Paul Mouawad5. Buhara Emirliği ile Osmanlı devleti arasındaki diplomatik ilişkilerin tarihinden (XVIII-XIX yüzyılın başı) - Assoc.Prof.Dr. Rakhmonkulova Zumrad6. Historical-linguistic analysis of ethnic names settled in the territory of Azerbaijan in the early Middle Ages (based on the materials of ancient monuments) - Dr.Gülbeniz Mehdiyeva7. The oldest phonological ending of words of Turkish origin - Aynur Murad gizi Namazova8. Örgütsel Muhalefetin Yenilikçi Davranışlar ve Örgütsel Çeviklik Üzerine Etkisi - Dr.Neslihan DUMAN, Prof.Dr.Himmet KARADAL			

ONLINE PARALLEL SESSIONS

Tuesday, 7 November 2023: [Samarkand](#) Parallel Sessions

Samarkand	7 Novem. 14:30-16:00	Moderator	Prof.Dr.Adnan KALKAN Assoc.Prof.Dr.Sibel ÖZAFŞARLIOĞLU
<ol style="list-style-type: none">1. Diagnosing Heart Attack Risk with Logistic Regression and Decision Tree Algorithms - Res.Asst.Aslı GÖDE, Prof.Dr.Adnan KALKAN2. Teknopark Şirketlerinin Başarısını Değerlendirmeye Yönelik Bir Ölçüm Modeli: Performans Prizması - Assoc.Prof.Dr.Sibel ÖZAFŞARLIOĞLU, Prof.Dr.Himmet KARADAL3. Engelleri Ortadan Kaldıran Engelli Girişimciliği: İlham Veren Bir Engelli Girişimci Örneği "halukcerez.com" - Assoc.Prof.Dr. Ebru ERTÜRK, Assoc.Prof.Dr.Meral ERDİRENÇELEBİ4. Sağlık ve Yönetici Kelimeleri İle İlgili Tezlerin Bibliyometrik Analizi İle İncelenmesi - Asst.Prof.Dr.Aslı KAYA5. Amerika'nın Orta Asya'daki Hegemonyası - Taha Barut6. Entrepreneurship and Economic Development: The Indian Perspective - Asst.Prof.Dr.Mohd Taqi, Asst.Prof.Dr.Manju Babu, Mr. Rashid Siddiqui7. Making Jails Productive: Industrial and Socio Economic Development: A case of DG Khan - Dr.Abida Kausar Chuadhary8. Ergenlerin Yaşadıkları Bölgeye Göre Duygu Düzenleme Zorlukları - Dr.Oğuzhan KOCA			
Samarkand	7 Novem. 16:00-17:30	Moderator	Prof. Dr. Ferudun KAYA Prof.Dr.Kemal Can KILIÇ
<ol style="list-style-type: none">1. Algılanan Yönetici ve Örgütsel Destegın Çalışanların Psikolojik Sözleşme İhlali Algıları Üzerindeki Etkisi - Prof.Dr.Kemal Can KILIÇ, Tuğba SOYMAN2. Türk Bankacılık Sektörünün Onyıllı Lopcow-Cocoso Modeli İle Bir Araştırma: 2013–2022 Dönemi - Asst.Res.Serkan ÇELİK, Prof. Dr. Ferudun KAYA3. Evaluation and Ranking of Selected Countries' Logistics - Performance Index (LPI) in 2023: An Integrated LOPCOWCRADIS Model - Assoc.Prof.Dr.Ahmet ÇALIK, Prof.Dr.Ahmet ERGÜLEN4. The Role of Archived Documents in Studying the History of Orphanages - Buriyeva Xayriya Amanullayevna5. Unveiling Child Visitation Rights for Non-Custodial Parents: An In-Depth Comparative Study across Islamic, International, and Pakistani Jurisdictions - Mahwish Nazir, Samina Ashraf6. Exploratory Study of the use of Generative AI at Universities in Kyrgyzstan - Assoc.Prof.Dr. Elira TURDUBAEVA7. Çalışma Grubu Tanımlama, Grup Uyum ve Gruba Güvenin İşten Ayrılma Niyeti Üzerindeki Etkisine Dair Bir Meta-Analiz Perspektifi - Asst.Prof.Dr.Ahmet ERKASAP8. Kurumsal İmaj Oluşturma: Bolu'da Karavan ve Ahşap Mobilya Sektörü Örneği - İsmail ULUTÜRK, Prof.Dr.Himmet KARADAL			
Samarkand	7 Novem. 17:30-19:00	Moderator	Prof. Dr. Said KINGIR Assoc.Prof.Dr.Yahya Can DURA
<ol style="list-style-type: none">1. Auction Houses Perspective: Demand for Cultural-Art and Business Tourism - Dr. Yusuf GEZER, LL.M., Dr. Eyüp AKTÜRK, Prof. Dr. Said KINGIR2. Türkiye Alan Yazınında Kadın Girişimciliği Konulu Tezlerin Bibliyometrik Analizi - Res. Assist. Dr. Fatma ARSLAN3. Ar-Ge Belgeli İşletmelerde Eko-İnovasyonun Öncül ve Çıktıları Üzerine Analitik Bir İnceleme - Asst.Prof.Dr. Nurcan Hakan ÇIRAKLAR, Mustafa Tuğşen TUĞRUL4. ARIMA ve LSTM Modelleri Kullanılarak Türkiye için Dış Ticaret Hacimlerinin Tahmin Edilmesi - Asst.Prof.Dr.Orhan ÖZAYDIN, Assoc.Prof.Dr.Yahya Can DURA, Asst.Prof.Dr.Tuğba BAŞ, Asst.Prof.Dr.Nesibe Manav MUTLU5. Statü Kaygısı ve İntikam Niyeti Arasındaki İlişkide Kişilik Özelliklerinin Aracılık Etkisi: Akademisyenler Üzerine Bir İnceleme - Lecturer Dr.Canan BAYSAL, Lecturer H. Esra KARATÜRK6. Duygusal Tükenmenin Üretkenlik Karşısı İş Davranışları Üzerindeki Etkisi: Meta-Analitik Bir İnceleme - Asst.Prof.Dr.Ahmet Hakan ÖZKAN7. Entelektüel Sermaye ile Kızıl ve Mavi Okyanus Stratejilerinin Akademik Performans Ölçütleri Üzerindeki Etkisi - Dr.Selma KOCA8. Yükseköğretim Kurumlarında Bilgi Yönetimi ve Örgütsel Yeniliğin Entelektüel Sermaye ve Kızıl Okyanus Stratejisi Üzerindeki Etkisi - Dr.Selma KOCA			
7 November 2023		19:30: Closing session and best paper awards	

FACE TO FACE SESSIONS

8 November 2023 Parallel Sessions

URGENÇ	8 November 2023	Moderator
	14:00-15:30	Prof.Dr.İbrahim Sani MERT Prof.Dr.Abdullah KARAMAN
	16:00-17:30	Prof.Dr.Selami ÖZSOY Prof.Dr.Bülent KARA
	17:30-18:30	Prof.Dr.Selami ÖZCAN

NAMANGAN	8 November 2023	Moderator
	14:00-15:30	Prof.Dr.Saltanat TAMENOVA Assoc.Prof.Dr. A.Mohammed ABUBAKAR
	16:00-17:30	Assoc.Prof.Dr. Nargiza BURIEVA Asst.Prof.Dr. Umida FAYZULLAYEVA
	17:30-18:30	Prof.Dr.Serpil AĞCAKAYA Prof.Dr.Funda YALIM

FERGANA	8 November 2023	Moderator
	14:00-15:30	Prof. Saydaliyeva Umida Furqat qizi Assoc.Prof.Dr.Dilafruz KURBANOVA
	16:00-17:30	Prof.Dr.Adnan ÇELİK Prof.Dr.Saeed SHOBEIRI
	17:30-18:30	Assoc.Prof.Dr.H. Elif KUTLUGÜN Assoc.Prof.Dr.Hakan ÇORA

FACE TO FACE SESSIONS

8 November 2023 URGENÇ Parallel Sessions

URGENÇ	8 November 14:00-15:30	Moderator	Prof.Dr.İbrahim Sani MERT Prof.Dr.Abdullah KARAMAN
<ol style="list-style-type: none"> Digital Management Approach: Future Projection - Prof. Dr. Abdullah KARAMAN, Asst. Prof. Necdet SEZAL Havalimanı Özel Güvenlik Görevlilerinin Örgütsel Destek Algıları ve İşe Adanmışlıklarının İş Becerikliliğine Etkisi: Sosyal Cesaretin Düzenleyici Rolü - Prof.Dr. İbrahim Sani MERT, Assoc.Prof. Dr.Cenk TUFAN, Assoc.Prof.Dr Özlem Yaşar UĞURLU The Effect of Sand and Gravel Quarries on Channel Deformation (In The Example of the Gudyalchay River) - Yahyayev Vasif Farahman, PhD student A Study on the Views of Tourism Guidance Students on Perceptions of Distance Education - Assoc.Prof.Dr.Kürşad SAYIN, Research Assistant Yiğit BURAK From The Perspective of Travel Agencies Managers; Interns - Assoc.Prof.Dr. Kürşad SAYIN, Doğan YILMAZ The Ascending Trajectory of India's Solar Water Heater Market - Jyoti MESHRAM, Anurag SHARMA 			
15:30-16:00	Coffee BREAK		
URGENÇ	8 November 16:00-17:30	Moderator	Prof.Dr.Selami ÖZSOY Prof.Dr.Bülent KARA
<ol style="list-style-type: none"> Dijital Oyunlardaki Olumsuz İçeriklerin Alınlanması: GTA 5 Örneği - Prof.Dr.Selami ÖZSOY Türkiye’de Yaşanan Ekonomik Krizin Ortaya Çıkardığı Sosyal İlişki Biçimleri - Prof.Dr.Bülent KARA, Kübra İNAN Dış Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesinde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu - Selma İPEK Markanın Dijital Ortamda Evrimi - Prof.Dr.Emekli K.Albay Korhan Levent ERTÜRK, Dr.Sema GÜMÜŞ Linguostylistic peculiarities of newspaper language - Senior teacher, Gulrukh GAFUROVA Activation of Critical Thinking Skills in Teaching English in Digital Learning Environments - Gulruh MAJIDOVA Innovation School in Jizzakh - Dildora SAFAROVA, Fotima ABDULLAYEVA 			
URGENÇ	8 November 17:30-18:30	Moderator	Prof.Dr.Selami ÖZCAN
<ol style="list-style-type: none"> Yapay Zeka ve Büyük Verinin Girişimcilik Üzerindeki Etkisi: Bir Bibliyometrik Analiz - Prof.Dr.Selami ÖZCAN, Res.Asist.Mustafa YILMAZ Comparative analysis of the structure and semantics of phraseological units with “eye”, “hand” and “head” - Shoira Turaeva Muxtarovna Structure and Semantics of Syllabic Abbreviations in English, Russian and Uzbek Languages - Avyasova Irina Rafailovna Management Models and Public Policy for City Branding In Turkey 2023 - Suna ÖZKUL Exploring the Impacts of Expatriation on Changing identities and Shopping behaviors - Dr.Serap EMIK Knowledge Management Practices in Central Asia: Case of Uzbekistan’s Hospitality Organizations - Furkan Arasli, Erdogan Ekiz 			

FACE TO FACE SESSIONS

8 November 2023 NAMANGAN Parallel Sessions

NAMANGAN	8 November 14:00-15:30	Moderator	Prof.Dr.Saltanat TAMENOVA Assoc.Prof.Dr. A.Mohammed ABUBAKAR
1. Innovative Entrepreneurship: Problems and Prospects of Development in Kazakhstan - Assoc. Prof. Dr. Gaukhar Niyetalina 2. Research on entrepreneurial intentions and activity of Kazakhstani students - Prof.Dr.Saltanat Tamenova 4. The AIoT Renaissance: Business Strategies for a Post-Pandemic World - Assoc.Prof.Dr. A.Mohammed ABUBAKAR, Assoc. Prof.Dr.Abdallah ALSAAD, Prof.Dr.İbrahim Sani MERT 5. Women empowerment in globally developing Uzbekistan - Dilbar Tursinbaeva, Sadullaeva Alfiya 6. Hizmet Sektöründe Aile Girişimciliğinin Geliştirilmesi - Shadieva Gulnora Mardievna, Kuvandikov Shukhrat Oblokulovich			
15:30-16:00	Coffee BREAK		
NAMANGAN	8 November 16:00-17:30	Moderator	Assoc.Prof.Dr. Nargiza BURIEVA Asst.Prof.Dr. Umida FAYZULLAYEVA
1. Foreign Experience in Training Future English Language Teachers at Higher Educational Institutions – Ulugbek JABBAROV, Assoc.Prof.Dr.Anora JABBAROVA 2. The Gothic Novel in English Literature - Asst.Prof.Dr. Umida Fayzullayeva 3. Enhancing Critical Thinking Skills in Cambridge Curriculum: A Case Study from Presidential School in Jizzakh - Yakhshibaeva Nargiza Abduvahob qizi, Xaydarova Dilorom Akramovna 4. Unleashing the Power of Individual Contributions in Collaborative Work: The Essence of Collective Success - Mamatkulova Ganga, Khasanov Muzaffar 5. The Concept of “Love” In J.R.R.Tolkien’s “Lord of Rings” - Assoc.Prof.Dr. Nargiza BURIEVA 6. Analysis of Oral Discourse - Mavlanova Dildora Saidnazarovna 7. Category of Expressiveness of Punctuation Marks in Linguistics - Khayriniso Bakhtiyarovna Ganiyeva 8. The Writing Style of Theodore Dreiser In “Sister Carrie” and His other Works - Sadikova Saodat Minovarovna			
NAMANGAN	8 November 17:30-18:30	Moderator	Prof.Dr.Serpil AĞCAKAYA Prof.Dr.Funda YALIM
1. KOSGEB Destekleri Kapsamında Kobilere Yönelik Mali Teşviklerin Ekonomik Etkisi: Isparta Alan Araştırması - Prof.Dr.Serpil AĞCAKAYA, Uzman Doğuhan TANRIVERDİ 2. Türkiye’deki Yerli ve Yabancı Sermayeli İlaç Firmalarının Kurumsal Web Sitelerinin Diyalojik İletişim Açısından İncelenmesi - Prof.Dr.Funda YALIM, Ecz.Beyza ŞENGÜL 3. Covid-19 Bağlamında Sağlık Hizmetlerinde Maliyet Etkililik Çalışmalarına Yönelik İnceleme - Gizem KETREZ, Elif Nisa PARKAN 4. Uluslararası Alanyazında İlaç Etiketleme Çalışmaları: Bibliyometrik Bir Analiz - Lecturer Elif Nisa Parkan, Lecturer Gizem Ketrez 5. An Investigation of Stress, Mindfulness, and Self-Efficacy among English Language Learners at Universities in Uzbekistan - Laurie A. Wolfe, Ximena Suarez-Sousa, Azizbek Mukhamedov, Rakhmatullo Akhmedov			

FACE TO FACE SESSIONS

Tuesday 8 November 2023 FERGANA Parallel Sessions

FERGANA	8 November 14:00-15:30	Moderator	Prof. Saydaliyeva Umida Furqat qizi Assoc.Prof.Dr.Dilafroz KURBANOVA
<ol style="list-style-type: none"> 1. The Role of Using Authentic Video Materials in EFL Classrooms - Prof. Saydaliyeva Umida Furqat qizi 2. History of Paper Making and Book Art in Central Asia (Brief Review) - Assoc.Prof.Dr.Dilafroz KURBANOVA, Nodira SAIDOVA 3. Art of the Puppet Theater of Uzbekistan - Mamura Karimbaevna UMARKHODJAEVA 4. The Means and Style of Creating an Image on The Stage of Puppet Theater - Mamura Karimbaevna UMARKHODJAEVA 5. Study of main of genres of painting and their development in Uzbekistan in the second half of 20th century - Umida Temurovna AKHMEDKHODJAEVA, PhD researcher 6. XX-XXI yüzyıllarda Karakalpakistan Cumhuriyeti Müzeleri: ana tarihsel aşamalar, sorunlar ve gelişme stratejileri - Ishanova Muzaffara 7. Factors that caused the origin of the art of calligraphy and it is development - Kalbayeva Maftuna 8. Üniversite Öğrencilerinin Pandemi Döneminden Sonra Katıldıkları Sınavlara Yönelik Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi - Selime Güntaş Işık, Ömer Gököl, Sibel Süzek Birkollu 			
15:30-16:00		Coffee Break	
FERGANA	8 November 16:00-17:30	Moderator	Prof.Dr.Adnan ÇELİK Prof.Dr.Saeed SHOBEIRI
<ol style="list-style-type: none"> 1. The Impact of Change-Driven Lifestyle on Consumer Purchasing Decisions: A Comparative Study of North America and Turkey - Assoc.Prof. Dr.İnci ERDOĞAN TARAKÇI, Prof.Dr.Saeed SHOBEIRI 2. Parameters and Variables Analysis in Natural Disaster Management: Kahramanmaraş-Centered Earthquakes Example - Prof.Dr.Adnan ÇELİK 3. Forest ecosystems management in post-communist Romania - Assoc.Prof.Dr.Dumitru GOLDBACH, Asst.Prof.Dr.Fatih PEKTAS, Asst.Prof.Dr.Fatih AKYOL, Phd.Student Mircea POPA 4. Karayollarda Heyelanların Oluşumu, Nedenleri ve Çözümlerinin Analizi – Prof. Xudaykulov Rashidbek Mansurjonovich, Xayitov Xayotjon Xikmat o‘g‘li 5. Okul Öncesi Kurumlarda Çalışan Öğretmenlerin Bakış Açısıyla Kadın Girişimciliği: Fenomenolojik Bir Araştırma - Asst.Prof.Dr.Gözde SUNMAN, Lect.İrem TURGUT 6. Vijilantizm: Türkçe İsim Önerisi Ve Ölçek Uyarlama Çalışması - Prof.Dr.Mustafa Fedai ÇAVUŞ, Assoc.Prof.Dr.Ayşe GÖKÇEN KAPUSUZ 7. The theme of love and family in the work of Akmal Nur - Shirin Mahmudovna KARIMOVA 			
FERGANA	8 November 17:30-18:30	Moderator	Assoc.Prof.Dr.H. Elif KUTLUGÜN Assoc.Prof.Dr.Hakan ÇORA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Border and Refugee Policies in the Ottoman Empire, A Brief Review - Assoc.Prof.Dr.Hakan ÇORA, Dr.Ali Nazmi ÇORA, Assoc.Prof.Dr.Elnur Hasan MIKAIL 2. Women Entrepreneurship and Sustainable Development: Global Trends and the Case of Türkiye and Uzbekistan - Assoc.Prof.Dr.H. Elif KUTLUGÜN 3. The Evolution of English Teaching Strategies In Primary School Environments in Uzbekistan - Sadikova Saodat Minovarovna 4. Classification of Parcelled Sentences, Stylistic Units of Parcellation in Translation Studies - Kurbonova Nasiba Sobir kizi 5. Activation of Critical Thinking Skills In Teaching English In Digital Learning Environments - Gulruh Majidova 			

Congress Participants' Institutions

1.	Academy of Public Administration of Azerbaijan
2.	Adıyaman University
3.	Akdeniz University
4.	Aksaray AFAD
5.	Aksaray University
6.	Al Farabi Kazakh National University
7.	Alanya Alaaddin Keykubat University
8.	Aligarh Muslim University
9.	Amity University
10.	Ankara University
11.	Ankara Social Sciences University
12.	Anoka Ramsey Community College
13.	Antalya Bilim University
14.	Arrows Research Consultancy Limited (ARCL)
15.	Azerbaijan State Pedagogical University
16.	Azərbaycan Texniki Universiteti
17.	Baba Saheb Ambedkar Education University
18.	Bahrain Polytechnic
19.	Bahria University
20.	Bakı Slavyan Universiteti
21.	Bee Corp.
22.	Berdakh Karakalpak State University
23.	Bolu Abant İzzet Baysal University
24.	Bucharest University
25.	Burdur Mehmet Akif Ersoy University
26.	Bursa Uludağ University
27.	Canterbury Christ Church University
28.	Caspian University of Technology and Engineering named after Sh. Yessenov
29.	Central Asian University
30.	Çukurova University
31.	Diyarbakır Provincial Health Directorate
32.	Doğuş University
33.	Dokuz Eylul University
34.	Dumlupınar University
35.	Düzce University
36.	Eastern Mediterranean University
37.	Ekiti State University
38.	Erciyes University
39.	Eskişehir Osmangazi University
40.	Gaziantep University
41.	Gebze Technical University
42.	Ghazi University
43.	GITAM Business School
44.	Giresun University
45.	Government College University Lahore

46.	Hakkari University
47.	Hasan Kalyoncu University
48.	Hihher College of Technology (UAE)
49.	Hoca Ahmet Yesevi International Kazakh-Turkish University
50.	IGNOU
51.	International Islamic University
52.	International Kazakh-Turkish University
53.	İstanbul Finance and Technology Base
54.	İnönü University
55.	İstanbul Arel University
56.	İstanbul Bilgi University
57.	İstanbul Fenerbahçe University
58.	İstanbul Gedik University
59.	İstanbul Gelişim University
60.	İstanbul Kültür University
61.	İstanbul Nişantaşı University
62.	İstanbul Okan University
63.	İstanbul Rumeli University
64.	İstanbul University
65.	İzmir Demokrasi University
66.	Jizzakh Presidential School
67.	Jizzakh State Pedagogical University
68.	Johnson Controls (Aegean Free Zone)
69.	Kahramanmaraş Sütçü İmam University
70.	Kapadokya University
71.	Karabük University
72.	Karananoğlu Mehmetbey University
73.	Kars Kafkas University
74.	Kastamonu University
75.	Kayalar Holding
76.	Kayseri University
77.	Kırgızistan-Türkiye Manas University
78.	Kırklareli University
79.	Kırşehir University
80.	Kocaeli University
81.	Konya Turkish Telecom Social Sciences High School
82.	Libya Misrata University
83.	Maltepe University
84.	Management Development Institute of Singapore in Tashkent
85.	Marmara University
86.	Mersin University
87.	Ministry of Health, Republic of Turkey
88.	Ministry of Industry and Technology
89.	Ministry of National Education
90.	Ministry of Youth and Sports
91.	Minnesota State University Moorhead
92.	Mizan Tepi University
93.	Munzur University
94.	National Institute of Fine Art and Design named after Kamoliddin Behzod
95.	National University of Modern Languages
96.	National University of Uzbekistan
97.	Near East University

98.	Necmettin Erbakan University
99.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
100.	Niğde Ömer Halisdemir University
101.	Osmaniye Korkut Ata University
102.	Pamukkale University
103.	Philippine Christian University
104.	Politechnika Warszawska University
105.	Punjab University
106.	Samarkand Institute of Economics and Service
107.	San Luis National University
108.	Selcuk University
109.	Sirt University
110.	Sukanal Scientific-Research and Project Institute
111.	Tashkent State Pedagogical University
112.	Tashkent State Transport University
113.	TDMMB (Türk Dünyası Mühendis Mimarlar Birliği)
114.	Te Wananga o Aotearoa, Auckland
115.	TEAM University
116.	Teknopark İstanbul
117.	Telug University
118.	The Academy of Public Administration under the President of the Republic of Azerbaijan
119.	Topkapi University
120.	Trakya University
121.	Turan University
122.	Turkish Patent and Trademark Office
123.	Turkish Statistical Institute Presidency
124.	TÜBİTAK Marmara Teknokent
125.	University of Allahabad
126.	University of Central Asia & International Ala-Too University (Kyrgyzstan)
127.	University of Hafr Al-Batin
128.	Usak University
129.	Valahia University of Târgoviste (Romania)
130.	Van Horne Co.(Canada)
131.	Wolkite University
132.	Yalova University
133.	Yessenov University
134.	YY-PMC Consultancy, U.K.